

អ្នកដឹកនាំ ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

២១ អត្ថបទអំពីការតស៊ូ
និង ភាពអំណត់

woomentum

KONRAD
ADENAUER
STIFTUNG

បាតិកា

៨ លោកជំទាវ វេជ្ជបណ្ឌិត អ៊ុន កន្ថាដាវី
រដ្ឋមន្ត្រី | ក្រសួងកិច្ចការនារី

១២ លោកជំទាវ ឧកញ៉ា លីម ឈឹមហួរ
ប្រធាន | ក្រុមហ៊ុន អ៊ីត រ៉ូត អាហារីណ
នីហ៍ណ

១៦ លោកស្រី វេជ្ជបណ្ឌិត ពុន ឈឹមហ្លួច
ស្ថាបនិក និងប្រធាន | សម្ព័ន្ធខ្មែរជំរឿននិង
ការពារសិទ្ធិមនុស្ស សីកាដូ

២០ លោកជំទាវ ភឿង សកុណា
រដ្ឋមន្ត្រី | ក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ និង
ប្រធានអាជ្ញាធរជាតិអប្សរា

២៤ លោកស្រី ទន្ថបណ្ឌិត អេង លីគង់
ប្រធាន | សមាគមសហគ្រិនស្ត្រីកម្ពុជា

២៦ លោកស្រី លីម សុវណ្ណ
នាយិកាប្រចាំប្រទេស | អុកហ្វាមកម្ពុជា

៣២ លោកជំទាវ ជូ ប៊ុនអេង
រដ្ឋលេខាធិការ | ក្រសួងមហាផ្ទៃ

៣៦ លោកស្រី ខៀវ មាឌី
ដៃគូអាជីវកម្ម | SokSiphana &
Associates និងជាសមាជិកនៃ ZICO
Law

៤២ លោកស្រី ហ៊ុន បូរី
នាយិកាប្រចាំប្រទេស | អង្គការអាក់សិន
អេតកម្ពុជា

៤៦ លោកជំទាវ ឆីកេត កំរង
រដ្ឋលេខាធិការ | ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

៥០ ឧកញ៉ា កែវ ម៉ុ
ស្ថាបនិក និងប្រធាន | ក្រុមហ៊ុនផលិតនំ
ស្រួយ លីលី

៥៤ លោកស្រី ស៊ុយ ចាន់ណេ
នាយិកាគ្រប់គ្រង | InSTEDD iLab
Southeast Asia

៥៨ លោកជំទាវ គឹម សេដ្ឋានី
រដ្ឋលេខាធិការ | ក្រសួងអប់រំ យុវជន
និងកីឡា

៦៦ លោកស្រី អាយ ស៊ុនលីន
ប្រធាន | សមាគមទីភ្នាក់ងារ
ទេសចរណ៍កម្ពុជា

៧០ លោកស្រី ទួន ភិមាន
ស្ថាបនិក និងនាយិកាប្រតិបត្តិ | អង្គការ
លើកស្ទួយប្រជាពលរដ្ឋ

៧៤ លោកជំទាវ ជា ស៊ុនដាណែត
អនុរដ្ឋលេខាធិការ | ក្រសួងព័ត៌មាន

៧៨ លោកស្រី សេង តក្កនារី
ស្ថាបនិក និងនាយិកាគ្រប់គ្រង |
សន្តសាស្ត្រស្រី

៨៤ លោកស្រី ដាំ ចន្ទី
នាយិកាប្រតិបត្តិ | អង្គការសមាគមខ្មែរលើ

៨៨ លោកជំទាវ ជា សេរី
ជំនួយការនេសាទិកិច្ចការ និងជាអគ្គនាយក
បច្ចេកទេស | ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

៩២ លោកស្រី តាំង ឃ្លេចឈៀង
ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល | អេច អេស អិល

៩៦ លោកស្រី ប៉ុន លីមសាន
ស្ថាបនិក និងនាយិកាប្រតិបត្តិ | ក្រុមហ៊ុន
ហ្វីស វិមិនថេក អេស៊ា

បុព្វតថា

ការវិវត្តនៃតួនាទីរបស់ស្ត្រីនៅក្នុងសង្គម គឺជាការផ្លាស់ប្តូរមួយដ៏សំខាន់បំផុតដែលយើងបានឃើញក្នុងប៉ុន្មានទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ។ នេះជាការរីកចម្រើនមួយដែលយើងមានមោទនភាពបំផុត។

ត្រឹមតែ ៨០ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះបន្ទាប់ពីស្ត្រីត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យបោះឆ្នោតជាលើកដំបូង ពួកគេមិនត្រឹមតែត្រៀមរួចរាល់ក្នុងការចូលរួមក្នុងកម្លាំងការងារយ៉ាងពេញលេញប៉ុណ្ណោះទេ ពួកគេថែមទាំងស្វែងរកតួនាទី និងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងសកម្មផងដែរ។ ស្ត្រីនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះគឺជាដ្ឋមន្ត្រី អភិបាលខេត្ត ប្រតិបត្តិករសាជីវកម្ម សហគ្រិន វិនិយោគិន វិស្វករ អ្នកបង្កើត និងអ្នកច្នៃប្រតិដ្ឋ។ សង្គមរីកចម្រើនតាមរយៈភាពជោគជ័យរបស់ពួកគេ។

ជោគជ័យទាំងនេះមិនមែនបានមកដោយងាយស្រួលទេ ហើយបញ្ហាប្រឈមជាច្រើនសម្រាប់ស្ត្រីនៅតែមាន។ បញ្ហាប្រឈមនីមួយៗជាច្រើនក្នុងចំណោមនោះ គឺកើតមកពីការរំពឹងទុករបស់សង្គមដែលបានចាក់ឫសយ៉ាងជ្រៅលើស្ត្រីតាំងពីពួកគេនៅវ័យក្មេង ដូចជានិយមន័យជាស្ត្រីរបៀបដែលស្ត្រីគួរតែដឹកនាំជីវិតរបស់ខ្លួន ឋានៈរបស់ស្ត្រីនៅក្នុងសង្គម និងរបៀបដែលស្ត្រីគួរតែទាក់ទងជាមួយអ្នកដទៃ។

នាពេលបច្ចុប្បន្ន សូម្បីតែនៅក្នុងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួននៅលើពិភពលោកក៏មានស្ត្រីវ័យក្មេងជាច្រើន បានត្រូវគេប្រាប់ថា ពួកគេមិនអាចទៅណាឆ្ងាយបានទេ ពីព្រោះពួកគេនឹងមិនអាចចិញ្ចឹម ឬមើលថែសមាជិកគ្រួសារដទៃទៀតបានទេ។ គ្មាននរណាប្រាប់ពួកគេថា ស្ត្រីជាច្រើនដូចជាពួកគេដែរ បានសម្រេចគោលដៅរបស់ពួកគេបានយ៉ាងល្អប្រសើរ។ នេះគឺជាមូលហេតុដែលស្បៀរភៅដែលមានឈ្មោះថា “អ្នកដឹកនាំស្ត្រីនៃកម្ពុជា” ២១អត្ថបទអំពីការតស៊ូ និង ភាពអំណត់បានត្រូវបោះពុម្ព។ យើងចង់បង្ហាញយុវនារីនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងនៅជុំវិញពិភពលោកថា ទោះបីជាមានឧបសគ្គប៉ុនណាក៏ដោយ ពួកគេអាចមានក្តីសុបិនធំៗ ហើយពួកគេអាចធ្វើតាមក្តីសុបិនទាំងនោះ ដោយមិនចាំបាច់មានការសោកស្តាយទេ។

លោកស្រី ម៉ូណា អេរី
ស្ថាបនិកនៃ Woomentum
និង
កញ្ញា ទូច សុជាតិតា
ប្រធាន Woomentum ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា

ការបោះពុម្ពផ្សាយនេះនាំមកជូននូវស្ត្រី ២១រូបដែលជាអ្នកដឹកនាំ ដែលមានរឿងជាច្រើនដើម្បីចែករំលែក អំពីភាពអំណត់អត់ធ្ងន់ ការបរាជ័យ និងភាពជោគជ័យរបស់ពួកគេ។ រឿងពិតទាំងនេះមានតម្លៃណាស់សម្រាប់ជាសក្ខីកម្មដល់ក្មេងជំនាន់ក្រោយដែលចង់ក្រុងជាឯកសារថា ស្ត្រីដូចជាខ្លួនគេអាចដឹកនាំបាន និងនៅតែអាចមានក្រុមគ្រួសារមួយ មានសមត្ថភាពដូចបុរសមានសំឡេង ហើយមានអំណាចធ្វើការសម្រេចចិត្តសំខាន់ៗដែលកំណត់អនាគតរបស់ពួកគេនិងកូនៗ របស់ពួកគេបាន។ យើងសូមកោតសរសើរយ៉ាងខ្លាំងចំពោះភាពជោគជ័យ និងភាពបរាជ័យរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំស្ត្រីកម្ពុជា។ ដោយសាររឿងរ៉ាវពិតរបស់ពួកគេ ស្ត្រីវ័យក្មេងនឹងមានអំណាចក្នុងការគិតធំ សុបិនធំ និងសម្រេចការចំណង់។

យើងក៏សូមផ្ញើអំណរគុណចំពោះ មូលនិធិ ខុនរ៉ាដ អាជិនណៅអ៊ែរ ដែលជាអ្នកឧបត្ថម្ភ និងជាអ្នកគាំទ្ររបស់យើងនៅក្នុងបេសកកម្មដ៏សំខាន់នេះក្នុងការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ស្ត្រីនៅជុំវិញពិភពលោក។

វាចាពីអ្នកនិពន្ធ

តាំងតែពីខ្ញុំនៅក្មេងម្ល៉េះខ្ញុំប្រាថ្នាចង់ក្លាយជាអ្នកដឹកនាំ។ ខ្ញុំបានប្រាប់ខ្លួនឯងថាខ្ញុំត្រូវតែការងារដែលមានប្រាក់ខែច្រើន ហើយខ្ញុំក្លាយជាអ្នកដឹកនាំគំរូសម្រាប់បងប្អូនរបស់ខ្ញុំ និងជួយដល់ស្ត្រីនិងសហគមន៍កម្ពុជាក្នុងការរួមចំណែកដល់សេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់និងពិភពលោក។ រហូតមកដល់ពេលនេះក្នុងជីវិតខ្ញុំ ខ្ញុំធ្លាប់ជាសិស្សនិស្សិត គ្រូបង្រៀន អ្នកនិពន្ធ អ្នកតស៊ូមតិផ្នែកសិទ្ធិស្ត្រី បុគ្គលិកអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល អ្នកយុទ្ធសាស្ត្រផ្នែកជំនួញ សហគ្រិន និងជាប្រធានប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា នៃសមាគមពាណិជ្ជកម្មក្នុងតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក។ ខ្ញុំយល់ថា សង្គមរបស់យើងត្រូវការមេដឹកនាំពិតប្រាកដដែលបន្តផ្លាស់ប្តូរក្រុមនិងសង្គមរបស់ពួកគេដើម្បីធ្វើឱ្យពិភពលោកមានភាពប្រសើរឡើង។ នៅក្នុងអាជីពការងាររបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំមានសំណាងណាស់ដែលបានធ្វើការជាមួយសន្តប័នសាធារណៈ និងឯកជនក៏ដូចជាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលមានការដឹកនាំរឹងមាំនិងការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំក្នុងការលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័របានជុំវិញខ្ញុំយ៉ាងខ្លាំង។

ដោយគ្មានការស្ទាក់ស្ទើរ ខ្ញុំបានទំនាក់ទំនងស្ត្រីអ្នកដឹកនាំឆ្នើមចំនួន ២១រូបដែលមានចរិតតស៊ូធ្វើការ និងមិនចេះខ្លាច ដើម្បីសុំឱ្យពួកគាត់ចូលរួមចំណែកដល់គម្រោងអំពីស្ត្រីជាអ្នកដឹកនាំនេះដែរ។ នៅក្នុងសៀវភៅនេះ ពួកគាត់បានចែករំលែកគ្រប់រសជាតិ (ផ្អែម ល្ងឹង ជូរចត់) នៃដំណើរជីវិតនិងការដឹកនាំរបស់ពួកគាត់។ ខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា សៀវភៅនេះនឹងក្លាយជាប្រភពនៃការផ្តល់អំណាចដល់ស្ត្រីនិងកុមារីនៅតាមបណ្តាខុស្សាហកម្មនិងប្រទេសផ្សេងៗ។ ខ្ញុំសូមឧទ្ទិសសៀវភៅនេះដល់ម្តាយជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំដែលតែងតែផ្តល់ជាកម្លាំងចិត្តចិញ្ចឹមបីបាច់ និងដល់ឪពុកដែលតែងគាំទ្រខ្ញុំ។

ខ្ញុំសូមផ្ញើអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅដល់មេដឹកនាំស្ត្រីគ្រប់រូបដែលមានវត្តមាននៅក្នុងសៀវភៅនេះ ចំពោះពេលវេលាដ៏មានតម្លៃ និងការចែករំលែករឿងរ៉ាវដែលគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍របស់ពួកគាត់។ ដូចគ្នានេះផងដែរខ្ញុំសូមផ្ញើអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅដល់ Woomentum, មូលនិធិ ខុនរ៉ាដ អាជិនណៅអ៊ែរនិងក្រុមការងារដែលបានបោះពុម្ពផ្សាយសៀវភៅនេះ។

កញ្ញា ទូច សុជាតិតា
ប្រធាន Woomentum ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា

អំពី WOOMENTUM™

មានស្នាក់ការកណ្តាលនៅប្រទេសសិង្ហបុរី។ Woomentum គឺជាវេទិកាសហប្រតិបត្តិការដែលមាន សមាជិកភាពចូលរួមផ្សារភ្ជាប់សហគ្រិន អ្នកជំនាញក្នុងខុស្សាហកម្ម អ្នកដឹកនាំក្រុមហ៊ុននិងអ្នកវិនិយោគដើម្បីចែករំលែកចំណេះដឹង ដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម និងទទួលបានឱកាស ដើម្បីពង្រីកអាជីវកម្មរបស់ពួកគេ។ បេសកកម្មរបស់ Woomentum គឺដើម្បីជួយដល់សហគ្រិន និងក្រុមដែលដឹកនាំដោយស្ត្រីដើម្បីចាប់ផ្តើមបង្កើត និងបណ្តុះក្រុមហ៊ុនប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងរកប្រាក់ចំណេញបាន។

ចាប់តាំងពីការបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ២០១៤ Woomentum បានក្លាយជាកន្លែងសំខាន់មួយសម្រាប់សហគ្រិនស្ត្រីរាប់ពាន់នាក់មកពី៤៥ប្រទេសក្នុងទ្វីបទាំង៥ ដើម្បីទទួលបាននូវដំបូន្មានជាក់ស្តែង ចំណេះដឹង និងដើមទុន។

នៅឆ្នាំ២០១៦ស្ថានិករបស់ Woomentum បានមកធ្វើទស្សនៈកិច្ចនៅប្រទេសកម្ពុជា ហើយបានជួបជាមួយសុជាតិតា ដែលមានការចាប់អារម្មណ៍ខ្លាំងពីវេទិកា Woomentum សុជាតិតាបានកំណត់គោលដៅរបស់គាត់ក្នុងការកសាងសមត្ថភាពរបស់សហគ្រិនស្ត្រីនិងផ្សារភ្ជាប់សហគ្រិនភាពរបស់ពួកគាត់ទៅកាន់ទីផ្សារតំបន់និងសកលតាមរយៈវេទិកាWoomentum វេបសាយ: <http://woomentum.com>។ Woomentum ត្រូវបានប្រកាសជាផ្លូវការនៅប្រតិបត្តិការណ៍របស់ខ្លួននៅចុងឆ្នាំ២០១៨។ Woomentum ប្រចាំនៅប្រទេសកម្ពុជានឹងធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយក្រសួងកិច្ចការនារី សមាគមពាណិជ្ជកម្មនិងភាគីពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ សហប្រជាជាតិប្រកបដោយមោទនភាព។

ការបដិសេធ

អត្ថបទដែលបានបោះពុម្ពនេះ មិនបានឆ្លុះបញ្ចាំងពីយោបល់និងទស្សនៈរបស់ក្រុមការងារ Woomentum និងមូលនិធិ ខុនរ៉ាដ អាដិនណៅអែវ (Konrad-Adenauer-Stiftung) ទេ។ ហេតុដូច្នេះការសន្មតដែលបានធ្វើនៅក្នុងអត្ថបទនេះមិនឆ្លុះបញ្ចាំងពីអង្គភាពណាមួយផ្សេងទៀតក្រៅពីអ្នកនិពន្ធទេ ហើយដោយសារតែយើងជាមនុស្សដែលមានការគិតបែបស៊ីជម្រៅ ទស្សនៈទាំងនេះតែងតែអាចមានការផ្លាស់ប្តូរ ពិនិត្យឡើងវិញនិងគិតឡើងវិញ។

មូលនិធិ ខុនរ៉ាដ អាដិនណៅអែវ

សេរីភាព យុត្តិធម៌ និងសាមគ្គី ជាគោលការណ៍ក្នុងការកំណត់សកម្មភាពរបស់មូលនិធិ ខុនរ៉ាដ អាដិនណៅអែវ (Konrad-Adenauer-Stiftung) គឺជាមូលនិធិនយោបាយមួយដែលមានទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធជាមួយគណបក្សសហភាពប្រជាធិបតេយ្យគ្រីស្ទ (Christian Democratic Union) របស់ប្រទេសអាល្លឺម៉ង់។ លោកខុនរ៉ាដ អាដិនណៅអែវ (១៨៧៦-១៩៦៩) គឺជាសហស្ថាបនិកនៃគណបក្ស CDU និងជាអធិការបតីដំបូងគេបង្អស់នៃសាធារណរដ្ឋសហព័ន្ធអាល្លឺម៉ង់ ដែលបានបង្រួបបង្រួមពួកគ្រីស្ទនិយម ពួកអភិរក្សនិយម និងពួកសេរីនិយមទាំងឡាយ។ កិត្តិនាមរបស់លោក មានន័យដូចគ្នាទៅនឹងការកសាងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យឡើងវិញរបស់អាល្លឺម៉ង់ ការយល់ស្របគ្នាលើគោលនយោបាយការបរទេស ទៅនឹងគុណតម្លៃនៃសហគមន៍មហាសមុទ្រអាត្លង់ទិក ចក្ខុវិស័យនៃការបង្រួបបង្រួមអឺរ៉ុប និងការតម្រង់ទិសឆ្ពោះទៅរកសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារសង្គម។ KAS បានរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការលើកស្ទួយលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ នីតិវិធី និងសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារសង្គម នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអឺរ៉ុប និងអន្តរជាតិ តាមរយៈការិយាល័យរបស់ខ្លួននៅបរទេស ជិត៨០ការិយាល័យ និងមានគម្រោងនានានៅក្នុងប្រទេសជាង ១២០ប្រទេស។

KAS បានធ្វើការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាតាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៤ ដោយខិតខំគាំទ្រដល់ប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងការជំរុញកិច្ចសន្តោស កសាងបណ្តាញ និងលើកស្ទួយគម្រោងវិទ្យាសាស្ត្រ។ ដោយហេតុនេះមូលនិធិ ខុនរ៉ាដ អាដិនណៅអែវ ធ្វើការឆ្ពោះទៅរកការបង្កើតបរិយាកាសអំណោយផលដល់ការអភិវឌ្ឍសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ច។ កម្មវិធីទាំងអស់ត្រូវបានបង្កើត និងអនុវត្តដោយសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយដៃគូកម្ពុជានៅថ្នាក់កណ្តាល និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

©កក្កដា២០១៩

Woomentum, Cambodia, កម្ពុជា

ផ្ទះលេខ ៦ ផ្លូវ ៣៦ ពោធិ៍សែនជ័យ

ភ្នំពេញ រាជាណាចក្រកម្ពុជា

ទូរស័ព្ទ៖ +៨៥៥ ១២ ៦៧២ ៣៦៧

អ៊ីម៉ែល៖ socheata@woomomentum.com

វេបសាយ៖ <http://woomomentum.com>

ហ្វេសប៊ុក៖ www.facebook.com/Woomentum

Konrad-Adenauer-Stiftung, កម្ពុជា

ផ្ទះលេខ ៤ ផ្លូវ ៤៦២ ខណ្ឌចំការមន

P.O box ៩៤៤ ភ្នំពេញ រាជាណាចក្រកម្ពុជា

ទូរស័ព្ទ៖ +៨៥៥ ២៣ ៩៦៦ ១៧៦

អ៊ីម៉ែល៖ Office.PnomPenh@kas.de

វេបសាយ៖ www.kas.de/cambodia

ហ្វេសប៊ុក៖ www.facebook.com/kaskambodscha

បុព្វគម្ជា

សមភាពយេនឌ័រ គឺពិតជាបញ្ហាមួយក្នុងចំណោមបញ្ហាឈានមុខគេ និងសំខាន់បំផុតក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន។ រឿងរាល់ថ្ងៃ ស្ត្រីនៅទូទាំងពិភពលោកបានកំពុងប្រយុទ្ធប្រឆាំងដើម្បីសិទ្ធិ និងការតំណាងរបស់ពួកគេក្នុងសេដ្ឋកិច្ចនយោបាយ និងសង្គមស៊ីវិល។ ការតស៊ូដើម្បីយុត្តិធម៌ សមភាព និងការសម្រេចចិត្តដោយខ្លួនឯង ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅក្នុងគ្រួសារ កន្លែងការងារ សភា មណ្ឌលកីឡា សាលារៀន និងនៅក្នុងចិត្តរបស់មនុស្សផងដែរ។

ការគិតឡើងវិញអំពីសង្គម និងការបង្កើតវិធីសម្រាប់យើងរៀបចំសង្គម ត្រូវរួមបញ្ចូលការឆ្លុះបញ្ចាំងពីតួនាទីរបស់ស្ត្រី និងបុរស។ សេរីភាព យុត្តិធម៌ និងសាមគ្គីភាពមិនមែនជាសិទ្ធិផ្តាច់មុខរបស់បុរសទេ។ នោះហើយជាមូលហេតុដែលសមភាពយេនឌ័រគឺជាប្រធានបទពីរភាគី ដែលជាបញ្ហាស្មើគ្នាសម្រាប់ស្ត្រីនិងបុរស។ ភាគីទាំងសងខាងត្រូវតែធ្វើការរួមគ្នាដើម្បីភាពរីកចម្រើន និងការពង្រឹងអំណាចបន្ថែម។ ការសន្ទនាអំពីសមភាពយេនឌ័រ វេទិកាត្រូវតែបង្កើតឡើងដើម្បីឱ្យមានគោលនយោបាយ យុទ្ធនាការនិងយុទ្ធសាស្ត្រប្រសើរជាងមុន ក៏ដូចជាការអនុវត្តច្បាប់ផងដែរ។ ប៉ុន្តែវាមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ទេសម្រាប់ ឱ្យអ្នកជំនាញ និងឥស្សរជនមានឥទ្ធិពលលើសុន្ទរកថាអំពីសមភាពយេនឌ័រ។ វាត្រូវតែជាកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងពហុភាគីដែលគ្របដណ្តប់គ្រប់កម្រិត គ្រប់ស្រទាប់សង្គម និងក្រុមមនុស្ស។ សមភាពយេនឌ័រចាប់ផ្តើម និងបញ្ចប់នៅក្នុងខួរក្បាលរបស់មនុស្ស។

ដូចនេះហើយ KAS មានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយណាស់ដែលបានបោះពុម្ពសៀវភៅណែនាំស្តីពីភាពជាអ្នកដឹកនាំស្ត្រីនាពេលបច្ចុប្បន្នមកជាមួយ Woomentum។ វាមិនត្រឹមតែជាការចងក្រងបទសម្ភាសន៍អំពីស្ត្រីឡើយ ម៉ា នឹងជោគជ័យនៅក្នុងមុខតំណែងផ្សេងៗទេ វាក៏និយាយពីរបៀបរារាំងពីជីវិតរស់នៅរបស់ស្ត្រីដែលប្រឈមនឹងឧបសគ្គជាច្រើន និងបញ្ហាប្រឈមនៅក្នុងសង្គមបិតាធិបតេយ្យ និងមានឋានានុក្រមខ្លាំង ហើយនៅតែយកឈ្នះពួកគេបាន។ វាគឺជាការយកចិត្តទុកដាក់របស់ពួកគេចំពោះមនុស្សជំនាន់ក្រោយដើម្បីបង្ហាញថា ភាពជោគជ័យមិនត្រូវបានចងក្លាប់ទៅនឹងភេទប្រវត្តិទេ វាត្រូវបានចងក្លាប់ទៅនឹងភាពរឹងមាំ ភាពប៉ិនប្រសប់ និងភាពក្លាហាន។

ខ្ញុំមានការស្វែងរកស្ទើរ និងក្អកក្អល់យ៉ាងខ្លាំងចំពោះរឿងរ៉ាវទាំងនេះ។ ខ្ញុំសូមជូនពរឱ្យសៀវភៅនេះជំរុញទឹកចិត្តដល់យុវជននិងមនុស្សចាស់ ស្ត្រីនិងបុរស អ្នកមាននិងអ្នកក្រ ហើយជាមួយគ្នានោះនាំឱ្យមានសង្គមមួយបើកចំហ និងឱ្យតម្លៃដល់គុណសម្បត្តិ។

សូមរីករាយក្នុងការអាន!

បណ្ឌិត ដាញ៉ែល ស្តូតយ៉ឹង
តំណាងប្រចាំប្រទេស
Konrad-Adenauer-Stiftung
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

លោកជំទាវវេជ្ជបណ្ឌិត អ៊ូង កន្ថាដារី

រដ្ឋមន្ត្រី | ក្រសួងកិច្ចការនារី

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកជំទាវ(គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកជំទាវជាអ្នកដឹកនាំនិងតើអ្វីដែលលោកជំទាវមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំកើតក្នុងគ្រួសារមួយដែលមានលោកឪពុកជាមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ក្នុងរដ្ឋាភិបាល ឯអ្នកម្តាយខ្ញុំជាស្ត្រីមេផ្ទះម្នាក់ដែលស្រឡាញ់ការសិក្សា។ លោកទាំងពីរជាពិសេសអ្នកម្តាយខ្ញុំ មានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការបញ្ជូនខ្ញុំនិងបងប្អូនទៅសាលារៀនទៅតាមលទ្ធភាពរបស់ពួកគេខ្ញុំ។ ពួកលោកបានផ្តល់ឱកាសមាសដល់ខ្ញុំដើម្បីសិក្សា មិនត្រឹមតែនៅប្រទេសកម្ពុជាទេគឺនៅប្រទេស

បារាំងផងដែរ។ ខ្ញុំមានបងប្អូនប្រាំពីរនាក់ (ស្រីបួននិងប្រុសបី) ហើយពួកគេបច្ចុប្បន្នកំពុងធ្វើការជាវិស្វករ គណនេយ្យករ ឱសថការី និងអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រ។ ល។ ខ្ញុំបានរៀបការជាមួយសេដ្ឋកិច្ចវិទូម្នាក់ហើយពេលនេះយើងមានកូនស្រីម្នាក់។ ខ្ញុំបានចាកចេញ ពីប្រទេសកម្ពុជានៅឆ្នាំ១៩៧២ទៅសិក្សានៅប្រទេសបារាំង។ ខ្ញុំទទួលបានសញ្ញាបត្រពីវិទ្យាល័យ បណ្ឌិតវេជ្ជសាស្ត្រ(ពីប៉ារីស)និងសញ្ញាបត្រឌីប្លូមពី Ecole Nationale d'Administration (ENA-Paris) ដោយខ្ញុំសិក្សាវគ្គប្រតិបត្តិ“Leaders in Development: Managing Political and Economic Reform” នៅសាលា John F. Kennedy School of Government នៃសាកលវិទ្យាល័យ Harvard (២០០៤)។

“ ត្រូវជឿជាក់លើខ្លួនឯង លើសមត្ថភាពនិងចក្ខុវិស័យយើង ! ត្រូវចេះដាក់ខ្លួន ហើយហ៊ានទទួលយកមតិរិះគន់ ”

ខ្ញុំចំណាយពេលជិត១០ឆ្នាំធ្វើការនៅប្រទេសបារាំងជាវេជ្ជបណ្ឌិតឯកជនដំបូងនៅមន្ទីរពេទ្យបារាំង និងក្រោយមក ខ្ញុំមានបន្ទប់ពិគ្រោះខ្លួនឯង។ បន្ទាប់មកខ្ញុំបានក្លាយជាប្រធានផ្នែកឱសថស្ត្រសម្រាប់ការសាកល្បងក្នុងក្រុមហ៊ុនបារាំងមួយ។ ក្នុងទស្សវត្សរ៍១៩៩០ ខ្ញុំក្លាយជាអគ្គលេខាធិការនៃ “Association des Médecins Cambodgiens” ដែលមានគោលដៅផ្តល់ជំនួយផ្នែកបច្ចេកទេសនិងឱសថដល់ប្រទេសកម្ពុជាដូចជា ថ្នាំនិងឧបករណ៍ពេទ្យ ព្រមទាំងការបណ្តុះបណ្តាលដើម្បីពង្រឹងជំនាញដល់ក្រុមវេជ្ជបណ្ឌិត។ ខ្ញុំបានត្រលប់មកប្រទេសកម្ពុជាវិញក្នុងឆ្នាំ១៩៩៥ រួចបានធ្វើការជាទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសដល់ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ។ ក្នុងអំឡុងពេលនោះ ខ្ញុំបានទទួលខុសត្រូវលើការអភិវឌ្ឍសហគមន៍ ដោយផ្តោតលើសុខុមាលភាពនៅជនបទ ការបង្កើនអំណាចផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីក្នុងការបង្កើតឡើងវិញនៅវិស័យសុត្រនិងការទទួលបានទឹកស្អាត។ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៨ ខ្ញុំបានប្តូរមកក្រសួងកិច្ចការនារី ហើយបម្រើការងារជាអគ្គលេខាធិការចំនួនប្រាំឆ្នាំមុនត្រូវបានដំឡើងតំណែងជាអគ្គនាយកក្រសួងកិច្ចការនារីក្នុងខែមិថុនាឆ្នាំ២០០៤។ អ្វីដែលខ្ញុំមានមោទនភាពបំផុតគឺការដែលខ្ញុំមានបទពិសោធន៍ទាំងវិស័យឯកជននិងសាធារណៈ។ បរិយាកាសការងារមានភាពប្រកួតប្រជែងពេល

នៅក្នុងវិស័យឯកជន យើងត្រូវតែពូកែជាងនិងមានគំនិតផ្តួចផ្តើមជាងអ្នកដទៃទៀត។ ផ្គត់គំនិតនិងការដឹកនាំគឺឆ្ពោះទៅរកផលប្រយោជន៍របស់ក្រុមហ៊ុន។ ចំណែកក្នុងវិស័យសាធារណៈវិញ យើងមានគោលបំណងផ្សេង ដោយសារយើងធ្វើការសម្រាប់ប្រយោជន៍របស់ប្រជាជនទូទៅ។

នៅពេលដែលលោកជំទាវចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកជំទាវតើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកជំទាវ?

ខ្ញុំចាប់ផ្តើមអាជីពខ្ញុំដំបូងនៅប្រទេសបារាំងហើយខ្ញុំដូចជាចុះសម្រុងល្អណាស់។ ប៉ុន្តែ ខ្ញុំក៏ជួបឧបសគ្គមួយចំនួននៅពេលដំបូងដោយសារភាពខុសគ្នារវាងវប្បធម៌និងផ្នត់គំនិតក៏ដូចជាក្នុងនាមជាស្ត្រីនិងជាជនបរទេស (រូបរាងខ្ញុំខុសពីជនជាតិបារាំង)។ អ្វីដែលលំបាកនោះគឺពេលត្រូវបង្ហាញថាខ្ញុំជាអ្នកគ្រប់គ្រងនិងដឹកនាំ។ ខ្ញុំត្រូវធ្វើការខ្លាំងជាងមុនដើម្បីទទួលបានការគោរពពីដៃគូនិងបុគ្គលិកខ្ញុំ។

ជាចុងក្រោយ ខ្ញុំអាចនិយាយថាដោយសារតែភាពអំណត់និងការប្រឹងប្រែង ខ្ញុំអាចគ្រប់គ្រងនិងជោគជ័យក្នុងអាជីពរបស់ខ្ញុំ។

បន្ទាប់ពីប្រទេសបារាំងបានចូលជាសមាជិកសហភាពអឺរ៉ុបខ្ញុំសង្កេតឃើញថាមានការផ្លាស់ប្តូរវិជ្ជមានច្រើនពីប្រជាជន។ ពួកគេហាក់បើកចិត្តទូលាយជាងមុនហើយទទួលយកភាពផ្សេងៗគ្នាជាងមុន។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកជំទាវបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ?

ខ្ញុំចង់ចែករំលែកមេរៀនមួយចំនួនដែលខ្ញុំបានរៀនពីបទពិសោធន៍នៃពីមុននិងបច្ចុប្បន្នរបស់ខ្ញុំក្នុងវិស័យឯកជននិងសាធារណៈដើម្បីធានាជោគជ័យរបស់ខ្ញុំ៖

- តើយើងកំពុងដឹកនាំនរណា? វាជាការសំខាន់ណាស់ដែលយើងត្រូវស្គាល់មនុស្សដែលយើងត្រូវដឹកនាំហើយផ្តល់បទបញ្ជាឱ្យបានច្បាស់លាស់ដល់ពួកគេ
- ត្រូវប្រាកដថាអ្នកនិងបុគ្គលិករបស់អ្នកមានចក្ខុវិស័យដូចគ្នា
- ត្រូវប្រាកដថាពួកគេគាំទ្រនិងជឿជាក់លើអ្នក
- អ្នកដឹកនាំត្រូវគិតឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីការដាក់មនុស្សឱ្យចំកន្លែងដោយផ្អែកលើជំនាញទំនាក់ទំនង (ទំនាក់ទំនង ការបត់បែន និងការកែប្រែ) និងជំនាញរឹង។
- យើងត្រូវបង្កើតឱ្យមានទំនាក់ទំនងពីរផ្លូវរវាងយើងជាអ្នកដឹកនាំនិងបុគ្គលិក
- អ្នកដឹកនាំត្រូវយល់ឱ្យច្បាស់អំពីការរំពឹងទុករបស់បុគ្គលិកមុនពេលធ្វើការប្តេជ្ញាអ្វីមួយ។ មិនត្រូវបន្ទោសពេលមានបញ្ហាកើតឡើង ទំនួលខុសត្រូវគឺថាបាច់ណាស់សម្រាប់អ្នកដឹកនាំ។

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកជំទាវហើយតើលោកជំទាវធានាថាក្រុម/បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកជំទាវស្របតាមតម្លៃរបស់លោកជំទាវយ៉ាងដូចម្តេច ?

ក្នុងគ្រួសារ ប្តីនិងប្រពន្ធគឺជាដៃគូស្នេហានិងជីវិត។ ខ្ញុំមិនដែលគិតពីតំណែងដឹកនាំឬអ្នកដើរតាមទេក្នុងគ្រួសារ ព្រោះខ្ញុំតែងតែគិតថាខ្ញុំនិងស្វាមីខ្ញុំមានសិទ្ធិស្មើគ្នា។ មុនខ្ញុំរៀបការ ខ្ញុំបានពិភាក្សាជាមួយគាត់អំពីគ្រួសារមែនបង្កើនដែលចង់ធ្វើជាស្ត្រីចេញទៅធ្វើការខាងក្រៅមិនមែនស្ត្រីមេផ្ទះទេ។ គាត់អនុញ្ញាតឱ្យខ្ញុំមានអាជីពមួយហើយពួកយើងមានគោលដៅរួមទាក់ទិននឹងការងារ។

- អ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់ខ្ញុំ?
- មិនត្រូវបោះបង់ជាដាច់ខាត! ត្រូវព្យាយាមនិងប្រឹងប្រែង។ មិនត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់! ពេលអ្នកប្តេជ្ញាធ្វើអ្វីមួយ អ្នកត្រូវតែធ្វើទោះមានឧបសគ្គឬការបំបាក់ទឹកចិត្តពីអ្នកផ្សេងក៏ដោយ។ ត្រូវហ៊ានតស៊ូទៅមុខ។
 - ខ្ញុំផ្តល់តម្លៃដល់ការចរចា។ វាជាជំនាញដ៏មានថាមពលមួយដែលអាចឱ្យផ្លូវដើររបស់អ្នកលូនបាន។
 - កុំខ្មាសអៀននៅពេលអ្នកត្រូវការស្វែងរកជំនួយពីអ្នកដទៃ
 - ស្ត្រីអាចឡើងតំណែងក្នុងអាជីពនៅពេលស្វាមីពួកគេជួយគាំទ្រ ជួយចែករំលែកទំនួលខុសត្រូវក្នុងគ្រួសារ ការងារផ្ទះសម្បែង និងមិនច្រណែនជាមួយដៃគូពួកគេ។ យើងអាចនិយាយថា “សុភមង្គលនិងជោគជ័យក្នុងគ្រួសារនាំឱ្យមានភាពជោគជ័យក្នុងការងារឬជំនួញ”។ វាជាការពិតចំពោះស្ត្រីនិងបុរស។ ការមានឪពុកម្តាយជាគំរូល្អក៏នឹងមានឥទ្ធិពលល្អដល់អនាគតកូនរបស់ខ្លួនដែរ
 - ស្ត្រីត្រូវគាំទ្រស្ត្រី។ ស្ត្រីគួរមានទំនុកចិត្តខ្លួនឯងនិងគាំទ្រស្ត្រីដទៃទៀតក្នុងកន្លែងធ្វើការ។

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកជំទាវគិតថាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ ?

ខ្ញុំគិតថាចំណុចអវិជ្ជមាននោះគឺការដាក់ផលប្រយោជន៍ខ្លួនឯងមុនប្រយោជន៍របស់ក្រុមការងារ ក្រុមហ៊ុន ឬស្ថាប័ន។ ការមានចិត្តចង្អៀតចង្អល់និងគិតខ្លី។ ការបោះបង់ការងារពេលមានឧបសគ្គ ការមិនសម្រេចចិត្តនិងមិនទទួលខុសត្រូវចំពោះសកម្មភាពរបស់យើង។

តើលោកជំទាវធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ(គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ) ?

- ជឿជាក់លើខ្លួនអ្នកនិងសមត្ថភាពរបស់អ្នក
- ជឿលើចក្ខុវិស័យនិងការប្តេជ្ញារបស់អ្នក
- មិនត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់និងហ៊ានទទួលមតិះគន់

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗមួយចំនួនដែលលោកជំទាវបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកជំទាវ ? តើលោកជំទាវដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា ?

ហានិភ័យធំបំផុតក្នុងអាជីពខ្ញុំគឺនៅពេលដែលខ្ញុំត្រូវសម្រេចចិត្តបោះបង់ជីវិតការងារដ៏សុខស្រួលរបស់ខ្ញុំនៅជំរិតក្នុងទស្សវត្សរ៍១៩៩០ហើយនាំគ្រួសារទាំងមូលរបស់ខ្ញុំត្រលប់មកប្រទេសកម្ពុជាវិញ ក្រោយការចាកចេញអស់រយៈពេល២៣ឆ្នាំមកហើយ។ ស្ថានភាពក្នុងប្រទេសកម្ពុជាពេលនោះគឺលំបាកណាស់សម្រាប់ខ្ញុំ។ ប្រាក់ខែខ្ញុំទាបជាងមុនមួយរយដងនេះមានន័យថាខ្ញុំមិនអាចបង់លុយឱ្យកូនស្រីខ្ញុំរៀនបានផង។ ការយល់ដឹងនិងទំនាក់ទំនងរបស់ខ្ញុំជាមួយមនុស្សទូទៅគឺត្រូវបានកែប្រែទៅតាមបរិស្ថានថ្មីនេះ។

ឥឡូវនេះ បន្ទាប់ពីរយៈពេល២៣ឆ្នាំនៃការអំណត់ប្រឹងប្រែង និងភាពក្លាហានដើម្បីចូលរួមក្នុងការកសាងឡើងវិញនៅកម្ពុជានិងជួយដល់ការកសាង

ធនធានមនុស្សខ្ញុំក្លាយជាដួមផ្តុំក្នុងក្រសួងកិច្ចការនារី។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេហើយ តើលោកជំទាវគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច ?

ខ្ញុំគិតថាកម្ពុជាផ្តល់ឱកាសមានជាច្រើនសម្រាប់អ្នកធ្វើការក្នុងស្រុកនិងជនបរទេស សហគ្រិន និងវិនិយោគិននានាដោយសារយើងមានតម្រូវការខ្លាំងខាងការអភិវឌ្ឍ។ ប្រជាជនកម្ពុជានៅរីយក្សេង ហើយចង់បានឱកាស។

“ ស្ត្រីគួរមានទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង ហើយគាំទ្រស្ត្រីដទៃទៀតក្នុងកន្លែងការងារនិងសង្គម

- ប្រជាជនកម្ពុជាធ្លាប់ឆ្លងកាត់សម័យប្រល័យពូជសាសន៍ ហើយពេលនេះពួកគាត់ធន់នឹងការលំបាកឧបសគ្គ និងស្ថានភាពលំបាកលំបិន។ ប្រជាជនយើងគាត់ងាយសម្របតាមស្ថានភាពការណ៍ផ្សេងៗ។
- ប្រជាជនយើងគាត់រួមគ្នាថាមពល និងចេះច្នៃប្រតិដ្ឋក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាឬផ្តួចផ្តើមធ្វើអ្វីមួយ

លោកជំទាវមានជំហ្មននអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា ?

- បើតាមខ្ញុំគិត សព្វថ្ងៃនេះយុវតីខ្មែរជាច្រើនជាមនុស្សខ្លាំង។ ខ្ញុំចង់ចែករំលែកជំហ្មននមួយចំនួនដល់អ្នកដែលកំពុងប្រកាសអាជីវកម្មក៏ដូចជាក្នុងផ្នែកផ្សេងទៀត៖
- កុំខ្លាចក្នុងការស្រមៃខ្ពស់! ត្រូវសង្ឃឹមជានិច្ចថាអ្នកនឹងសម្រេចក្តីប្រាថ្នារបស់អ្នក
 - ពេលគិតថាខ្លួនយើងកំពុងធ្វើរឿងត្រឹមត្រូវ សូមបន្តការងារយើងទៅតាមគោលដៅនិងចក្ខុវិស័យយើង
 - លើកទឹកចិត្តខ្លួនឯងនិងអ្នកដទៃ។ ការធ្វើអាជីវកម្មជាដំណើរវែងឆ្ងាយហើយផ្លូវកំលោះ។ ត្រូវទុកចិត្តលើខ្លួនឯង ហើយនាំគេឱ្យចូលរួមគាំទ្រយើង
 - កុំស្តាយរឿងពីមុន បើអ្នកត្រូវតែផ្លាស់ប្តូរផ្លូវដើរ។ ជីវិតតែងដើរទៅមុខជានិច្ច ហើយជីវិតតែងមានឡើង មានចុះ។ អ្នកត្រូវមានជំនឿលើខ្លួនឯង។ អ្នកនឹងចេញផុតពីឧបសគ្គ បើអ្នកតស៊ូ។ អ្នកត្រូវសន្យាកម្លាំងហើយដើរទៅមុខជានិច្ច! **W K**

លោកជំទាវឧកញ៉ា

លីម ឈឹមហួន

ប្រធាន | ក្រុមហ៊ុន អ៊ីត រ៉ូត អាហ្សីណ នីហ្សីណ

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកជំទាវ (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់ជំទាវជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំកើតនៅក្រុងព្រះសីហនុ នៅថ្ងៃទី១ តុលា ១៩៦១។ ខ្ញុំមានបងប្អូន១០នាក់ តែពួកគាត់ពាក់កណ្តាលរួមទាំងឪពុកខ្ញុំនិងសាច់ញាតិមួយចំនួនផងបាន បាត់បង់ជីវិតក្នុងរបបប៉ុលពត។ ខ្ញុំនៅសល់បងប្អូនប្រាំនាក់ ហើយខ្ញុំជាកូន ទី៣។ ក្នុងសម័យខ្មែរក្រហមកាន់អំណាច នៅឆ្នាំ១៩៧៥គ្រួសាររបស់ខ្ញុំបាន បែកខ្ញែកគ្នា ហើយខ្ញុំត្រូវបានគេដាក់បញ្ចូលក្នុងជំរំប្រមូលផ្តុំមួយជាមួយ ក្មេង២៧៥នាក់ផ្សេងទៀត។ ពេលនោះខ្ញុំមានអាយុ១១ឆ្នាំហើយត្រូវបានគេ បង្ខំឱ្យធ្វើការលើកទំនប់ដោយគ្មានការសម្រាកទេ។ ពួកខ្មែរក្រហមតែងយក មនុស្សទៅសម្លាប់រាល់ថ្ងៃជាពិសេសអ្នកដែលមានសាច់ឈាមជាជនជាតិចិន និងជាអ្នកចេះដឹង សំណាងល្អ ខ្ញុំបានស្ថិតក្នុងចំណោមក្មេងស្រី៥នាក់ដែល បាននៅរស់រានមានជីវិត។ នៅចុងឆ្នាំ១៩៧៨ ខ្ញុំបានជួបម្តាយ បងស្រី និង ប្អូនប្រុសខ្ចីវិញ។ ក្នុងពេលទី៧រៀនឈាមកំពុងតែគ្រប់គ្រងកម្ពុជា គ្រួសារ ខ្ញុំនិងខ្ញុំបានចាប់ផ្តើមរកស៊ីដំបូងដោយធ្វើស្រែ លក់ស្រូវនិងស្រាសឱ្យទី៣ រៀនឈាម និងដូរសត្វយកមាស។

ម្តាយខ្ញុំបានរៀបចំឱ្យខ្ញុំរៀបការជាមួយអ្នកនេសាទម្នាក់ដែលប្រើទូករបស់គាត់ ដើម្បីយកគ្រឿងអេឡិចត្រូនិច ស្រា និងបារី ដឹកមកកោះថ្មសតាមកប៉ាល់ចំ ពីសិង្ហបុរី ខ្ញុំចាំថា កាលនោះខ្ញុំនៅផ្ទះលក់មី។ ប្តីខ្ញុំត្រូវបានគេចាប់ឃុំឃាំង ដោយសារគាត់លក់ម៉ូតូពីប្រទេសថៃមកកម្ពុជាដោយគ្មានប័ណ្ណ។ នេះជា លើកទីមួយដែលខ្ញុំចូលរួមខ្លាំងក្នុងរបបជំនួញ វាជាការចាប់ផ្តើមរបស់ក្រុមហ៊ុន អេតរ៉ូតនីហ្សីណ។

មកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ខ្ញុំមានសិទ្ធិផ្តាច់មុខក្នុងការលក់ស្រាដែលមានម៉ាកល្បីៗ ដូចជាHennessy និង Johnie Walkerហើយជំនួញផ្សេងទៀតរបស់ខ្ញុំ គឺក្នុងការអភិវឌ្ឍអចលនទ្រព្យ សណ្ឋាគារ ទេសចរណ៍ និងតំបន់សេដ្ឋកិច្ច

ពិសេសក្នុងពេញ។ ដោយសារតែជោគជ័យលើផ្នែកជំនួញខ្ញុំត្រូវបានជ្រើសរើស ជាអនុប្រធាននៃសភាពាណិជ្ជកម្មភ្នំពេញនិងសភាពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា។

នៅពេលដែលលោកជំទាវចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកជំទាវតើ អ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកជំទាវ?

ឧបសគ្គដ៏ធំបំផុតដែលខ្ញុំបានជួបពេលធ្វើជំនួញគឺរៀនបែងចែករវាងគ្រួសារ និងជំនួញ។ ធម្មជាតិនៃជំនួញគឺងាយប្រែប្រួល ពេលខ្លះចំណេញពេលខ្លះ ខាត ត្រឹមមួយពេញភ្នែកដូច្នេះខ្ញុំត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់តាមដានជានិច្ច តែគ្រួសារ ខ្ញុំក៏ត្រូវការការយកចិត្តទុកដាក់ដូចគ្នាដែរ។ និយាយដោយត្រង់ ខួរក្បាលខ្ញុំគឺតែងតែនឹករកគំនិតជំនួញជានិច្ច។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកជំទាវបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុង នាមជាអ្នកដឹកនាំ?

នៅពេលខ្ញុំចាប់ផ្តើមធ្វើការលើគម្រោងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស ឧកញ៉ា ទាំងអស់បានសើចចំអកឱ្យខ្ញុំ ពួកគាត់ប្រាប់ថាខ្ញុំឆ្គួតហើយតែខ្ញុំមិនខ្វល់ថា គេគិត ឬនិយាយយ៉ាងណានោះទេ ខ្ញុំនៅតែរក្សាការប្តេជ្ញានិងបន្តការងារ ជំនួញរបស់ខ្ញុំ។ មេរៀនដ៏មានតម្លៃដែលខ្ញុំទទួលបានពេលខ្ញុំឈប់គឺថា ខ្ញុំ អាចកែប្រែក្លាយខ្លួនឯងឱ្យខ្លាំងជាងមុនហើយខ្ញុំអាចបង្ហាញដល់ពិភពលោក ថាខ្ញុំអាចធ្វើបានល្អ។ ខ្ញុំចង់ឱ្យស្ត្រីទាំងអស់មានទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង ហើយ អាចធ្វើអ្វីដែលខ្ញុំធ្វើ។

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកជំទាវហើយតើលោកជំទាវធានាថា ក្រុម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកជំទាវស្របតាម តម្លៃរបស់លោកជំទាវយ៉ាងដូចម្តេច?

តម្លៃស្នូលរបស់ខ្ញុំគឺត្រូវមានឆន្ទៈមោះមុតហើយធ្វើឱ្យចក្ខុវិស័យទៅជា ការពិតក្នុងជំនួញ។ ចក្ខុវិស័យនោះគួរតែជួយឱ្យក្រុមហ៊ុនរីកចម្រើន និង បង្កើតការងារក្នុងប្រទេសរបស់យើង។ ពេលធ្វើការជាមួយវិនិយោគិន មកពីប្រទេសដូចជាសិង្ហបុរីនិងជប៉ុន តម្លៃស្នូលរបស់ខ្ញុំគឺសុចរិតភាព។ ពេលយើងរកបានដៃគូល្អត្រឹមត្រូវយើងត្រូវតែធ្វើការឱ្យស្ថិតជាមួយគ្នា បើអ្នកចង់ឱ្យជោគជ័យ។ វាក៏ដូចគ្នាដែរជាមួយនិងអតិថិជននិងបុគ្គលិក យើងជាស្ត្រីជំនួញ ត្រូវតែមានផែនការរក្សាទុកបុគ្គលិកដើម្បីអាចរក្សាទុក អតិថិជនដែលស្មោះត្រង់។

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកជំទាវគិតថាមាន តម្លៃពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ?

- និយាយហើយមិនធ្វើ អ្នកដឹកនាំដែលខ្សោយបំផុតគឺអ្នកដែលតែងតែ

“ស្ត្រីត្រូវតែរឹងប៉ឹងនិងប្រឈម មុខជាមួយបញ្ហាដើម្បីដឹកនាំ អាជីវកម្មរបស់ពួកគេ

- និយាយហើយប្រើបុគ្គលិកឱ្យធ្វើនេះធ្វើនោះ តែមិនចូលរួមធ្វើ។ បើគាត់ ចង់ធ្វើជា “អ្នកដឹកនាំដ៏អស្ចារ្យ” ចាំបាច់គាត់ត្រូវតែ “ធ្វើអ្វីដែលនិយាយ” មានន័យថាពួកគាត់ធ្វើនូវអ្វីដែលគាត់បាននិយាយប្រាប់បុគ្គលិក ពេលនោះក្រុមរបស់គាត់អាចធ្វើតាមអ្នកដឹកនាំបានហើយ។
- គ្មានគោលដៅនិងគោលបំណងច្បាស់លាស់៖ អ្នកដឹកនាំត្រូវតែមាន គោលដៅ និងទិសដៅច្បាស់លាស់សម្រាប់បុគ្គលិករបស់ខ្លួន។ បើពួកគាត់ គ្មានគោលដៅច្បាស់លាស់ទេ ពួកគាត់មិនអាចជំរុញក្រុមការងារ ហើយ មិនអាចដឹងថាពេលណាពួកគេបានសម្រេចហើយឬក្រោយសម្រេច បានអ្វីឡើយ។ ក្នុងករណីខ្លះក្រុមហ៊ុនមានគោលដៅនិងយុទ្ធសាស្ត្រ ច្បាស់លាស់ តែវាមិនត្រូវបានបង្ហាញច្បាស់ដល់អ្នកដើរតាមនិងក្រុមការងារ វាអាចជាមហន្តរាយសម្រាប់ក្រុមហ៊ុន។
 - ខ្វះទំនួលខុសត្រូវ៖ ក្នុងក្រុមការងារ បើគ្មាន “វប្បធម៌ទំនួលខុសត្រូវ” ក្រុម នឹងមិនអាចបំពេញ និងបញ្ចប់ការងាររបស់ពួកគេបានទេ ព្រោះសមាជិក ក្រុមរាល់គ្នា “ពន្លត់ភ្លើង” គឺមានន័យថាពួកគាត់រង់ចាំតែបញ្ហា។

តើលោកជំទាវធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជា អ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាច សេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ) ?

- បង្កើតវប្បធម៌បង្អាតបង្រៀន ជាពិសេសដោយស្ត្រីសហគ្រិនដែល ជោគជ័យទៅកាន់អាជីវកម្មដែលទើបចាប់ផ្តើម
- យល់អំពីបុគ្គលិករបស់ខ្ញុំនិងផ្តល់ឱកាសឱ្យពួកគេបង្ហាញសមត្ថភាពរបស់ ពួកគេ
- ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់បុគ្គលិករបស់ខ្ញុំទៅតាមសមត្ថភាពការងារពួកគេ
- ក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធនៃការងារសំខាន់ណាស់ក្នុងការរើសដៃគូត្រឹមត្រូវ។ ខ្ញុំត្រូវ តែសិក្សាឱ្យដឹងដល់អំពីអ្នកដែលអាចជាដៃគូខ្ញុំ អំពីប្រវត្តិនិងអតីតជំនួញ របស់ពួកគេ។ វាមិនមែនសម្រាប់តែលុយទេ តែអំពីតម្លាភាព សេចក្តីទុកចិត្ត និងកិត្តិនាមនៃជំនួញរបស់ពួកគេ។

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលលោកជំទាវបានជួបប្រទះ នៅក្នុងអាជីវកម្មរបស់លោកជំទាវ? តើលោកជំទាវដោះស្រាយបញ្ហា នេះដោយរបៀបណា ?

ខ្ញុំចាំថាហានិភ័យធំបំផុតសម្រាប់ខ្ញុំគឺនៅពេលដែលចាប់ផ្តើមបរិច្ចាគជំនួញ ស្វាមីរបស់ខ្ញុំកំពុងជាប់ឃុំឃាំងក្នុងឆ្នាំ១៩៨៥។ ជាស្ត្រីមេផ្ទះម្នាក់ហើយទើប ចាប់ផ្តើមជំនួញជំនួសស្វាមី ខ្ញុំជួបឧបសគ្គច្រើនណាស់។ ខ្ញុំរស់នៅលើកោះ រយៈពេល៥ឆ្នាំហើយធ្វើការជាមួយក្រុមប្រុសៗដើម្បីដឹកទំនិញពីកប៉ាល់ មកឆ្នេរ។ នៅពេលនោះ កប៉ាល់ពីសិង្ហបុរីមិនអាចចូលមកឆ្នេរកម្ពុជាដោយ ផ្ទាល់ទេ។ វាមិនមានសុវត្ថិភាពដោយសារមានទាហានខ្មែរនិងវៀតណាម។ រាល់យប់ក្រុមប្រុសៗរបស់ខ្ញុំតែងយកទូកតូចៗ ដឹកអីវ៉ាន់ទៅលក់នៅក្រុង ព្រះសីហនុ។ ឈ្មោះខ្ញុំត្រូវតែស្គាល់ច្រើនហើយមានគេជួយខ្ញុំធ្វើជំនួញ ល្ងាច ឡើងខ្ញុំធ្វើម្ហូបឱ្យពួកគាត់ពិសារ។ ជោគជ័យរបស់ខ្ញុំចាប់ផ្តើមពីទំនុកចិត្តលើ ខ្លួនឯងនិងឆន្ទៈក្នុងការធ្វើការជាមួយទាំងបុរសនិងស្ត្រី។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ ហើយ តើលោកជំទាវគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារ សហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច ?

កម្ពុជាជាកន្លែងដ៏ល្អមួយសម្រាប់ការវិនិយោគក្នុងតំបន់ ដោយសារតែទីផ្សារ មានការបើកទូលាយខ្លាំងនិងស្វាគមន៍គ្រប់ជនជាតិទាំងអស់។ ឧទាហរណ៍ ក្រុមហ៊ុនរបស់ខ្ញុំបានទទួលកុងត្រាជាច្រើនពីរដ្ឋាភិបាលដើម្បីអភិវឌ្ឍតំបន់ សេដ្ឋកិច្ចពិសេស(SEZs) ក្នុងក្រុងព្រះសីហនុនិងបាវិត។ ដោយសារទីផ្សារសេរី ប្រជាជនភាគីទាក់ សន្តិភាព និងស្ថិរភាពនយោបាយក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ខ្ញុំ អាចទាក់ទាញអ្នកវិនិយោគបន្ថែមទៀត។ ច្បាប់ស្តីអំពីការវិនិយោគនៅ ប្រទេសកម្ពុជាបានផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់អ្នកវិនិយោគ។ ថ្មីៗនេះខ្ញុំបានចុះ កិច្ចព្រមព្រៀងរួមគ្នាជាមួយក្រុមហ៊ុន Zephyr Co. ពីប្រទេសជប៉ុន ដើម្បី បង្កើតតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសមួយទៀតជិតទីក្រុងភ្នំពេញ។ ជាមួយការគាំទ្រ ខ្លាំងពីរដ្ឋាភិបាល តំបន់ទាំងនេះផ្តល់ឱកាសជំនួញដ៏ធំ ឧទាហរណ៍រួមមាន៖

មិនចាំបាច់បង់ពន្ធរយៈពេល៩ឆ្នាំ មិនចាំបាច់បង់ពន្ធចូល VAT និងការនាំចេញ នាំចូលសម្រាប់ជំនួញទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស។

លោកជំទាវមានជំនួញអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា ?

“បច្ចុប្បន្ននេះស្ត្រីអាចធ្វើអ្វីដែលបុរសធ្វើបានហើយអាចធ្វើអ្វីក៏បាន។ ខ្ញុំចង់ បង្រៀនឱ្យស្ត្រីមានភាពរឹងមាំ របៀបធ្វើជំនួញ និងរបៀបធ្វើឱ្យរីកចម្រើន”។

ស្ត្រីកម្ពុជាត្រូវតែជឿលើខ្លួនឯងថាពួកគេអាចធ្វើអ្វីៗបានដូចដៃគូបុរស របស់ពួកគេដែរ។ ពួកគេត្រូវតែសំលេងជំនាញនិងចំនេះដឹងរបស់ខ្លួន បង្កើតក្រុមធនធានមនុស្សរួចបង្វែរអាជីវកម្មគ្រួសារពួកគេឱ្យមានស្ថេរភាព មួយដែលអាចទទួលបានការវិនិយោគពីអ្នកផ្សេង ក៏ដូចជាឧស្សាហកម្មរបស់ កម្ពុជាទៅអនាគត។

ឆ្លៀតឱកាសនេះខ្ញុំចង់លើកទឹកចិត្តដល់យុវជនកម្ពុជាដែលត្រូវបន្តការសិក្សា នៅក្នុងនិងក្រៅប្រទេសត្រូវរកបទពិសោធន៍ន័បន្ថែម និងកសាងជំនាញ របស់ពួកគេ ដើម្បីបង្កើនការរីកចម្រើនដល់សេដ្ឋកិច្ចប្រទេស។ សំខាន់ ជាងនេះ សហគ្រិនស្ត្រីត្រូវតែប្រកួតប្រជែងការប្រឹងប្រែងរបស់ពួកគេ ដើម្បីបង្កើតជំនួញក្នុងក្តីស្រមៃរបស់ពួកគេ។ ពួកគេមិនគួរខ្វល់ខ្វា់អំពីការ តិះដៀលរបស់អ្នកដទៃ ហើយត្រូវឈររឹងមាំប្រឈមមុខនឹងបញ្ហា។ ពួកគេ ត្រូវតែហ៊ាននិយាយនិងធ្វើសកម្មភាពដោយបង្ហាញពីសមិទ្ធផលរបស់ពួកគេ ឱ្យសាធារណជនបានឃើញ។ [Wk](#)

លោកស្រីវេជ្ជបណ្ឌិត ពូង ឈឹមហ៊ុន

ស្ថាបនិក និងប្រធាន | សម្ព័ន្ធខ្មែរជំរឿន និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស លីកាដូ

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកស្រី (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកស្រីជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកស្រីមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំជាស្ថាបនិកនិងជាប្រធានអង្គការសម្ព័ន្ធខ្មែរជំរឿននិងការពារសិទ្ធិមនុស្ស (លីកាដូ)។ ខ្ញុំជាវេជ្ជបណ្ឌិតដែលកើតក្នុងត្រកូលមន្ត្រីរាជការជាន់ខ្ពស់។ ឪពុករបស់ខ្ញុំធ្វើការក្នុងការិយាល័យរបស់សម្តេចនរោត្តមសីហនុ ពីឆ្នាំ១៩៧៩ដល់១៩៩៣។ អ្នកម្តាយខ្ញុំគឺជាស្ត្រីមួយដែលបានអង្គុយនៅកៅអីសភាជាតិកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ១៩៩៨និងមាននាទីជាអគ្គនាយកក្រសួងសុខាភិបាលក្រោយមកជាអគ្គនាយកក្រសួងសង្គមកិច្ច។ នៅក្រោមរបបសម្តេចសីហនុ គាត់មាននាទីជាប្រធានស្តីទីនៃរដ្ឋសភា ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ១៩៦០។

ខ្ញុំត្រូវបាននិរទេសខ្លួនទៅប្រទេសបារាំងក្នុងឆ្នាំ១៩៧១បន្ទាប់ពីឪពុកម្តាយខ្ញុំចាកចេញទៅព្យាបាលខ្លួននៅក្រៅប្រទេស ហើយមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យត្រលប់មកវិញ។ ក្នុងទសវត្សរ៍១៩៨០ ដោយសារតែ គ្រួសារខ្ញុំស្និទ្ធស្នាលជាមួយព្រះបាទនរោត្តមសីហនុខ្ញុំបានរៀបចំជំនួបមួយរវាងព្រះអង្គនិងលោកហ៊ុន សែន។ ជំនួបនេះធ្វើឡើងក្នុងថ្ងៃទី២៨ ១៩៨៧។ វាបានចាប់ផ្តើមដំណើរដែលនាំឱ្យមានកិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាពក្រុងប៉ារីសនៅថ្ងៃ២៣តុលា ១៩៩១។ ខ្ញុំមកកម្ពុជាវិញនៅឆ្នាំ១៩៩២ និងបង្កើតលីកាដូដើម្បីលើកស្ទួយសិទ្ធិមនុស្សក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ខ្ញុំក៏ជាប្រធាននៃ NGO-CEDAW និង CAMBOW ផងដែរ។

នៅពេលដែលលោកស្រីចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកស្រីតើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកស្រី?

ពេលខ្ញុំចាប់ផ្តើមការជាវេជ្ជបណ្ឌិត នៅក្នុងវិស័យនេះមានស្ត្រីតិចតួចណាស់។ មនុស្សចាស់បុរាណជាអ្នកកាន់តំណែងធំៗនិងសម្រេចចិត្តសំខាន់ៗ។ ខ្ញុំត្រូវតែពូកែជាងប្រុសៗដែលធ្វើការដូចខ្ញុំដែរដើម្បីបង្ហាញពីសមត្ថភាពនិង

តម្លៃរបស់ខ្ញុំ សំណាងល្អ បុគ្គលិកខ្ញុំជាពិសេសស្ត្រី ពេញចិត្តយ៉ាងខ្លាំងដែលបានឃើញស្ត្រីចូលរួមការងារសង្គម។ ចុងក្រោយពួកគាត់ជោគជ័យ ហើយនាំឱ្យមានបុគ្គលិកបំណិនជំនាន់ថ្មី ទាំងពីរភេទ។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកស្រីបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ?

ច្រើនឆ្នាំមកនេះ ខ្ញុំឃើញថាយើងមិនអាចមិនអើពើអំពីការលូតលាស់ណាមួយទេ។ រាល់ការដឹកនាំតែងជួបនូវការប្រឆាំងតបតវិញ។ ក្នុងសម័យថ្មីនេះ ដែលកម្ពុជាឈានចូលក្នុងដំណាក់កាលអភិវឌ្ឍន៍លឿន អ្នកដឹកនាំត្រូវតែពិនិត្យគោលជំហររបស់ខ្លួនវិញជានិច្ច ដើម្បីឱ្យដើរស្របជាមួយនឹងការលូតលាស់ដែលកំពុងកើតមានជាមួយលក្ខខណ្ឌខាងក្រៅរួមមាន មនុស្ស និងប្រតិបត្តិ។

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកស្រីហើយតើអ្នកធានាថាក្រុម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកស្រីស្របតាមតម្លៃរបស់លោកស្រីយ៉ាងដូចម្តេច?

សមភាពសម្រាប់មនុស្សគ្រប់រូប ប្រជាធិបតេយ្យ ឯករាជ្យនិងសេរីភាពមូលដ្ឋានគឺជាតម្លៃស្នូលរបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំធានាថាក្រុមខ្ញុំមានតម្លៃដូចខ្ញុំដែរ តាមរយៈការរើសបុគ្គលិក និងការវាយតម្លៃឡើងវិញជាញឹកញាប់ការផ្លាស់ប្តូរគំនិតនិងការបណ្តុះបណ្តាល។

“
ដើម្បីបង្ហាញពីសមត្ថភាព
របស់ខ្ញុំ ខ្ញុំត្រូវធ្វើការងារដូចគ្នា
ឱ្យល្អជាងបុរស

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកស្រីគិតថាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ?

ខ្ញុំគិតថាការមិនព្រមស្តាប់មតិ និងការរិះគន់មានផលអវិជ្ជមានដល់ការដឹកនាំ។ ការទទួលយកមតិរិះគន់ដោយមិនគិតពីហេតុអ្វីទាំងមូលនិងគ្មានការស្តាប់មតិផ្ទាល់នឹងជះផលអាក្រក់ដល់ការសម្រេចចិត្ត។ ចំណុចមួយទៀតត្រូវចៀសវាងគឺការមិនព្រមផ្តល់ជាឧទាហរណ៍ល្អក្នុងសីលធម៌ការងារនិងទង្វើផ្សេងៗ។ ពិតណាស់ អ្នកដឹកនាំត្រូវតែដឹកនាំ និងអាចធ្វើការសម្រេចចិត្ត។ ការសម្រេចចិត្តមិនកើត គឺជាចំណុចខ្សោយនៃអ្នកដឹកនាំ។

តើលោកស្រីធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីបុរសមភាពយេនឌ័រ) ?

ខ្ញុំព្យាយាមបង្ហាញដល់ស្ត្រីទាំងអស់នូវសារៈសំខាន់នៃការមិនបាក់ទឹកចិត្តពេលជួបបញ្ហា។ ពួកគេត្រូវធ្វើអ្វីដែលគាត់ធ្វើបានដើម្បីរក្សាសកម្មភាពរបស់គាត់បាន។ ខ្ញុំក៏ព្យាយាមជួយរៀបចំអនាគតដែលនឹងផ្សព្វផ្សាយអំពីការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលនិងការបង្កើតមនុស្សជំនាន់ថ្មី។

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលលោកស្រីបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកស្រី ? តើលោកស្រីដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា ?

ពេលខ្ញុំចេញធ្វើការដំបូង គេមិនសូវខ្វល់ពីខ្ញុំទេ។ គេគិតថាស្ត្រីវ័យក្មេងគួរតែរៀបការហើយនៅផ្ទះ ការព្យាយាមរកការងារធ្វើគឺមិនត្រូវបានសង្គមស្មាតមន៍ទេ។ ពេលខ្ញុំរៀបចំឱ្យមានជំនួបរវាងសម្តេចសីហនុនិងលោកហ៊ុន សែន គេមើលមកថាវាជារឿងដែលគ្មានអ្នកចង់បាននិងជាការល្អក្នុងដៃចូលក្នុងកិច្ចការអន្តរជាតិពីសំណាក់ពលរដ្ឋធម្មតា។ តែដល់ទីបំផុតដោយជម្នះរាល់ពាក្យអ្នកដទៃទាំងអស់ លើកលែងតែម្តាយឪពុកនិងកូនស្រីទាំងបីរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំអត់ធ្មត់បន្តហើយចុងក្រោយនាំឱ្យមានកិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាពក្រុងប៉ារីស២៣ តុលា ១៩៩១។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ ហើយតើលោកស្រីគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច ?

ដោយសារតែប្រវត្តិសាស្ត្រទាំងបុរាណនិងសម័យ វប្បធម៌កម្ពុជាក្លាយជាផ្នែកមួយយ៉ាងសំខាន់នៃសតិអារម្មណ៍របស់ប្រជាជន។ តម្លៃបុរាណនិងគំនិតសម័យបានរួមគ្នាបង្កើតជាវប្បធម៌ស្នូលនៃកម្ពុជា ដូចជាតម្លៃស្ត្រីក្នុងសង្គម។ បន្ទាប់ពីសម័យខ្មែរក្រហម ដែលស្ទើរតែធ្វើឱ្យវប្បធម៌ខ្មែរវិនាស មានការកើតឡើងវិញនូវមោទនភាពនិងការបើកចំហដល់លំហូរចូលនៃទំនើបកម្ម។ តម្លៃមកពីខាងក្រៅរួមជាមួយតម្លៃខាងក្នុងរបស់កម្ពុជាបានត្រូវបញ្ចូលទៅក្នុងវប្បធម៌ខ្មែរ ដែលធ្វើឱ្យវាមិនត្រឹមតែសម្របខ្លួនទេថែមទាំងលូតលាស់ក្នុងពិភពទំនើបឡើងវិញ។

លោកស្រីមានជំនួញអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា ?

ខ្ញុំអាចផ្តល់ជំនួញដល់សហគ្រិនស្ត្រីកម្ពុជាថាត្រូវតែតស៊ូបើទោះមានឧបសគ្គក៏ដោយហើយត្រូវតែឱ្យគេឃើញនិងឮពីយើង។ បន្ថែមលើនេះ ខ្ញុំជំរុញឱ្យស្ត្រីវ័យក្មេងកុំភ័យក្នុងការចូលសិក្សាវគ្គស្តីពីសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំហើយប្រើជំនាញខ្លួនឯង ក្នុងរបរអាជីវកម្មឬអាជីពខ្លួន។ [w](#)[k](#)

លោកជំទាវ **តឿង សកុណា**

រដ្ឋមន្ត្រី និងប្រធាន | ក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ និង ប្រធានអាជ្ញាធរជាតិអប្សរា

អ្នកដឹកនាំស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកជំទាវ (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកជំទាវជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកជំទាវមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំធំឡើងក្នុងប្រទេសកម្ពុជាពេលដែលប្រទេសនេះឆ្លងកាត់របបនយោបាយជាច្រើន។ ឪពុកខ្ញុំជាកងទ័ពហើយម្តាយខ្ញុំនៅផ្ទះ គាត់ទាំងពីរនាក់ស្រឡាញ់ការសិក្សាណាស់ហើយគាត់ចង់ផ្ទេរការស្រឡាញ់នេះមកកូនៗទាំងអស់។ ខ្ញុំមានបងប្អូន៣នាក់តែគ្មានស្រីស្រាវជ្រាវខ្ញុំបានបាត់បង់ពួកគាត់រួមទាំងឪពុកម្តាយខ្ញុំផង ទាំងអស់ក្នុងរបបប្រល័យពូជសាសន៍។ ពេលខ្មែរក្រហមឈ្លានពានកម្ពុជា ខ្ញុំទើបរៀនចប់ថ្នាក់ទី២។ ពេលនោះ គេមិនឱ្យនរណាចូលរៀនទៀតទេគេហាមមិនឱ្យមានការរៀនសូត្រ សិល្បៈនិងវប្បធម៌។ យ៉ាងណាមិញ ដោយមានឱកាសរស់នៅជាមួយឪពុកម្តាយដែលចូលចិត្តការរៀនសូត្រអស់រយៈពេល១៦ឆ្នាំខ្ញុំមិនដែលភ្លេចពីការស្រឡាញ់និងការស្រែកប្តូរចំណេះដឹងរបស់ខ្ញុំទេ។ នៅទសវត្សរ៍ឆ្នាំ១៩៨០ ពេលរបបនោះបានបញ្ចប់ ខ្ញុំបានបន្តការសិក្សារបស់ខ្ញុំនៅអាយុ២០ឆ្នាំហើយត្រូវបានទទួលអាហារូបករណ៍ទៅប្រទេសរុស្ស៊ី ដែលខ្ញុំបានបញ្ចប់ការសិក្សាអនុបណ្ឌិតផ្នែកវិស្វកម្ម។

ពេលខ្ញុំរៀនចប់ភ្លាម ហើយខ្ញុំដឹងថាខ្ញុំមិនដែលចង់បើកអាជីវកម្មវាជារឿងសមហេតុផលដែលខ្ញុំត្រូវធ្វើការក្នុងវិស័យសាធារណៈ ដូច្នេះខ្ញុំក៏ចូលធ្វើការនៅវិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យាកម្ពុជា(ITC) ជាគ្រូបង្រៀន។ គេដើរឡើងតំណែងឱ្យខ្ញុំយ៉ាងលឿនឱ្យក្លាយជានាយករងនៅឆ្នាំ២០០០និង អគ្គនាយកនៅឆ្នាំ២០០២ បន្ទាប់ពីខ្ញុំទទួលបានសញ្ញាបត្របណ្ឌិតផ្នែកមីក្រូជីវសាស្ត្រនៅសាកលវិទ្យាល័យBourgogne ក្នុងប្រទេសបារាំង។ ការងារជាអគ្គនាយកនៃITC បានបើកឱកាសជាច្រើនដល់ខ្ញុំ រួមទាំងការជ្រើសតាំងជាអគ្គនាយកនៃក្រសួងអប់រំពីឆ្នាំ២០០៨ដល់២០១៣។ បន្ទាប់ពីអាណត្តិដំបូងនេះ ខ្ញុំមានសំណាងត្រូវបានជ្រើសរើសឱ្យដឹកនាំក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈតាំងពីឆ្នាំ២០១៣។ វាជាឱកាសសម្រាប់ខ្ញុំ ដែលបានធ្វើការ

ថែរក្សាកេរដំណែលកម្ពុជា។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថាវានឹងធ្វើឱ្យក្មេងជំនាន់ក្រោយគោរពស្រឡាញ់វប្បធម៌យើង និងថែរក្សាលំនាំជាមួយពិភពលោកទាំងមូល។

នៅពេលដែលលោកជំទាវចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកជំទាវតើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកជំទាវ?

ក្នុងនាមជាស្ត្រីម្នាក់ ឧបសគ្គចម្បងមួយក្នុងពេលនោះ គឺប្រុសៗគេមិនជឿជាក់យើងទេ។ វាមានការលំបាកខ្លាំង តែខ្ញុំមិនដែលចុះចាញ់ឧបសគ្គដែលខ្ញុំឆ្លងកាត់ទេ។ ខ្ញុំតែងជឿលើសមត្ថភាពនៃការរៀននិងរីកចម្រើន។ ខ្ញុំមានសំណាងដែលមានមនុស្សអស្ចារ្យជាច្រើននៅជុំវិញខ្លួនដែលតែងតែបង្រៀនមេរៀនថ្មីនិងជួយខ្ញុំសម្របទៅតាមវប្បធម៌ថ្មី។

“ការរៀនសូត្រគឺជាដំណើរមួយជីវិតសម្រាប់ស្ត្រីដើម្បីដឹងថាអ្វីខុសអ្វីត្រូវ និងធ្វើវានៅឱ្យក្មេងជំនាន់ក្រោយ

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកជំទាវបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ?

តាមបទពិសោធន៍របស់ខ្ញុំជាច្រើនឆ្នាំមក ខ្ញុំរៀនមេរៀន៣សំខាន់៖
១ រាល់ផលគឺមានហេតុ។ ការដោះស្រាយបញ្ហាដោយមិនផ្ដោតលើហេតុគឺមិនផ្តល់ចម្លើយត្រឹមត្រូវដល់អ្នកទេ។

- ២ ខ្វល់ពីមនុស្សដែលធ្វើការជាមួយអ្នក។ ការអាណិតអាសូរនិងការយល់ចិត្តជាអារម្មណ៍មូលដ្ឋានរបស់មនុស្សយើង ដែលយើងត្រូវតែមានបើយើងខ្វល់ពីអ្នកធ្វើការជាមួយយើង។
- ៣ ដូចលោកគ្រូឡៅ ជីបាននិយាយ “រកការងារណាដែលអ្នកស្រឡាញ់នោះអ្នកនឹងមិនចាំបាច់ធ្វើការទេក្នុងមួយជីវិត”។ ការងាររបស់យើងនឹងមានន័យប្រសិនបើយើងធ្វើដោយក្តីស្រឡាញ់និងចំណង់ចំណូលចិត្ត។

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូល របស់លោកជំទាវហើយតើលោកជំទាវធានាថា ក្រុម/ បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកជំទាវស្របតាមតម្លៃ របស់អ្នក យ៉ាងដូចម្តេច ?

- ១ ចាំបាច់ត្រូវជឿលើសមត្ថភាពរបស់ក្រុមការងាររបស់អ្នក។ ដោយធ្វើជាអ្នកដឹកនាំពួកគេអ្នកត្រូវតែជឿជាក់ថាក្រុមអ្នកមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការសម្រេចបេសកកម្មដែលអ្នកបានដាក់។
- ២ ធ្វើជាអ្នកដឹកនាំដែលចេះដាក់ខ្លួន។ ត្រូវម៉ឺងម៉ាត់តែចេះគោរពច្បាប់និងវិន័យ ដោយធ្វើជាគំរូល្អមួយ។

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកជំទាវគិតថាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ ?

- ភាពយោរយោ
- អំនួតខ្លាំងពេក
- ភាពអត្មានិយម

តើលោកជំទាវនឹងធ្វើអ្វីទៀតដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ ? (គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រី ឬ សមភាពយេនឌ័រ)

- ១ ចែករំលែកបទពិសោធន៍និងរឿងរ៉ាវដល់ខ្ញុំដែលក្មេងជំនាន់ក្រោយ
- ២ បន្តរៀនសូត្រ ហើយត្រូវដឹងថា “មានទ្រព្យសម្បត្តិដោយមិនចាំបាច់រកធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ដោយមិនមានសីលធម៌” គឺមិនមែនជាមធ្យោបាយល្អក្នុងការរស់នៅឡើយ។
- ៣ ត្រូវមានភាពក្លាហានដើម្បីបើកចំហរខ្លួនអ្នកសម្រាប់មនុស្សដទៃទៀត ដែលយើងមិនដែលស្គាល់

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលអ្នកបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកជំទាវ ? តើលោកជំទាវដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា ?

ធ្វើការក្នុងវិស័យសាធារណៈ មិនដូចក្នុងវិស័យឯកជនទេ ដែលអ្នកតែង

តែត្រូវវាយតម្លៃលើប្រភេទហានិភ័យដើម្បីប្រាកដថាអ្នកអាចចំណេញពីការវិនិយោគរបស់អ្នក។ យ៉ាងណាមិញ ក្នុងវិស័យសាធារណៈ សកម្មភាពរបស់យើងគឺជាទំនួលខុសត្រូវ ចំពោះប្រទេសនិងប្រជាជនយើង ហើយយើងតែងតែត្រូវគិតអំពីសារៈសំខាន់នៃការងាររបស់យើង។ ឧបសគ្គខ្ញុំគឺមកពីលក្ខណសម្បត្តិនិងគោលការណ៍ជីវិតផ្សេងគ្នា។

សម្រាប់ខ្ញុំផ្ទាល់ដែលជាពុទ្ធសាសនិកខ្ញុំជឿថាហានិភ័យទាំងអស់គឺដូចជាព្យុះអីចឹង។ ពេលណា វាទៅផុត ជីវិតអាចចាប់ផ្តើមឡើងវិញ។ អ្នកត្រូវតែអាចប្រើប្រាស់មេរៀនពីអតីតរបស់អ្នកមកប្រើឡើងវិញដើម្បីជួយអ្នកឱ្យដើរទៅមុខ។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈ ប្លែកពីគេ ហើយតើលោកជំទាវគិតថាតើប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច ?

- ១ កេរដំណែលខ្មែរគឺមានលក្ខណៈពិសេស។ យើងគួរមានមោទនភាពចំពោះវប្បធម៌និងអ្វីដែលដូនតាយើងបានបន្សល់ទុកឱ្យ។

- ២ ជាមនុស្ស យើងត្រូវរៀនពីអតីតកាលរបស់យើងនិងកុំធ្វើកំហុសដដែលៗដែលយើងធ្លាប់ធ្វើពីមុនមក។

- ៣ ពង្រឹងគោលនយោបាយ ឈ្នះ ឈ្នះ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ ការកសាងសន្តិភាពនិងវប្បធម៌ដោយគ្មានជម្លោះផ្ទៃក្នុងដែលធ្វើឱ្យប្រជាជនទទួលទុក្ខ។

លោកជំទាវមានដំបូន្មានអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា ?

- ស្ត្រីមានតម្លៃផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គាត់ទោះបីជាគាត់ជាមេផ្ទះ អ្នកដឹកនាំឬធ្វេជនក៏ដោយ
- ការសិក្សាជាដំណើរពេញមួយជីវិតសម្រាប់ស្ត្រីដើម្បីឱ្យដឹងថាអ្វីត្រឹមត្រូវនិងអ្វីដែលខុសហើយផ្ទេរបន្តឱ្យក្មេងជំនាន់ក្រោយ
- ហាជ័យគឺជាមេរៀនដ៏ល្អមួយសម្រាប់ឱ្យយើងធ្វើដំណើរទៅមុខ
- ស្ត្រីខ្មែរត្រូវតែយល់ដឹងអំពីវប្បធម៌និងតម្លៃរបស់យើងហើយបើកចំហដល់វប្បធម៌ផ្សេងដោយមិនភ្លេចអំពីវប្បធម៌និងតម្លៃរបស់ខ្លួនឯង។ [W K](#)

លោកស្រី ទន្ថបណ្ឌិត អង្គ លីគង់

ប្រធាន | សមាគមសហគ្រិនស្ត្រីកម្ពុជា

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកស្រី (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកស្រីជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកស្រីមានមោទនភាពបំផុត ?

ខ្ញុំជាកូនទី២ក្នុងគ្រួសារដែលមានកូន៦នាក់ ប្រុស២ ស្រី៤។ ខ្ញុំបានរៀបការជាមួយស្វាមី ដែលជាអ្នកជំនួញហើយយើងបានកូនប្រុសម្នាក់និងស្រីម្នាក់។ ក្រោយបញ្ចប់ការសិក្សាឆ្នាំ១៩៩២ ខ្ញុំក្លាយជាទន្ថបណ្ឌិត។ ខ្ញុំចាប់ផ្តើមជំនួញដំបូងរបស់ខ្ញុំនៅឆ្នាំ២០០៣ដោយប្រើជំនាញទន្ថបណ្ឌិតរបស់ខ្ញុំ ខណៈប្រជាជនកម្ពុជានៅមានការយល់ដឹងតិចអំពីសុខុមាលភាពនិងមិនទាន់ទុកចិត្តបុគ្គលិកសុខាភិបាលនៅឡើយ។ ពេលដែលរដ្ឋាភិបាលកំពុងផ្សព្វផ្សាយអំពីប្រព័ន្ធសុខាភិបាល និងការសិក្សាជាន់ខ្ពស់ខាងទន្ថសាស្ត្រ ខ្ញុំបានឆ្លើយតបនូវការសិក្សានិងបញ្ចប់សញ្ញាបត្របណ្ឌិតផ្នែកវះកាត់ទន្ថសាស្ត្រ (DDS) ក្នុងឆ្នាំ២០០២ និងបន្តយកសញ្ញាបត្រវិជ្ជាជីវៈនៅឆ្នាំ២០០៥ និងវិញ្ញាបនបត្រខាង Oral Implantology ពីប្រទេសអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ២០០៨។ សព្វថ្ងៃខ្ញុំជាស្ថាបនិកនិងនាយិកា Master Care Dental Clinic ដែលជាគ្លីនិកនាំមុខគេខាងទន្ថសាស្ត្រជាមួយទន្ថបណ្ឌិតមកពីបរទេស។ ខ្ញុំសកម្មក្នុងការងារសង្គមក្នុងការពង្រឹងសុខុមាលភាព ហើយខ្ញុំក៏ជាសហស្ថាបនិកនៃគណៈទន្ថពេទ្យកម្ពុជា និងជាប្រធានទីបីនៃសមាគមសហគ្រិនស្ត្រីកម្ពុជាដែលបម្រើដល់សហគ្រិនស្ត្រីជាង៥០០នាក់។

នៅពេលដែលលោកស្រីចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកស្រីជំនាញជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកស្រីជំនាញ?

ពេលខ្ញុំចាប់ផ្តើមរៀននិងធ្វើអាជីវកម្មខាងទន្ថពេទ្យ មិនមានស្ត្រីច្រើនទេក្នុងវិស័យនេះ។ វាជាឧបសគ្គដ៏ធំហើយជាពេលដ៏លំបាកមួយសម្រាប់ខ្ញុំដែលជាស្ត្រីម្នាក់ក្នុងវិស័យដែលគ្រប់ដណ្តប់ដោយ ប្រុសៗ។ ពេលនោះស្វាមីខ្ញុំគាត់មិនបានជួយលើកទឹកចិត្តខ្ញុំទេ។ ប្រាក់ដែលគាត់ឱ្យមកគឺល្មមសម្រាប់តែចំណាយក្នុងផ្ទះនិងមើលថែកូនប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុងនាមជាស្ត្រីអ្នកដឹកនាំនិង

សហគ្រិនក្នុងវិស័យនេះ ខ្ញុំត្រូវដើរតួពីក្នុងពេលតែមួយ ជាបុរសនៅក្នុងគ្លីនិករបស់ខ្ញុំ និងជាមេផ្ទះមើលថែកូននៅផ្ទះ។ ខ្ញុំធ្វើការពីរដងលើសប្រុសៗនិងតស៊ូរក្សាលំនឹងរវាងជំនួញនិងតួនាទីជាម្តាយនិងប្រពន្ធ។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកស្រីបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ ?

- តម្លៃនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំដែលខ្ញុំបានរៀនគឺ៖
- ការដឹកនាំខ្លួនឯង៖ យើងត្រូវតែមានការប្តេជ្ញាថ្មីម៉ាត់និងកំណត់គោលដៅជីវិតយើង។ រួចហើយកុំបោះបង់ក្តីស្រមៃនិងគោលដៅនោះឱ្យសោះ។
 - ការដឹកនាំក្នុងគ្រួសារ៖ ធ្វើខ្លួនជាកំរុលដល់កូននិងសមាជិកគ្រួសារដទៃទៀតដោយកុំចេះតែនិយាយ តែត្រូវធ្វើសកម្មភាពដែរ
 - ការដឹកនាំក្នុងក្រុមហ៊ុនឬសង្គម៖ ឱ្យតម្លៃនិងការទុកចិត្តឱ្យដល់បុគ្គលិកហើយផ្តល់ប្រាក់ខែឱ្យពួកគេសមស្របតាមសមត្ថភាព។ សំខាន់ជាងនេះទៀតយើងត្រូវដាក់បុគ្គលិកឱ្យ

ចំកន្លែងនិងពេលវេលា។ ជាអ្នកដឹកនាំ យើងត្រូវតែទទួលខុសត្រូវជាងបុគ្គលិក។ ការងារសំខាន់គឺត្រូវបង្កើតឱ្យមានអ្នកដឹកនាំដែលមានគំនិតវិជ្ជមាន និងក្លាហានក្នុងការសាកល្បង។

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកស្រីហើយតើលោកស្រីជំនាញជំនាញជាគ្រូម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកស្រីស្របតាមតម្លៃរបស់លោកស្រីយ៉ាងដូចម្តេច ?

- ខ្ញុំមានតម្លៃស្នូលប្រាំសម្រាប់ខ្លួនឯងនិងក្រុមខ្ញុំ៖
- ទំនុកចិត្ត៖ ទំនុកចិត្តគឺសំខាន់ណាស់ក្នុងការងារជាមួយគ្នានិងអាជីវកម្ម
 - ការផ្តល់អំណាច៖ ខ្ញុំតែងតែផ្តល់អំណាចដល់ក្រុមការងាររបស់ខ្ញុំ ឱ្យសម្រេចចិត្តលើការងារដែលពួកគាត់ធ្វើ
 - ការឡើងតំណែង៖ ពេលពួកគេអាចធ្វើការបានល្អ ក្រុមខ្ញុំតែងទទួលបានការតំឡើងប្រាក់ខែឬកម្រៃជើងសារផ្សេងទៀត
 - តម្លៃនិងការពេញចិត្ត៖ ត្រូវចេះពេញចិត្តនិងលើកទឹកចិត្តដល់បុគ្គលិកឱ្យស្រលាញ់ការងារ និងចង់នៅជាមួយយើងយូរអង្វែង
 - ការចូលរួមនិងបង្ហាត់បង្រៀន៖ បើយើងចាប់ផ្តើមលើជំនួញដែលជាជំនាញយើង អត្រាជោគជ័យមានច្រើន ដោយសារយើងចេះដឹង ហើយងាយរកអ្នកដទៃមកជួយដោះស្រាយបញ្ហាគ្នា
 - ឧបសគ្គ៖ ត្រូវប្រតិកម្មដោយវិជ្ជមាន និង ទំនុកចិត្តបើមានឧបសគ្គ ដែលជាឱកាសសម្រាប់ជាមេរៀនឬជំនួញយើង។

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកស្រីគិតថាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ ?

- អត្ថចរិតអវិជ្ជមានដែលខ្ញុំឃើញគឺ៖
- មិនផ្តល់ឱកាសដល់បុគ្គលិកនិងក្រុមការងារចែករំលែកគំនិតនិងបង្ហាញពីទេពកោសល្យពួកគេ
 - ប្រតិកម្មលឿនពេកទៅកាន់បញ្ហា អាចនាំឱ្យមានការសម្រេចចិត្តខុស។

តើលោកស្រីធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ) ?

- បន្តរៀនសូត្រដោយចូលរៀនវគ្គខ្លីនិងអានឯកសារទាក់ទងនិងជំនួញ
- ដើរកន្លែងបង្កើតមិត្តភាពជាមួយអ្នកដែលមានចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍ដូចជាយើង
- អភិវឌ្ឍនិងកែប្រែគម្រោងអាជីវកម្មឱ្យទៀងទាត់រាល់៣ទៅ៥ឆ្នាំម្តង
- ស្ត្រីនិងបុរសអាចធ្វើការបានដូចគ្នា។ ស្ត្រីក៏ធ្វើការបានដូចបុរសដែរ។

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលអ្នកបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកស្រី ? តើលោកស្រីដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា ?

ហានិភ័យដែលខ្ញុំកំពុងមានគឺការជ្រើសរើសបុគ្គលិកដែលមានការបណ្តុះបណ្តាលត្រឹមត្រូវ ដោយសារអាជីវកម្មខ្ញុំទាក់ទងដល់ជីវិតមនុស្ស។ អញ្ចឹងហើយយើងត្រូវតែមានវិជ្ជាជីវៈនិងជំនាញក្នុងឧស្សាហកម្មទន្ថពេទ្យ។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យបុរសម្នាក់ម្នាក់មានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ ហើយតើលោកស្រីគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច ?

អ្វីដែលធ្វើឱ្យកម្ពុជាយើងប្លែកពីគេ គឺការរំលោភ ដោយសារយើងបានឆ្លងកាត់សង្គ្រាមជាច្រើន និងភាពលំបាកលំបិនជាច្រើនជាងប្រជាជនជាតិដទៃ។

លោកស្រីមានជំនួយនូវអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា ?

ខ្ញុំសូមផ្តល់យោបល់ដល់យុវជនទាំងអស់ថាពួកគេគួរតែអត់ធ្មត់និងព្យាយាមឱ្យអស់លទ្ធភាពក្នុងការធ្វើអាជីវកម្ម។ ដើម្បីឱ្យជោគជ័យក្នុងជំនួញ ពួកគេត្រូវចំណាយពេលក្នុងអាជីវកម្មរបស់ខ្លួននិងប្រឹងប្រែងកាត់បន្ថយការចំណាយច្រើនលើការពង្រីកអាជីវកម្ម។ ពួកគេត្រូវរៀនឱ្យចេះពីទម្លាប់ពន្យារការចង់បាន។ [WU](#)

លោកស្រី លីម ស្ទឹង នាយិកាប្រចាំប្រទេស | អ្នកហ្វាមកម្ពុជា

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកស្រី (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកស្រីជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកស្រីមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំឈ្មោះ ស្ទឹង ហើយខ្ញុំកំពុងមានគ្រួសារយ៉ាងរីករាយមួយ ជាមួយនិងកូនប្រុស អាយុបីឆ្នាំម្នាក់ឈ្មោះជ័យរ៉ាន។ ខ្ញុំកំពុងធ្វើការឱ្យអង្គការ អ៊ុកស្វាម (Oxfam) ហើយយើងរស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ដូចជាស្ត្រីជាច្រើនផ្សេងទៀតក្នុងជនាន់ខ្ញុំ ខ្ញុំបានកើតនិងធំឆាតក្នុងសម័យសង្គ្រាម ភាពក្រីក្រ និងសង្គមបិទបិទ។ ដូចពួកគាត់ដែរ ខ្ញុំបានប្រឈមមុខនឹងឧបសគ្គផ្ទាល់ខ្លួននិងក្នុងការងារជាច្រើន។ ខ្ញុំត្រូវបានចិញ្ចឹមបីបាច់ដោយស្ត្រីម្នាក់ក្នុងគ្រួសារគឺលោកយាយសេង គឺម្តាយចាស់ និងមីងខ្ញុំ ដែលជាស្ត្រីដែលរួមរស់ជីវិតពីខ្មែរក្រហម ដែលទុកឱ្យពួកគាត់ចិញ្ចឹមខ្ញុំបងប្រុសនិងប្អូនស្រីខ្ញុំ ដើម្បីជាជនាន់ក្រោយរបស់“អង្គការ”។

យើងក្រីក្រហើយយើងមិនមានអ្វីទេ។ កាលខ្ញុំទើបនឹងកើតជីដូនរបស់ខ្ញុំឱ្យខ្ញុំ ហូបបរស្រមោចក្រហមជំនួសទឹកដោះម្តាយ។ ម្តាយ និងមីងរបស់ខ្ញុំត្រូវធ្វើការនៅវាលស្រែ ដោយជំនាញដែលពួកគាត់មាន ការរស់នៅជា

អ្នកទីក្រុង បានត្រូវផ្លាស់ប្តូរក្នុងរយៈពេល ៣ ឆ្នាំ នៅក្នុងជំរឿនប្រមូលផ្តុំមួយនៅខេត្តកំពត។ ពួកគាត់គឺជាស្ត្រីដែលអត់ធ្មត់ដោយខ្លួនឯងដែលជាគំរូរបស់ខ្ញុំ។ ពួកគាត់បាន

ធ្វើការយ៉ាងលំបាកសម្រាប់ការរស់រានមានជីវិត និងអនាគតរបស់យើង។ ខ្ញុំទទួលបានការអប់រំនៅប្រទេសកម្ពុជារហូតដល់សកលវិទ្យាល័យ។ នៅពេលខ្ញុំរៀននៅសាលា ខ្ញុំបានធ្វើកម្មសិក្សាជាច្រើន។ ហើយខ្ញុំបានការងារមានប្រាក់ខែដំបូងរបស់ខ្ញុំ(ការងារពីរកន្លែង និងការងារស្ម័គ្រចិត្តមួយពេល) នៅពេលដែលខ្ញុំមានអាយុ ១៧ឆ្នាំ ក្នុងពេលតែមួយដែលខ្ញុំបានចាប់ផ្តើមចូលរៀននៅសាកលវិទ្យាល័យពីព្រោះខ្ញុំពិតជាស្រេកឃ្លានចំណេះដឹង ហើយចង់បានឯករាជ្យខ្លួនឯង យ៉ាងហោចណាស់ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ។ ខ្ញុំតែងតែជាក្មេងដែលឆាប់ភ្ញាក់ផ្អើល (មិនមែនមានជំងឺទេ) ប៉ុន្តែខ្ញុំពិតជាឆាប់ចេញទ្រាន់ណាស់ប្រសិនបើខ្ញុំមិនធ្វើការលើគម្រោងជាច្រើនក្នុងពេលដំណាលគ្នា។ ខ្ញុំចង់រកលុយណាស់ដើម្បីឱ្យខ្ញុំអាចទ្រទ្រង់គ្រួសារខ្ញុំហើយខ្ញុំអាចរកបានការអប់រំខ្ពស់។

ជាសំណាងល្អ ខ្ញុំបានទទួលអាហារូបករណ៍ទៅសិក្សានៅក្រៅប្រទេស ហើយបន្ទាប់មកខ្ញុំបានបន្តធ្វើការនៅស្ថាប័នអន្តរជាតិនៅទីនោះនិងនៅអាស៊ី។ ខ្ញុំមិនចាំបាច់ត្រលប់មកប្រទេសកម្ពុជាវិញទេព្រោះខ្ញុំមានការងារធ្វើដែលខ្ញុំតែងតែស្រមៃចង់បាន។ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនដឹងថាហេតុអ្វី ហើយសម្រាប់ហេតុផលផ្ទាល់ខ្លួនមួយចំនួន ខ្ញុំត្រូវត្រលប់មករកប្រភពដើមរបស់ខ្លួនវិញ។

ខ្ញុំបានជួបឧបសគ្គផ្ទាល់ខ្លួនខ្លះ ដោយពេលខ្ញុំនៅក្មេងខ្ញុំត្រូវជ្រើសរើសយកជម្រើសដែលគ្រួសារនិងសង្គមអាចទទួលយកបាន។ ខ្ញុំបានបដិសេធការរៀបការពេលវ័យក្មេង ហើយវាមិនងាយស្រួលនោះទេខ្ញុំត្រូវប្រឆាំងនឹងការ

រើសអើងផ្សេងៗ ដើម្បីអាចជ្រើសរើសអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងដៃគូជីវិតដែលខ្ញុំចង់បាន។ នៅពេលនោះវាលំបាកមែនទែន ប៉ុន្តែបើគិតឡើងវិញ ខ្ញុំមិនមានការសោកស្តាយទេ ហើយខ្លឹមរាយដែលខ្ញុំបានធ្វើអ្វីដែលខ្ញុំបានធ្វើ។

ប៉ុន្តែខ្ញុំមានសំណាងណាស់។ ខ្ញុំមានមិត្តភក្តិ និងគ្រួសារជាទីស្រឡាញ់ក៏ដូចជាស្វាមីដែលជាអ្នកតែងគាំទ្រខ្ញុំហើយពួកគេទាំងអស់ជំរុញឱ្យខ្ញុំសម្រេចបាននូវសក្តានុពលរបស់ខ្ញុំ។ នៅពេលខ្ញុំប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាជីវិតធ្ងន់ធ្ងរពួកគេទាំងអស់គ្នាឈរនៅពីក្រោយខ្ញុំ ហើយប្រាប់ខ្ញុំឱ្យធ្វើតាមការប្តេជ្ញារបស់ខ្ញុំ។ បើគ្មានពួកគាត់ទេ ខ្ញុំនឹងក្លាយជាព្រលឹងដែលរំលងគ្មានគោលដៅ។

ទោះបីជាខ្ញុំជាស្ត្រីដែលមានចំណេះដឹង និងវ័យក្មេងមកពីជនជាតិម្ចាស់ផ្ទះ គឺជនជាតិខ្មែរក៏ដោយ ខ្ញុំត្រូវតែចរចារកកន្លែងរបស់ខ្ញុំ រៀងរាល់ថ្ងៃនិងគ្រប់ទីកន្លែងពីសហគមន៍ទៅកន្លែងធ្វើការ។ ដូច្នេះខ្ញុំមិនអាចស្រមៃដឹងអំពីការតស៊ូរាល់ថ្ងៃរបស់ក្មេងស្រីស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នាដែលមកពីក្រុមជនជាតិភាគតិចដែលត្រូវគេរើសអើង ហើយមានពិការភាពទៀត! យេនឌ័រ ពូជសាសន៍ ឬសាសនាមិនមែនជាឿងធម្មជាតិនោះទេ។ សង្គមជាអ្នកបង្កើតវាឡើង។

នេះហើយជាមូលហេតុដែលខ្ញុំបន្តរកខ្លួនឯងរាល់ថ្ងៃពីអភ័យឯកសិទ្ធិរបស់ខ្ញុំ ហើយខ្ញុំដឹងគុណយ៉ាងខ្លាំងដល់អ្វីដែលខ្ញុំមាន។ ហើយសំខាន់ជាងនេះទៅទៀត ខ្ញុំចង់ព្យាយាមឱ្យអស់លទ្ធភាពក្នុងការរួមចំណែកធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវជីវិតរបស់មនុស្សដែលមិនសូវមានឱកាស។ ប្រហែលនោះហើយជា

មូលហេតុដែលខ្លួនត្រលប់មករកប្រភពរបស់ខ្លួនវិញបើទោះបីជាមានឱកាសការងារល្អប្រសើរជាងនេះនៅកន្លែងផ្សេងក៏ដោយ។

នៅពេលដែលលោកស្រីចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកស្រីតើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកស្រី?

ខ្ញុំប្រឈមនឹងបញ្ហាជាច្រើននៅពេលខ្ញុំចូលក្នុងទីផ្សារការងារ។ ខ្ញុំខូចបទពិសោធន៍ដែលគេត្រូវការ។ ខ្ញុំត្រូវបានគេនិយាយសារអាយុរូបរាងរបស់ខ្ញុំហើយអ្វីៗទាំងអស់នោះបានធ្វើឱ្យខ្ញុំមានអារម្មណ៍ខ្លាច និងមិនទុកចិត្តខ្លួនឯង។ នៅកន្លែងធ្វើការ អ្នករូបការងារភាគច្រើនជាច្រើនជាច្រើនជាងខ្ញុំ។ ថ្ងៃមួយបន្ទាប់ ពីខ្ញុំបានចែករំលែកមតិយោបល់របស់ខ្ញុំនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំជាដាច់ខាតនឹងខ្លឹមសារនៃមតិយោបល់របស់ខ្ញុំ មនុស្សជាច្រើនហែជាមិនយាយចំអកពីសំឡេងញ័រៗនិងការស្លៀកពាក់របស់ខ្ញុំដើម្បីច្រានចោលទស្សនៈរបស់ខ្ញុំ។

ក្នុងនាមជាយុវនារីម្នាក់ អ្នកត្រូវរៀនសម្របនឹងរឿងអយុត្តិធម៌។ ខ្ញុំមានអារម្មណ៍ថាគេហាក់ដូចជាមិនស្តាប់ខ្ញុំសោះ។ អ្វីដែលគួរឱ្យឱ្យស្រឡាត់ពីពេលបុគ្គលិកបុរសនិយាយម្តងទៀតនូវទស្សនៈរបស់ខ្ញុំ គាត់ហែជាត្រូវបានសាទរចំពោះគំនិតឈ្លាស់វៃរបស់គាត់។ ខ្ញុំតែងតែត្រូវគិតរកវិធីដើម្បីឱ្យគេស្តាប់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំព្យាយាមខិតខំដើម្បីជម្នះនូវកង្វះបទពិសោធន៍របស់ខ្ញុំ ជូនកាលខំធ្វើទាំងលឿន ដើម្បីជម្នះនូវឧបសគ្គមួយចំនួនដែលខ្ញុំត្រូវដោះស្រាយនៅវ័យក្មេង។ ខ្ញុំសូមលើកនូវឧទាហរណ៍ចំនួនពីរ។

“ ខ្ញុំបានជួបឧបសគ្គផ្ទាល់ខ្លួនខ្លះ ពេលខ្ញុំនៅក្មេងខ្ញុំត្រូវជ្រើសរើសជម្រើសដែលគ្រួសារនិងសង្គមអាចទទួលយកបាន។ ខ្ញុំបានបដិសេធការរៀបការពេលវ័យក្មេង ហើយវាមិនងាយស្រួលនោះទេ ខ្ញុំត្រូវប្រឆាំងនឹងការរើសអើងផ្សេងៗដើម្បីអាចជ្រើសរើសអាពាហ៍ពិពាហ៍និងដៃគូជីវិតដែលខ្ញុំចង់បាន។

នៅពេលខ្ញុំមានអាយុ ២២ឆ្នាំ ខ្ញុំបានធ្វើការងារជានាយិកាប្រតិបត្តិនៃអង្គការអភិរក្សអន្តរជាតិមួយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ អ្នកកាន់តំណែងមុន និងអ្នកណែនាំខ្ញុំដែលជាជនបរទេសមានអាយុ ៤០ឆ្នាំ ជាអ្នកមានគោរពនិងទទួលបានជោគជ័យយ៉ាងខ្លាំងក្នុងវិស័យនេះ។ ការរំពឹងទុកមានកម្រិតខ្ពស់ណាស់ ហើយអង្គការនៅគ្រានោះមានតួនាទីតែមួយដ៏ចម្បងដោយសារយើងត្រូវព្យាយាមចរចាបញ្ហាគោលនយោបាយរសើបជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។ នៅពេលនោះ ការយល់ដឹងនិងការគាំទ្រពីសាធារណជនគឺស្ទើរតែមិនមាន ហើយការអភិរក្សបរិស្ថានមិនមែនជាអាទិភាពចម្បងរបស់រដ្ឋាភិបាលទេចំណែកការរំលោភលើបរិស្ថានវិញគឺជារឿងធម្មតា។

ដំបូងឡើយ បើទោះខ្ញុំចង់បានយ៉ាងណាក៏ខ្ញុំមិនទទួលយកការងារនោះទេព្រោះខ្ញុំគិតថាវាហួសពីសមត្ថភាពរបស់ខ្ញុំ។ ប៉ុន្តែនៅពេលអ្នករួមការងារមួយចំនួនបានប្រាប់ខ្ញុំថា “ល្អហើយដែលខ្ញុំមិនទទួលយកការងារនោះ ព្រោះខ្ញុំនៅក្មេងហើយជាមនុស្សស្រីទៀត ហើយការងារនោះមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ខ្ញុំខ្លាំងណាស់” ខ្ញុំបែរជាសម្រេចចិត្តធ្វើឱ្យពួកគាត់ដឹងថា ពួកគាត់យល់ខុសលើខ្ញុំ។ ខ្ញុំបានត្រលប់ទៅរកប្រធានខ្ញុំនិងក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ហើយប្រាប់ពួកគាត់ថាខ្ញុំត្រៀមខ្លួនរួចរាល់ដើម្បីទទួលយកការប្រជែងនេះប៉ុន្តែខ្ញុំត្រូវការឱវាទរបស់ពួកគាត់។ ខ្ញុំបានធ្វើការងារនោះអស់រយៈពេល៤ឆ្នាំមកហើយ ហើយខ្ញុំបានរីកចម្រើនប្រាំដងលើសមុនលើផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុហើយបន្ទាប់មកខ្ញុំបានទៅរកការប្រជែងបន្ទាប់ទៀតសម្រាប់ខ្ញុំ។

ឧទាហរណ៍មួយទៀតគឺជាឧបសគ្គផ្ទាល់ខ្លួន។ ខណៈពេលដែលខ្ញុំខិតខំកសាងអាជីពរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំត្រូវធ្វើការជ្រើសរើសយ៉ាងសំខាន់មួយគឺគួរត្រូវរៀបការនិងមានកូនដែលនេះជាអ្វីដែលសង្គមខ្មែរកំពុងដាក់សម្ពាធឱ្យយើងធ្វើតាម។ ខ្ញុំដឹងតាំងពីវ័យក្មេងថាខ្ញុំចង់ក្លាយជាម្តាយម្នាក់ ប៉ុន្តែខ្ញុំបានជ្រើសរើសយកអាជីពរបស់ខ្ញុំជាជាងអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅអាយុ២០ឆ្នាំ។ ហើយខ្ញុំបានទុកពេលគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ខ្លួនឯងក្នុងការស្វែងរកបុរសដែលខ្ញុំស្រឡាញ់ដើម្បីត្រៀមខ្លួនធ្វើជាម្តាយដែលមានទំនួលខុសត្រូវម្នាក់។ ខ្ញុំបានសម្រេចចិត្តមិនអនុញ្ញាតឱ្យសំឡេងរំខាននៃការអភិរក្ស និងការជីវិតរស់នៅប៉ះពាល់ដល់សមត្ថភាពរបស់ខ្ញុំក្នុងការបន្តជីវិតដែលខ្ញុំចង់បាន ហើយខ្ញុំមានសំណាងដែលមានមិត្តនិងក្រុមគ្រួសារដែលឈរជាមួយខ្ញុំជានិច្ច។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកលោកស្រីបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ ?

ការស្តាប់អ្នកដទៃដោយប្រុងប្រយ័ត្នគឺជាមធ្យោបាយតែមួយគត់ក្នុងការយល់ដឹងពីបំណងពិតប្រាកដរបស់មនុស្ស។ ជាញឹកញាប់ យើងទាំងអស់គ្នាតែងខ្វះពេលវេលា និងការអត់ធ្មត់ ហេតុដូច្នេះយើងមិនបានស្តាប់គ្នាច្បាស់ទេ។ ការយល់ដឹងថា តើពួកគេជានរណា មកពីណា ហើយហេតុអ្វីបានជាពួកគេធ្វើអ្វីមួយ បានជួយខ្ញុំឱ្យប្រាកដប្រជាឡើងវិញដែលខ្ញុំគួរតែស្វែងរកពីពួកគេនិងរបៀបបង្ហាញពីបំណងខ្ញុំ។ នៅពេលខ្ញុំនៅក្មេង ខ្ញុំគិតពីលទ្ធផលខ្លាំង។ ខ្ញុំបានប្រាប់អ្នកហើយថាខ្ញុំជាមនុស្សដែលឆាប់បែកអារម្មណ៍ ហើយខ្ញុំមានអារម្មណ៍

ថាគ្មានពេលវេលាដើម្បីខ្វះខាតទេហើយដោយសារតែភាពអន្ទះអន្ទែងនេះ ខ្ញុំបានបាត់បង់មនុស្សមួយចំនួន។ ឥឡូវនេះខ្ញុំគិតពីដំណើរការច្រើនជាង ខ្ញុំព្យាយាមធ្វើឱ្យមានលក្ខណៈទូលំទូលាយតាមដែលខ្ញុំអាច និងស្តាប់នូវអ្វីដែលមនុស្សត្រូវការនិងចង់បាន។ ការស្តាប់អ្នកដទៃដោយបើកបេះដូងស្តាប់ខ្លឹមសារពិតដោយក្តីអាណិតអាសូរនិងគ្មានការវិនិច្ឆ័យ។

ការអាណិតអាសូរគឺជាមធ្យោបាយដ៏សំខាន់មួយដើម្បីភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងគ្នាទៅវិញទៅមកហើយវាជួយខ្ញុំឱ្យយល់ច្បាស់អំពីស្ថានភាពរបស់អ្នកដទៃ ហើយបន្ទាប់មកខ្ញុំគិតឱ្យបានម៉ត់ចត់ពីជម្រើសព្រមព្រៀងមួយទៀតដែលអាចជំរុញទាំងអស់គ្នាឱ្យរួចផុតពីភាពជាប់គាំងមិនថាមានជំហានទៅមុខនោះតូចប៉ុណ្ណាទេ។

ខ្ញុំខ្លាចគេចាត់ទុកថាខ្ញុំជាស្រ្តីទន់ខ្សោយម្នាក់ពេលបង្ហាញពីអារម្មណ៍របស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំត្រូវការពារអ្វីៗគ្រប់យ៉ាងនិងគ្រប់ពេលដើម្បីមើលទៅរឹងមាំ។ ខ្ញុំបានផ្លាស់ប្តូរច្រើនហើយ។ នៅក្នុងបរិបទសង្គមរបស់ប្រទេសកម្ពុជាប្រធានត្រូវតែមានភាពរឹងមាំហើយអ្នកត្រូវតែក្តាប់ស្មានការណ៍បានគ្រប់យ៉ាង។ នេះជារឿងឆោតល្ងង់របស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំបាននឹកចាំថា ខ្ញុំភ័យខ្លាចការពិនិត្យពិច័យ និងព្យាយាមលាក់ចំណុចខ្សោយរបស់ខ្ញុំព្រោះខ្ញុំគិតថា វាគឺជាវិធីល្អបំផុតដើម្បីការពារខ្លួនខ្ញុំខាងផ្លូវចិត្ត និងផ្នែកការងារ។ ជាញឹកញាប់ ខ្ញុំបានព្យាយាមទប់ទឹកភ្នែករបស់ខ្ញុំនៅពីមុខមិត្តរួមការងាររបស់ខ្ញុំ។ ជារឿយៗនៅពេលខ្ញុំស្ថិតនៅក្នុងទីសាធារណៈ ហើយខ្ញុំបានឮនូវមតិយោបល់លម្អៀងពីយែនឌ័រមួយចំនួនដែលបានជាន់ឈ្លីលើអ្វីគ្រប់យ៉ាងដែលខ្ញុំគាំទ្រវាធ្វើឱ្យខ្ញុំស្ទើរតែផ្ទុះអារម្មណ៍ តែខ្ញុំបានទប់អារម្មណ៍ហើយបង្ខំចិត្តឱ្យញឹមដោយសារ ខ្ញុំត្រូវបានគេបង្រៀនថា វាជាវិធីត្រឹមត្រូវដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាខ្លួនឯងហើយការដែលអនុញ្ញាតឱ្យខ្លួនខ្ញុំមានអារម្មណ៍វាយប្រហារ មានន័យថា ជាការប៉ះពាល់បន្ថែមទៀតលើខ្ញុំផ្ទាល់និងសំខាន់ជាងនេះទៅទៀត គឺលើអ្វីទាំងអស់ដែលខ្ញុំចំណង់ឱ្យ។ ប៉ុន្តែអ្នកដឹងទេថា វាជាការគិតខុស។

“
ខ្ញុំពិតជាចង់រៀននិងមានឯករាជ្យខ្លាំងណាស់! យ៉ាងហោចណាស់ លើរឿងលុយកាក់

ឥឡូវនេះខ្ញុំបានដឹងថា ការមានចំណុចខ្សោយនិងបើកចំហខ្លួនឯងឱ្យគេពិនិត្យពិច័យគឺជាវិធីដ៏ល្អបំផុតដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យមនុស្ស និងអ្នកដែលយើងមិនធ្លាប់ស្គាល់ផ្លាស់ប្តូរការយល់ដឹងរបស់ពួកគេតាមល្បឿនរបស់ពួកគេផ្ទាល់។ ខ្ញុំមានការធ្លាក់ទឹកចិត្តជាមួយមិត្តរួមការងារនិងអ្នកក្រៅនៅពេលមានការប្រកែកគ្នាម្តងៗ។ គួរឱ្យភ្ញាក់ផ្អើលណាស់ ដែលអ្នកក្រៅទាំងនោះផ្តល់ដល់ខ្ញុំនូវការអាណិតអាសូរ និងផ្តល់ដំបូន្មានដល់ខ្ញុំថាខ្ញុំតឹងរឹងខ្លាំងណាស់ចំពោះខ្លួនឯង ហើយថាពួកគេក៏យល់ដឹងកាន់តែច្បាស់ពីបំណងនិងការប្តេជ្ញារបស់ខ្ញុំ។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមក ជូនកាលខ្ញុំអនុញ្ញាតឱ្យខ្លួនឯងមានចំណុចខ្សោយខ្លះ និងចាប់ទទួលយកការពិនិត្យពិច័យហើយខ្ញុំរៀនរលះបង់ការនិយាយការពារខ្លួន។ ការបើកបង្ហាញចំណុចខ្សោយធ្វើឱ្យអ្នកដទៃស្គាល់ខ្ញុំយ៉ាងពិតប្រាកដ។

ការទុកចិត្តលើតម្លៃនិងវប្បធម៌របស់អង្គការ ដែលសំខាន់ជាងមនុស្សនិងមេដឹកនាំគឺជាគន្លឹះនៃភាពជោគជ័យរួម។ ខ្ញុំបានធ្វើកំហុសខ្លះដោយ

ពន្យារពេលការសម្រេចចិត្តលំបាកៗនៅពេលដែលអារម្មណ៍របស់ខ្ញុំបានប្រាប់ខ្ញុំថាគួរធ្វើ។ គ្មាននរណាម្នាក់ចង់ធ្វើអ្វីដែលលំបាកនិងគេមិនចូលចិត្តឡើយ។ ការពន្យារពេលការសម្រេចចិត្តដ៏លំបាកទាំងនោះនៅទីបំផុតនឹងធ្វើឱ្យខាតបង់កាន់តែច្រើន។ ដោយភាពក្លាហាននិងការដោះស្រាយបញ្ហាលំបាកទាំងនោះ អ្នកដឹកនាំអាចកាត់បន្ថយការខូចខាតបាន។ ប៉ុន្តែជាការពិតណាស់ ជារឿយៗវាមិនមែនជារឿងច្បាស់ខ្មៅ ឬ ស្រឡាត់ ដូច្នេះខ្ញុំត្រូវតែតម្រង់ទិសការសម្រេចចិត្តរបស់ខ្ញុំដោយផ្អែកលើគុណតម្លៃស្នូលរបស់ខ្ញុំ សេចក្តីយោងពឹងខាងក្រៅ និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្ញុំ។ ហើយសំខាន់ជាងនេះទៅទៀត ខ្ញុំត្រូវតែត្រៀមខ្លួនដើម្បីទទួលខុសត្រូវចំពោះការសម្រេចចិត្តទាំងនោះ។

ខ្ញុំមានមោទនភាពចំពោះខ្លួនឯង ដែលខ្ញុំមានភាពម៉ឺងម៉ាត់និងយុត្តិធម៌ក្នុងការដោះស្រាយជាមួយការសម្រេចចិត្តលំបាកៗ។ ខ្ញុំមិនខ្វល់ថាមានអ្នកមិនយល់ស្របជាមួយខ្ញុំទេ ដរាបណាពួកគេដឹងខ្លួនថាការសម្រេចចិត្តនោះត្រឹមត្រូវ។ សំខាន់ជាងនេះទៅទៀត ខ្ញុំមិនអៀនខ្មាសក្នុងការទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងចំពោះការបរាជ័យរបស់ខ្ញុំ។ បារាំងនារបស់ខ្ញុំគឺថា យើងទាំងអស់គ្នារស់និងរៀន។ ប៉ុន្តែចំណុចសំខាន់មួយគឺថាការសម្រេចចិត្តដ៏ល្អគឺជាការសម្រេចចិត្តដែលមានព័ត៌មានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយហើយជារឿយៗវាមិនមែនជាអ្វីដែលមានអត្ថប្រយោជន៍អ្វីដល់អ្នកតែម្នាក់ទេ ប៉ុន្តែផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់ក្រុមនិងតម្លៃ/គោលដៅរួមរបស់យើង។ យូរៗទៅមិត្តរួមការងាររបស់ខ្ញុំនឹងទុកចិត្តខ្ញុំកាន់តែខ្លាំងឡើង ក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំដែលមានទំនួលខុសត្រូវម្នាក់ដែលនឹងធ្វើឱ្យគ្រប់គ្នាមានការទទួលខុសត្រូវហើយជាពិសេសខ្ញុំនឹងត្រូវគោរពបទដ្ឋានដូចគ្នា។

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកស្រីហើយតើលោកស្រីធានាថាក្រុម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកស្រីស្របតាមតម្លៃរបស់លោកស្រីយ៉ាងដូចម្តេច ?

គុណតម្លៃស្នូលរបស់ខ្ញុំគឺសមភាព យុត្តិធម៌ និងសុចរិតភាព។

គោលការណ៍ដ៏សំខាន់បំផុតមួយដែលខ្ញុំឱ្យតម្លៃគឺសមភាពហើយរឿងនេះទាក់ទងទៅបទពិសោធន៍នីកុមារភាពរបស់ខ្ញុំដែលខ្ញុំទទួលបានភាពមិនស្មើគ្នាព្រោះខ្ញុំជាក្មេងស្រីនិងអ្នកក្រហើយខ្ញុំមិនបានស្គាល់បុគ្គលល្អៗ ឬបណ្តាញត្រឹមត្រូវទេ។ សង្គមបង្កើតឱ្យមានយេនឌ័រនិងវណ្ណៈ ខ្ញុំជឿលើសិទ្ធិនិងសមភាពសម្រាប់មនុស្សទាំងអស់ដោយមិនគិតពីជីវភាព សេដ្ឋកិច្ចសង្គម ពូជសាសន៍សាសនា និងនយោបាយ។ ដូច្នេះ ខ្ញុំខិតខំដើម្បីលើកស្ទួយយុត្តិធម៌សម្រាប់មនុស្សគ្រប់គ្នានៅគ្រប់ទីកន្លែងដែលខ្ញុំទៅដល់។ បើស្តាប់មើលទៅវាមានលក្ខណៈឧត្តមគតិពេក ប៉ុន្តែវាស្របជាមួយការអនុវត្តជាក់ស្តែង។ ជាមួយនឹងការងារដែលខ្ញុំធ្វើនៅអង្គការអុកហ្វាម (Oxfam) យើងស្វែងរកដើម្បីបម្រើមនុស្សដែលពុំសូវទទួលបានសិទ្ធិនិងផលប្រយោជន៍ ដើម្បីជួយពួកគេឱ្យជួយខ្លួនឯងដោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពជាមួយអ្នកដែលមានអំណាចនឹងធនធានច្រើនជាងខ្លួន។ នេះភ្ជាប់ទៅនឹងជំនឿស្នូលទីពីរ

របស់ខ្ញុំនិងគំនិតនៃយុត្តិធម៌ដែលបានធ្វើឱ្យខ្ញុំក្លាយជាមនុស្សដូចសព្វថ្ងៃនេះ។ តាំងពីខ្ញុំនៅតូច ខ្ញុំមានអារម្មណ៍ថាយើងត្រូវរកវិធីដើម្បីធ្វើឱ្យមានភាពស្មើគ្នាហើយថាកុមារគ្រប់រូបត្រូវទទួលបាននូវតម្រូវការជាមូលដ្ឋានស្មើគ្នា។

ហើយសំខាន់ជាងនេះទៅទៀត ខ្ញុំជឿជាក់ថាវាមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការសម្របអាកប្បកិរិយានិងការរស់នៅរបស់ខ្ញុំជាមួយតម្លៃស្នូលទាំងនេះជារៀងរាល់ថ្ងៃ។ ដូចដែលគេបាននិយាយថា យើងត្រូវធ្វើនូវ អ្វីដែលយើងនិយាយ។ ខ្ញុំលើកទឹកចិត្តដល់មិត្តរួមការងារនិងដៃគូដែលមកពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានអាយុ និងពូជសាសន៍ ឱ្យចូលរួមជាផ្នែកមួយនៃដំណោះស្រាយផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ។ ខ្ញុំពួកខ្លួនខ្ញុំនិងមិត្តរួមការងារនិងមិត្តភក្តិរបស់ខ្ញុំអំពីអភិយឯកសិទ្ធិនិងភាពលម្អៀងរបស់យើងហើយព្យាយាមស្វែងយល់ពីអ្នកដទៃគឺ “ពួកអ្នកដែលមិនជឿ គិត ឬធ្វើដូចយើង” ។ យើងព្យាយាមជារៀងរាល់ថ្ងៃរួមគ្នាជាក្រុមដើម្បីឱ្យកាន់តែបើកចំហ។

តម្លៃទីបីគឺភាពសុចរិត។ ខ្ញុំតែងតែនិយាយថាចាំបាច់មិនត្រូវអត់ឱនចំពោះការអនុវត្តណាដែលធ្វើឱ្យអន្តាយដល់សុចរិតភាពបុគ្គលនិងអង្គការរបស់យើងឡើយ។ វាមានសារៈសំខាន់ដូចគ្នាដែរដែលខ្ញុំត្រូវអនុវត្តតាមអ្វីដែលខ្ញុំបង្រៀន។ ក្រុមរបស់ខ្ញុំជឿជាក់ថា ប្រសិនបើយើងមិនប្រកាន់យកស្តង់ដារសុចរិតភាពខ្ពស់បំផុតទេនោះយើងផ្ទាញ់ខ្លួនឯងក្នុងដំណើរការនេះជាពិសេសក្នុងបេសកកម្មរបស់យើងដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងឧបសគ្គជាប្រព័ន្ធដើម្បីដោះស្រាយភាពក្រីក្រនិងភាពអយុត្តិធម៌។ យើងត្រូវស្មោះត្រង់ជាមួយខ្លួនយើង ហើយសារភាពថាយើងមិនទាន់ដល់ទីដែលយើងចង់បាន។ យើងមិនត្រូវលាក់ខ្លួនឬលាក់បាំងបញ្ហា ហើយសង្ឃឹមថាវានឹងរលាយបាត់ទៅវិញទេ។ យើងត្រូវតែត្រៀមខ្លួនដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដ៏ឈឺចាប់នៅខាងក្នុងសិន បើយើងចង់ទទួលបានជោគជ័យខាងក្រៅ។ យើងប្រើព័ត៌មានខាងក្រៅដើម្បីធ្វើកន្លែងពិគ្រោះយោបល់តម្លៃស្នូលរបស់យើង ហើយដឹងពីចំណុចខ្សោយនិងភាពខ្លាំងរបស់យើង។

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកស្រីគិតថាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ?

ខ្ញុំគិតថា ដោយសារភាពលម្អៀងផ្នែកវប្បធម៌និងបញ្ហានាំឱ្យមានការយល់ច្រឡំច្រើនអំពីអ្វីជាអ្នកដឹកនាំនិងអ្វីដែលធ្វើឱ្យអ្នកដឹកនាំល្អ។ ខ្ញុំបានឃើញភាពលម្អៀងខាងបញ្ហាដែលអះអាងថា មានតែអ្នកដែលមានការអប់រំខ្ពស់ប៉ុណ្ណោះដែលជាមេដឹកនាំដ៏អស្ចារ្យបានហើយដោយសារតែ “ពូជពង្ស” ពួកគេ ទើបគេមានចម្លើយទាំងអស់។ ខ្ញុំគិតថាវាជាការក្រអឺតក្រអួនមែនទែន! ខ្ញុំស្គាល់អ្នកដឹកនាំដែលបំផុសគំនិតជាច្រើនដែលមិនបានបញ្ចប់ការសិក្សាពីបឋមសិក្សាឡើយហើយពួកគេមានបេះដូងចំពោះប្រជាជននិងសង្គមដោយមិនចាំបាច់មានការអប់រំខ្ពស់។

ម្យ៉ាងទៀតអ្វីដែលនាំឱ្យមានការភ័ន្តច្រឡំគឺថា មនុស្សមួយចំនួនគិតថាមេដឹកនាំគឺជា “ឪពុកម្តាយ” ហើយអ្នកគាំទ្រឬ “កូនៗ” មិនគួរស្គាល់ណាអំពី “ផ្នែកដឹកនាំកំពូលៗ” ទាំងអស់នោះទេ។ នេះគឺជារឿងឆោតល្ងង់ និងអំនួតសុទ្ធសា។

ខ្ញុំជឿជាក់លើភាពជាអ្នកដឹកនាំដែលមានការចូលរួម ដែលបុគ្គលម្នាក់ៗផ្តល់នូវភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ពួកគេហើយថាគ្មាននរណាម្នាក់នៅពីលើក្រុមសីលធម៌របស់ប្រទេសឬអង្គការឡើយ។ អ្នកដឹកនាំមិនគួរធ្វើពុតជាមានចម្លើយទាំងអស់នោះទេហើយពួកគេគួរតែដឹងពីរបៀបដាក់បញ្ចូលមនុស្សដែលមានគំនិតល្អៗដើម្បីស្វែងរកការយល់ស្របនិងដំណោះស្រាយដែលមាននិរន្តរភាពជាងនេះ។

ប៉ុន្តែប្រសិនបើអ្នកទទួលបានឱ្យខ្ញុំជ្រើសយកនូវចរិតអវិជ្ជមានបំផុតសម្រាប់អ្នកដឹកនាំខ្ញុំគិតថាវាគួរតែជាអ្នកដឹកនាំដែលមិនអាចទទួលយកការរិះគន់ហើយដែលអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេមានចំណាប់អារម្មណ៍ផ្ទាល់ខ្លួនឬយកផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនដាក់លើកាតព្វកិច្ចរបស់ពួកគេ។

តើលោកស្រីធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ)?

ខ្ញុំមិនប្រាកដថាខ្ញុំមានទេពកោសល្យខាងអ្វីមួយនៅឡើយទេ។ និយាយឱ្យស្មោះត្រង់ទៅ ខ្ញុំមិនចាត់ទុកខ្លួនថាជាអ្នកដឹកនាំទេ ប៉ុន្តែជាសារធាតុបង្កដែលនឹងគាំទ្រនិងជួយអ្នកដែលនៅជុំវិញខ្ញុំឱ្យសម្រេចបាននូវអ្វីដែលពួកគេអាចធ្វើបាន។ ខ្ញុំជឿជាក់យ៉ាងមុតមាំលើភាពជាអ្នកដឹកនាំដែលមានការចូលរួម។ ខ្ញុំជឿជាក់យ៉ាងមុតមាំថា មនុស្សគ្រប់គ្នាអាចដឹកនាំបានហើយគួរតែដឹកនាំពីកន្លែងដែលពួកគេកំពុងឈរ ដោយមិនគិតថាពួកគេស្ថិតក្នុងឋានៈអ្វីនោះទេ។ ដូច្នេះខ្ញុំបន្តរៀនពីមនុស្សគ្រប់គ្នានៅជុំវិញខ្ញុំ ហើយជំរុញខ្លួនឯងឱ្យជួយអ្នកដែលនៅក្បែរខ្ញុំឱ្យបានច្រើនជាងមុន ទោះពួកគេជាអ្នកទទួលភ្ញៀវ ឬជាអ្នកបើកបរ ឬអ្នកគ្រប់គ្រងក៏ដោយ។ ខ្ញុំព្យាយាមបង្កើតកន្លែងស្មើភាពដើម្បីឱ្យអ្នកដឹកនាំអាចរីករាយនឹងបេសកកម្មរបស់ពួកគេនិងសម្រេចបាននូវសក្តានុពលដ៏ខ្ពស់បំផុតរបស់ពួកគេ។ ខ្ញុំជឿជាក់លើការគាំទ្ររបស់អ្នកគ្រប់គ្រងនិងអ្នកដឹកនាំដែលឱ្យពួកគាត់បង្កើតដំណោះស្រាយផ្ទាល់ខ្លួននិងស្គាល់នូវភាពរឹងមាំក៏ដូចជាចំណុចខ្សោយរបស់ពួកគាត់។ វាធ្វើឱ្យខ្ញុំរីករាយនិងពេញចិត្តយ៉ាងខ្លាំងចំពោះខ្លួនឯង ពេលឃើញពួកគាត់បញ្ចេញសមត្ថភាពបានល្អបំផុត។

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលលោកស្រីបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកស្រី? តើលោកស្រីដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា?

មានរឿងពីរខ្ញុំអាចរកនឹកឃើញ។ បន្ទាប់ពីរយៈពេល ១០ឆ្នាំក្នុងអាជីពជាមួយវិស័យហិរញ្ញវត្ថុខ្ញុំបានសម្រេចចិត្តត្រលប់ទៅរៀនវិញដោយមិនដឹងថានឹងមានអ្វីកើតឡើងបន្ទាប់ឬថាតើខ្ញុំអាចរកការងារធ្វើបានឬទេ ខណៈប្រាក់សន្សំរបស់ខ្ញុំមានកម្រិតហើយខ្ញុំត្រូវបន្តគាំទ្រគ្រួសាររបស់ខ្ញុំ។ នៅពេលដែលខ្ញុំបានបញ្ចប់សញ្ញាបត្រទីពីររបស់ខ្ញុំសំណាងល្អដែលខ្ញុំត្រូវបានផ្តល់ឱ្យនូវអាហារូបករណ៍ PDH និងការងារថ្មីនៅក្នុងវិស័យថ្មីមួយក្នុងពេល

តែមួយ។ ខ្ញុំបានសម្រេចចិត្តយកការងារនោះជាបទពិសោធន៍ ហើយវាបានក្លាយជាការសម្រេចចិត្តដ៏ត្រឹមត្រូវ។ វាជារឿងដែលមិនទៀងមួយដែលខ្ញុំបានធ្វើ ប៉ុន្តែវាបានប្រែជាល្អវិញនៅទីបញ្ចប់។

រឿងមួយទៀតគឺនៅពេលខ្ញុំកំពុងតែរីករាយនិងដល់កម្រិតកំពូលក្នុងការងាររបស់ខ្ញុំនៅពេលនោះស្វាមីខ្ញុំត្រូវតែផ្លាស់ប្តូរទៅប្រទេសផ្សេង។ វាជាការចាំបាច់សម្រាប់គាត់។ បន្ទាប់ពីការពិចារណាយ៉ាងយូរ ខ្ញុំបានសម្រេចចិត្តជ្រើសយកគ្រួសារហើយចាកចេញពីការងាររបស់ខ្ញុំ។ វាគឺជាការដោះដូរមួយ ប៉ុន្តែវាគឺជាឱកាសមួយក្នុងជីវិតដែលខ្ញុំបានជ្រើសរើសអាទិភាពគ្រួសារ។ ដូចខ្ញុំបានប្រាប់អ្នកថា ខ្ញុំចាប់ផ្តើមធ្វើការតាំងពីក្មេងមកម្ល៉េះហើយខ្ញុំតែងតែមមាញឹកដូច្នេះការចាកចេញពីការងារខ្ពស់របស់ខ្ញុំនិងការស្វែងរកអ្វីផ្សេងទៀតដោយគ្មានភាពច្បាស់លាស់ណាមួយគឺមិនមែនជារឿងដែលខ្ញុំចូលចិត្តនោះទេ។ ប៉ុន្តែខ្ញុំសប្បាយចិត្តនឹងជម្រើសនោះ។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ ហើយតើលោកស្រីគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច?

យើងត្រូវតែធ្វើឱ្យបានល្អប្រសើរជាងខ្លួនយើងផ្ទាល់ពីជំនាន់មួយទៅជំនាន់មួយនិងដើម្បីផ្តល់ជូននូវចំណុចល្អរបស់កម្ពុជាដល់ពិភពលោកឱ្យកាន់តែច្រើន។ តាមខ្ញុំដឹងប្រជាជនខ្មែរឱ្យតម្លៃដល់ប្រាជ្ញារស់របស់មនុស្សចាស់ដែលបានកើតមុនយើង ហើយផ្តល់រង្វាន់ដល់ការវិវឌ្ឍន៍និងការខិតខំរបស់ក្មេងជំនាន់បច្ចុប្បន្ន។ ប្រជាជនខ្មែរ តែងតែគិតអំពីថា តើអ្វីៗទាំងអស់ដែលយើងធ្វើសព្វថ្ងៃនេះគឺជាការរៀបចំល្អប្រសើរនិងផ្តល់ជោគជ័យបន្ថែមទៀតសម្រាប់មនុស្សជំនាន់ក្រោយឬយ៉ាងណា។ ខ្ញុំបានឃើញស្ត្រីដែលចិញ្ចឹមខ្ញុំហើយឥឡូវនេះខ្ញុំឃើញរឿងនេះក្នុងខ្លួនខ្ញុំដែលជាម្តាយម្នាក់។ ប្រជាជនខ្មែរយើងមិនខ្ជិលច្រអូសទេ ហើយចូលចិត្តការប្រកួតប្រជែង។ ក្នុងន័យនេះវាប្លែកមិខ្មែរដែលខ្ញុំស្គាល់ មានមោទនភាពចំពោះ

អត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន ប៉ុន្តែឧស្សាហ៍ព្យាយាមនិងអាត្មានិយម។ ដូច្នេះខ្ញុំមានសង្ឃឹមជានិច្ច។ ខ្ញុំតែងតែជាមនុស្សមានសុទិដ្ឋិនិយមហើយខ្ញុំជឿជាក់លើយុវជនខ្មែរក្នុងគ្រប់វិស័យទាំងអស់មិនថាពួកគេជាសហគ្រិន មន្ត្រីរាជការ ឬបុគ្គលិកសង្គមទេ។ ពួកគេនឹងផ្លាស់ប្តូរប្រទេសកម្ពុជាហើយគ្មានអ្វីអាចបញ្ឈប់ពួកគេបានទេ។ ប៉ុន្តែដើម្បីឱ្យរឿងនេះកើតឡើង មនុស្សជំនាន់ខ្ញុំមិនអាចធ្វេសប្រហែសបានឡើយ។ មនុស្សជំនាន់នេះជំពាក់គុណអ្នកជំនាន់មុនដែលបានចូលមកមុនយើងហើយបានលះបង់ញើសឈាមដើម្បីឱ្យយើងបានដល់នៅសព្វថ្ងៃនេះ។ ដូច្នេះវាគឺជាកាតព្វកិច្ចរបស់យើងក្នុងការគ្រួសត្រាយផ្លូវបន្ថែមទៀត និងរៀបចំសម្រាប់មនុស្សជំនាន់ក្រោយដើម្បីបង្កើនភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ពួកគេលើប្រទេសជាតិនិងរួមចំណែកក្នុងតំបន់និងពិភពលោករបស់យើង។

លោកស្រីមានជំហ្មន់អ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា?

អ្នកអាចរៀន និងដឹកនាំបានក្នុងពេលតែមួយ។ ប្រសិនបើនរណាម្នាក់ប្រាប់អ្នកថា ពួកគេបានកើតមកដើម្បីដឹកនាំ ហើយថាដំណើរជាអ្នកដឹកនាំរបស់ពួកគេរលូនហើយថាពួកគេមិនដែលធ្វើខុសនោះ ជឿខ្ញុំចុះ ពួកគេកុហកទេ។ ជឿលើខ្លួនអ្នកហើយបង្កើតដំណើរជាអ្នកដឹកនាំដោយខ្លួនឯង។ កុំមានអារម្មណ៍អន់ចិត្តពេកចំពោះកំហុសផ្ទាល់ខ្លួនឬកំហុសរបស់អ្នកដទៃ ហើយប្រសិនបើអ្នកគិតថាអ្នកមិនអាចទៅដល់កន្លែងដែលអ្នកចង់បានភ្លាមៗគួរមានចិត្តមេត្តាដល់ខ្លួនឯង (នេះជាអ្វីដែលខ្ញុំបានចាប់ផ្តើមធ្វើចំពោះខ្លួនឯងដែរ)។ កែតម្រូវចំណុចសំខាន់ៗដែលអ្នក កសាងឆ្ពោះទៅរកការសម្រេចបាននូវគោលដៅរបស់អ្នកឱ្យស្របតាមផ្លូវជីវិតនិងជីវិតដ៏ស្រស់ស្អាតរបស់អ្នកហើយព្យាយាមរីករាយជាមួយពួកគេតាមដែលអ្នកអាចធ្វើបាននិងផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តឱ្យបន្តទៅមុខ។ ការធ្វើដំណើររបស់អ្នកនឹងមិនងាយស្រួលនោះទេ។ អ្នកនឹងសង្ស័យខ្លួនឯងហើយអ្នកប្រហែលជាអស់សង្ឃឹម ប៉ុន្តែអ្នកត្រូវតែក្រោកឈរឡើងលើឧបសគ្គទាំងនោះហើយទាញអ្នកដទៃឱ្យឡើងជាមួយអ្នក! នៅពេលដែលអ្នកធ្វើដំណើរតាមបណ្តោយដងទន្លេក្នុងដំណើរនៃការរីកចម្រើននិងការដឹកនាំរបស់អ្នក អ្នកអាចស្វែងយល់នូវអ្វីថ្មីៗនៅតាមផ្លូវនោះ ហើយវាអាចជួយអ្នកឱ្យដឹងពីគោលបំណងពិតប្រាកដរបស់អ្នកនៅក្នុងជីវិតនិងអត្ថន័យពិតប្រាកដសម្រាប់អ្នក។ ហើយសំខាន់ជាងនេះទៅទៀតកុំភ្លេចគោលដៅនោះឱ្យសោះ។

ខ្ញុំសង្ឃឹមថា គោលដៅរបស់អ្នកគឺជាការមួយដែលនឹងជួយលើកតម្កើងអ្នកនិងរួមចំណែកដល់ភាពប្រសើរឡើងនៃប្រជាជននៅជុំវិញអ្នក ជាពិសេសស្ត្រីនិងកុមារិដទៃទៀតដែលនឹងធំឡើងបន្ទាប់ពីអ្នក មិនថាទោះតិចតួចប៉ុណ្ណានោះទេ។ ពិព្រោះនោះគឺជាវិធីតែមួយគត់ដែលខ្ញុំជឿថាសម្រាប់យើងទាំងអស់គ្នាជាស្ត្រីដើម្បីរួមចំណែកក្នុងការកសាងសង្គមស្មើភាពនិងសមស្របសម្រាប់មនុស្សគ្រប់រូបជាពិសេសអ្នកដែលមិនសូវមានសិទ្ធិ។ ការអាណិតអាសូរគឺជាគន្លឹះ។ រួមបញ្ចូលជាមួយការប្តេជ្ញាចិត្តដោយខ្លួនឯង អ្នកអាចធ្វើអ្វីបានទាំងអស់។ ខ្ញុំនិយាយមែន! [w.k](#)

លោកជំទាវ ជូ ប៊ុនអេង

រដ្ឋលេខាធិការ | ក្រសួងមហាផ្ទៃ

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកជំទាវ (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកជំទាវជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកជំទាវមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំកើតនៅខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៥៦ នៅខេត្តបាត់ដំបង។ ម្តាយរបស់ខ្ញុំធ្លាប់ធ្វើជាគ្រូបង្រៀនតាំងពីគាត់នៅក្មេង ប៉ុន្តែក្រោយពីរៀបការមកគាត់នៅធ្វើជាស្រ្តីមេផ្ទះខណៈពេលដែលឪពុកខ្ញុំជាជាងទងនិងជាកសិករ។ ម្តាយរបស់ខ្ញុំមានកូន ១០នាក់ ហើយគ្រួសារខ្ញុំមានជីវភាពមិនធូរធារទេ។ បងប្រុសពីរនាក់របស់ខ្ញុំបានស្លាប់តាំងពីនៅវ័យក្មេង។ ខ្ញុំក្លាយជាកូនទី ៣ក្នុងចំណោមកូន៨នាក់នៅក្នុងគ្រួសាររបស់ខ្ញុំ។ បងស្រី និងប្អូនប្រុសរបស់ខ្ញុំមិនបានទទួលការអប់រំខ្ពស់ទេ។ គាត់បានបោះបង់ការសិក្សានៅកម្រិតបឋមសិក្សាតាមសំណើរបស់ឪពុកម្តាយ ខ្ញុំ ដោយសារតែម្តាយខ្ញុំមានសុខភាពកាន់តែយ៉ាប់ទៅៗហើយគ្មាននរណាមើលថែ គាត់នៅពេលដែលឪពុកខ្ញុំទៅធ្វើការនៅឆ្ងាយពីផ្ទះ។ បងប្រុសច្បងខ្ញុំក៏ត្រូវបោះបង់ចោលការសិក្សារបស់គាត់បន្ទាប់ពីគាត់បានបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់អនុវិទ្យាល័យដើម្បីចុះឈ្មោះជាទាហានហើយគាត់បានស្លាប់ក្នុងអំឡុងសង្គ្រាមស៊ីវិលឆ្នាំ ១៩៧៣ ដោយជំងឺ។ ខ្ញុំជាកូនតែម្នាក់គត់នៅក្នុងគ្រួសារដែលអាចបញ្ចប់ថ្នាក់វិទ្យាល័យក្នុងឆ្នាំ១៩៧៤ នៅឯស្រុកកំណើតរបស់ខ្ញុំក្នុងខេត្តបាត់ដំបង (វិទ្យាល័យបាត់ដំបងជាឈ្មោះទីពីរនៃវិទ្យាល័យព្រះមុនីវង្ស)ហើយខ្ញុំបានបន្តការសិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យនៅភ្នំពេញខាងជំនាញគណិតវិទ្យា។

ជាអកុសលសង្គ្រាមនៅតែបន្តយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដែលធ្វើឱ្យខ្ញុំមិនអាចចូលរៀននៅសាកលវិទ្យាល័យ។ ខ្ញុំក៏សម្រេចចិត្តរកការងារធ្វើនៅក្រុមហ៊ុនសេងថៃ។ ខ្ញុំនឹកឃើញពីបទពិសោធន៍នៃការងាររបស់ខ្ញុំក្នុងអំឡុងពេលខ្ញុំមានអាយុ១៩ឆ្នាំ។ ខ្ញុំត្រូវបានគេប្រគល់តួនាទីអ្នកដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ជាប្រធានឃ្លាំងដែលបានគ្រប់គ្រងលើក្រុមហ៊ុនចំនួនបួនក្រោមឈ្មោះថា “Tissage MechanicSeng Thai” នៅក្នុងខណ្ឌឫស្សីកែវ។

ខ្ញុំចូលចិត្តសរសេររឿង។ ពេលខ្ញុំនៅរៀនវិទ្យាល័យ ខ្ញុំបានសរសេររឿងពីរបៀបផ្ញើទៅមន្ទីរព័ត៌មាននៅភ្នំពេញ។ រឿងទាំងនោះត្រូវបានជ្រើសរើសដោយលោកម៉ៅប៊ុនថន ជានិពន្ធនាយកនៃវិទ្យុជាតិដែលត្រូវបានចាក់ផ្សាយប្រចាំសប្តាហ៍តាមស៊ើដែលគេហៅថា “រឿងព្រេងនិទាន”។ ក្នុងពេលថ្មីៗសៀវភៅរឿងខ្ញុំមួយនេះបានទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍របស់ក្រុមហ៊ុនភាពយន្តមួយដែលចង់ទិញវាដើម្បីធ្វើជាខ្សែភាពយន្ត។

ពេលវិភាគយរបស់ខ្ញុំត្រូវបានបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី ១៧ ខែមេសាឆ្នាំ ១៩៧៥។ ក្នុងរបបប៉ុលពត គ្រឹះស្ថានរបស់ខ្ញុំក្នុងអំឡុងពេលវ័យជំទង់ត្រូវបានរលាយអស់។ ខ្ញុំត្រូវធ្វើការយ៉ាងលំបាកពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយមិនត្រឹមតែនៅក្នុងសហគមន៍ប៉ុណ្ណោះទេប៉ុន្តែថែមទាំងនៅពន្ធនាគារប៉ុលពតផងដែរស្ថិតនៅ

ក្នុងភ្នំបាសិតដែលហៅថាតំបន់ពន្ធនាគារទី ៣២។ យ៉ាងណាខ្ញុំត្រូវបានគេចាត់តាំង ឱ្យធ្វើជាមេអ្នកទោសស្រី។ វាប្រហែលជាដោយសារតែគេឃើញខ្ញុំមានភាពស្មោះត្រង់និងមានសមត្ថភាពដឹកនាំ។ ទីបំផុតខ្ញុំត្រូវបានគេរៀបចំឱ្យរៀបការក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៨ ក្នុងរបបប៉ុលពត។

នៅឆ្នាំ ១៩៨៣ ខ្ញុំបានព្យាយាមដាក់ពាក្យធ្វើគ្រូបង្រៀន ហើយចូលរៀននៅសាកលវិទ្យាល័យភ្នំពេញរយៈពេលមួយឆ្នាំដើម្បីរៀនឡើងវិញនូវគណិតវិទ្យា។ ខ្ញុំចាប់ផ្តើមអាជីពជាគ្រូបង្រៀនគណិតវិទ្យានៅវិទ្យាល័យដូនពេញ(ឈ្មោះទីពីរនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ) រហូតមកដល់ឆ្នាំ ១៩៩៤ តំណាលគ្នាជាមួយការសិក្សាបញ្ចប់ត្រនៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០១០ ខ្ញុំបានបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់អនុបណ្ឌិតផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ

“
ស្ត្រីអាចធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ
ដ៏ពូកែបាន បើយើងចង់
។ ដូច្នេះយើងត្រូវក្លាហាន
និងឱ្យគេដឹងៗ និងឃើញពី
សមិទ្ធផលរបស់យើង

នយោបាយពីសាកលវិទ្យាល័យចំរើនពហុបច្ចេកវិទ្យាហើយពេលនេះខ្ញុំជាបេក្ខបណ្ឌិតនៅរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា។

បន្ទាប់ពីការបោះឆ្នោតជាសកលជាលើកដំបូងក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៣ លេខាធិការដ្ឋានកិច្ចការនារីត្រូវបានបង្កើតឡើង ហើយត្រូវការបុគ្គលិកបច្ចេកទេសដើម្បីដំណើរការនាយកដ្ឋាន។ ខ្ញុំត្រូវបានណែនាំនិងជ្រើសរើសជានាយករងនៃនាយកដ្ឋានព័ត៌មាន។ បន្ទាប់មកខ្ញុំបានផ្លាស់ប្តូរអាជីពពីគ្រូបង្រៀនទៅក្រសួងកិច្ចការនារីក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៤។ នៅឆ្នាំ ១៩៩៨ ខ្ញុំត្រូវបានដំឡើងឋានៈជាអគ្គអធិការ។

នៅឆ្នាំ ១៩៩៩ ជាថ្មីម្តងទៀតខ្ញុំបានជាប់ឆ្នោតជាសមាជិកគណៈកម្មការដឹកនាំសមាគមនារីដែលហៅថាសមាគមនារីកម្ពុជាដើម្បីសន្តិភាពនិង

អភិវឌ្ឍន៍។ បន្ទាប់មកខ្ញុំត្រូវបានជ្រើសរើសឱ្យធ្វើជាអគ្គលេខាធិការ និង ដើរតួនាទីនាយកប្រតិបត្តិចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩៩ និងគ្រប់គ្រងសមាគមនេះ រហូតដល់ឆ្នាំ ២០០៥។ បន្ទាប់មកខ្ញុំត្រូវបានគេហៅត្រលប់មកវិញឱ្យទៅ ធ្វើការនៅ MOWA ជាអគ្គនាយកទទួលខុសត្រូវលើនាយកដ្ឋានចំនួន៣ គឺនាយកដ្ឋានស្ត្រីនិងការអប់រំសុខភាពស្ត្រី និងជំនួយផ្នែកច្បាប់ដល់ស្ត្រី។ នៅ អាណត្តិទី ៤ នៃរាជរដ្ឋាភិបាលឆ្នាំ ២០០៨-២០១៣ ខ្ញុំត្រូវបានតែងតាំង ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលដើម្បីធ្វើជាអគ្គលេខាធិការនៅក្រសួងមហាផ្ទៃហើយ នៅតែស្ថិតនៅក្នុងតំណែងនេះរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្នអាណត្តិទី ៦ ឆ្នាំ ២០១៨-២០២៣ ។

ក្នុងន័យនេះ ខ្ញុំនឹងចែករំលែកទស្សនៈរបស់ខ្ញុំថា “ការអប់រំ និងភាពជា អ្នកដឹកនាំជាមួយនឹងការអនុវត្ត” អាចជំរុញយើងឱ្យឈានទៅមុខ។ ចំពោះខ្លួន ខ្ញុំផ្ទាល់ ខ្ញុំអាចផ្លាស់ពីគ្រប់គ្រងសាមញ្ញម្នាក់ទៅធ្វើជាប្រធាននាយកដ្ឋាន បន្ទាប់មកខ្ញុំអាចដឹកនាំទាំងនៅក្នុងក្រសួងនិងសង្គមស៊ីវិលក្នុងពេលតែមួយ ហើយនៅទីបំផុតខ្ញុំអាចត្រូវបានដើរឡើងឋានៈជាអគ្គលេខាធិការនៅក្នុងការ ទទួលបន្ទុកការងារមួយចំនួនដូចជាអនុប្រធានសមាគមនារីកម្ពុជាដើម្បី សន្តិភាពនិងអភិវឌ្ឍន៍ (CWPD) អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិប្រឆាំង ការជួញដូរមនុស្ស (NCCT) អនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីស្ត្រី (CNCW) ក៏ដូចជាអនុប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិលើកកម្ពស់សីលធម៌ សង្គមគ្រួសារនិងគុណតម្លៃស្ត្រី។ វាទាមទារឱ្យមានការខិតខំប្រឹងប្រែងនិង ពេលវេលាយ៉ាងច្រើន។

នៅពេលដែលលោកជំទាវចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកជំទាវតើ អ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកជំទាវ?

- មេដឹកនាំនិងអ្នកក្រោមបង្គាប់មិនយល់គ្នាទេ។ ក្រុមរបស់យើងមិន យល់ដឹងច្បាស់អំពីអ្វីដែលយើងកំពុងធ្វើទេ
- ធ្វើការសម្រេចចិត្តយ៉ាងឆាប់រហ័ស និងត្រូវដើរតួនាទីជាគំរូល្អនិងក្បែរគរ អ្នកដទៃ

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកជំទាវបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុង នាមជាអ្នកដឹកនាំ?

ខ្ញុំមានគោលការណ៍ជីវិតរបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំត្រូវប្រឹងប្រែងឱ្យអស់ពីសមត្ថភាពដើម្បី យកឈ្នះឧបសគ្គនានា ចូលចិត្តប្រឈមនឹងបញ្ហា និងដោះស្រាយបញ្ហា ទាំងនោះ។ ខ្ញុំទទួលយកគំនិតផ្សេងៗគ្នាហើយខ្ញុំរៀនសម្របខ្លួនតាមស្ថានភាព ដែលខ្ញុំស្ថិតនៅ។ ដូច្នេះខ្ញុំអាចទទួលបានការគាំទ្រនិងការគោរពពីអ្នកដទៃ ជាពិសេសពីអ្នកដែលខ្ញុំបានដឹកនាំ។ ខ្ញុំជឿជាក់យ៉ាងមុតមាំថា “យើងត្រូវតែ ជឿជាក់លើខ្លួនឯងដោយធានាថាមនុស្សនៅជុំវិញយើងអាចធ្វើការងារ របស់យើងបាន”។ ខ្ញុំទទួលបានជំនួយពីគ្រូរបស់ខ្ញុំថា មនុស្សគ្រប់រូបមាន កាតព្វកិច្ចជាពលរដ្ឋល្អ។ ហើយពលរដ្ឋល្អគឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះដើម្បីកសាងសង្គម ល្អ។ នៅពេលយើងមានសង្គមល្អ ប្រទេសរបស់យើងនឹងមានភាពរីកចម្រើន។ យើងអាចដឹកនាំសង្គមទៅមុខ ប្រសិនបើយើងកសាងសង្គមល្អមួយ។ យើង អាចប្រកួតប្រជែងគ្នា ប៉ុន្តែដើម្បីទិសដៅនិងគោលដៅរួមច្បាស់លាស់មួយ។

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកជំទាវហើយតើលោកជំទាវធានាថា ក្រុម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកជំទាវស្របតាម តម្លៃរបស់លោកជំទាវយ៉ាងដូចម្តេច?

- ភាពស្មោះត្រង់ជាមួយការងារ និងអ្នកធ្វើការជាមួយ។
- ត្រូវមានភាពក្លាហានក្នុងការធ្វើអ្វីដែលយើងគិតថាជាការត្រឹមត្រូវដែល នឹងមិនធ្វើឱ្យខូចខាតដល់នរណាម្នាក់ឡើយ។
- មិនរុញរាលើកិច្ចការដែលបានកំណត់
- សិល្បៈនៃការចរចា និងជំនាញបញ្ចុះបញ្ចូល
- ទំនួលខុសត្រូវ និងគណនេយ្យភាព

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកជំទាវគិតថាមាន តម្លៃពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ?

- អាត្មានិយម
- បង្ខំឱ្យអ្នកដទៃគោរពខ្លួនឯង
- ខ្វះការទទួលខុសត្រូវ
- មិនមានភាពជាអ្នកដឹកនាំ
- មើលងាយអ្នកដទៃ
- អយុត្តិធម៌

តើលោកជំទាវធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជា អ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាច សេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ)?

- ស្គាល់ខ្លួនឯងជាអ្នកណា
- យល់និងទទួលយកការពិត
- ត្រូវមានភាពយុត្តិធម៌និងសមធម៌សម្រាប់ទាំងអស់គ្នា
- គ្រប់គ្រងបញ្ហាប្រឈមដោយដាក់បញ្ហារសើបខាងយេនឌ័រជាស្នូលនៃ ការងារ
- កសាងទំនុកចិត្ត និងការលើកទឹកចិត្ត
- ប្រកាន់ខ្ជាប់នូវក្រមសីលធម៌
- បង្កើតវប្បធម៌នៃសាមគ្គីភាព និងការទទួលស្គាល់ទង្វើល្អសម្រាប់សង្គម។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ ហើយ តើលោកជំទាវគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារ សហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច?

យើងតែងតែគិតថា សហគ្រិនភាពមិនមែនជាប្រវត្តិខ្មែររបស់យើងទេ។ រហូតមកដល់ពេលនេះប្រសិនបើយើងនិយាយពីជំនួញឬសហគ្រិនយើង តែងតែគិតពីជនជាតិចិន។ ប៉ុន្តែយើងជាជនជាតិខ្មែរយើងត្រូវតែកសាង

ភាពជាសហគ្រិន ដែលមាននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជារាប់សតវត្សឱ្យក្លាយជា ទម្លាប់របស់យើង។ ភាពជាសហគ្រិនអាចជួយមនុស្សរបស់យើងឱ្យឆ្លាតវៃក្នុង ការធ្វើអាជីវកម្ម ក៏ដូចជារួមគ្នាដើម្បីជួយគ្នាទៅវិញទៅមកដើម្បីលុបបំបាត់ ភាពក្រីក្រ។ ដូច្នេះយើងត្រូវការជំនាញដឹកនាំ ទម្លាប់ ហើយគ្រប់គ្នាអាចធ្វើ បានដើម្បីលើកកម្ពស់ខ្លួនយើងឱ្យក្លាយជាផ្នែកមួយនៃពាណិជ្ជកម្មអន្តរ ជាតិហើយដើម្បីធ្វើឱ្យសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសយើងកាន់តែប្រសើរឡើង។

លោកជំទាវមានជំនួយអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា?

ប្រទេសកម្ពុជាគឺជាសង្គមមាតាធិបតេយ្យ។ ប៉ុន្តែយើងឃើញថា ស្ត្រី តែងតែមិនមែនជាអ្នកកាន់តំណែងខ្ពស់ៗទេ។ មិនថាស្ត្រីឬបុរសជាអ្នកមាន អំណាចដឹកនាំទេ វាសំខាន់ណាស់ដែលពួកគេត្រូវលើកកម្ពស់តម្លៃស្ត្រីនិង មនុស្ស។ ខ្ញុំតែងតែនិយាយថាអ្នកដឹកនាំត្រូវតែមានបេះដូងជាម្តាយ។ ស្ត្រី ត្រូវត្រៀមខ្លួនឱ្យបានល្អនិងត្រៀមខ្លួនឱ្យរួចជាស្រេចក្នុងការដើរតួនាទី និងតំណែងជាអ្នកដឹកនាំ។ ពួកគេត្រូវដឹងពីទិសដៅនិងចែករំលែកដល់ អ្នកដើរតាមឬអ្នកក្រោមបង្គាប់។

យើងជាស្ត្រីគ្រប់គ្នាអាចជាមេដឹកនាំល្អនិងសហគ្រិនប្រសិនបើយើងចង់។ ចូរមានភាពក្លាហាននិងឱ្យអ្នកដទៃដឹងឮនិងបានឃើញការអនុវត្តនិង សមិទ្ធផលដ៏ល្អរបស់អ្នក! [w k](#)

លោកស្រី ខៀវ មាស

ដៃគូអាជីវកម្ម | ការិយាល័យមេធាវី សុកស៊ីផាណា និងសហការី និងជាសមាជិកនៃ ZICO Law

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកស្រី (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកស្រីជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកស្រីមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំបានកើតនៅក្នុងគ្រួសារដែលមានជីវភាពមធ្យមដែលផ្តល់តម្លៃខ្ពស់ដល់ការអប់រំ។ ខ្ញុំជាកូនទី៧ក្នុងគ្រួសារដែលមានកូន៩នាក់។ ឪពុកម្តាយរបស់ខ្ញុំដែលបានចែកឋានទៅតែង ជឿជាក់លើការអប់រំហើយពួកគាត់មានទស្សនៈថាកូនៗរបស់ពួកគាត់ទាំងកូនស្រីនិងកូនប្រុសត្រូវទទួលបានការអប់រំសមស្រប។ ម្តាយរបស់ខ្ញុំយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងអំពីរឿងនេះជាពិសេសដោយសារគាត់មិនមានឱកាសទៅសាលារៀនដោយសារប្រពៃណីទំនៀមទម្លាប់នៃសង្គមអភិរក្ស។ ពេញមួយជីវិតរបស់គាត់ គាត់បានធ្វើការយ៉ាងលំបាកដើម្បីធ្វើឱ្យប្រាកដថា កូនៗរបស់គាត់ទាំងអស់បានទទួលការអប់រំ។ យើងទទួលបានទាំងការអប់រំផ្លូវការនិងការចិញ្ចឹមអប់រំតាមបែបប្រពៃណីយ៉ាងម៉ត់ចត់ដែលបង្រៀនយើងនូវជំនាញទំន់។ យើងបានធំឡើងដោយបង្រៀនឱ្យមានការគោរពចំពោះអ្នកដែលមានអត្ថចរិតល្អមិនមែនដោយសារតែទ្រព្យសម្បត្តិសម្ភារៈរបស់ពួកគាត់ឬតំណែងរបស់ពួកគាត់នៅក្នុងសង្គមរបស់យើងទេ។ ក្នុងនាមជាគ្រួសារគោរពពុទ្ធសាសនាដ៏ក្លៀវក្លា ឪពុកម្តាយរបស់ខ្ញុំបានបង្រៀនយើងផងដែរឱ្យប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍ព្រះពុទ្ធសាសនាទាំងបួននៃសេចក្តីមេត្តាករុណា មុទិតា ឧបិក្ខា។ ឥរិយាបថ

យកចិត្តទុកដាក់របស់ពួកគាត់ចំពោះគ្រួសារ អ្នកជិតខាងនិងសហគមន៍បានបន្សល់ទុកនូវចំណាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងនៅក្នុងជីវិតរបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំអាចនិយាយដូចគ្នានេះដែរអំពីបងប្អូនប្រុសស្រីរបស់ខ្ញុំ។ យើងធំឡើងនៅក្នុងបរិយាកាសដ៏សុខដុម សូម្បីតែក្នុងអំឡុងពេលដ៏ខ្វែងឆ្គង ដែលប្រទេសនេះត្រូវបានលេបត្របាក់ដោយសង្គ្រាមប្រល័យពូជសាសន៍និងការអត់ឃ្លាន។

ក្រៅពីឪពុកម្តាយខ្ញុំ កុំដ៏អស្ចារ្យមួយទៀតក្នុងជីវិតរបស់ខ្ញុំគឺប្តីរបស់ខ្ញុំលោកបណ្ឌិត សុក ស៊ីផាណា។ ខ្ញុំជាស្ត្រីមានសំណាងដែលបានរៀបការជាមួយគាត់ ជាពិសេសតាមរយៈអាពាហ៍ពិពាហ៍បែបផ្សំផ្ដុំតាមប្រពៃណី។ គាត់ក៏ឱ្យតម្លៃខ្ពស់ចំពោះការអប់រំនិងការខិតខំ

ប្រឹងប្រែងដែរ។ គាត់ទទួលបានបណ្ឌិតចៅក្រមមកពីសហរដ្ឋអាមេរិកនិងបណ្ឌិតផ្នែកច្បាប់មកពីប្រទេសអូស្ត្រាលី។ បច្ចុប្បន្នគាត់កំពុងបញ្ចប់និក្ខេបបទរបស់គាត់សម្រាប់បណ្ឌិតមួយផ្សេងទៀតនៅ Université de Paris Panthéon-Assas នៅប៉ារីសប្រទេសបារាំង។ ដោយសារខ្ញុំបានរៀបការនៅឆ្នាំ ១៩៩៣គាត់បានលើកទឹកចិត្តខ្ញុំឱ្យបន្តការសិក្សា។ តាមទស្សនៈរបស់គាត់ការរៀនគួរជាដំណើរពេញមួយជីវិត។ ខ្ញុំត្រូវបានបំផុសគំនិតនេះយ៉ាងខ្លាំងហើយខ្ញុំបានធ្វើតាមក្តីសុំរបស់ខ្ញុំក្នុងការរៀនទោះជាខ្ញុំស្ថិតនៅវ័យរវាងជ្រើកដោយ។ កាលពីឆ្នាំមុនខ្ញុំបានទទួលសញ្ញាបត្របរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ផ្នែកច្បាប់អន្តរជាតិពីសាកលវិទ្យាល័យ Libre Bruxelles និងមកពីសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រនិងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច។ ខ្ញុំចំណាយពេល ២ ឆ្នាំរៀនថ្នាក់ពេលល្ងាចដើម្បីបញ្ចប់កម្មវិធី។ ខ្ញុំមានសំណាងណាស់ដោយមានកូនពីរនាក់ដែលកំពុងដើរតាមគន្លងនៃការអប់រំនិងគុណតម្លៃរបស់ពួកយើង។ កូនស្រីខ្ញុំ រូស្សេត បានបញ្ចប់ការសិក្សាផ្នែកទំនាក់ទំនងនៅសាកលវិទ្យាល័យ McGill កាលពីឆ្នាំទៅហើយកំពុងបន្តទៅបណ្ឌិតនីតិក្រមនៅសាកលវិទ្យាល័យស៊ីដនី។ កូនប្រុសរបស់ខ្ញុំឈ្មោះសមិទ្ធីនិងបញ្ចប់ការសិក្សាពីវិទ្យាល័យនៅឆ្នាំនេះ។ គាត់ជាអ្នកនិពន្ធដ៏ឆ្លើយម្នាក់ ហើយនៅអាយុ ១២ឆ្នាំគាត់ចាប់ផ្តើមបោះពុម្ពផ្សាយរឿងប្រលោមលោកបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។ គាត់បានបោះពុម្ពនិងលក់សៀវភៅប្រលោមលោកចំនួនបួន។ អ្វីដែលជះឥទ្ធិពលលើខ្ញុំបំផុតនោះគឺថា គាត់បានបោះពុម្ពប្រាក់ខ្លះពីការលក់សៀវភៅរបស់គាត់ទៅមន្ទីរពេទ្យគន្ធបុប្ផា។ ក្នុងនាមជាម្តាយខ្ញុំសប្បាយចិត្តខ្លាំងណាស់ដែលឃើញកូនៗរបស់ពួកយើងធំឡើងដោយយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះអ្នកដែលមានសំណាងតិចតួច។

ក្រៅពីការចិញ្ចឹមគ្រួសារ ខ្ញុំមានបទពិសោធន៍នឹងផ្ទាល់ខ្លួនក្នុងការបើកក្រុមហ៊ុនច្បាប់ជាដៃគូ។ ជាការពិត ប្តីខ្ញុំនិងខ្ញុំបានចាប់ផ្តើមក្រុមហ៊ុន Sok Siphana & Associates កាលពីឆ្នាំ ២០០៩ ។ ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកនេះក្រុមហ៊ុនច្បាប់នេះបានរីកចម្រើនក្លាយជាក្រុមហ៊ុនច្បាប់ឈានមុខគេនៅក្នុងប្រទេស។ ក្រុមហ៊ុនច្បាប់របស់យើងដំណើរការអស់រយៈពេល ៧ ឆ្នាំមក

ហើយដែលជាផ្នែកមួយនៃ ZICO Law ដែលជាបណ្តាញក្រុមហ៊ុនច្បាប់នៅក្នុងប្រទេសអាស៊ានទាំង១០។ កាលពីឆ្នាំមុនយើងបានបើកសាខារបស់យើងនៅខេត្តសៀមរាបដើម្បីបំពេញតាមតម្រូវការរបស់អតិថិជននៅក្នុងផ្នែកបដិសណ្ឋារកិច្ច។ ភាគច្រើននៃបុគ្គលិករបស់យើងគឺស្ត្រីនិងវ័យក្មេង។ ខ្ញុំបានចំណាយពេលច្រើនគួរសមក្នុងការបង្កើតនិងណែនាំពួកគាត់។ ខ្ញុំជឿជាក់លើការផ្តល់អំណាចដល់បុគ្គលិក ហើយខ្ញុំចូលចិត្តលើកទឹកចិត្តបុគ្គលិកនារីរបស់ខ្ញុំឱ្យជឿជាក់លើខ្លួនឯង។ ខ្ញុំបានថែរក្សាពួកគាត់ហើយបំផុសគំនិតឱ្យពួកគាត់ធ្វើការដោយប្រឹងប្រែងដើម្បីឱ្យពួកគាត់អាចក្លាយជាដៃគូ។ នៅក្នុងក្រុមហ៊ុនយើងមានក្រុមអនុវត្តផ្សេងៗដូចជាច្បាប់សាជីវកម្មកម្មសិទ្ធិបញ្ញា ធនាគារជាដើមហើយខ្ញុំបានបង្កើតបុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់ជាច្រើននាក់ដើម្បីដឹកនាំក្រុមអនុវត្ត។

តាមទស្សនៈរបស់ខ្ញុំ យើងម្នាក់ៗគឺជាអ្នកដឹកនាំមិនថាយើងឈរនៅកន្លែងណាឬធ្វើអ្វីនោះទេ។ ខ្ញុំធំឡើងដោយជឿថាមេដឹកនាំម្នាក់គឺជាមនុស្សម្នាក់ដែលអាចធ្វើរឿងធំៗ បាន ប៉ុន្តែតាមពិតបន្ទាប់ពីឆ្លងកាត់ជីវិតជាច្រើនក្នុងនាមជាភរិយា ជាម្តាយ ជានិស្សិត និងដៃគូច្បាប់ ខ្ញុំដឹងថាអ្នកដឹកនាំគឺជាអ្នកដែលអាចមានឥទ្ធិពលលើមនុស្សម្នាក់ផ្សេងទៀត។ ក្នុងន័យនេះយើងគ្រប់គ្នាគឺជាមេដឹកនាំហើយរាល់រឿងតូចតាចដែលយើងអាចធ្វើបាន អាចមានឥទ្ធិពលយ៉ាងធំទៅលើជីវិតអ្នកដទៃ។ ក្នុងនាមជាមេដឹកនាំនៃគ្រួសារយើងអាចមានឥទ្ធិពលលើកូនៗរបស់យើងដើម្បីក្លាយជាកូនល្អនិងពលរដ្ឋល្អ។ យើងអាចបង្រៀនពួកគាត់នូវគុណតម្លៃដើម្បីជួយដល់សហគមន៍និងជាតិរបស់យើង។ យើងត្រូវបង្រៀនពួកគាត់ពីតម្លៃនៃការផ្តល់ទៅសហគមន៍វិញ។

ទាក់ទងទៅនឹងសមិទ្ធផលផ្ទាល់ខ្លួនខ្ញុំមានមោទនភាពដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់និងគោរពថាជាដៃគូរបស់ក្រុមហ៊ុនច្បាប់ក្នុងតំបន់។ ខ្ញុំក៏ត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ថា ជាមេធាវីនាំមុខគេក្នុងផ្នែកកម្មសិទ្ធិបញ្ញាដោយ AsiaLaw ហើយខ្ញុំបានទទួលពានរង្វាន់ភាពជាអ្នកដឹកនាំដោយ CMO Asia កាលពីឆ្នាំនេះនៅទីក្រុង

បាងកក។ ទាក់ទងនឹងកាតព្វកិច្ចជាតិ ខ្ញុំមានកិត្តិយសខ្លាំងណាស់នៅពេលដែលខ្ញុំត្រូវបានស្នើឡើងដោយលោកជំទាវយួន សូដារី អនុប្រធានទី ២ នៃរដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឱ្យធ្វើជាទីប្រឹក្សារបស់លោកជំទាវ។ នៅក្នុងការិយាល័យច្បាប់របស់ខ្ញុំ បុគ្គលិករបស់ខ្ញុំតែងតែនិយាយមកខ្ញុំថា ជា “មីង” ដែលជាសញ្ញានៃការគោរព។

នៅពេលដែលលោកស្រីចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកស្រីតើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកស្រី?

នៅពេលខ្ញុំចាប់ផ្តើមអាជីពជាមេធាវីខ្ញុំត្រូវប្រឈមនឹងបញ្ហាប្រឈមខាងក្នុងនិងខាងក្រៅ។ បញ្ហាប្រឈមខាងក្រៅមួយគឺជាការពិបាកក្នុងការទទួលបានឯកសារច្បាប់។ សម្រាប់ច្បាប់និងបទបញ្ជារបស់រដ្ឋាភិបាល (អនុក្រឹត្យ) គេមិនចាំបាច់បោះពុម្ពផ្សាយនៅក្នុងសារព័ត៌មានទេ ប៉ុន្តែសម្រាប់បទបញ្ញត្តិក្រសួង (ប្រកាស)។ វាពិតជាពិបាកនិងទាមទារឱ្យមានការតាមដានជាច្រើនជាមួយក្រសួងរដ្ឋាភិបាល។ មិនមានការបកប្រែជាភាសាអង់គ្លេសទេ ដូច្នេះយើងត្រូវបកប្រែវាឱ្យអតិថិជនរបស់យើង។ ក្រៅពីច្បាប់និងបទបញ្ជា ការវិនិច្ឆ័យរបស់តុលាការក៏មិនត្រូវបានគេបោះពុម្ពផ្សាយផងដែរ។ ជាលទ្ធផលយើងត្រូវធ្វើការស្រាវជ្រាវនិងត្រួតពិនិត្យទ្វេដងមុនពេលយើងចេញផ្សាយឬផ្តល់នូវយោបល់ផ្នែកច្បាប់ដល់អតិថិជនរបស់យើង។ បញ្ហាប្រឈមមួយទៀតគឺឧបសគ្គភាសា។ ភាសាអង់គ្លេសមិនមែនជាភាសាកំណើតរបស់ខ្ញុំទេ។

បញ្ហាប្រឈមផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ខ្ញុំគឺខ្ញុំដែលមិនសូវមាត់ទេ។ ខ្ញុំមានការស្ទាក់ស្ទើរ

ក្នុងការទាក់ទងជាមួយអ្នកដទៃ ជាពិសេសចំពោះមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល។ ខ្ញុំតែងតែមានអារម្មណ៍តានតឹងនៅពេលដែលខ្ញុំត្រូវបានគេស្នើសុំឱ្យកំណត់ការណាត់ជួបជាមួយពួកគាត់ទោះបីខ្ញុំស្គាល់ពួកគាត់ក៏ដោយ។ ខ្ញុំសារភាពថា នៅក្រោយនោះខ្ញុំមិនសូវពូកែក្នុងការទាក់ទងជាមួយមនុស្សផ្សេងទៀតទេ ជាពិសេសនៅក្នុងការបង្កើតបណ្តាញ។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកស្រីបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ?

មេរៀនដ៏មានតម្លៃដែលខ្ញុំបានរៀនក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំគឺត្រូវគិតគូរពីបរិស្ថានជុំវិញខ្ញុំហើយត្រូវមានផែនការក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា។ ការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាបន្តបន្ទាប់ជាមួយមនុស្សដែលខ្ញុំធ្វើការជាមួយជាពិសេសជាមួយអតិថិជនគឺសំខាន់ណាស់។ នៅក្នុងក្រុមហ៊ុនរបស់ខ្ញុំពេលប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងទៅខ្ញុំបានរៀនទទួលយកកំហុសពេលខ្ញុំធ្វើអ្វីខុស ក៏ដូចជាខ្ញុំបានរៀនផ្តល់គុណសម្បត្តិដល់សហសេរីកនិងបុគ្គលិករបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំបានយល់ច្បាស់ថា ខ្ញុំមិនអាចធ្វើអ្វីមួយតែម្នាក់ឯងទេហើយខ្ញុំត្រូវការក្រុមមួយដើម្បីធ្វើការសម្រេចបាននូវគោលបំណងរបស់ក្រុមហ៊ុន។ ខ្ញុំត្រូវធ្វើឱ្យប្រាកដថាពួកគេទាំងអស់យល់ដូចគ្នាជាមួយខ្ញុំ ទាក់ទងនឹងចក្ខុវិស័យ និងបេសកកម្ម។ ខ្ញុំបានរៀនពិនិត្យយ៉ាងល្អិតល្អន់អំពីប្រតិបត្តិការផ្នែកច្បាប់ គ្រប់គ្រងថវិកា ឱ្យល្អិតក៏ដូចជាតាមដាននិន្នាការទីផ្សារ។ ខ្ញុំបានដឹងថាការអប់រំបន្តសម្រាប់បុគ្គលិកគឺមានសារៈសំខាន់ណាស់ ជាពិសេសសម្រាប់ចំណេះដឹងតាមវិស័យជាក់លាក់។ ការលើកកម្ពស់ជំនាញទន់របស់បុគ្គលិកគឺជាកិច្ចការមួយទៀត

“ ខ្ញុំជឿថា គ្មាននរណាអាច ឃាត់យើងមិនឱ្យរីកចម្រើន បាននោះទេ មានតែយើង ខ្លួនឯងប៉ុណ្ណោះ ! ”

ដែលខ្ញុំយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំង។ នៅពេលមានឱកាសកើតឡើងខ្ញុំមិនដែលភ្លេចបញ្ជូនបុគ្គលិកទៅបណ្តុះបណ្តាលនៅក្រៅប្រទេសឬជាអ្នកហាត់ការនៅទីស្នាក់ការកណ្តាលក្នុងតំបន់របស់យើង។

នៅពេលធ្វើការជាមួយបុគ្គលិក ខ្ញុំមានការយល់ដឹងច្បាស់អំពីការរក្សាកិត្តិយស។ ខ្ញុំមិនបន្ទោសបុគ្គលិករបស់ខ្ញុំជាសាធារណៈទេ តែខ្ញុំប្រាប់ពួកគេពីចំណុចដែលពួកគេអនុវត្តមិនបានល្អ។ ផ្ទុយទៅវិញ ខ្ញុំតែងតែសរសើរពួកគេជាសាធារណៈ។ ខ្ញុំផ្តល់អំណាចដល់ពួកគេដើម្បីធ្វើការសម្រេចចិត្តនិងជំរុញ

ពួកគេឱ្យហ៊ានសាកល្បង។ មេរៀនមួយទៀតដែលខ្ញុំបានរៀនគឺរបៀបក្នុងការថែរក្សាបុគ្គលិកនិងមិត្តរួមការងារឱ្យបានត្រឹមត្រូវនិងត្រៀមលក្ខណៈដើម្បីផ្តល់ជំនួយនៅពេលត្រូវការ។ ក្នុងនាមជាមេដឹកនាំខ្ញុំត្រូវស្គាល់និងកំណត់បញ្ហានៅក្នុងក្រុមហ៊ុនដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយពេលខ្លះដោយខ្លួនឯង ហើយពេលខ្ញុំមិនអាច ត្រូវទាក់ទងជាមួយអ្នកផ្សេងៗ នៅកន្លែងធ្វើការយើងបានបង្កើតវិធានការសម្រាប់ការបើកទូលាយនិងមិត្តភាព ហើយបុគ្គលិកត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យគាំទ្រគ្នា។ ខ្ញុំជឿជាក់យ៉ាងខ្លាំងទៅលើការធ្វើសកម្មភាពកសាងក្រុម និងធ្វើការលំហែខួរក្បាលសម្រាប់បុគ្គលិក។ ដោយធ្វើការដោយផ្ទាល់ជាមួយពួកគេ ពួកគេបានស្គាល់ខ្ញុំថាជាមេដឹកនាំយុត្តិធម៌ដែលផ្តល់បានសុខភាពនិងសុខុមាលភាពដល់ពួកគេ។ ខ្ញុំជឿជាក់យ៉ាងមុតមាំថាអ្នកដឹកនាំគឺជាមនុស្សម្នាក់ដែលមិនខ្លាចជួយបុគ្គលិកនិងមិត្តរួមការងារឱ្យធ្វើការល្អជាងខ្លួន។ ភាពជាអ្នកដឹកនាំមិនមែនអំពីការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិកទេ។ វាគឺអំពីការណែនាំពួកគេ ផ្តល់អំណាចនិងផ្តល់ឱ្យពួកគេនូវកន្លែងនិងឱកាសដើម្បីធ្វើការងាររបស់ពួកគេឱ្យបានល្អប្រសើរ។

មេរៀនដ៏សំខាន់មួយទៀតគឺ ខ្ញុំមិនអាចផ្តាច់ចិត្តមនុស្សគ្រប់គ្នាបានទេ ហើយខ្ញុំដឹងថាខ្ញុំបានបរាជ័យច្រើនដងផងដែរ។ ខ្ញុំធ្លាប់ស្តីបន្ទោសខ្លួនឯងនៅពេលដែលខ្ញុំបរាជ័យលើរឿងអ្វីមួយប៉ុន្តែខ្ញុំបានរៀនសូត្រថាខ្ញុំជាមនុស្ស។ ខ្ញុំបានធ្វើលំហាត់ប្រាណនិងធ្វើសមាធិជាទៀងទាត់ ៣ ទៅ ៤ ដងក្នុងមួយសប្តាហ៍ហើយវាបានជួយខ្ញុំឱ្យដោះស្រាយបញ្ហាលំបាកទាំងនេះ។ ខ្ញុំបានរៀនទទួលយកកំហុសដែលខ្ញុំធ្វើហើយវិភាគអ្វីដែលខ្ញុំធ្វើបានល្អឬមូលហេតុដែលខ្ញុំធ្វើមិនបានល្អ។ ខ្ញុំបានដឹងថាភាពជោគជ័យមិនគួរជាទិសដៅនៃជីវិតទេ ហើយជីវិតមិនគួរមានតែការឈ្នះ ឬចាញ់នោះទេ។ អ្វីដែលសំខាន់គឺខ្ញុំត្រូវក្រោកឡើងក្រោយពេលខ្ញុំដួលហើយខ្ញុំដឹងថាក្នុងនាមជាមនុស្សខ្ញុំនឹងដួលម្តងហើយម្តងទៀតក្នុងជីវិត។ ខ្ញុំត្រូវរៀនពីកំហុសរបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំបានរៀនយល់ពីអារម្មណ៍របស់អ្នកដទៃនិងការសង្កេត។ រហូតមកដល់ពេលនេះ ខ្ញុំអាចមានអារម្មណ៍ឬដឹងនៅពេលបុគ្គលិករបស់ខ្ញុំមិនសប្បាយចិត្ត។ មេដឹកនាំដែលទទួលបានជោគជ័យគឺមិនមែនជាការឆ្លាតវៃឬមានការអប់រំច្រើននោះទេ ប៉ុន្តែអំពីរបៀបដើម្បីរៀបចំមនុស្សដោយការគោរពនិងដើម្បីជំរុញនិងផ្តល់ជំនួយដល់អ្នកដែលត្រូវការ។

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកស្រីហើយតើលោកស្រីធានាថាក្រុម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកស្រីស្របតាមតម្លៃរបស់លោកស្រីយ៉ាងដូចម្តេច?

នៅក្នុងក្រុមហ៊ុនរបស់យើង យើងមានតម្លៃស្នូលដូចខាងក្រោម៖ ដឹកនាំទុកចិត្ត ទាក់ទង សុចរិតភាព ការច្នៃប្រតិដ្ឋ ត្រួសត្រាយ និងការថែទាំ។ នៅពេលយើងជ្រើសរើសមនុស្សយើងមិនផ្ដោតតែលើបទពិសោធន៍វិជ្ជាជីវៈឬការអប់រំទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងលើចរិតលក្ខណៈបុគ្គលឬអាកប្បកិរិយាផងដែរ។ យើងបានបែងចែកយ៉ាងច្បាស់រវាងកំហុសនិងជម្រើស។ ប្រសិនបើពួកគេមានកំហុស យើងអាចទទួលយកវាលើកទីមួយប៉ុន្តែប្រសិនបើពួកគេបន្តធ្វើកំហុសដដែលៗយើងនឹងមិនអត់ធ្មត់ចំពោះអាកប្បកិរិយាគ្មានវិជ្ជាជីវៈ

ឬការធ្វេសប្រហែសឡើយ។ ទីផ្សាររបស់យើងតូចពេកណាស់ក្នុងការធ្វើឱ្យខ្លួនឯងបាត់បង់ក្បើឈ្មោះ។ សុចរិតភាពគឺជាតម្លៃខ្ពស់បំផុតនៅក្នុងតម្លៃស្នូលរបស់យើង។

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកស្រីគិតថាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ?

កប្បកិរិយាដែលអាចមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំគឺភាពក្រអឺតក្រអម គំនិតចង្អៀតចង្អល់ បក្សពួកនិយម ការច្រណែន និងការប្រកាន់ចរិត “អ្វីក៏ដឹង”។

ក្នុងនាមជាមេដឹកនាំខ្ញុំជឿថាយើងគួររំលឹកការគោរពពីមិត្តរួមការងារនិងបុគ្គលិកជាជាងការបង្ខំឱ្យគេគោរព។ ធុរកិច្ចលក្ខណៈសំខាន់នៃអ្នកដឹកនាំល្អគឺជាអ្នកដែលមានចក្ខុវិស័យ ជាគំរូនិងមានភាពឱនលំទោន និងយុត្តិធម៌។ ភាពយុត្តិធម៌មានសារៈសំខាន់ក្នុងបរិយាកាសការងារដែលមានការប្រកួតប្រជែងនៅពេលមេដឹកនាំត្រូវតែរៀនផ្តល់ឱកាសស្មើគ្នាសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍដល់អ្នកដទៃ។

ខ្ញុំពួកថាកាលខ្ញុំនៅក្មេងខ្ញុំបានដាក់ពាក្យសុំអាហារូបករណ៍ទៅសិក្សានៅបរទេសពីរបីឆ្នាំបន្ទាប់ពីការដួលរលំនៃរបបខ្មែរក្រហម។ នៅពេលនោះយើងមិនមានឱកាសជ្រើសរើសកន្លែងដែលយើងចង់ទៅឬអ្វីដែលយើងចង់រៀនទេ។ នៅអាយុនោះខ្ញុំគិតថាការមានបក្សពួកនិយមគឺអាចទទួលយកបានហើយល្អទៀតផង។ ដូច្នេះខ្ញុំបានសុំឱ្យបងប្រុសរបស់ខ្ញុំជួយខ្ញុំឱ្យទៅប្រទេសដ៏ល្អមួយដូចជាអាស្ត្រីម៉ង់។ ផ្ទុយទៅវិញខ្ញុំត្រូវបានបញ្ជូនទៅសិក្សានៅប្រទេសរុស្ស៊ី។ ខ្ញុំបានសុំគាត់បន្ថែមទៀតឱ្យខ្ញុំបានចូលរៀនកម្មវិធីថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រល្អហើយខ្ញុំបានបញ្ចប់ការសិក្សាដើម្បីក្លាយជាមេកានិចម៉ាស៊ីនកាត់ដេរ។

នៅពេលខ្ញុំត្រលប់មកវិញ ខ្ញុំត្រូវបានបញ្ជូនទៅធ្វើការនៅនាយកដ្ឋានពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិនៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្មដែលមានមុខតំណែងទំនេរពីរ៖ មួយនៅការិយាល័យនាំចេញ និងនាំចូល និងមួយទៀតនៅការិយាល័យស្រាវជ្រាវតម្លៃទំនិញ។ ខ្ញុំមានការរំពឹងទុកខ្ពស់ដែលបងប្រុសរបស់ខ្ញុំអាចជួយខ្ញុំឱ្យទទួលបានតំណែងនៅក្រុមហ៊ុននាំចេញ/នាំចូល ព្រោះខ្ញុំអាចទទួលបានប្រយោជន៍ច្រើនប៉ុន្តែជាអកុសលខ្ញុំត្រូវបានបញ្ជូនទៅការិយាល័យស្រាវជ្រាវតម្លៃទំនិញ។ ខ្ញុំ

ខឹងបងប្រុសខ្ញុំដែលមិនចង់លើកម្រាមដៃរបស់គាត់ដើម្បីជួយខ្ញុំ។ ខ្ញុំឈឺចិត្តណាស់ ហើយវាពិតជាលំបាកណាស់ក្នុងការទទួលយករឿងនេះ។ ក្រោយមកនៅពេលសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសបានចាប់ផ្តើមបើកចំហខ្ញុំបានសម្រេចចិត្តចូលរួមជាមួយវិស័យឯកជន។ នៅទីនោះខ្ញុំបានប្រកួតប្រជែងខ្លួនឯងហើយខ្ញុំនៅតែបន្តរៀន។ ជួនកាលខ្ញុំមើលទៅក្រោយហើយខ្ញុំត្រូវតែសារភាពថាខ្ញុំអរគុណដល់បងប្រុសរបស់ខ្ញុំដែលបានធ្វើដូច្នេះចំពោះខ្ញុំ។ មេរៀនពីបទពិសោធន៍នឹងរបស់ខ្ញុំផ្ទាល់បានបង្រៀនខ្ញុំពីរបៀបរឹងមាំនិងឱ្យតម្លៃឱកាសស្មើភាព។ ក្រោយមកទៀតបងប្រុសរបស់ខ្ញុំនិយាយថា បើគាត់បានលើកម្រាមដៃរបស់គាត់ដើម្បីជួយខ្ញុំឱ្យទទួលនូវអ្វីដែលខ្ញុំចង់បាននោះទង្វើរបស់គាត់នឹងត្រូវបានគេមើលឃើញថាជាការយកបក្សពួកគ្រួសារហើយវានឹងប៉ះពាល់ដល់អារម្មណ៍របស់អ្នកដទៃ។

តើលោកស្រីធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ)?

ដើម្បីធ្វើជាអ្នកដឹកនាំយើងមិនគួរឈប់រៀនទេ ដោយសារយើងរស់នៅក្នុងសង្គមដែលពឹងលើចំណេះដឹងហើយត្រូវការការគិតប្រកបដោយការច្នៃប្រគិតដ៏ជានិច្ច ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាបច្ចេកវិទ្យាដែលកំពុងលេចឡើងនិង

ការផ្លាស់ប្តូរផ្សេងៗ។ ការផ្លាស់ប្តូរនៅទីនេះមានន័យថា ការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងវិធីនៃការដឹកនាំ និងការធ្វើការ។ ខ្ញុំជឿថាគ្មាននរណាម្នាក់អាចបញ្ឈប់អ្នកមិនឱ្យរៀនឬលូតលាស់បានទេ មានតែអ្នកខ្លួនឯង។ ក្រៅពីនេះយើងត្រូវមានឆន្ទៈលើកកម្ពស់ជំនាញទំនប់របស់យើងមិនថាមានជំនាញទំនាក់ទំនងឬមានទំនាក់ទំនងគ្នារវាងបុគ្គល។ អ្នកដឹកនាំដែលទទួលបានជោគជ័យគឺជាអ្នកដែលបង្កើតទំនាក់ទំនងល្អជាមួយមនុស្សនៅជុំវិញគាត់។ ជាការពិតណាស់ខ្ញុំដឹងថាយើងត្រូវចាប់យកបច្ចេកវិទ្យា ប៉ុន្តែ បញ្ញាសិប្បនិម្មិត មិនអាចជំនួសសភាវគតិនិងអន្តរកម្មមនុស្សបានទេ។

ព័ត៌មានគន្លឹះរបស់ខ្ញុំសម្រាប់ស្ត្រីក្នុងអាជីវកម្មគឺត្រូវដឹងពីនិន្នាការទីផ្សារដែលប៉ះពាល់ដល់អាជីវកម្មរបស់ពួកគេហើយពួកគេគួរតែចូលរួមក្នុងបណ្តាញជំនួញនានាទាំងនៅក្នុងប្រទេសឬខាងក្រៅប្រទេស។ ពួកគេគួរបើកភ្នែកនិងត្រចៀករបស់គេចំហសម្រាប់ឱកាសអាជីវកម្មថ្មីនិងរៀនធ្វើអ្វីខុសប្លែកពីអ្នកដទៃ។ ពួកគេគួរតែសកម្មនិងត្រូវមលក្ខណៈដើម្បីចាប់យកឱកាសនៅពេលវាកើតឡើង។ លើសពីនេះទៅទៀត ពួកគេគួរហ៊ានដើរចេញពីកន្លែងដែលមានផាសុកភាពរបស់ពួកគេហើយបង្កើតទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង។ តាមបទពិសោធន៍របស់ខ្ញុំ ស្ត្រីកម្ពុជាភាគច្រើនខ្វះទំនុកចិត្តនិងមិនសូវហ៊ានដាក់បញ្ចុះ។ ពួកគេត្រូវផ្លាស់ប្តូរផ្គត់គំនិតនេះ។ ពួកគេត្រូវគិតពីខ្លួនឯងជាមុនសិននិងចេះស្រឡាញ់ខ្លួនឯង។ ពួកគេគួរតែយកល្ម័មលើការភ័យខ្លាចចំពោះការវិនិច្ឆ័យនិងការរិះគន់ពីសង្គមនិងហ៊ានសាកល្បងធ្វើ។ ដរាបណាពួកគេជឿថាសកម្មភាពរបស់ពួកគេនឹងមិនធ្វើឱ្យអ្នកដទៃមានគ្រោះថ្នាក់ នោះពួកគេគួរតែធ្វើវា។

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលលោកស្រីបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកស្រី? តើលោកស្រីដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា?

ខ្ញុំបានប្រថុយដោយយល់ស្របជាមួយស្វាមីរបស់ខ្ញុំនៅពេលគាត់សម្រេចចិត្តត្រលប់មកប្រទេសកម្ពុជាវិញពីប្រទេសស្វីស។ នៅពេលនោះគាត់មានអាជីពល្អនិងការងារដែលទទួលបានប្រាក់ខែខ្ពស់ ដោយធ្វើការឱ្យអង្គការសហប្រជាជាតិនិងអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក។ នោះគឺជាហានិភ័យធំបំផុតរបស់ខ្ញុំ។ នៅពេលដែលខ្ញុំត្រលប់មកប្រទេសកម្ពុជាវិញខ្ញុំគ្មានការងារធ្វើទេហើយខ្ញុំភ័យខ្លាចព្រោះខ្ញុំជាស្ត្រីមេផ្ទះរយៈពេលជិតបួនឆ្នាំនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ។ ខ្ញុំមានកូនពីរនាក់ទៅសាលារៀនឯកជនអន្តរជាតិ។ ប្តីរបស់ខ្ញុំមិនចង់ធ្វើការឱ្យនរណាម្នាក់ទេដូច្នេះហើយយើងបានសម្រេចចិត្តដំណើរការក្រុមហ៊ុនច្បាប់របស់យើងគឺ Sok Siphana & Associates ឡើងវិញ។ យើងបានចាប់ផ្តើមនៅក្នុងបន្ទប់នៃផ្ទះផ្ទាល់របស់យើងជាមួយយើងតែពីរនាក់ហើយឥឡូវនេះយើងមានមនុស្សប្រហែល ៣៨នាក់និងបានផ្លាស់ប្តូរចេញពីផ្ទះរបស់យើងទៅអគារដ៏ស្រស់ស្អាតនៅលើមហាវិថីធំមួយក្នុងទីក្រុង។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ ហើយតើលោកស្រីគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច?

តួនាទីរបស់ស្ត្រីនៅក្នុងគ្រួសារគឺជាអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌ខ្មែរមានលក្ខណៈប្លែកពីគេ។ ខ្ញុំអាចនិយាយបានថាជាទូទៅស្ត្រីកម្ពុជាដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងនាមជាមេដឹកនាំពិធម្មជាតិដោយសារតែតួនាទីប្រពៃណីរបស់ពួកគេនៅក្នុងគ្រួសារប៉ុន្តែជាទូទៅដោយសារវប្បធម៌ ពួកគេមិនអាចនិងមិនចង់ទទួលយកទេ។ ជំនាញមួយដែលស្ត្រីមានគឺជំនាញស្តាប់។ ស្ត្រីកម្ពុជាក៏មានស្មារតីនៃភាពជាសហគ្រិនផងដែរ។ កំណើនដ៏ធំធេងដែលកម្ពុជាបានទទួលក្នុងរយៈពេលពីរទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះគឺដោយសារតែភាពជាសហគ្រិនក្នុងតំបន់និងភាពបើកទូលាយនៃសេដ្ឋកិច្ច។ នៅដើមទសវត្សរ៍ឆ្នាំ ២០០០ នៅពេលដែលប្តីរបស់ខ្ញុំជារដ្ឋលេខាធិការក្រសួងពាណិជ្ជកម្មហើយគាត់បានដឹកនាំការចងក្រងដើម្បីឱ្យកម្ពុជាចូលជាសមាជិកនៃអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោកខ្ញុំបានឃើញនៅការពិភាក្សាជាច្រើនអំពីភាពបើកចំហនៃកម្ពុជាទាំងក្នុងគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចនិងវិស័យឯកជន។ ឥឡូវនេះយើងស្ថិតនៅក្នុងសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន សហគ្រិនកម្ពុជាអាចទទួលបាននូវបច្ចេកវិទ្យាទីផ្សារ ការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុនិងជំនាញបច្ចេកទេស។ លើសពីនេះទៅទៀត ប្រជាជនកម្ពុជាវ័យក្មេងដែលមានភាពរឹងមាំក៏អាចប្រកួតប្រជែងជាមួយនឹងអ្នកដទៃនៅក្នុងតំបន់ផងដែរ។

លោកស្រីមានដំបូន្មានអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា?

ដំបូន្មានរបស់ខ្ញុំចំពោះសហគ្រិនស្ត្រីវ័យក្មេងគឺត្រូវដឹងពីតម្លៃរបស់ខ្លួនឯងរួមទាំងអ្វីដែលជាភាពខ្លាំងរបស់ពួកគេ និងអ្វីដែលជាចំណុចខ្សោយរបស់ពួកគេ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ គេត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃដោយខ្លួនឯងលើអ្វីដែលគេគួរពង្រឹង។ ដូចដែលខ្ញុំបានលើកឡើងពីមុន ពួកគេគួរតែមានឱកាសរកស៊ីថ្មីនិងល្អប្រសើរជាងមុន ហើយពួកគេមិនគួរភ័យខ្លាចក្នុងការចាប់ឱកាសនោះទេ។ ពួកគេគួរតែទាក់ទងអ្នកជំនាញដើម្បីទទួលបានដំបូន្មាននៅពេលពួកគេកំពុងប្រឈមនឹងបញ្ហាមិនថាពួកគេជាអ្នកផ្តល់ប្រឹក្សាផ្នែកច្បាប់ឬហិរញ្ញវត្ថុក៏ដោយ។ ដំបូន្មានវិជ្ជាជីវៈជាទូទៅមិនមានតម្លៃថោកទេ ប៉ុន្តែសេវានេះគឺសមនិងតម្លៃ។ ពួកគេគួរតែចាប់យកបច្ចេកវិទ្យានិងស្វ័យប្រវត្តិកម្ម។ នោះគឺជាអនាគតដែលពួកគេមិនអាចចៀសវាងបាន។ ពួកគេគួរតែបង្កើតទម្លាប់ស្រឡាញ់ការអប់រំនិងបន្តរៀនសូត្រ។ ពួកគេគួរតែអានសៀវភៅអាជីវកម្មមួយក្បាលក្នុងមួយខែប្រសិនបើពួកគេអាចឬយ៉ាងហោចណាស់អានព័ត៌មានអាជីវកម្មប្រចាំថ្ងៃ។

ពួកគេមិនគួរភ័យខ្លាចក្នុងការនិយាយប្រសិនបើពួកគេជឿថាពួកគេត្រូវ។ ខ្ញុំចង់ឃើញស្ត្រីកម្ពុជាវ័យក្មេងទាំងអស់អាចនិយាយថា “ចាស! ខ្ញុំអាចធ្វើបាន” នៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន តំបន់និងអន្តរជាតិ។ [wkw](#)

លោកស្រី ហ៊ុន បូរមី

នាយិកាប្រចាំប្រទេស | អង្គការអាក់សិន អេតកម្ពុជា

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកស្រី (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកស្រីជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកស្រីមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំឈ្មោះ ហ៊ុន បូរមី ហើយបច្ចុប្បន្នខ្ញុំជានាយិកាប្រចាំប្រទេសរបស់អង្គការ ActionAid Cambodia។ ខ្ញុំកើតនៅខេត្តបាត់ដំបង។ ឪពុកម្តាយខ្ញុំបានផ្លាស់ទីលំនៅមករាជធានីភ្នំពេញនៅពេលខ្ញុំមានអាយុ ៣ ឆ្នាំដោយសង្ឃឹមថាខ្ញុំនឹងបងប្អូនបង្កើតរបស់ខ្ញុំនឹងទទួលបានការអប់រំខ្លះ។ ខ្ញុំមានបងប្អូនស្រី២នាក់និងបងប្រុស៤នាក់។ ខ្ញុំជាកូនទីពីរ ហើយបានរៀបការរួចនឹងមានកូនប្រុសម្នាក់។ នៅពេលខ្ញុំគិតអំពីការអប់រំរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំតែងតែគិតពីថាណាពិពេលវេលារបស់ខ្ញុំកាលនៅសាលាបឋមសិក្សាទូលគោកដែលខ្ញុំសប្បាយរីករាយនឹងការចូលរៀនដំបូងមុនពេលខ្ញុំបន្តទៅសិក្សានៅវិទ្យាល័យឥន្ទ្រទេវីដើម្បីរៀនថ្នាក់អនុវិទ្យាល័យនិងវិទ្យាល័យ។ ខ្ញុំមានមោទនភាពក្នុងការបញ្ចប់ការសិក្សាពីវិទ្យាស្ថានភាសាបរទេសនៅឆ្នាំ២០០១។ នៅឆ្នាំ ២០០៥ ខ្ញុំបានបញ្ចប់សញ្ញាបត្រអនុបណ្ឌិតផ្នែកកិច្ចការអន្តរជាតិនៅសាកលវិទ្យាល័យ Ohio សហរដ្ឋអាមេរិក។ ក្នុងឆ្នាំ២០១២ ខ្ញុំបានទទួលពានរង្វាន់ពីកម្មវិធី Endeavour របស់រដ្ឋាភិបាលអូស្ត្រាលី ដើម្បីធ្វើការជាមួយគណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សអូស្ត្រាលីនៅទីក្រុងស៊ីដនីអស់រយៈពេល៣ ខែ។

នៅឆ្នាំ២០១៦ ខ្ញុំបានក្លាយជានាយិកាប្រចាំប្រទេសរបស់អង្គការ ActionAid Cambodia ដែលធ្វើឱ្យខ្ញុំមានការភ្ញាក់ផ្អើលដែរ។ ខ្ញុំមិនដែលគិតពីការទទួលបានតួនាទីដ៏ខ្ពស់និងលំបាកបែបនេះទេ។ វាពិតជាដំណើរផ្សេងព្រេងមួយ។ មុខតំណែងជាន់ខ្ពស់មានការទទួលខុសត្រូវជាច្រើន ប៉ុន្តែខ្ញុំមានសំណាងដែលមានក្រុមការងារដ៏រឹងមាំនិងប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំហើយមានបច្ចេកទេសគ្រប់គ្រាន់និងការស្រឡាញ់លើចក្ខុវិស័យបេសកកម្ម និងគោលដៅរបស់អង្គការ។ ទំនុកចិត្តនិងការគាំទ្ររបស់ពួកគាត់នៅលើខ្ញុំបាន

ជួយខ្ញុំឱ្យបំពេញតួនាទីខ្ញុំបាន។ រឿងមួយដែលខ្ញុំមានមោទនភាពបំផុតគឺអាចចូលរួមចំណែកគាំទ្រការតស៊ូរបស់សមាជិកសហគមន៍ ជាពិសេសស្ត្រីនិងកុមារហើយឃើញពួកគាត់ព្យាយាមយកឈ្នះភាពអយុត្តិធម៌ដើម្បីនាំមកនូវការផ្លាស់ប្តូរជ្រានៅក្នុងជីវិតរបស់ពួកគាត់និងសហគមន៍ទាំងមូល។ មនុស្ស

female migrants are prone to sexual abuse in Cambodia. Photo: Supplied

ដែលខ្ញុំធ្វើការជាមួយតែងលើកទឹកចិត្តខ្ញុំជានិច្ច។ ខ្ញុំក៏ត្រូវផ្ទេរអំណរគុណដល់ក្រុមគ្រួសាររបស់ខ្ញុំ ជាពិសេសម្តាយរបស់ខ្ញុំដែលបានបន្តបង្ហាត់បង្រៀននិងគាំទ្រខ្ញុំទាំងពេលសុខសប្បាយ និងក្នុងពេលមានទុក្ខទាំងអស់ដែលខ្ញុំបានជួបប្រទះពេញមួយជីវិត។

នៅពេលដែលលោកស្រីចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកស្រីតើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកស្រី?

ខ្ញុំគិតថា ខ្ញុំត្រូវតែបង្ហាញថា ខ្ញុំជាអ្នកដឹកនាំដែលគិតគូរ មិនអាត្មានិយមនិងចេះអាណិតអាសូរ។ ខ្ញុំធ្វើការសម្រេចចិត្តជាច្រើនដងជារៀងរាល់ថ្ងៃ ហើយខ្ញុំត្រូវបន្តសួរខ្លួនឯងថាតើការសម្រេចចិត្តរបស់ខ្ញុំគឺជាអ្វីដែលត្រឹមត្រូវឬទេ? តើខ្ញុំធ្វើវាតាមវិធីត្រឹមត្រូវដែរឬទេ? តើវាសម្រាប់គោលបំណងត្រឹមត្រូវទេ? សំខាន់បំផុតតើខ្ញុំប្រើអំណាចរបស់ខ្ញុំដោយត្រឹមត្រូវឬទេ?

បញ្ហាប្រឈមផ្សេងទៀតរបស់ខ្ញុំគឺ តម្រូវឱ្យខិតខំប្រឹងប្រែងជានិច្ចដើម្បីនិយាយនិងបញ្ជាក់ពីខ្លួនឯងហើយបង្ហាញថាខ្ញុំអាចធ្វើជាអ្នកដឹកនាំអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលមួយបានដោយមិនគិតពីភេទ អាយុ និងពូជសាសន៍ខ្ញុំ។ វាជាបញ្ហាប្រឈមមួយដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជានិច្ច។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកស្រីបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ?

“ស្រឡាញ់ខ្លួនឯង។ ការស្រឡាញ់ខ្លួនឯងគឺមិនមែនអាត្មានិយមទេ។ ប្រសិនបើអ្នកមិនអាចថែរក្សាខ្លួនអ្នកបាន អ្នកនឹងមិនអាចថែរក្សាអ្នកដទៃបានទេ។ ការស្រឡាញ់ខ្លួនឯងគឺជាសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះអ្នកដទៃ។ នៅពេលអ្នកថែទាំខ្លួនអ្នក អ្នកក្លាយជាអ្នកដឹកនាំដែលមានសុខភាពល្អ។ មេដឹកនាំដែលមានសុខភាពល្អអាចបង្កើតក្រុមដែលមានសុខភាពល្អ។ ក្រុមដែលមានសុខភាពល្អបង្កើតអង្គការដែលមានសុខភាពល្អ។ អង្គការដែលមានសុខភាពល្អប្រាកដជានឹងទទួលជោគជ័យក្នុងការបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួន។” ការនិយាយស្រួលជាងការធ្វើ។ ខ្ញុំកំពុងរៀនជារៀងរាល់ថ្ងៃដែរ។

“ ឧបសគ្គកន្លងមកបានបង្កើត ជាបទពិសោធន៍និង ទំនុកចិត្តដល់ខ្ញុំដែលនាំឱ្យខ្ញុំ បានមកដល់ទីនេះ

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកស្រីហើយតើលោកស្រីធានាថាក្រុម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកស្រីស្របតាមតម្លៃរបស់អ្នកយ៉ាងដូចម្តេច ?

ដោយធ្វើការជាមួយ ActionAid ខ្ញុំគោរពចំពោះតម្លៃនិងគោលការណ៍របស់អង្គការយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ។ តម្លៃនោះរួមមាន ការបន្ទាបខ្លួន ការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក សមភាពនិងយុត្តិធម៌ និងសេចក្តីក្លាហាន។

ការចេញបន្ទាបខ្លួនគួរឱ្យកត់សម្គាល់យ៉ាងខ្លាំង ហើយដើម្បីទទួលបានស្គាល់ថា យើងជាផ្នែកមួយនៃសម្ព័ន្ធភាពធំមួយក្នុងការប្រឆាំងនឹងភាពក្រីក្រនិងភាពអយុត្តិធម៌សង្គម។ យើងមិនទាមទារគុណសម្បត្តិតែម្យ៉ាងទេ។ ការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមកតម្រូវឱ្យយើងទទួលបានស្គាល់តម្លៃមនុស្សគ្រប់គ្នា។ ជាពិសេសយើងប្តេជ្ញាបម្រើដល់មនុស្សដែលរស់នៅក្នុងភាពក្រីក្រ និងការបំបិទសិទ្ធិ ហើយយើងត្រូវតែផ្តល់តម្លៃដល់ភាពខុសគ្នា។ សមធម៌ និងយុត្តិធម៌តម្រូវឱ្យយើងធ្វើការដើម្បីធានាឱ្យបាននូវឱកាសស្មើគ្នាសម្រាប់មនុស្សគ្រប់រូបដោយមិនគិតពីពូជសាសន៍ អាយុ ភេទ យេនឌ័រ ទំនោរផ្លូវភេទ ស្ថានភាពផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ជនជាតិ ពិការភាព ទីតាំង និងសាសនា។ ភាពក្លាហានទាមទារឱ្យយើងប្រកាន់យកជំហរច្បាស់លាស់ ចេះប្រែប្រួលនិងបង្កើតថ្មីដោយគ្មានការភ័យខ្លាចឬបរាជ័យក្នុងការស្វែងរកឥទ្ធិពលខ្លាំងបំផុត។

តម្លៃទាំងនេះត្រូវបានបង្កប់ក្នុងការចងក្រងកម្មវិធីប្រតិបត្តិការប្រចាំថ្ងៃនិងនីតិវិធីនិងគោលនយោបាយរបស់យើង។ ជាមួយនឹងសមាជិកក្រុមការងារជាន់ខ្ពស់ផ្សេងទៀត យើងព្យាយាមដឹកនាំដោយធ្វើជាកំរិតដើម្បីអនុវត្តនូវទ្រឹស្តីរបស់យើង។ ការសម្រេចចិត្តដែលយើងធ្វើ ចាំបាច់ត្រូវឆ្លុះបញ្ចាំងពីតម្លៃទាំងនេះមិនថាក្នុងជីវិតផ្ទាល់ខ្លួននិងក្នុងជីវិតការងាររបស់យើងទេ។

Women attends the launch of Charter to End Violence Against Women in Cambodia on Sunday in Phnom Penh. Photo: (Leng Len/The Cambodia Daily)

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកស្រីគិតថាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ ?

ខ្ញុំទើបតែអានសៀវភៅដ៏ល្អមួយ។ អ្នកនិពន្ធបានរំលឹកខ្ញុំថា អំនួតគឺជាសត្រូវនៃការដឹកនាំល្អ។ យើងទទួលបានអំណាចកាន់តែច្រើននៅពេលយើងឡើងតំណែងកាន់តែខ្ពស់នៅក្នុងអង្គការ។ ដូច្នេះប្រសិនបើយើងមិនបានដើរថយក្រោយមួយជំហាន ហើយពិចារណាទេ អំនួតរបស់យើងអាចយកឈ្នះយើងនៅពេលដែលយើងមិនបានរៀនពីកំហុសរបស់យើងដែលនាំយើងឱ្យធ្វើការសម្រេចចិត្តដែលមានគ្រោះថ្នាក់ចំពោះខ្លួនយើង ក្រុមការងារនិងអង្គការទាំងមូល។

តើលោកស្រីធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ) ?

ខ្ញុំព្យាយាមថែរក្សាស្មារតីផ្លូវចិត្តខ្ញុំឱ្យបានល្អ។ ការថែទាំខ្លួនឯងគឺមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ហើយជាអ្វីដែលខ្ញុំត្រូវធ្វើឱ្យបានច្រើនទៀត។ ការថែទាំខ្លួនឯង

គឺ ជាគុណសម្បត្តិចម្បងមួយដែលមេដឹកនាំត្រូវតែមាន។

ដើម្បីលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រី សូចនាករជោគជ័យមិនគួរគ្រាន់តែនិយាយអំពីចំនួនប្រាក់ដែលស្ត្រីរកបានទេ។ វាមិនគ្រប់គ្រាន់ទេ។ វាក៏គួរតែបញ្ចូលគុណភាពនៃជីវិតដែលស្ត្រីមាននៅក្នុងបទពិសោធន៍របស់យើងដែលធ្វើការជាមួយស្ត្រីមកពីក្រុមផ្សេងៗគ្នា យើងបានឃើញពួកគាត់ឈរនៅជួរមុខក្នុងការទាមទារសិទ្ធិរបស់ពួកគាត់ការពារដីធ្លី និងធនធានធម្មជាតិរបស់សហគមន៍ពួកគាត់ ប៉ុន្តែពួកគាត់ត្រូវការការស្រឡាញ់និងថែរក្សាខ្លួនឯងផងដែរ។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា ខ្ញុំអាចធ្វើការបានបន្ថែមទៀត ដើម្បីគាំទ្រដល់ស្ត្រីដែលយើងធ្វើការជាមួយដើម្បីគាត់ចាប់យកគុណភាពស្មារតីទាំងនេះ។ ប៉ុន្តែខ្ញុំត្រូវចាប់ផ្តើមជាមួយខ្លួនឯងសិន!

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលលោកស្រីបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកស្រី? តើលោកស្រីដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា ?

ហានិភ័យមួយគឺការជ្រើសរើសធ្វើការនៅក្នុងវិស័យអភិវឌ្ឍន៍បន្ទាប់ពីខ្ញុំបាន

បញ្ចប់ថ្នាក់អនុបណ្ឌិតរបស់ខ្ញុំ។ ជំនួសឱ្យការជ្រើសរើសវិស័យមួយផ្សេងទៀត ខ្ញុំបានជ្រើសរើសយកវិស័យនេះ ដោយធ្វើការជាមួយមនុស្សក្រីក្រ និងអ្នកដែលត្រូវបានគេបំបិទសិទ្ធិព្រោះខ្ញុំជឿលើវិធីសាស្ត្រដែលផ្អែកលើសិទ្ធិមនុស្ស។ វាបានបង្ហាញលទ្ធផលយ៉ាងល្អ ទោះបីជាការពិតដែលថាខ្ញុំមិនអាចផ្លាស់ប្តូរពិភពលោកដូចដែលខ្ញុំបានគិតនៅពេលខ្ញុំជានិស្សិតទើបបញ្ចប់ការសិក្សា។ ខ្ញុំគិតថាខ្ញុំបានទទួលចំណេះដឹង ការស្គាល់ខ្លួនឯងច្រើនតាមរយៈការងារនេះ។ ទោះបីខ្ញុំត្រូវរៀនសូត្រច្រើនទៀតក៏ដោយ ខ្ញុំមានអំណរគុណចំពោះអ្វីដែលខ្ញុំទទួលបានតាមរយៈជម្រើសដែលខ្ញុំបានធ្វើនៅពេលនោះ។

ហានិភ័យមួយទៀតដែលខ្ញុំបានធ្វើគឺ កាលពីឆ្នាំ ២០១១ នៅពេលខ្ញុំសម្រេចចិត្តផ្លាស់ប្តូរការងាររបស់ខ្ញុំ ពីអ្នកគ្រប់គ្រង ការស្វែងរកប្រាក់មូលនិធិមកជាអ្នកគ្រប់គ្រង និងដឹកនាំផ្នែកកម្មវិធី។ ខ្ញុំមិនដឹងច្បាស់អំពីការផ្លាស់ប្តូរនោះទេ។ ខ្ញុំមិនមានទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯងទេហើយខ្ញុំមានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្លាំងណាស់អំពីរបៀបដែលអ្នកដទៃមើលមកខ្ញុំ។ ទោះបីជាខ្ញុំខ្វះបទពិសោធន៍នឹងហើយបាត់បង់ទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯងក៏ដោយ ខ្ញុំបានទទួលយកតួនាទីនោះហើយវាបានក្លាយជារឿងល្អ។ នៅពេលខ្ញុំត្រលប់មើលក្រោយ ខ្ញុំគិតថាខ្ញុំបានធ្វើការជ្រើសរើសដ៏ត្រឹមត្រូវ។ បញ្ហាប្រឈមទាំងនេះបានបង្កើតបទពិសោធន៍ និងទំនុកចិត្តរបស់ខ្ញុំដែលបាននាំខ្ញុំទៅកន្លែងដែលខ្ញុំឈរសព្វថ្ងៃនេះ។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវាប្តូរចម្លែកមុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ ហើយតើលោកស្រីគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច ?

សហគ្រិនកម្ពុជាពិតជាខិតខំផ្សព្វផ្សាយផលិតផល និងអត្តសញ្ញាណជាតិរបស់ពួកគាត់ណាស់។ ខ្ញុំគិតថាការខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងខ្លាំងនេះគឺជាកត្តាមួយដែលធ្វើឱ្យសហគ្រិនភាពលូតលាស់ខ្លាំងក្នុងប្រទេសនេះ។ ពួកគាត់មិនត្រឹមតែសម្លឹងរកប្រាក់ចំណេញប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងបង្កើតអ្វីដែលអាចធ្វើឱ្យជាតិមានមោទនភាពនិងដោះស្រាយបញ្ហាសង្គមក្នុងពេលតែមួយ។ អ្នកខ្លះថែមទាំងគិតពីវិធីដែលពួកគាត់អាចចូលរួមក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាយេនឌ័រនិងរក្សាការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ស្ត្រីក្នុងបេះដូងនៃមុខជំនួញរបស់ពួកគាត់ទៀតផង។

លោកស្រីមានជំនួយនូវអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា ?

“ភាពជោគជ័យនៃអាជីវកម្មរបស់អ្នកមិនគួរត្រឹមតែគិតពីប្រាក់ចំណេញរបស់អ្នកប៉ុណ្ណោះទេប៉ុន្តែគិតថាផលចំណេញដែលអ្នករកបាននោះ ធំបំផុតគឺ បានរួមចំណែកដល់សង្គមមួយដែលយុត្តិធម៌និងស្មើភាពសម្រាប់មនុស្សគ្រប់រូប ជាពិសេសសម្រាប់ស្ត្រីនិងកុមារ។” **wk**

លោកជំទាវ តឹកវ៉ែត កំរង

រដ្ឋលេខាធិការ | ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកជំទាវ (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកជំទាវជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកជំទាវមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំរៀបការហើយមានកូន ៣ នាក់។ ពួកគេមានអាយុ ១៤ឆ្នាំ ១១ឆ្នាំនិង ៨ ឆ្នាំ។ ប្តីរបស់ខ្ញុំគឺជាគ្រូពេទ្យនិងជាមន្ត្រីរដ្ឋបាលផ្នែកសុខភាពដែលកំពុងធ្វើការនៅក្នុងវិស័យឯកជនមួយ។ ទាក់ទងនឹងការអប់រំខ្ញុំបានបញ្ចប់ការសិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យវិទ្យាសាស្ត្រសុខាភិបាលនៅទីក្រុងភ្នំពេញក្នុងឆ្នាំ១៩៩៦។ ដោយមានការគាំទ្រពីកម្មវិធីអាហារូបករណ៍ Fulbright របស់សហរដ្ឋអាមេរិក ខ្ញុំបានទៅបន្តការសិក្សារបស់ខ្ញុំសុខភាពសាធារណៈនៅសាកលវិទ្យាល័យ Oklahoma (University of Oklahoma School of Public Health) នៅសហរដ្ឋអាមេរិក និងទទួលបានបរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ផ្នែកសុខភាពសាធារណៈនៅឆ្នាំ២០០៤។ មុននោះដែរ ខ្ញុំក៏បានបញ្ចប់កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេលមួយឆ្នាំនៅប្រទេសអូស្ត្រាលីក្នុងឆ្នាំ២០០០ ដោយទទួលបានបរិញ្ញាបត្រផ្នែកគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស។ លើសពីនេះទៀត ខ្ញុំបានចូលរួមក្នុងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលវគ្គខ្លីៗជាច្រើនស្តីអំពីភាពជាអ្នកដឹកនាំនិងការគ្រប់គ្រងពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជាច្រើនផ្សេងទៀត។ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលថ្មីបំផុតរបស់ខ្ញុំគឺផ្នែករដ្ឋបាលសាធារណៈនៅសាលាភូមិន្ទរដ្ឋបាលឆ្នាំ២០១៦ ។

សរុបមក ខ្ញុំអាចនិយាយបានថា កម្មវិធីអប់រំ និងកម្មវិធីហ្វឹកហ្វឺនបណ្តុះបណ្តាលទាំងអស់របស់ខ្ញុំមានតម្លៃណាស់សម្រាប់ខ្ញុំ ក្នុងការឆ្ពោះទៅមុខ ក្នុងអាជីព និងជីវិតរបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំមានមោទនភាពខ្លាំងណាស់ដែលក្នុងនាមជាស្ត្រីម្នាក់ ខ្ញុំត្រូវបានផ្តល់ឱកាសដើម្បីរៀនសូត្រនិងអនុវត្តចំណេះដឹងនិងជំនាញរបស់ខ្ញុំដើម្បីបម្រើប្រទេសនិងរួមចំណែកឱ្យអស់ពីសមត្ថភាពដើម្បីអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិរបស់ខ្ញុំ។

នៅពេលដែលលោកជំទាវចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកជំទាវតើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកជំទាវ?

បញ្ហាប្រឈមទីមួយនិងសំខាន់បំផុតសម្រាប់ខ្ញុំគឺ ការបង្វែរចំណេះដឹងរបស់ខ្ញុំទៅជាការអនុវត្តការងារជាក់ស្តែង។ វិធីសាស្ត្រ និងរបៀបដើម្បីសម្របខ្លួនរបស់ខ្ញុំពីបរិយាកាសក្នុងសាលាទៅនឹងភាពស្មុគស្មាញនៃបរិយាកាសការងារប្រចាំថ្ងៃគឺជាការសាកល្បងដ៏ធំមួយសម្រាប់ខ្ញុំ។ ពេលខ្លះខ្ញុំមានអារម្មណ៍ថា សូម្បីតែការស្វែងរកដំណោះស្រាយដ៏សាមញ្ញមួយចំពោះបញ្ហាធម្មតាមួយក៏ពិបាកដែរក្នុងបរិបទនៃភាពមិនច្បាស់លាស់។ នៅក្នុងដំណើរជីវិត ខ្ញុំគិតថា ជំហានដំបូងមានភាពលំបាកជាងជំហានបន្ទាប់។ ការព្យាយាមស្វែងយល់ពីតម្រូវការនិងបំពេញការរំពឹងទុករបស់មនុស្សគឺតែងតែជាការលំបាក ប៉ុន្តែក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះ វាក៏បានផ្តល់មេរៀនល្អៗនិងធ្វើឱ្យខ្ញុំកាន់តែមានភាពចាស់ទុំក្នុងការទាក់ទងជាមួយមនុស្សនៅមជ្ឈដ្ឋានខុសៗគ្នា។ វាក៏ជួយឱ្យខ្ញុំធ្វើការកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកជំទាវបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ?

ខ្ញុំគិតថាក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំយើងត្រូវមានឆន្ទៈនិងចិត្តរឹងមាំក្នុងការដឹកនាំមនុស្សដើម្បីលើកទឹកចិត្តឱ្យក្រុមរបស់អ្នកអនុវត្តគោលនយោបាយឬភារកិច្ចណាមួយឱ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅរួម។

មេរៀនទី ២ សម្រាប់ខ្ញុំគឺភាពត្រឹមត្រូវមិនលម្អៀង។ គុណភាពនៃអ្នកដឹកនាំនឹងនាំមកនូវសាមគ្គីភាព និងបង្កើតភាពសុខដុមនៅកន្លែងធ្វើការ។ មនុស្សនឹងស្វែងរកអ្នក ហើយធ្វើតាមអ្នកនៅពេលអ្នកបាន ធ្វើឱ្យគេទុកចិត្តលើការវិនិច្ឆ័យដោយយុត្តិធម៌របស់។

ចំណុចទីបី អ្នកដឹកនាំត្រូវការមានបេះដូងដ៏ធំមួយ៖ មានការគោរព យកចិត្តទុកដាក់និងចេះគិតគូរ។ អ្នកដឹកនាំត្រូវ ប្រព្រឹត្តចំពោះមនុស្សដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរដោយមិនគិតពីភាពខុសគ្នាទេ។ ការមានមេត្តាធម៌ និងការយល់ដឹងពីតម្រូវការរបស់មនុស្ស គឺមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់សម្រាប់មេដឹកនាំដើម្បីទទួលបានការពេញចិត្តពីអ្នកដទៃ។ ការធ្វើការជាមួយមនុស្សនិងការចំណាយពេលវេលាក៏ដូចជាការខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីជួយពួកគេដោយការយល់ចិត្តគឺជាមូលដ្ឋាននៃការជឿទុកចិត្តនិងទំនាក់ទំនងយូរអង្វែង និងការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក។

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកជំទាវហើយតើលោកជំទាវធានាថាក្រុម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកជំទាវស្របតាមតម្លៃរបស់លោកជំទាវយ៉ាងដូចម្តេច?

ខ្ញុំអាចនិយាយបានថា តម្លៃស្នូលរបស់ខ្ញុំមានដូចជាភាពស្មោះស្ម័គ្រ ស្មោះត្រង់និងមានការអត់ធ្មត់។ ខ្ញុំជឿថាការស្មោះស្ម័គ្រនិងបុព្វហេតុណាមួយ ការប្តេជ្ញាចិត្តណាមួយ និងភាពព្រកិច្ចណាមួយជាគុណសម្បត្តិដ៏អស្ចារ្យមួយ។ ភាពស្មោះត្រង់ចំពោះខ្ញុំមានន័យថាស្គាល់ខ្លួនឯង និយាយហើយធ្វើ ធ្វើសកម្មភាព ឬប្រតិកម្មដោយពិតប្រាកដចំពោះនាងអ្វីដែលកើតឡើងនៅជុំវិញខ្លួន។ អ្វីដែលសំខាន់ជាងនេះទៀតគឺ ដើម្បីសម្រេចបាននូវអ្វីមួយក្នុងជីវិត យើងត្រូវតែខិតខំមិនរុញរាននូវអ្វីដែលយើងធ្វើទាំងរឿងបុគ្គលឬវិជ្ជាជីវៈ។ បើគ្មានការប្តេជ្ញាចិត្ត គ្មានវិន័យនិងការខិតខំ ខ្ញុំគិតថាយើងមិនអាចទទួលបានជោគជ័យក្នុងជីវិតបានទេ។

ការធ្វើឱ្យមនុស្សសម្របតាមតម្លៃរបស់យើង មិនមែនជាកិច្ចការងាយស្រួលនោះទេ ដោយសារតែមនុស្សមានប្រវត្តិ ទស្សនៈនិងការរំពឹងទុកខុសគ្នា។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយតាមរយៈការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាបន្តបន្ទាប់គេអាចរៀនអ្វីមួយពីអ្នកនៅពេលពួកគេឃើញថាអ្នកជាគូនិងមើលឃើញថាអ្នក ពោរពេញទៅដោយផលិតភាព។ នោះហើយជាហេតុផលសម្រាប់ពួកយើងដែលជា អ្នកដឹកនាំក្នុងការដឹកនាំឧទាហរណ៍ បើនិយាយពីត្រូវតែធ្វើ។ ការធ្វើបែបនេះតែមួយគត់ដែលអ្នកអាចរកបានការគោរព ជឿទុកចិត្តពីអ្នកដទៃនិងទទួលបានការគាំទ្រ ពិតប្រាកដរបស់អ្នក។

“ស្ត្រីត្រូវចេះរៀនចំណេះនិងជំនាញ ចេះដាក់គោលដៅ និងឆ្ពោះទៅមុខដោយក្លាហាន

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកជំទាវគិតថាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ?

ខ្ញុំជឿជាក់ថាភាពអាត្មានិយម ការខ្វះភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯងនិងការខ្វះភាពក្លាហានប្រហែលជាមិនមានប្រយោជន៍ចំពោះមេដឹកនាំណាម្នាក់ទេ។ ខ្ញុំមានអារម្មណ៍ថាមនុស្សមិនចង់ដើរតាមអ្នកដឹកនាំដែលតែងតែគិតអំពីខ្លួនគាត់ផ្ទាល់ដោយមិនខ្វល់ពីអ្នកដទៃហើយមិនច្បាស់អំពីចក្ខុវិស័យឬទិសដៅរបស់គាត់ ក៏ដូចជាអ្នកដែលមិនមានភាពក្លាហានដើម្បីប្រឈមមុខនឹងការពិតនិងទទួលយកទំនួលខុសត្រូវ។

តើលោកជំទាវធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ)?

ភាពជាអ្នកដឹកនាំសម្រាប់ខ្ញុំគឺដូចជាសិល្បៈ ជាជំនាញដែលអាចរៀនអនុវត្ត ពង្រឹង និងស្ទាត់ជំនាញក្នុងរយៈពេលណាមួយ។ វាជាដំណើរនៃការរៀនដែលមិនចេះចប់។ ប្រសិនបើយើងនៅស្ងៀម យើងប្រាកដជាបាត់បង់អ្វីដែលយើងបានទទួល ហើយយើងនឹងក្លាយទៅជាបុរសសម័យហើយដែលមានប្រយោជន៍នៅក្នុងពិភពលោកដែលកំពុងមានការផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងឆាប់រហ័សនេះ! ដូច្នេះការរៀនសូត្រនិងការរីកចម្រើនឥតឈប់ឈរគឺមានសារៈសំខាន់ដើម្បីឱ្យមានផលិតភាពកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងគ្រប់ការងារ។ ខ្ញុំចាត់ទុកកាលៈទេសៈទាំងអស់ជាឱកាសក្នុងការរៀនសូត្រសម្រាប់ខ្ញុំដើម្បីជំរុញឱ្យខ្ញុំកាន់តែពូកែទាំងផ្នែកបុគ្គលនិងវិជ្ជាជីវៈ។

អរគុណដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្រោមការដឹកនាំរបស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីស្ត្រីត្រូវបានផ្តល់ឱកាសឱ្យចូលរួមគ្រប់កម្រិតនៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមក្នុងវិស័យសាធារណៈនិងឯកជន។ ស្ត្រីជាច្រើនបានកាន់តំណែងជាមេដឹកនាំនៅក្នុងជួរ

រដ្ឋាភិបាល។ ខ្ញុំចាត់ទុកតួនាទីនិងការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្ញុំមានសារៈសំខាន់ណាស់ ហើយប្រើឱ្យអស់សមត្ថភាពរបស់ខ្ញុំដើម្បីបម្រើប្រទេសនិងប្រជាជនរបស់ខ្ញុំ។

ឧទាហរណ៍វិស័យពាណិជ្ជកម្ម ខ្ញុំគិតថាការលើកកម្ពស់ពាណិជ្ជកម្ម និងការធ្វើពិពិធកម្មទីផ្សារនិងមូលដ្ឋានផលិតកម្មសម្រាប់ការនាំចេញ គឺជាធាតុផ្សំដ៏សំខាន់បំផុតក្នុងការរក្សាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចពីព្រោះប្រទេសកម្ពុជាជាប្រទេសដែលរីកចម្រើនដោយការនាំចេញ។ យើងត្រូវធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងដើម្បីធ្វើឱ្យកើតឡើង។ លើសពីនេះទៀត ដោយសារស្ត្រីដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចយើងត្រូវបន្តលើកទឹកចិត្តដល់ស្ត្រីដទៃទៀតឱ្យចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍជាតិកសាងភាពជាសហគ្រិន និងពង្រឹងអំណាចសេដ្ឋកិច្ចរបស់ស្ត្រីតាមរយៈការបញ្ជ្រាបសមភាពយេនឌ័រនិងការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ស្ត្រីក្នុងការបង្កើតគោលនយោបាយជាតិ និងការអនុវត្ត។ ដើម្បីគាំទ្រដល់ស្ត្រីយើងត្រូវយល់ដឹងអំពីឧបសគ្គចំពោះកំណើនសេដ្ឋកិច្ចរបស់ស្ត្រី ដោយស្តាប់នូវអ្វីដែលពួកគេត្រូវការតាមរយៈការភ្ជាប់បណ្តាញជាមួយក្រុមស្ត្រីជាសហគ្រិន និងការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្ញុំក្នុងនាមជាស្ត្រីក្នុងតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំដើម្បីនាំឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរបន្ថែមទៀតនៅក្នុងជីវិតរបស់ស្ត្រី។

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលលោកជំទាវបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកជំទាវ? តើលោកជំទាវដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា?

ខ្ញុំគិតថាការផ្លាស់ប្តូរពីការងារមួយទៅការងារមួយជាញឹកញាប់ប្រថុយប្រថាន។ ខ្ញុំតែងតែមានអារម្មណ៍ច្របូកច្របល់ហើយត្រូវការភាពក្លាហានជាច្រើន។ វាក៏បានកើតឡើងផងដែរនៅពេលដែលខ្ញុំដកខ្លួនចេញពីការងាររបស់ខ្ញុំនិងបន្តការសិក្សាថ្នាក់ឧត្តមរបស់ខ្ញុំនៅបរទេស។ ខ្ញុំអាចនិយាយបានថាវាជាបញ្ហាប្រឈមដ៏ធំមួយសម្រាប់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំអាចបាត់បង់តំណែងឬប្រឈមមុខនឹងភាពមិនច្បាស់លាស់ពេលត្រលប់មកវិញ។ ជាសំណាងល្អវាបានក្លាយជាលទ្ធផលយ៉ាងល្អសម្រាប់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំបានដឹងថាការប្រថុយប្រថានធ្វើឱ្យខ្ញុំកាន់តែឈ្លាសវៃខ្លាំងហើយជួយខ្ញុំធ្វើការកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។

ឥឡូវនេះខ្ញុំកាន់តែមានទំនុកចិត្តលើអ្វីដែលខ្ញុំកំពុងធ្វើនៅក្នុងការងាររបស់ខ្ញុំ ហើយខ្ញុំមានអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងក្រសួងពាណិជ្ជកម្មដែលបានបង្ហាញការជឿទុកចិត្តលើខ្ញុំនិងបានផ្តល់ការងារថ្មីដល់ខ្ញុំនិងឱកាសដើម្បីប្រើប្រាស់នូវសក្តានុពលពេញលេញរបស់ខ្ញុំ។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ ហើយតើលោកជំទាវគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច?

ខ្ញុំគិតថាវប្បធម៌កម្ពុជាមានការស្វាគមន៍ បើកចំហ រាក់ទាក់ទទួលយកនិងគាំទ្រការច្នៃប្រតិដ្ឋ ការអភិវឌ្ឍ និងការរីកចម្រើន។ លើសពីនេះទៅទៀតប្រទេសកម្ពុជាបានក្លាយទៅជាកោះនៃសន្តិភាពនិងជាគោលដៅទេសចរណ៍ដ៏ល្បីល្បាញមួយ។ ក្រោមការដឹកនាំរបស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី កម្ពុជាបានរក្សាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចបាន ៧%ក្នុងរយៈពេល ២០ ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។ លើសពីនេះរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាចាត់ទុកវិស័យឯកជនថាជាម៉ាស៊ីននៃកំណើន ហើយបានដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្រជាច្រើនដើម្បីគាំទ្រដល់វិស័យឯកជនផងដែរ។

លក្ខខណ្ឌអំណោយផលទាំងនោះអាចធ្វើឱ្យសហគ្រិនភាពមានភាពរីកចម្រើន។ ខណៈពេលដែលគំនិតថ្មីឬការច្នៃប្រតិដ្ឋអាចត្រូវបានសាកល្បង ផលិតផលថ្មីត្រូវបានបង្កើតនិងប្រព័ន្ធចែកចាយថ្មីត្រូវបានបង្កើតឡើងហើយនៅទីបំផុតនៅពេលដែលគំរូទាំងនោះត្រូវបានគេបង្ហាញថាដំណើរការបាននៅទីផ្សារនោះ ការពង្រីកនិងការរីកចម្រើននឹងកើតមានឡើង។

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ដើម្បីឱ្យអ្វីៗទាំងអស់នេះកើតមាន ចាំបាច់ណាស់វិស័យសាធារណៈ និងវិស័យឯកជនគួរតែធ្វើការជាមួយគ្នាជាច្បងមួយ។ ហើយអាជីវកម្មចាំបាច់ត្រូវយល់ពីតម្រូវការរបស់ទីផ្សារក្នុង និងក្រៅប្រទេស ហើយត្រូវមានសមត្ថភាពបង្វិលផែនការដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងទីផ្សារឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។ យ៉ាងណាមិញ សហគ្រិន និងអ្នកដឹកនាំអាជីវកម្មគួរតែមានទស្សនៈ ទិសដៅ និងយុទ្ធសាស្ត្រច្បាស់លាស់ដើម្បីដឹកនាំសកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេឆ្ពោះទៅរកភាពជោគជ័យ។

លោកជំទាវមានជំនួនអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា?

តាមគំនិតរបស់ខ្ញុំ ស្ត្រីកម្ពុជាមានសំណាងដែលបានកើតក្នុងវប្បធម៌មួយដែលផ្តល់តម្លៃដល់ស្ត្រី។ មិនដូចនៅជំនាន់ចាស់ទេ នៅពេលស្ត្រីមិនត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យសិក្សា និងធ្វើការនៅឆ្ងាយពីផ្ទះរបស់ពួកគេ ស្ត្រីឥឡូវនេះមានសេរីភាពកាន់តែច្រើននិងទទួលបានការអប់រំល្អ ការងារជំនាញនិងពិភពដែលយើងបង្កើតខ្លួនឯង។ មានឱកាសជាច្រើនសម្រាប់ស្ត្រីក្នុងជំនាន់ក្មេងៗ ក្នុងការរៀន ដុះខាត់ និងរីកចម្រើនជាងពេលមុនៗ។ ខ្ញុំគិតថាអ្វីដែលយុវនារីឬសហគ្រិនវ័យក្មេងត្រូវធ្វើគឺ ការបំបាក់ខ្លួនពួកគេជាមួយចំណេះដឹងនិងជំនាញកំណត់គោលដៅរបស់ពួកគេហើយឈានទៅមុខ ហើយធ្វើដោយភាពក្លាហាន! យើងត្រូវបំបែកបទដ្ឋានអវិជ្ជមានពីមុនដែលរារាំងយើងមិនឱ្យធ្វើសកម្មភាពនិងច្នៃប្រតិដ្ឋក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច។ យើងត្រូវពង្រឹងខ្លួនយើងឱ្យក្លាយជាអ្នកដឹកនាំ! យើងចេះបង្កើត យើងមានការច្នៃប្រតិដ្ឋ ហើយយើងមានភាពរឹងមាំនិងមានសមត្ថភាពធ្វើនិងតាមរកក្តីសុបិនរបស់យើងផ្ទាល់។ សូមយើងធ្វើវា ហើយបន្តធ្វើរហូតដល់យើងទទួលជោគជ័យ! [wik](#)

ឧកញ៉ា កែវ ថុំ

ស្ថាបនិក និងប្រធាន | ក្រុមហ៊ុនផលិតនំ ស្រួយ លីលី

អ្នកដឹកនាំ ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកស្រី (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកស្រីជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកស្រីមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំកើតនៅឆ្នាំ ១៩៧៥ និងបានបញ្ចប់ថ្នាក់វិទ្យាល័យហើយចាប់ផ្តើមជួយឪពុកម្តាយរបស់ខ្ញុំពេលខ្ញុំមានអាយុ ១៥ ឆ្នាំ។ ពេលនោះម្តាយរបស់ខ្ញុំឈឺបន្ទាប់មកខ្ញុំត្រូវមើលថែអាជីវកម្មគ្រួសារ។ ខ្ញុំជាកូនទី ៣ ក្នុងចំណោមបងប្អូន ៧ នាក់។ នៅពេលនោះបងស្រីរបស់ខ្ញុំបានរៀបការ ហើយបានផ្លាស់ទីលំនៅទៅប្រទេសកាណាដាហើយបងប្រុសរបស់ខ្ញុំបានទៅប្រទេសថៃ។ ដូច្នេះខ្ញុំគឺជាអ្នកដែលបានកាន់កាប់មុខជំនួញ។

ខ្ញុំបានរៀបការនៅឆ្នាំ១៩៩៣ ហើយបានសម្រាលកូនប្រុសរបស់ខ្ញុំនៅឆ្នាំ១៩៩៤ ហើយនៅឆ្នាំ ១៩៩៦ កូនស្រីរបស់ខ្ញុំបានចាប់កំណើត។ នៅឆ្នាំ ១៩៩៧ ខ្ញុំក៏កើតបានកូនប្រុសម្នាក់ទៀត។ បន្ទាប់ពីកំណើតកូនប្រុសដំបូងរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំបានទៅធ្វើការឱ្យម្ចាស់អាជីវកម្មជនជាតិសិង្ហបុរី(នាំចូលនំ បារី ភេសជ្ជៈនិងគ្រឿងទេសផ្សេងទៀត)។ ខ្ញុំបានធ្វើជាគណនេយ្យករ បន្ទាប់មកជាអ្នកកាន់កាប់ស្តុកហើយក្រោយមកជាអ្នកលក់ ព្រោះខ្ញុំពូកែលក់ដូរ។

នៅពេលនោះខ្ញុំមានគំនិតចង់ចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មដោយខ្លួនឯងដែលខ្ញុំអាចផលិតនំស្រួយនិងជួយសន្សំថ្លៃសេវាដឹកជញ្ជូន ផ្តល់ការងារដល់ប្រជាជនរបស់ខ្ញុំនិងផ្តល់ឱ្យកុមារនូវអាហារមានសុវត្ថិភាព។ ដូច្នេះខ្ញុំបានសម្រេចចិត្តផលិតនំស្រួយខ្លួនឯង ហើយបានចាប់ផ្តើមស្វែងរកអ្នកវិនិយោគប៉ុន្តែខ្ញុំមិនបានជោគជ័យក្នុងការស្វែងរកអ្នកវិនិយោគម្នាក់សោះ។ ខ្ញុំក៏បានស្វែងរកម៉ាស៊ីនផលិតជាច្រើនឆ្នាំផងដែរ។

មុនពេលចាប់ផ្តើមក្រុមហ៊ុនអាហារលីលីខ្ញុំបាននាំចូលផលិតផលជាច្រើនពីប្រទេសជិតខាងប៉ុន្តែអាជីវកម្មមិនល្អសោះ។ ខ្ញុំបានបើកអាជីវកម្មយូរផ្សេងទៀត

“ ត្រូវហ៊ានប្រឈមពេលយើងបានគិតសព្វជ្រុងជ្រោយ ហើយហ៊ានទទួលខុសត្រូវលើអ្វីដែលកើតឡើង ”

ដោយលក់ក្រណាត់ជុះប៉ុន្តែវាក៏បរាជ័យដែរ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០២ ខ្ញុំបានចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មរបស់ខ្ញុំគឺ លីលី ដោយមិនមានចំណេះដឹងខាងអាជីវកម្មច្រើនសោះ។ ខ្ញុំបានលក់ផ្ទះរបស់ខ្ញុំក្នុងតម្លៃ ៧០.០០០ ដុល្លារអាមេរិកដើម្បីទិញម៉ាស៊ីនហើយខ្ញុំបានប្រឈមនឹងបញ្ហាជាច្រើនដូចជាធនធានមនុស្សនិងសង្វាក់ផលិតកម្មរួមទាំងការភ្ជួរសជាតិអាហារ។ អាជីវកម្មរបស់ខ្ញុំបានចាប់ផ្តើមរីកចម្រើននៅពេលខ្ញុំបង្កើតការទុកចិត្តក្នុងចំណោមប្រជាជនតាមរយៈការលើកទឹកចិត្តឱ្យអ្នកលក់រាយលក់ផលិតផលក្នុងស្រុកដូចជារបស់ខ្ញុំ។

នៅឆ្នាំ២០០៥ ខ្ញុំបានទទួលការគាំទ្រជាច្រើនពីក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាច្រើនដូចជា JICA, APO, UNIDO, JODCA ទីបំផុតខ្ញុំអាចធ្វើពាណិជ្ជកម្មបានដោយសារតែខ្ញុំមានទំនុកចិត្តនិងភាពអត់ធ្មត់។ នៅពេលនោះ ខ្ញុំអន្ទះអន្ទែងចង់រៀននិងស្រូបយកចំណេះដឹងថ្មីៗពីអ្នកដទៃ។

ខ្ញុំមានមោទនភាពណាស់ដោយសារតែក្រុមហ៊ុនរបស់ខ្ញុំត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយរដ្ឋាភិបាលនិងទីផ្សារនៅបរទេស។

នៅពេលដែលលោកស្រីចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មរបស់លោកស្រីតើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកស្រី?

- ចំណេះដឹងអំពីការធ្វើអាជីវកម្ម
- ហិរញ្ញវត្ថុ
- បទពិសោធន៍នៃភាពជាអ្នកដឹកនាំ
- សង្វាក់ផលិតកម្ម
- មានទីផ្សារ
- ទំនុកចិត្តពីអតិថិជនអំពីផលិតផលក្នុងស្រុក

ខ្ញុំបានដោះស្រាយបញ្ហាដោយធ្វើការជិតស្និទ្ធជាមួយក្រុមរបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំតែងតែគិតនិងប្រើខួរក្បាលរបស់ខ្ញុំគ្រប់ពេលវេលា។ ចំណុចសំខាន់គឺត្រូវមានគំនិតច្រើន ហើយគិតទៅមុខជានិច្ច។ ខ្ញុំចាប់ផ្តើមជឿថា មិនមានអ្វីនៅលើផែនដីដែលខ្ញុំមិនអាចធ្វើបានទេ។ ទីបំផុតខ្ញុំបានដឹងថាខ្ញុំអាចទទួលបានជោគជ័យដូចអ្នកដទៃដែរ។ ពេលខ្លះខ្ញុំគិតថាឥឡូវនេះមានអ្វីដែលខ្ញុំមិនអាចធ្វើបាននៅថ្ងៃនេះប៉ុន្តែថ្ងៃណាមួយខ្ញុំអាចធ្វើបាន!

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកស្រីបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ?

- យល់អំពីមនុស្សនៅពេលខ្ញុំដឹកនាំពួកគេ
- បានរៀនសូត្រពីបញ្ហាដែលយើងជួបប្រទះនៅពេលអាជីវកម្មរីកចម្រើន ហើយនៅពេលមានបញ្ហាកើតឡើងផងដែរ។ នៅពេលខ្ញុំជួបប្រទះឧបសគ្គខ្ញុំ អាចដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះតាមរយៈការស្តាប់និងរកប្លនតលបញ្ហា។

- ខ្ញុំបានប្រើចំណេះដឹងរបស់ខ្ញុំដែលខ្ញុំទទួលបានពីការសិក្សាពីប្រទេសដទៃ។
- យល់ពីផ្នត់គំនិតរបស់មនុស្សនិងសម្រេចចិត្តដោយស្មារតីស្ងប់ស្ងាត់ដោយផ្អែកលើប្រភពនៃបញ្ហា។
- ខ្ញុំមានតុល្យភាពក្នុងជីវិតគ្រួសារខ្ញុំនិងអាជីវកម្មព្រោះឪពុកម្តាយខ្ញុំនិងឪពុកម្តាយក្មេកខ្ញុំជួយមើលថែកូនរបស់ខ្ញុំ។

“ ខ្ញុំហ៊ានលក់ផ្ទះខ្ញុំដើម្បីចាប់ផ្តើមជំនួញរបស់ខ្ញុំ ”

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកស្រីហើយតើលោកស្រីធានាថាប្រកប / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកស្រីស្របតាមតម្លៃរបស់អ្នកយ៉ាងដូចម្តេច ?

- ធ្វើជាមនុស្សដែលមានហេតុផលនិងមានទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង
- ការគិត ចក្ខុវិស័យរយៈពេលវែងអំពីគុណសម្បត្តិនិងគុណវិបត្តិនៃទិសដៅដែលយើងបានកំណត់
- ខ្ញុំជាបុគ្គលដែលចូលចិត្តចាប់យកហានិភ័យ និងទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្វីដែលកើតឡើង។ ខ្ញុំហ៊ានលក់ផ្ទះរបស់ខ្ញុំដើម្បីបើកអាជីវកម្មរបស់ខ្ញុំ ខណៈដែលអ្នកដទៃគិតថាវាមិនមែនជារឿងត្រឹមត្រូវទេ ព្រោះខ្ញុំមិនមានចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍ក្នុងអាជីវកម្មនេះសោះ។
- ខ្ញុំគ្មានវិប្បដិសារៈចំពោះអ្វីដែលខ្ញុំសម្រេចចិត្តធ្វើទេ។ គ្មាននរណាម្នាក់អាចផ្លាស់ប្តូរការសម្រេចចិត្តរបស់ខ្ញុំបានទេ ព្រោះខ្ញុំត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្វីដែលកើតឡើងចំពោះខ្ញុំ។ ខ្ញុំមានអារម្មណ៍ថាខ្ញុំកំពុងធ្វើអ្វីដែលត្រឹមត្រូវ។ ខ្ញុំមិនប្រើលុយរបស់ខ្ញុំដើម្បីលេងល្បែងស៊ីសងទេ។ ខ្ញុំប្រើលុយដើម្បីបង្កើតលុយបន្ថែម។

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកស្រីគិតថាមាន

ឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ ?

- ភាពមិនប្រាកដប្រជានៃទិសដៅ
- មិនគោរពការសន្យាជាមួយនឹងអ្នកដើរតាម
- មានមោទនភាពនិងអួតអាងជ្រួលលើសមិទ្ធផលរបស់ពួកគេ
- មិនគោរពមតិរបស់អ្នកដទៃ
- មើលងាយអ្នកដទៃពេលពួកគេក្លាយជាអ្នកដឹកនាំ
- មើលងាយលើការងារនិងអត្ថប្រយោជន៍នៃការងារ
- ក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំដ៏ល្អម្នាក់យើងត្រូវតែធ្វើឱ្យមនុស្សគោរពយើងកុំធ្វើឱ្យពួកគេខ្លាចយើង

តើលោកស្រីធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ) ?

- ធ្វើឱ្យមនុស្សគោរព
- អត់ធ្មត់
- ផ្តល់តម្លៃខ្លួនរបស់អ្នកបន្ទាប់មកអ្នកដទៃនឹងផ្តល់តម្លៃដល់អ្នក

- មានទំនុកចិត្តនិងជំនឿលើខ្លួនអ្នក
- ដឹងថាអ្វីដែលអ្នកធ្វើនឹងមិនជះផលវិបាកដល់អ្នកដទៃទេ
- ជួយខ្លួនឯងសិន បន្ទាប់មកអ្នកដទៃនឹងជួយអ្នក
- កុំខ្វល់ខ្វាយច្រើនអំពីការរិះគន់ពីព្រោះគ្មាននរណាម្នាក់ស្គាល់អ្នកច្រើនជាងអ្នកទេ។

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលលោកស្រីបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកស្រី ? តើលោកស្រីដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា ?

- ចាប់យកហានិភ័យដោយលក់ផ្ទះរបស់ខ្ញុំ
- ចេះលក់ផលិតផលនៅពេលដែលជំពាក់បំណុលហើយមិនយល់ដឹងច្រើនលើជំនាញលក់។
- អត្ថិភ័យមួយចំនួនបានកើតឡើងនៅក្នុងរោងចក្ររបស់ខ្ញុំកាលពីឆ្នាំ២០០៨ប៉ុន្តែខ្ញុំបានគ្រប់គ្រងស្ថានភាពដោយសុំឱ្យគេជួយ។ ក្នុងនាមជាស្ត្រីម្នាក់ ខ្ញុំមានស្មារតីរឹងមាំហើយដែលអាចគ្រប់គ្រងភាពភ័យស្លន់ស្លោ និងគ្រប់គ្រងឧប្បត្តិហេតុហើយជាសំណាងល្អ គ្មាននរណាម្នាក់រងរបួស។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ

ហើយតើលោកស្រីគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច ?

- វប្បធម៌នៃការចែករំលែកបទពិសោធន៍អាជីវកម្ម។ វាអាចជួយម្ចាស់អាជីវកម្មថ្មីដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនឹងអាជីវកម្ម។ វារួមចំណែកដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច។
- ការគាំទ្រពីរដ្ឋាភិបាលដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដែលប្រឈមដោយសហគ្រាសខ្នាតតូចនិងមធ្យមដូចជាការលើកទឹកចិត្តពន្ធវេទិការវាងវិស័យឯកជន និង រដ្ឋាភិបាលដែលជាកន្លែងដែលសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យមអាចលើកពីបញ្ហាហើយស្នើសុំជំនួយពីរដ្ឋាភិបាល។ កិច្ចប្រជុំត្រូវបានធ្វើឡើងពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ។
- យើងកើតមកពីដែនដីមហាស្នារូបរបស់បុព្វបុរសរបស់យើងដែលបានសាងសង់ប្រាសាទអង្គរវត្ត។ យើងត្រូវមានមោទនភាពហើយធ្វើដូចបុព្វបុរសរបស់យើងដែរ។

លោកស្រីមានដំបូន្មានអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា ?

- រឹងមាំនិងជឿជាក់លើខ្លួនឯង
- ផ្តល់តម្លៃដល់ខ្លួនឯង
- កុំយកចិត្តទុកដាក់ច្រើនពេកចំពោះអ្វីដែលអ្នកដទៃយល់ឃើញ ប្រសិនបើអ្នកគិតថាវាល្អ ធ្វើវាទៅ
- ផ្តួចផ្តើមគំនិតក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា។ ប្រសិនបើអ្នកមិនអាចធ្វើបានថ្ងៃនេះ ព្យាយាមធ្វើវានៅថ្ងៃស្អែកហើយកុំបោះបង់ចោល។ កុំមានភាពតានតឹងលើខ្លួនឯងហើយទទួលយកការពិតហើយបំភ្លេចវាប្រសិនបើអ្នកមិនអាចធ្វើវាបានក្នុងពេលឥឡូវនេះអ្នកត្រូវតែបន្តដំណើររបស់អ្នក។

- គំរូស្ត្រីរបស់ខ្ញុំនៅកម្ពុជា៖
- លោកស្រីលីម ឈីវហ្សា
 - លោកជំទាវឈុនលាង (ធនាគារវឌ្ឍនៈ)

ដោយសារតែពួកគេមានទ្រព្យសម្បត្តិច្រើននិងពូកែក្នុងអាជីវកម្ម ខ្ញុំរៀនតាមរយៈការមើលវីដេអូអំពីរបៀបធ្វើអាជីវកម្មនិងដឹកនាំមនុស្សដូចជាខ្សែភាពយន្ត០០7។ ពីសាច់រឿង ខ្ញុំបានរៀនថា ក្នុងស្ថានភាពពិបាកយើងត្រូវធ្វើការសម្រេចចិត្តថាត្រូវធ្វើយ៉ាងណាសូមកុំរង់ចាំអ្នកដទៃបញ្ជាឱ្យយើងធ្វើ ដោយសារស្ថានភាពប្រែប្រួល។ **WIK**

លោកស្រី ស៊ុយ ចាន់ណា

ប្រធានក្នុងតំបន់ | InSTEDD iLab Southeast Asia

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកស្រី (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកស្រីជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកស្រីមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំកើតនៅខេត្តកំពង់ចាមហើយធំឡើងនិងរស់នៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ។ នៅឆ្នាំ ២០០៣ ខ្ញុំបានទទួលអាហារូបករណ៍ពីរដ្ឋាភិបាលឥណ្ឌាដើម្បីបញ្ចប់សញ្ញាបត្រអនុបណ្ឌិតផ្នែកកម្មវិធីកុំព្យូទ័រនៅ Bangalore ។ ឥឡូវនេះខ្ញុំបានរៀបការហើយមានកូនប្រុសម្នាក់អាយុ ៣ ឆ្នាំ។

ក្នុងរយៈពេល១០ ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ខ្ញុំបានចូលរួមជាមួយ InSTEDD ហើយត្រូវបានបញ្ជូនមកកាន់តំបន់ InSTEDD iLab នៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍។ ខ្ញុំចាំថា ខ្ញុំជាស្ត្រីតែម្នាក់គត់នៅក្នុងក្រុមកម្ពុជាពេលខ្ញុំបានចូលរួមជាលើកដំបូង។ ឥឡូវនេះយើងមានស្ត្រី ៧នាក់នៅក្នុងក្រុម។ ខ្ញុំមានអារម្មណ៍ពិសេសណាស់ដែលបានធ្វើការជាមួយក្រុមចម្រុះមួយនៅអង្គការ InSTEDD នៅទូទាំងពិភពលោក។ ពួកយើងជាអង្គការបច្ចេកវិទ្យាទំនើបដែលមិនរកប្រាក់ចំណេញ និងមានលំដាប់ឋានានុក្រមរាបស្មើជាមួយនឹងវប្បធម៌ បើកទូលាយចំពោះគំនិតច្នៃប្រតិដ្ឋឡើងពីសមាជិកក្រុមគ្រប់គ្នា។ ខ្ញុំសូមសារភាពថា ខ្ញុំបានរៀនសូត្រ និងរីកចម្រើនជាច្រើនប៉ុន្មានឆ្នាំមកនេះនៅអង្គការ InSTEDD ។

ខ្ញុំមានអំណរគុណដែលមានឱកាសធ្វើការជាមួយក្រុមដ៏អស្ចារ្យមួយនេះក៏ដូចជាមនុស្សដែលមានចក្ខុវិស័យ និងអ្នកបង្កើតភាពផ្លាស់ប្តូរពីខាងភ្នាក់ងារអន្តរជាតិ រដ្ឋាភិបាល អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងបុគ្គលិកជូរមុខ។ ខ្ញុំមានមោទនភាពយ៉ាងខ្លាំងចំពោះសមិទ្ធផលរបស់យើងក្នុងការជួយពង្រឹងប្រព័ន្ធសុខាភិបាលសាធារណៈដែលជាដំណោះស្រាយពីក្រោមឡើងលើ ដោយបុគ្គលិកជូរមុខក៏ដូចជាគម្រោងថ្មីរបស់យើងដើម្បីជួយពង្រឹងប្រព័ន្ធអប់រំសាធារណៈតាមរយៈថ្នាក់សរសេរកូដ និងការកសាងសមត្ថភាពបច្ចេកវិទ្យា។

នៅពេលដែលលោកស្រីចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកស្រីតើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកស្រី?

បញ្ហាប្រឈមដ៏ធំបំផុតសម្រាប់ខ្ញុំគឺនៅពេលខ្ញុំត្រូវបំបែកពីការសិក្សានៅបរទេស។ អស់រយៈពេលមួយឆ្នាំខ្ញុំបានធ្វើការឱ្យក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាមួយប៉ុន្តែខ្ញុំមិនពេញចិត្តទេ ព្រោះដូចជាមានអ្វីមួយដែលបាត់ ហើយនោះគឺជាតម្លៃនៃទំនាក់ទំនង។ ខ្ញុំបានចំណាយពេលមួយឆ្នាំដើម្បីស្វែងយល់ពីខ្លួនឯងឱ្យច្បាស់អំពីប្រភេទការងារដែលខ្ញុំចង់ធ្វើ ការងារដែលមានគុណតម្លៃដែលខ្ញុំចង់បាន។ និយាយទៅ ខ្ញុំបានរកឃើញថា ការស្វែងរកខ្លួនឯងគឺជាការលំបាកបំផុតនៅពេលខ្ញុំចាប់ផ្តើមអាជីពរបស់ខ្ញុំ។

“ បើអ្នកសួរប្រជាជនកម្ពុជាថា ពួកគេចង់ធ្វើអ្វីក្នុងជីវិតនោះ ចម្លើយជាទូទៅគឺគាត់ចង់មានអាជីវកម្មមួយ ”

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកស្រីបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ?

ប៉ុន្មានឆ្នាំមកនេះខ្ញុំបានដឹងថាប្រសិនបើមេដឹកនាំល្អបង្កើតក្រុមការងារនិងវប្បធម៌ដ៏អស្ចារ្យបាន ភាពជោគជ័យនឹងមកតាមក្រោយ។ វាគឺជាការផ្តល់អំណាចដល់ក្រុមការងារ ផ្តល់ឱកាសឱ្យពួកគេរីកចម្រើន និងទទួលខុសត្រូវហើយក្នុងពេលតែមួយយើងត្រូវតែឈរលើតម្លៃរបស់យើងនិងធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តលំបាកៗជាច្រើន។

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកស្រីហើយតើលោកស្រីធានាថាក្រុម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកស្រីស្របតាមតម្លៃរបស់អ្នកយ៉ាងដូចម្តេច?

ការជឿទុកចិត្តគឺជាតម្លៃស្នូលនៃជីវិតរបស់ខ្ញុំក្នុងការងារក៏ដូចជានៅក្នុងទំនាក់ទំនង។ នៅកន្លែងធ្វើការខ្ញុំបានទាក់ទងទៅក្រុមរបស់ខ្ញុំដើម្បីប្រាប់ពួកគេថា ខ្ញុំជឿជាក់លើពួកគេហើយប្រសិនបើមានការសង្ស័យណាមួយខ្ញុំទាញពួកគេចេញហើយនិយាយជាមួយពួកគេអំពីការសង្ស័យការព្រួយបារម្ភរបស់ខ្ញុំ។ យើងមិនអាចធ្វើការជាមួយគ្នាបានទេ ប្រសិនបើគ្មានការទុកចិត្ត។

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកស្រីគិតថាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ?

ប្រហែលជាតិរិយាបថ “នគរបាលនិងចោរ” នៅក្នុងអង្គការណាមួយហើយដែលជាតិរិយាបថអវិជ្ជមានចំពោះភាពជាអ្នកដឹកនាំ។ ប្រសិនបើអ្នកដឹកនាំមិនមានទំនុកចិត្តនៅក្នុងក្រុម ហើយផ្តោតលើការបង្កើតច្បាប់និងការស្វែងរកកំហុសក្រុមការងារនឹងមិនប្រឹងឱ្យអស់លទ្ធភាពរបស់ពួកគេឬប្រើប្រាស់សក្តានុពលពេញលេញរបស់ពួកគេសម្រាប់អង្គការទេ។

តើលោកស្រីធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ) ?

ភាពជាអ្នកដឹកនាំមិនមែនជាវិញ្ញាបនបត្រទេ វាត្រូវបានបង្ហាញតាមរយៈគុណភាពនៃក្រុមដែលអ្នកដឹកនាំ និងជោគជ័យដែលទទួលបាន។ ជារៀងរាល់ថ្ងៃខ្ញុំរៀនធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងក្នុងការឱ្យក្រុមរបស់ខ្ញុំធ្វើការអស់ពីចិត្តហើយខ្ញុំសង្ឃឹមថា ខ្ញុំអាចរួមចំណែកដោយជួយគ្នាក្នុងការក្លាយជាអ្នកដឹកនាំនាពេលអនាគត។

នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះយើងមានស្ត្រីនៅក្នុងក្រុមច្រើនជាងបុរសដែលវាក្លាយជាកង្វល់ផ្សេងមួយទៀត ក្នុងពិភពលោកដ៏មិនស្មើភាពរបស់យើង។ ទៅមុខទៀត យើងចង់ធ្វើឱ្យមានតុល្យភាពនៃចំនួន (ការជ្រើសរើសបុគ្គលិកនាពេលអនាគតប្រហែលជាផ្តល់អាទិភាពកាន់តែច្រើនដល់បុរស) ដូច្នេះយើងអាចមានតុល្យភាពយេនឌ័រក្នុងការងាររបស់យើងដើម្បីមានឥទ្ធិពលស្មើគ្នាលើសង្គម។

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលលោកស្រីបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកស្រី? តើលោកស្រីដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា ?

ពីរបីឆ្នាំមុនខ្ញុំបានលើកឡើងនូវគំនិតថ្មីមួយឱ្យការិយាល័យកណ្តាលរបស់ខ្ញុំដើម្បីបង្កើតជា startup incubator ដើម្បីស្វែងរកសក្តានុពលថ្មីៗ និងបង្កើតនូវដំណោះស្រាយផលប៉ះពាល់សង្គមជាមួយអ្នកអនុវត្តជូនមុខ។ ខ្ញុំមិនអាចទទួលបានការយល់ស្របពីការិយាល័យរបស់ខ្ញុំទេ ប៉ុន្តែសំណាងល្អពួកគេក៏មិនបានហាមខ្ញុំមិនឱ្យរកមូលនិធិដើម្បីសាកល្បងវាដែរ។ នៅទីបំផុត អ្នកផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភដែលមានស្រាប់របស់យើងបានយល់ព្រមគាំទ្រដល់ពួកគេជឿលើការងារពីមុនរបស់យើង។ ខ្ញុំសប្បាយចិត្តណាស់ដែលយើង

ទទួលបានប្រាក់ឧបត្ថម្ភដើម្បីធ្វើការលើគំនិតនោះ ប៉ុន្តែខ្ញុំមានការភ័យខ្លាចផងដែរ។ ចុះប្រសិនបើ លទ្ធផលមិនបានល្អ? ការជឿទុកចិត្តរបស់ការិយាល័យរបស់ខ្ញុំ និងពីអ្នកផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភរៀបរាប់ជាដំបូងត្រូវកាត់បន្ថយ។ យ៉ាងណាមិញ លទ្ធផលបានចេញមកយ៉ាងល្អ ហើយអ្នកឧបត្ថម្ភក៏បានយល់ព្រមផ្តល់ថវិកាដល់កម្មវិធីមួយទៀតហើយនៅទីបំផុតការិយាល័យកណ្តាលរបស់ខ្លួនក៏រាយនិងគាំទ្រកម្មវិធីរបស់យើង។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ ហើយតើលោកស្រីគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច ?

ប្រជាជនកម្ពុជាមានភាពឧស្សាហ៍ព្យាយាម។ ជាមួយប្រវត្តិសាស្ត្រងងឹត និងសេវាសាធារណៈមានកម្រិត ប្រជាជនយើងហាក់ដូចជាមានការរំពឹងទុកតិចតួចសម្រាប់ការគាំទ្រពីខាងក្រៅហើយត្រូវការពឹងផ្អែកលើខ្លួនឯង។ ប្រសិនបើអ្នកសួរប្រជាជនខ្មែរថា តើពួកគេចង់បានអ្វីនៅក្នុងជីវិតចម្លើយទូទៅមួយគឺ ចង់ធ្វើជាម្ចាស់អាជីវកម្ម។ ប្រជាជនខ្មែរមានស្មារតីសហគ្រិន។ ពួកគាត់ចង់បានឱកាសដើម្បីចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មថ្មីនិងធ្វើជាចៅហ្វាយខ្លួនឯង។ ខ្ញុំមានសុទិដ្ឋិនិយមខ្លាំងណាស់ដែលប្រជាជនខ្មែរមានចរិតលក្ខណៈសហគ្រិនល្អនឹងរីកចម្រើននៅសម័យនេះ។

លោកស្រីមានដំបូន្មានអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា ?

សម្រាប់សហគ្រិនស្ត្រីក្មេងៗជាពិសេសអ្នកដែលទើបតែបានបញ្ចប់ការសិក្សាពីសាកលវិទ្យាល័យ ខ្ញុំសូមណែនាំពួកគេឱ្យចំណាយពេលយ៉ាងហោចណាស់មួយឆ្នាំដើម្បីធ្វើការឱ្យអាជីវកម្មណាមួយដែលពួកគេកោតសរសើរ។ អ្នកអាចមានគំនិតដ៏អស្ចារ្យ ប៉ុន្តែអ្នកត្រូវការបទពិសោធន៍ដើម្បីយល់អំពីសក្តានុពលនៃដំណើរការអាជីវកម្ម។ ប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មគឺមិនមែនពឹងតែលើគំនិតដ៏អស្ចារ្យនោះទេ។ [wk](#)

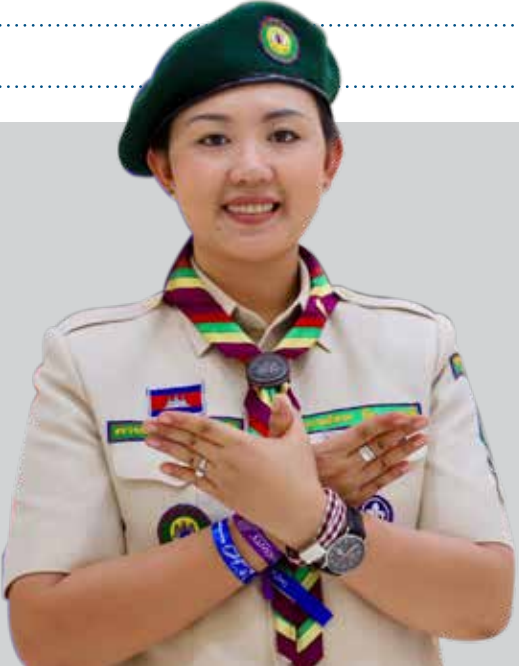

លោកជំទាវ

គឹម សេដ្ឋានី

រដ្ឋលេខាធិការ | ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកជំទាវ (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកជំទាវជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកជំទាវមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំចង់ចែករំលែកដោយសង្ខេបអំពីជីវិតរបស់ខ្ញុំដោយបែងចែកជាបួនផ្នែក៖ គ្រួសារ ការអប់រំ អាពាហ៍ពិពាហ៍ និងអាជីពការងារ។ ដំបូងគឺជីវិតគ្រួសារ ខ្ញុំ។ ឪពុកម្តាយរបស់ខ្ញុំមានកូនស្រីពីរនាក់ហើយខ្ញុំជាកូនស្រីច្បង។ ខ្ញុំកើតនៅថ្ងៃទី ១២ ខែមករាឆ្នាំ ១៩៧៩ នៅខេត្តក្រចេះដែលឪពុករបស់ខ្ញុំជាអតីតនាយកនៃនាយកដ្ឋានព័ត៌មាន ហើយម្តាយរបស់ខ្ញុំគឺជាអតីតប្រធានខុទ្ទកាល័យសាលាខេត្ត។ ម្តាយរបស់ខ្ញុំបច្ចុប្បន្នកំពុងបម្រើការជាសមាជិកតំណាងរាស្ត្ររដ្ឋសភានៃមណ្ឌលបោះឆ្នោតខេត្តក្រចេះ។

ទីពីរគឺជីវិតអប់រំរបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំបានបញ្ចប់ការសិក្សានិងទទួលសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិន្ទនៅខេត្តក្រចេះឆ្នាំ១៩៩៥ដោយទទួលបានចំណាត់ថ្នាក់លេខ១ ប្រចាំខេត្ត ។ នៅឆ្នាំ ២០០០ ខ្ញុំបានទទួលបរិញ្ញាបត្រច្បាប់ជំនាញនីតិសាធារណៈពីសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រនិងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចនៅរាជធានីភ្នំពេញ។ ក្រោយមកខ្ញុំបានបញ្ចប់ការសិក្សាពីសាលាភូមិន្ទរដ្ឋបាលនៅឆ្នាំ២០០២។ នៅឆ្នាំ ២០១០ ខ្ញុំទទួលបានសញ្ញាបត្រអនុបណ្ឌិតផ្នែករដ្ឋបាលសាធារណៈនិងគោលនយោបាយពីសាកលវិទ្យាល័យវ៉េស្ទឺន។ នៅឆ្នាំ ២០១៤ ខ្ញុំទទួលបានវិញ្ញាបនបត្រជំនាញ មគ្គុទេសភាព អភិបាលកិច្ចនិងគោលនយោបាយសាធារណៈសម្រាប់ឧត្តមមន្ត្រីពីសាកលវិទ្យាល័យបច្ចេកវិទ្យាណាសយ៉ាង នៅសិង្ហបុរី។ ខ្ញុំបានចូលរួមវគ្គខ្លីស្តីពីសារគមនាគមន៍កំណែទម្រង់នៅវិទ្យាស្ថាន World Bank-Annenberg នៅសាកលវិទ្យាល័យការលីហ្វរ៉ាភាគខាងត្បូងក្នុងឆ្នាំ២០១៥។ នៅឆ្នាំ ២០១៦ ខ្ញុំបានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេល ១០០ ម៉ោងស្តីពី «ស្ត្រីក្នុងភាពជាអ្នកដឹកនាំ»នៅសាលាភូមិន្ទរដ្ឋបាល និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីអភិបាលកិច្ច នៅសាលា Harvard's Kennedy ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ។

ទីបីគឺជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំបានរៀបការនៅឆ្នាំ ២០០៣ ជាមួយលោក នុត ពុធដារ៉ា ដែលសព្វថ្ងៃជាអភិបាលខណ្ឌដង្កោ រាជធានីភ្នំពេញ។ យើងមានកូនស្រីបីនាក់ដែលបានកើតក្នុងឆ្នាំ ២០០៤ ២០០៧ និង២០០៩។ សម្រាប់អាជីពរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំបានធំធាត់នៅក្នុងគ្រួសារមន្ត្រីរាជការ។ ខ្ញុំតែងតែស៊ូបនចងក្លាយជាមន្ត្រីរាជការល្អម្នាក់តាំងតែពីខ្ញុំរៀននៅវិទ្យាល័យម្ល៉េះ។

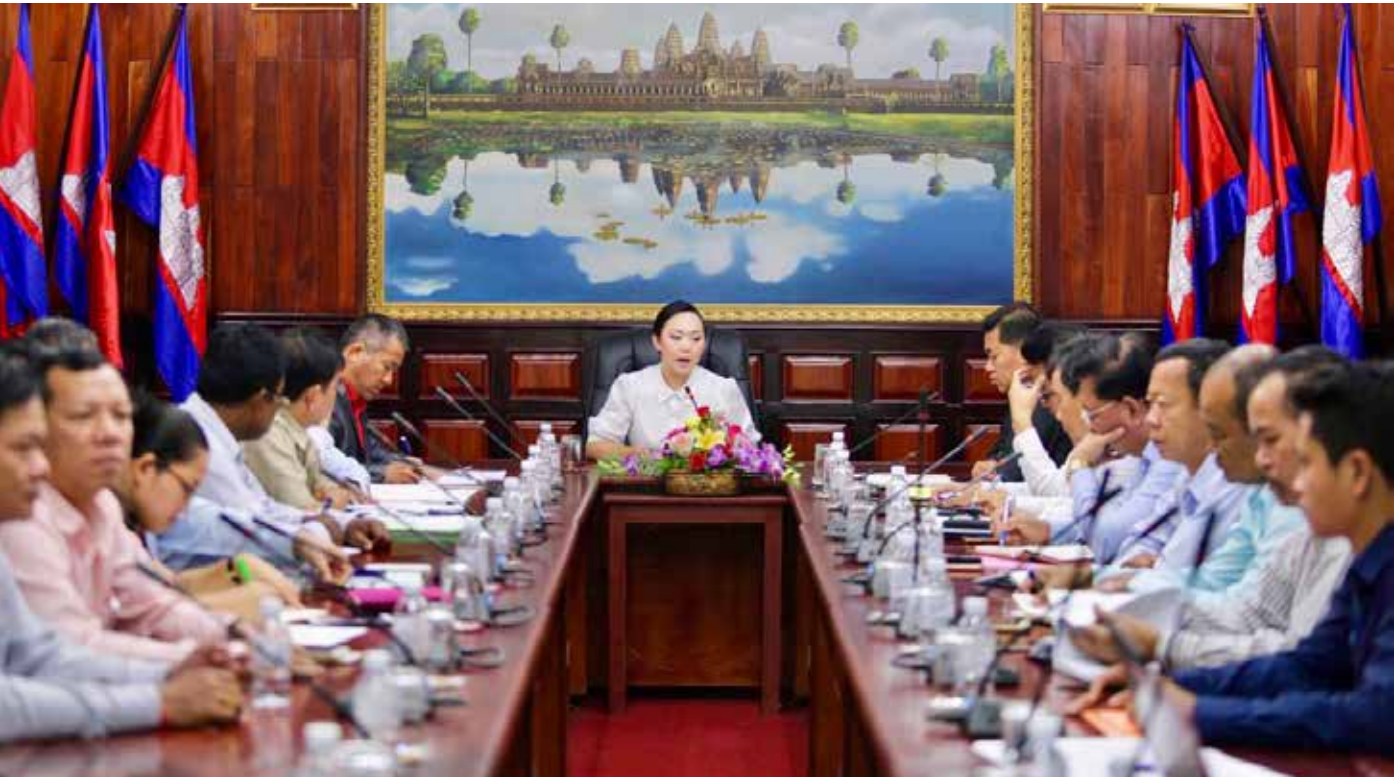
ក្តីស៊ូបនរបស់ខ្ញុំមួយនេះ គឺជាកម្លាំងជំរុញឱ្យខ្ញុំទៅរៀននៅមហាវិទ្យាល័យបន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការសិក្សាផ្នែកវិទ្យាល័យ។ ដោយមានការគាំទ្រ ពីគ្រួសារនិងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំបានប្រឈមជាប់ចូលរៀននៅមហាវិទ្យាល័យចំនួនបី គឺមហាវិទ្យាល័យនីតិសាស្ត្រនិងសេដ្ឋកិច្ច មហាវិទ្យាល័យជាតិគ្រប់គ្រង និងសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញក្នុងជំនាញអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរនៅឆ្នាំ ១៩៩៥។

ដោយសារក្តីស៊ូបនរបស់ខ្ញុំចង់ក្លាយជាមន្ត្រីរាជការខ្ញុំក៏បានសម្រេចចិត្តសិក្សាតែជំនាញច្បាប់សាធារណៈ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រនិងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចពីព្រោះច្បាប់សាធារណៈជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការក្លាយជាមន្ត្រីសាធារណៈដ៏ល្អម្នាក់ហើយមុខវិជ្ជានេះដែរក៏បានផ្តល់ឱកាសច្រើនដល់និស្សិតណាដែលមានបំណងចង់សិក្សាបន្តនៅសាលាភូមិន្ទរដ្ឋបាល។ តាមរយៈ

“
**គោលការណ៍នៃភាពជោគ
ជ័យគឺមិនអាចដើររំលងបាន
ទេទោះបីជាយើងមានភេទអ្វី
ក៏ដោយ**

ការកំណត់គោលដៅអាជីពច្បាស់លាស់និងការតាំងចិត្តក្នុងការរៀនសូត្រនៅពេលនោះ ខ្ញុំបានរងការរិះគន់ពីអ្នកជិតខាង ដែលយុវនារីមិនគួររស់នៅម្នាក់ឯងនៅភ្នំពេញឆ្ងាយពីគ្រួសារនោះទេ។ ពួកគេយល់ថាមនុស្សស្រីមិនចាំបាច់ត្រូវការការអប់រំខ្ពស់នោះទេ ព្រោះពេលទីបំផុតពួកគេនឹងក្លាយជាម្តាយហើយត្រូវនៅផ្ទះដើម្បីថែរក្សាកូននិងគ្រួសារ។

នៅឆ្នាំ ២០០០ បន្ទាប់ពីខ្ញុំបានទទួល បរិញ្ញាបត្រច្បាប់ ហើយខ្ញុំបានប្រឈមជាប់ជានិស្សិតឧត្តមមន្ត្រីនៅសាលាភូមិន្ទរដ្ឋបាល ដែលជាមោទនភាពដ៏ធំធេងចំពោះខ្ញុំនិងគ្រួសាររបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំក៏បានប្រឈមជាប់នៅសាកលវិទ្យាល័យធំៗ

ចំនួនបីផ្សេងទៀតផងដែរ។ មានបេក្ខជនរាប់ពាន់នាក់ដែលមានសញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់និងបទពិសោធន៍នឹងជាច្រើន ប៉ុន្តែមានតែ ៣០នាក់ទេដែលត្រូវបានជ្រើសរើស ហើយមានតែពីរនាក់ប៉ុណ្ណោះជាស្ត្រី។ ពេលនោះហើយដែលខ្ញុំបានសម្រេចបំណងប្រាថ្នាពាក់កណ្តាលផ្លូវរបស់ខ្ញុំដើម្បីក្លាយជាមន្ត្រីរាជការជាន់ខ្ពស់ដ៏ពិតប្រាកដម្នាក់។

បន្ទាប់ពីបានបញ្ចប់ការសិក្សាពីសាលាកូមិទ្ធរដ្ឋបាលនៅចុងឆ្នាំ ២០០២ ខ្ញុំបានចាប់ផ្តើមធ្វើការនៅសាលារាជធានីភ្នំពេញ ដែលពេលនោះមានតំណែងជាមន្ត្រីសាធារណៈជាន់ខ្ពស់ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនទាន់មានឱកាសកាន់តំណែងជាអភិបាលនៅឡើយទេ។

នៅថ្ងៃធ្វើការដំបូងនៅសាលាក្រុង ខ្ញុំបានសួរបុគ្គលិកនៅទីនោះថា «តើមួយណាជាបន្ទប់របស់លោកជំទាវអភិបាលរងសាលារាជធានីភ្នំពេញ?»។ មុនពេលត្រលប់មកផ្ទះវិញខ្ញុំបានសង្ឃឹមមើលបន្ទប់របស់គាត់ ដោយមានទំនុកចិត្តហើយសន្យានឹងខ្លួនឯងថា ពេលណាមួយនៅថ្ងៃអនាគត ខ្ញុំនឹងមានឱកាសអង្គុយនៅទីនោះហើយក្លាយទៅជាស្ត្រីម្នាក់ដែលមានតួនាទីធំជាងគេនៅក្នុងសាលារាជធានីភ្នំពេញ។

តាមរយៈការប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការសម្រេចក្តីសុបិននេះខ្ញុំបានធ្វើការអស់រយៈពេល ១១ ឆ្នាំនៅក្នុងសាលារាជធានីភ្នំពេញ។ ខ្ញុំបានខិតខំប្រឹងប្រែងធ្វើការងារ។ ខ្ញុំមានថ្លៃឈប់សម្រាកតិចតួចបួសឹងតែគ្មានផង ហើយត្រូវប្រឈមនឹងការលំបាកជាច្រើនដើម្បីទទួល បានលទ្ធផលល្អបំផុតពីការងាររបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំបានធ្វើការក្នុងវិស័យវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ

“ បើចង់ជោគជ័យ អ្នកត្រូវ ហ៊ានបរាជ័យ ”

ហើយត្រូវបានដំឡើងឋានៈជាអនុប្រធាននាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានអស់រយៈពេល ៧ឆ្នាំ និងជានាយកអង្គភាពកិច្ចការច្បាប់និងសិទ្ធិមនុស្សអស់រយៈពេល៣ ឆ្នាំ ដែលពេលនោះខ្ញុំជានាយិកាស្រីតែម្នាក់និងក្មេងជាងគេនៅសាលារាជធានីភ្នំពេញ។

ភាពលំបាកបំផុតនៃជីវិតការងាររបស់ខ្ញុំរួមមានការសម្រេចឱ្យបាននូវការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ (របស់ការងារ) ក៏ដូចជាការបំពេញភារកិច្ចជាស្ត្រីមេផ្ទះ ជាម្តាយរបស់កូនស្រីទាំង៣ នាក់ ហើយខ្ញុំក៏ត្រូវចំណាយពេលវេលាដើម្បីសិក្សាថ្នាក់អនុបណ្ឌិតផងដែរ។ ខ្ញុំត្រូវបំពេញការងារទាំងអស់ខណៈពេលដែលមានផ្ទៃពោះនិងសម្រាលកូនម្តងហើយម្តងទៀត។

ទាំងអស់នេះបណ្តាលឱ្យខ្ញុំមានបញ្ហាមួយចំនួនជាមួយស្វាមីរបស់ខ្ញុំ។ យើងបានឈ្លោះប្រកែកគ្នាព្រោះខ្ញុំតែងតែមមាញឹកមិនសូវបាននៅផ្ទះនិងដោយសារតែយើងមានគំនិតខុសគ្នាលើជីវិតការងាររបស់ខ្ញុំ។

នៅពេលនោះដោយសារតែសម្ពាធពីការងារការសិក្សានិងគ្រួសារ ខ្ញុំស្ទើរតែសម្រេចចិត្តបោះបង់ការងាររបស់ខ្ញុំ។ ប៉ុន្តែទីបំផុតតាមរយៈការប្រឹងប្រែងរបស់ខ្ញុំក្នុងការវិភាគពន្យល់បកស្រាយ និងឆ្លើយតបផ្នែកទិដ្ឋភាពទាំងពីរនេះ (គ្រួសារនិងការងារ) ប្តីរបស់ខ្ញុំបានយល់កាន់តែច្រើន ហើយបានគាំទ្រខ្ញុំនៅពេលខ្ញុំឆ្លងកាត់ឧបសគ្គទាំងនេះ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១២លោកជំទាវអភិបាលរង សាលារាជធានីភ្នំពេញបានចូលនិវត្តន៍។ តាមរយៈការវាយតម្លៃការងាររបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំត្រូវបានគេស្នើសុំធ្វើជាបេក្ខជនជំនួសតំណែងនេះ ដែលជាភ្នាក់ងារសុបិនរបស់ខ្ញុំ។ ជាអកុសលយោងទៅតាមច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំសាលារាជធានីនិងខេត្តសមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាអភិបាលត្រូវមានអាយុយ៉ាងហោចណាស់ ៣៥ ឆ្នាំ។ នៅពេលនោះខ្ញុំមានអាយុខ្លះ ៧ ខែទៀតទើបគ្រប់សម្រាប់ការជ្រើសតាំងជាអភិបាលរង។ នេះបណ្តាលឱ្យខ្ញុំបាត់បង់ឱកាសដ៏អស្ចារ្យនេះ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ក៏ចំណង់ចំណូលចិត្តរបស់ខ្ញុំនៅដដែល ហើយឆន្ទៈរបស់ខ្ញុំនឹងមិនរលាយឡើយ។ ផ្ទុយទៅវិញ នេះបានក្លាយជាការលើកទឹកចិត្តដែលបានជំរុញឱ្យខ្ញុំធ្វើការកាន់តែខ្លាំងជាងមុន និងទទួលយកការទទួលខុសត្រូវកាន់តែច្រើនជាងមុន។ ហេតុដូច្នេះហើយទើបឱកាសមួយទៀតបានមកដល់ហើយឱកាសលើកនេះគឺធំជាងមុនទៅទៀត។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៣ ខ្ញុំត្រូវបានគេតែងតាំងជាជំនួយការក្នុងឋានៈរដ្ឋលេខាធិការនៃក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាដែលជាឋានៈខ្ពស់និងគួរឱ្យចង់បានបំផុតនៅក្នុងនយោបាយជាតិ ហើយជាតំណែងដែលខ្ញុំមិនដែលនឹកស្រមៃសម្រាប់ខ្លួនឯងទេ។

នៅពេលដែលលោកជំទាវចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកជំទាវ អ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកជំទាវ ?

ខ្ញុំបានធ្វើការជារដ្ឋលេខាធិការនៃក្រសួងអប់រំក្នុងឆ្នាំ២០១៣ នៅក្នុងអាណត្តិទី ៥របស់រដ្ឋាភិបាល។ នៅឆ្នាំ ២០១៨ ខ្ញុំក៏ត្រូវបានតែងតាំងជារដ្ឋលេខាធិការនៃក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡាសម្រាប់អាណត្តិទី៦របស់រដ្ឋាភិបាល ។ មានបញ្ហាប្រឈមធំៗជាច្រើននៅក្នុងអាជីពការងាររបស់ខ្ញុំ។ បញ្ហាប្រឈមទីមួយរបស់ខ្ញុំ គឺការផ្លាស់ប្តូរពីរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិទៅជាអ្នកនយោបាយនៅក្នុងវិស័យដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការអប់រំថ្នាក់ជាតិ ដែលខ្ញុំមិនដែលស្រមៃថានឹងមានឱកាសកាន់ឋានៈនិងតួនាទីនេះទេ។ បញ្ហាប្រឈមទីពីរគឺ គំនិតមន្ទិលសង្ស័យរបស់អ្នកដទៃអំពីសមត្ថភាពរបស់ខ្ញុំក្នុងការធ្វើការ ក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំវ័យក្មេងមួយរូបក្នុងវិស័យអប់រំ។ លើសពីនេះទៀតនៅក្នុងអាណត្តិទី៥របស់រដ្ឋាភិបាលក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាបានកំណត់និងអនុវត្តកំណែទម្រង់ស៊ីជម្រៅនៃប្រព័ន្ធអប់រំដែលទាមទារឱ្យមានកម្រិតនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំខ្ពស់ក្នុងការគ្រប់គ្រងកំណែទម្រង់នេះដើម្បីទទួលជោគជ័យនិងប្រសិទ្ធភាព។ ការងារទាំងអស់នេះគឺពិតជាថ្មីសម្រាប់ខ្ញុំហើយវាទាមទារឱ្យខ្ញុំមានការខិតខំប្រឹងប្រែង ការប្តេជ្ញាចិត្ត និងការរៀនចំណេះដឹងថ្មីៗ។ ដូច្នេះ ខ្ញុំគេងបានត្រឹមតែបិទទៅបួនម៉ោងប៉ុណ្ណោះក្នុងមួយថ្ងៃ ជាពិសេសក្នុងអំឡុងពេលឆ្នាំដំបូង។ ខ្ញុំត្រូវបង្ខំខ្លួនឱ្យអានឯកសាររាប់សិបទំព័រជាញឹកញយៗ ទោះបីជាវាមិនមែនជាចំណង់ចំណូលចិត្តរបស់ខ្ញុំក៏ដោយ។ ខ្ញុំបានអានរយៈពេល ពី ៥ ទៅ ១០ ម៉ោងដើម្បីអាចដឹកនាំកិច្ចប្រជុំបច្ចេកទេសមួយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដែលមានរយៈពេលតែមួយម៉ោងឬពីរម៉ោងប៉ុណ្ណោះ។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកជំទាវបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ ?

នៅក្នុងរដ្ឋាភិបាលរបស់យើងសព្វថ្ងៃនេះយើងត្រូវការភាពជាអ្នកដឹកនាំជាងពេលណាៗទាំងអស់។ ហើយជាពិសេសយើងត្រូវការភាពជាអ្នកដឹកនាំដើម្បីនាំយើងទៅអនាគត។ យើងត្រូវការមនុស្សដែលមានចក្ខុវិស័យនិងភាពក្លាហាន មនុស្សដែលមានសមត្ថភាពរកគំនិតថ្មីនិងបង្កើតស្នាដៃថ្មីៗ។ យើងត្រូវការអ្នកដឹកនាំពីរប្រភេទនេះ។

ប្រភេទទីមួយគឺសំខាន់បំផុតឬជាមូលដ្ឋានគ្រឹះ៖ អ្នកដឹកនាំដែលមានទំនាក់ទំនងល្អ ដែលជាមនុស្សម្នាក់ដែលសម្រេចការងារបានជាមួយនិងតាមរយៈអ្នកដទៃ។

អ្នកដឹកនាំប្រភេទទី ២ ដែលយើងត្រូវការគឺអ្នកដឹកនាំបែបបំផ្លាស់ប្តូរ ជាមនុស្សដែលជាអ្នកបង្កើតផ្លូវ។ អ្នកដឹកនាំនេះគឺជាទស្សនវិទូដែលលើកទឹកចិត្តលើកស្ទួយ បំផុសទឹកចិត្ត និងផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់មនុស្ស ដើម្បីឱ្យពួកគេសម្រេចបានកិច្ចការដែលហួសពីអ្វីដែលពួកគេធ្លាប់ធ្វើពីមុនមក។

អ្វីដែលខ្ញុំបានចងចាំគឺ ថាអ្នកដឹកនាំត្រូវបានកសាងបង្កើតឡើង មិនមែនកកើតឡើងដោយឯកឯងនោះទេ។ គ្មាននរណាម្នាក់ក្នុងពិភពលោក នេះដែលកើតមកជាមួយនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំពីធម្មជាតិនោះទេ។ ភាពជាអ្នកដឹកនាំគឺជាសមត្ថភាពក្នុងការទទួលបានអ្នកដើរតាម (មិនមែនសំដៅដល់អ្នកតាមក្នុងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គមទេ)។ សព្វថ្ងៃនេះភាពជាអ្នកដឹកនាំដែលបានមកពីតំណែង ឬពីប្រាក់ ឬអំណាច មានអាយុកាលខ្លី។ ភាពជាអ្នកដឹកនាំតែមួយគត់ដែលមានភាពយូរអង្វែង គឺនៅពេលដែលមនុស្សសម្រេចចិត្តថាពួកគេនឹងដើរតាមទិសដៅ ការណែនាំនិងទស្សនៈ វិស័យរបស់នរណាម្នាក់ផ្សេងទៀត។ អាចនិយាយបានម្យ៉ាងទៀតថាវាជាការដើរតាមដោយស្ម័គ្រចិត្ត ដែលធ្វើឱ្យយើងជាអ្នកដឹកនាំដែលល្អនាពេលសព្វថ្ងៃនេះ។

ប្រសិនបើអ្នកចង់ក្លាយជាអ្នកដឹកនាំម្នាក់ឬក៏ល្អជាងនេះអ្នកត្រូវចងចាំថាអ្វីៗ អាស្រ័យលើអ្នក។ វាស្ថិតនៅក្នុងដៃរបស់អ្នកឬក៏សំខាន់ជាងនេះទៀត នៅក្នុងគំនិតរបស់អ្នក។ អ្នកគឺជាអ្វីដែលអ្នកគិត។ រូបភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក កំណត់ការប្រព្រឹត្តិរបស់អ្នក។ អ្នកអាចក្លាយជាអ្នកដឹកនាំដ៏មានប្រសិទ្ធភាពជាងនេះតាមរយៈការផ្លាស់ប្តូរគំនិតខ្លួនឯងពីអ្វីដែលអ្នកគិតអំពីខ្លួនអ្នកជាអ្នកដឹកនាំ។

ក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ ហេតុផលដ៏សំខាន់បំផុតដែលអ្នកអាចមានសម្រាប់ខ្លួនអ្នកគឺធ្វើខ្លួនឱ្យល្អបំផុត ហើយហេតុផលដូចគ្នាត្រូវតែអនុវត្តចំពោះអាជីវកម្មឬអង្គភាពរបស់អ្នក។ បើអ្នកធ្វើការងាររបស់អ្នកឱ្យល្អបំផុតនោះអ្វីដែលទទួលបានមកវិញសម្រាប់ខ្លួនអ្នក ឬស្ថាប័នរបស់អ្នក នឹងមិនតិចតួចឡើយ។

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកជំទាវហើយតើអ្នកធានាថាក្រុម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកជំទាវស្របតាមតម្លៃរបស់លោកជំទាវយ៉ាងដូចម្តេច ?

អ្នកដឹកនាំល្អម្នាក់ត្រូវការចក្ខុវិស័យច្បាស់លាស់និងការកំណត់នូវតម្លៃនៃបេសកកម្មរបស់ខ្លួនរបស់ស្ថាប័នប៉ុន្តែក៏ជាតម្លៃមរបស់មនុស្សគ្រប់គ្នាផងដែរ។ ឧទាហរណ៍ទស្សនវិស័យនិងគោលដៅរបស់ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡាមាន៖ ១) គាំទ្រដល់បុព្វហេតុនៃកំណែទម្រង់ដែលបានចាប់ផ្តើមដើម្បីលើកកម្ពស់ធនធានមនុស្ស ២) គាំទ្រការអភិវឌ្ឍសង្គម - សេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់មនុស្សជំនាន់ក្រោយនិងភាពរុងរឿងនៃប្រទេស។ បុគ្គលិកអប់រំទាំងអស់មានមោទនភាពចំពោះការរួមចំណែក របស់ពួកគេក្នុងការសម្រេចគោលដៅនៃកំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធអប់រំដោយមានការគាំទ្រយ៉ាងខ្លាំងពីសិស្ស ឪពុកម្តាយនិងសាធារណជន។

យោងទៅតាមបទពិសោធន៍នៃការងាររបស់ខ្ញុំមានវិធីមួយចំនួនដែលមនុស្សអាចដឹងពីសារៈសំខាន់នៃការរួមចំណែករបស់ពួកគេ នៅកន្លែងធ្វើការរបស់ពួកគេដូចជា៖

- លើកទឹកចិត្តនិងគាំទ្រដល់បុគ្គលិកទាំងអស់នៅក្នុងស្ថាប័នសម្រាប់ការខិតខំនិងគុណភាពនៃការងាររបស់ពួកគេដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅស្ថាប័ន។
- អនុញ្ញាតឱ្យពួកគេចែករំលែកគំនិតនិងចូលរួមចំណែកក្នុងការអនុវត្ត។
- បន្តផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តតាមរយៈការផ្តល់រង្វាន់ជាតួនាទីដល់បុគ្គលិកទាំងអស់នៅក្នុងស្ថាប័នដើម្បីធ្វើឱ្យពួកគេកាន់តែមានការប្តេជ្ញាចិត្តនិងយល់ថាពួកគេមានតម្លៃខ្លាំងចំពោះអង្គភាព។
- យកចិត្តទុកដាក់លើគំនិតយោបល់របស់មនុស្សគ្រប់គ្នាក្នុងកន្លែងការងារគឺជាចំណុចសំខាន់បំផុតនៃការធ្វើជាអ្នកដឹកនាំល្អ។ មនុស្សនឹងបោះបង់ចោលការសម្រេចចិត្តរបស់ពួកគេដើម្បីធ្វើការឆ្ពោះទៅគោលដៅរបស់ស្ថាប័នប្រសិនបើពួកគេមិនយល់ច្បាស់ពីវា។ ពួកគេមិនមានអារម្មណ៍

ថាខ្លួនឯងជាមនុស្សសំខាន់ម្នាក់នៅក្នុងស្ថាប័នទេប្រសិនបើពួកគេទទួលបានតែការបញ្ជាឱ្យធ្វើ ដោយគ្មានឱកាសដើម្បីផ្តល់នូវមតិយោបល់និងមតិព្រលប់សម្រាប់ការងាររបស់ពួកគេ។

- វាក៏សំខាន់ផងដែរក្នុងការកសាងមិត្តភាពជាមួយមិត្តរួមការងាររបស់អ្នក។ ខ្ញុំផ្ទាល់បានរកឃើញថា ការធ្វើបែបនេះបង្កឱ្យមានភាពងាយស្រួលពេលធ្វើការជាមួយពួកគេ។ ខ្ញុំបានបង្កើតទំនាក់ទំនងល្អជាមួយពួកគេដែលខ្ញុំគិតថាទំនាក់ទំនងនេះ អាចមានរយៈពេលមួយជីវិត។ យើងបានយល់ និងដាក់ការជឿទុកចិត្តឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក។ ក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំម្នាក់ ខ្ញុំដឹងថាអ្វីដែលសមស្របសម្រាប់ពួកគេ ហើយក្នុងនាមជាអ្នកក្រោមបង្គាប់ខ្ញុំ ពួកគេដឹងពីអ្វីដែលខ្ញុំចង់បាន។ តាមរយៈការធ្វើដូច្នេះយើងបានបង្កើតនូវស្មារតីធ្វើការជាក្រុម។

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកជំទាវគិតថាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ ?

អ្នកដឹកនាំត្រូវមានគំនិតផ្តួចផ្តើម សហគ្រិនភាព ជំនាញដោះស្រាយបញ្ហានិងការដាក់កិច្ចការជាក់ស្តែង។ គំនិតផ្តួចផ្តើមឬការថ្លៃប្រតិដ្ឋមានន័យថាការបង្កើតនូវអ្វីដែលថ្មីដោយមិនចាំបាច់រង់ចាំអ្វីទាំងនេះកើតឡើងដោយឯកឯង។

អ្នកដឹកនាំបច្ចុប្បន្នកំពុងគិតអំពីអនាគតគិតអំពីអ្វីដែលថ្មី ធ្វើការអនុវត្តវានិងកែលម្អជានិច្ចនូវអ្វីដែលមានកំហុសខ្លះៗ។ ការមិនធ្វើការសម្រេចចិត្តច្បាស់លាស់ ការឆ្លើយតបភ្លាមៗនិងការវិភាគដែលចំណាយពេលយូរមិនមែនជាគន្លឹះដើម្បីជោគជ័យនោះទេ។ ដូច្នេះវាចាំបាច់ត្រូវចាប់ផ្តើមអនុវត្តជំហានទាំងនេះដោយបោះជំហានឆ្ពោះទៅរកគោលដៅដែលបានកំណត់។ «កុំស្ទាក់ស្ទើរនិងចំណាយពេលរាប់ខែនិងឆ្នាំលើការវិភាគ ការធ្វើអ្វីមួយ ឆ្ពោះទៅមុខ»។ មនុស្សភាគច្រើនបរាជ័យដោយសារតែពួកគេ

មិនធ្វើសកម្មភាពដើម្បីសម្រេចគោលដៅរបស់ពួកគេ។ នេះគឺជាកំហុសមួយក្នុងចំណោមកំហុសដ៏ធំបំផុតនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំ។

តើលោកជំទាវធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ) ?

សម្រាប់ភាពជាអ្នកដឹកនាំខាងផ្នែកជំនួញនិងការលើកកម្ពស់ស្ត្រីខ្ញុំនឹងខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការអភិវឌ្ឍខ្លួនឯងដើម្បីបំពេញ នូវតម្រូវការនៃមុខតំណែងនេះ។ លើសពីនេះទៀតខ្ញុំរៀនមេរៀនដ៏អស្ចារ្យពីមនុស្សដែលទទួលបានជោគជ័យដើម្បីបង្កើនគុណភាព និងប្រសិទ្ធភាពនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ខ្ញុំ។ ក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំស្ត្រី ខ្ញុំនឹងផ្តល់ឱកាសដើម្បីគាំទ្រនិងលើកទឹកចិត្តដល់ស្ត្រីដទៃទៀត ក្នុងការពង្រឹងភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ពួកគេក្នុងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពនិងតួនាទីក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ក្នុងការគ្រប់គ្រងអប់រំនៅគ្រប់កម្រិតទាំងអស់ ពីសាលារៀន ការិយាល័យអប់រំយុវជននិងកីឡានាយកដ្ឋានអប់រំយុវជននិងកីឡា និងរចនាសម្ព័ន្ធជាតិ។ លើសពីនេះទៀតខ្ញុំនឹងលើកកម្ពស់ការអនុវត្តគោលនយោបាយស្តីពីសមភាពយេនឌ័រក្នុងវិស័យអប់រំដែលជាកត្តាសំខាន់ក្នុងការផ្តល់ឱកាសឱ្យស្ត្រីរៀនសូត្រជំនាញអភិវឌ្ឍន៍របស់ពួកគេដើម្បីឱ្យពួកគេមានភាពក្លាហានក្នុងការទទួលយកសិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចសង្គមនិងនយោបាយ។ ខ្ញុំនឹងចូលរួមច្រើនថែមទៀតនៅក្នុងវេទិកាផ្សេងៗ ដែលទាក់ទងនឹងស្ត្រីក្នុងភាពជាអ្នកដឹកនាំនិងភាពជាសហគ្រិនដើម្បីចែករំលែកមេរៀនដែលទទួលបានពីស្ត្រីដែល ជោគជ័យក្នុងអាជីវកម្មនិងក្នុងនយោបាយសម្រាប់កុមារីនិងស្ត្រីទាំងអស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលលោកជំទាវបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកជំទាវ? តើលោកជំទាវដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា ?

បញ្ហាទី១៖ ការស្វែងរកតុល្យភាពរវាងគ្រួសារនិងការងារ
ដំណោះស្រាយរបស់ខ្ញុំចំពោះបញ្ហាប្រឈមនេះមានដូចខាងក្រោម៖

- កំណត់អាទិភាពរវាងការទទួលខុសត្រូវទាំងពីរដែលអាចត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរទៅតាមកាលៈទេសៈ។ សូមចងចាំថាក្រុមគ្រួសារគឺជាអាទិភាពមុនគេ។ កុំខ្លាចក្នុងការប្រើពេលវេលាធ្វើការរបស់អ្នកខ្លះ ដើម្បីថែរក្សាមនុស្សជាទីស្រឡាញ់ ចំណាយពេលជាមួយពួកគេសម្រាលទុកពួកគេដើម្បីធ្វើឱ្យពួកគេមានអារម្មណ៍ថាទទួលបានក្តីស្រឡាញ់និងបំពេញនូវតម្រូវការជាមូលដ្ឋានរបស់ពួកគេ។
- ប្រើពេលខ្លះក្នុងការងាររបស់អ្នកដើម្បីតភ្ជាប់ជាមួយពេលវេលាគ្រួសារ។ សូមព្យាយាមរកវិធីដើម្បីឱ្យគ្រួសាររបស់អ្នកចូលរួមជាមួយអ្វីដែលអ្នកធ្វើ។ នាំពួកគេទៅចូលរួមព្រឹត្តិការណ៍នៃការងារអ្នក ដើម្បីឱ្យពួកគេយល់កាន់តែច្បាស់និងគាំទ្រអ្នក។ វាអាចជាបទពិសោធន៍សិក្សាដ៏ល្អមួយសម្រាប់ពួកគេផងដែរ។ សម្រាប់ខ្ញុំ ខ្ញុំចូលចិត្តយកកូនៗខ្ញុំទៅចូលរួមព្រឹត្តិការណ៍កីឡានិងពិព័រណ៍អប់រំ។ ខណៈពេលដែលពួកគេមានភាពសប្បាយរីករាយនិងមានបទពិសោធន៍នីមួយៗយើងក៏អាចចំណាយពេលជាមួយគ្នាបានដែរ។

- មិនថាវាលំបាក វាអស់កម្លាំងខ្លាំង អ្នករវល់ ឬពេលឧបសគ្គកើតឡើងចំពោះអ្នកយ៉ាងណាក៏ដោយអ្នកត្រូវប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាទាំងនេះ វាមិនមានផ្លូវកាត់ណាមួយដើម្បីសម្រេចសមតុល្យនេះទេ។ អ្នកត្រូវដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះជាជំហានៗ ដោយនៅតែស្មោះត្រង់នឹងអ្វីដែលសំខាន់ ហើយអ្នកនឹងអាចធ្វើវាបានបន្តិចម្តងៗ។ ទោះបីជាក្រុមគ្រួសារនិងការងារមិនមានតុល្យភាពពេលខ្លះ ពីព្រោះរឿងទាំងនេះមិនអាចចៀសរួច សូមកុំធ្លាក់ទឹកចិត្ត ហើយត្រូវតែធ្វើវាឱ្យល្អបំផុត។

បញ្ហាប្រឈមទី២៖ កង្វះពេលវេលានិងធនធាននៅកន្លែងធ្វើការ កង្វះខាតនៃស្មារតីក្រុមនិងផលប្រយោជន៍រួម។

ដំណោះស្រាយរបស់ខ្ញុំចំពោះបញ្ហាប្រឈមនេះមានដូចខាងក្រោម៖

- ទាញយកប្រយោជន៍ពេញលេញពីធនធានដែលមាន។ ត្រូវប្រាកដថាអ្នកដឹងពីអ្វីដែលអ្នកមានហើយប្រើវាឱ្យអស់ពីសមត្ថភាពរបស់អ្នក។ ស្វែងរកវិធីដែលមានប្រសិទ្ធភាពនិងមានប្រសិទ្ធផលបំផុតដើម្បីប្រើធនធានរបស់អ្នក។
- ព្យាយាមគ្រប់គ្រងពេលវេលាដោយកំណត់សកម្មភាពផែនការប្រចាំខែ ប្រចាំសប្តាហ៍ និងប្រចាំថ្ងៃ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅដែលបានកំណត់។ ធ្វើអ្វីដែលអ្នកអាចធ្វើបាននាពេលបច្ចុប្បន្នដោយមិនចាំបាច់រង់ចាំថ្ងៃស្អែក។ សមតុល្យរវាងពេលវេលានិងធនធាន (រាប់បញ្ចូលទាំងមនុស្សនិងលុយ) ដែលទាំងពីរនេះមានឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងលើគោលដៅរបស់យើង។
- កំណត់ទិសដៅឱ្យល្អហើយចងចាំពីវិធីច្បាស់លាស់ក្នុងការបង្រួបបង្រួមមនុស្សគ្រប់គ្នាក្នុងបុព្វហេតុដូចគ្នាដោះស្រាយជម្លោះផលប្រយោជន៍រវាងបុគ្គលនៅក្នុងស្ថាប័នដែលប៉ះពាល់ដល់គោលដៅរបស់ស្ថាប័ន។ បន្តបណ្តុះបណ្តាលស្មារតីសាមគ្គីភាពនិងផលប្រយោជន៍របស់ស្ថាប័នធំៗដោយមិនគិតពីផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ ជាពិសេសដើម្បីធ្វើជាគំរូក្នុងការលះបង់ភាពជាអ្នកដឹកនាំដោយខ្លួនឯងដោយមិនគិតពីការលំបាកនិងផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនឡើយ។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ ហើយតើលោកជំទាវគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច ?

ដោយសារតែការនាំចេញសម្លៀកបំពាក់និងវិស័យទេសចរណ៍ កម្ពុជាបានរក្សាអត្រាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាមធ្យម៧,៧% ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ១៩៩៥-២០១៧ កម្ពុជាបានក្លាយជាសេដ្ឋកិច្ចលូតលាស់លឿនបំផុតទី៦ លើពិភពលោក។ ខណៈពេលដែលតម្រូវការសកលកើនឡើងនៅឆ្នាំក្នុង ២០១៨ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងកើនឡើងដល់ ៧%បើប្រៀបធៀបទៅនឹងកំណើន ៦,៩% នៅឆ្នាំ ២០១៧ ។ ផលប៉ះពាល់នៃកំណើននៃការចូលរួមរបស់សហគ្រិនស្ត្រីគឺមានសារៈសំខាន់ហើយអាចរក្សាបាននូវសក្តានុពលក្នុងការបន្តក្លាយជាកត្តាជំរុញដ៏សំខាន់នៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។ លើសពីនេះទៅទៀតខ្ញុំមានមោទនភាពណាស់ក្នុងការនិយាយថា ប្រទេសកម្ពុជា មានសហគ្រិនជាស្ត្រីដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ខ្លាំង។

ស្ត្រីកម្ពុជាមានចំនួន៥១ភាគរយនៃប្រជាជនសរុបរបស់ប្រទេស ហើយជាប្រភពនៃកំណើនដ៏មានសក្តានុពល។ ដោយផ្អែកលើបញ្ហានេះរដ្ឋាភិបាលបានប្រឹងប្រែងធ្វើការដើម្បីគាំទ្រពួកគេ។ ជាមួយនឹងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីគាំទ្រដល់ការបណ្តុះបណ្តាលភាពជាអ្នកដឹកនាំអាជីវកម្មផ្តល់លទ្ធភាពទទួលបានឥណទានរបស់សហគ្រិនជាស្ត្រីបង្កើតឱ្យមានឱកាសក្នុងការផ្សារភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងសម្រាប់សហគ្រិនស្ត្រីនិងភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងរបស់សហគ្រិនស្ត្រីកម្ពុជាទៅកាន់ក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុកនិងអន្តរជាតិនិងបណ្តាញអ្នកជំនាញផ្សេងៗ វាអាចផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ពួកគេនិងលើកទឹកចិត្តឱ្យពួកគេឈានទៅមុខ។ ការផ្សារភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងទាំងនេះអាចជួយដល់អ្នកជំនួញស្ត្រីកម្ពុជាក្នុងការបំបែកឧបសគ្គនាំទៅរកឱកាសការបណ្តុះបណ្តាលកម្រិតអន្តរជាតិនិងចែករំលែកការអនុវត្តល្អៗ។ តាមរយៈការគាំទ្រពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ កម្ពុជាអាចប្រកាសថាខ្លួនមានជាប្រទេសល្អបំផុតសម្រាប់សហគ្រិនស្ត្រីនៅអាស៊ី។

លោកជំទាវមានជំនួយនូវអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា ?

ដើម្បីក្លាយជាស្ត្រីដែលទទួលបានជោគជ័យខ្ញុំសូមណែនាំសហគ្រិនកម្ពុជារីយក្មេងដូចជា៖

១. រឿងជាក់លើខ្លួនឯង

គន្លឹះសំខាន់ដើម្បីទទួលបានភាពជោគជ័យក្នុងមុខជំនួញគឺការជឿជាក់លើខ្លួនឯងហើយជាត្រឹមត្រូវក្រុមធម្មជាតិដែលស្ត្រីត្រូវស្គាល់សមត្ថភាពរបស់ពួកគេ។ ដើម្បីទទួលបានជោគជ័យក្នុងមុខជំនួញ អ្នកត្រូវតែជឿលើខ្លួនឯង។ នេះមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ ពីព្រោះគ្មាននរណាម្នាក់ជឿជាក់លើអ្នកនិងផលិតផលឬសេវាកម្មរបស់អ្នកនោះទេ ប្រសិនបើអ្នកមិនជឿលើខ្លួនឯងជាមុន។ គ្មានវិនិយោគិនណានឹងវិនិយោគជាមួយអ្នកទេ ប្រសិនបើអ្នកខ្វះទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង ហើយបុគ្គលិករបស់អ្នកនឹងមិនមានសមត្ថភាពខ្ពស់ដោយសារតែអ្នកខ្វះស្មារតីដើម្បីជំរុញពួកគេ។

ជាការពិតបើអ្នកគ្មានជំនឿលើខ្លួនឯងនោះទេ ទោះក្នុងកម្រិតណា ការខិតខំប្រឹងប្រែងលើអាជីវកម្មរបស់អ្នក នឹងមិនធានាបាននូវលទ្ធផលវិជ្ជមានឡើយ។ ដូច្នេះបង្កើនជំនឿរបស់អ្នកនៅថ្ងៃនេះ អភិវឌ្ឍជំនឿថាអ្នកមានអ្វីដែលមានតម្លៃនៅក្នុងខ្លួនអ្នក ដែលពិភពលោកចង់បាន។

២. មានបេសកកម្មរឹងមាំ

ហេតុអ្វីបានជាអ្នកចង់ចាប់ផ្តើមអាជីវកម្ម?សំណួរនេះអាចស្តាប់ទៅដូចជាធម្មតា ប៉ុន្តែវាគឺជាកត្តាចាំបាច់ដែលកំណត់ថាតើអ្នកនឹងទទួលបានភាពជោគជ័យឬបរាជ័យក្នុងនាមជាសហគ្រិន។ សូមក្រឡេកមើលសហគ្រិនស្ត្រីជោគជ័យបំផុតរបស់ពិភពលោកហើយអ្នកនឹងឃើញថាពួកគេទាំងអស់សុទ្ធតែមានហេតុផលដ៏រឹងមាំក្នុងការធ្វើអាជីវកម្មហើយមូលហេតុនោះបានក្លាយជាបេសកកម្មពាណិជ្ជកម្មរបស់ពួកគេ។

៣. ត្រៀមផ្គត់គំនិតរបស់អ្នក

ភាពជោគជ័យក្នុងអាជីវកម្មគឺពឹងផ្អែកយ៉ាងខ្លាំងទៅលើផ្នត់គំនិតដែល

អាជីវកម្មត្រូវបានបង្កើត។ ដើម្បីក្លាយជាសហគ្រិនដែលមានជោគជ័យជាទូទៅអ្នកត្រូវតែដាក់ចិត្តរបស់អ្នកនៅចំកន្លែង។ សម្រាប់សហគ្រិនស្ត្រីទាំងឡាយអ្នកមិនត្រូវមើលខ្លួនឯងថាជាភេទដែលទន់ខ្សោយ នោះទេ។ អ្នកត្រូវតែមានផ្គត់គំនិតដើម្បីដោះស្រាយនូវរាល់ភាពលំបាកដែលអាចកើតមានឡើងចំពោះអ្នក។ ភាពជោគជ័យនឹងមិនត្រូវបានផ្តល់ឱ្យអ្នកដោយសារតែអ្នកជាស្ត្រីនោះទេ ហើយឯកភាពមិនអាចយកចេញពីអ្នកព្រោះអ្នកគឺជាស្ត្រីដែរ។ អ្នកត្រូវតែអាចដាក់ចិត្តរបស់អ្នកលើវា សូម្បីតែវាមានន័យថាការដាក់ខ្លួនអ្នកលើភាពលំបាកក៏ដោយ។

៤. មានឆន្ទៈក្នុងការបរាជ័យ

គោលការណ៍នៃភាពជោគជ័យមិនអាចត្រូវបានលើកឡើងតែមួយចំហៀងទោះអ្នកមានភេទណាក៏ដោយ។ នេះមានន័យថាដើម្បីក្លាយជាអ្នកទទួលបានជោគជ័យ អ្នកត្រូវតែមានឆន្ទៈទទួលយកការបរាជ័យ។ អាជីវកម្មគឺជាហានិភ័យ ប៉ុន្តែរង្វាន់របស់វាគឺសមនឹងហានិភ័យ។ ខ្ញុំបានសង្កេតឃើញថាសហគ្រិនស្ត្រីដែលទទួលបានជោគជ័យបំផុតគឺស្ត្រីដែលធ្វើសកម្មភាពដោយមិនខ្វល់ខ្វាយពីភាពបរាជ័យ។ ដូច្នេះប្រសិនបើអ្នកចង់ក្លាយជាស្ត្រីដែលទទួលបានជោគជ័យក្នុងអាជីវកម្មអ្នកត្រូវតែមានឆន្ទៈក្នុងការទទួលយកភាពបរាជ័យដែលនេះជាផ្នែកមួយក្នុងការទទួលបានភាពជោគជ័យ។

បរាជ័យក៏មិនមែនជារឿងអាក្រក់ដែរហើយក៏មិនមែនជា ចំណុចអវិជ្ជមានដែរ។ ផ្ទុយទៅវិញចូរព្យាយាមកត់ចំណាំនូវអ្វីដែលនាំទៅដល់បរាជ័យហើយចងចាំរឿងទាំងនេះក្នុងគំនិតថាជាអ្វីដែលអ្នកត្រូវចៀសវាងក្នុងពេលកំពុងកសាងផ្លូវរបស់អ្នកទៅរកភាពជោគជ័យ។ វាមិនដែលយឺតពេកទេក្នុងការព្យាយាមម្តងទៀត។ កាលដែលអ្នកកាន់តែរៀនពីវាវានឹងកាន់តែងាយស្រួលក្នុងការដែលស្រោចស្រង់ខ្លួនអ្នក ហើយដំណើររបស់អ្នកកាន់តែលឿន មុនពេលអ្នកឈានដល់ភាពជោគជ័យ។

៥. បង្កើនជំនាញអាជីវកម្មរបស់អ្នក

សហគ្រិនមួយចំនួនបានកើតមកជំនាញស្រាប់។ អ្នកផ្សេងទៀតបានធ្វើឱ្យខ្លួនឯងល្អ តាមរយៈការខិតខំប្រឹងប្រែង។ ប្រសិនបើការធ្វើ ពាណិជ្ជកម្មមិនត្រូវបានប្រគល់ឱ្យអ្នកដោយគ្រួសាររបស់អ្នកទេ ដូច្នេះអ្នកត្រូវតែបង្កើតវាដោយខ្លួនអ្នក និងសម្រេចវាឱ្យបាន នោះអ្នកនឹងត្រូវអភិវឌ្ឍជំនាញសហគ្រិនដែលត្រូវការហើយដើម្បីសម្រេចវាឱ្យបាននោះ អ្នកនឹងត្រូវការអភិវឌ្ឍជំនាញសហគ្រិនភាពដែលតម្រូវឱ្យមាន។ តើអ្នកធ្វើអ្វីនៅពេលទំនេររបស់អ្នក? ចម្លើយទៅនឹងសំណួរនេះនឹងកំណត់ថាតើអ្នកនឹងទទួលបានជោគជ័យឬអត់។ ជំនួសឱ្យការមើលភាពយន្តឬការទិញទំនិញពេលទំនេរ ហេតុអ្វីអ្នកមិនចូលរួមសិក្ខាសាលាឬអានសៀវភៅទាក់ទងនឹងអាជីវកម្មផ្សេងៗ។ អ្នកនឹងមិនដឹងពីស្ថានភាពដែលអ្នកនឹងអាចជួបប្រទះនៅថ្ងៃស្អែកទេហើយចំណេះដឹងដែលអ្នកបានទទួលក្នុងពេលទំនេររបស់អ្នកអាចក្លាយទៅជាការសង្គ្រោះអ្នកក៏ថាបាន។

៦. យល់ពីអាជីវកម្មរបស់អ្នកឱ្យល្អិតល្អន់

តើអ្នកយល់អំពីអាជីវកម្មរបស់អ្នកយ៉ាងម៉េចដែរ? តើអ្នកកំពុងធ្វើអាជីវកម្មដែល

អ្នកស្រឡាញ់ឬ? ឬអ្នកលោតចូលក្នុងឧស្សាហកម្មមួយសម្រាប់តែប្រាក់? ដោយមិនគិតពីប្រភេទនៃអាជីវកម្មដែលអ្នកកំពុងប្រឡូក ធ្វើឱ្យប្រាកដថាអ្នកយល់ពីវាយ៉ាងល្អិតល្អន់ដូចបាតដែរ។ មែនហើយ អ្នកអាចទទួលយកចំណេះដឹងជាច្រើនពីការអនុវត្តអាជីវកម្មផ្ទាល់ ប៉ុន្តែទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ មុនពេលចាប់យកអាជីវកម្មណាមួយ យ៉ាងហោចណាស់អ្នកត្រូវរង់ចាំខ្លួនអ្នកអំពីមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃអ្វីដែលអ្នកចង់ធ្វើជាមុនសិន។ ប្រសិនបើអ្នកយល់ពីមូលដ្ឋានគ្រឹះដូចហើយស្ទើរខ្លួនឯងម្តងទៀតថា តើអ្នកយល់ថាអាជីវកម្មរបស់អ្នកដល់ចំណុចកណ្តាលហើយឬនៅ?ប្រសិនបើអ្នកមិនយល់ពីមូលដ្ឋានគ្រឹះទេ ត្រូវចងចាំជានិច្ចថា វាគ្មានដែនកំណត់ចំពោះចំណេះដឹងទេហើយវាតែងតែមានចំណុចដែលត្រូវកែលម្អ។ ពិតណាស់គ្មាននរណាម្នាក់អាចដឹងគ្រប់លម្អិតបានទេ ប៉ុន្តែព្យាយាមរៀននូវអ្វីដែលអ្នកអាចធ្វើបាន។ នៅពេលដែលអ្នកបានបណ្តុះ ខួរក្បាលរបស់អ្នក ដំណោះស្រាយបញ្ហានឹងកើតឡើងកាន់តែងាយស្រួល ដូចអ្នកប្រើដើម្បីរកមើលអ្វីដែលកំពុងព្យាយាមយល់ពីអាជីវកម្មរបស់អ្នក។

៧. គ្រប់គ្រងពេលវេលារបស់អ្នកឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព

ឧបសគ្គមួយក្នុងចំណោមឧបសគ្គធំៗមួយចំនួនដែលអ្នកជំនួញស្ត្រីជួបប្រទះគឺបញ្ហាពេលវេលា។ អ្នកជំនួញស្ត្រីតែងតែជាប់ផងក្នុងពេលវេលាពីព្រោះមានការទទួលខុសត្រូវច្រើន។ សហគ្រិនស្ត្រីត្រូវតែបំពេញតម្រូវការអាជីវកម្មរបស់ពួកគេខណៈដែលត្រូវថែទាំគ្រួសារនិងតម្រូវការផ្ទាល់ខ្លួន។ ពិតប្រាកដណាស់ វាមានភាពលំបាកជាងការគិតរបស់មនុស្សម្នាក់ៗ។ ប្រសិនបើអ្នកអាចយកឈ្នះលើបញ្ហានេះហើយក្លាយជាអ្នកជំនួញស្ត្រីដែលជោគជ័យម្នាក់នោះអ្នកត្រូវតែពូកែជំនាញធ្វើប្រតិភូកម្ម។ រៀនពីវិធីប្រគល់ការងារដល់អ្នកដទៃការងារដែលមិនចាំបាច់ការសម្រេចចិត្តច្រើនដើម្បីឱ្យអ្នកមាន

ពេលវេលាដើម្បីផ្តោតអារម្មណ៍លើអ្វីដែលត្រូវការអ្នកសម្រេចចិត្ត។

៨. រក្សាអតិថិជនរបស់អ្នក

ខ្ញុំជឿជាក់ថាស្ត្រីរក្សាអតិថិជនរបស់ពួកគេបានល្អជាងបុរស។ ចងចាំថាអតិថិជនរបស់អ្នកគឺជាហេតុផលដែលអ្នកកំពុងធ្វើអាជីវកម្មនេះ។ គ្មាននរណាម្នាក់ដែលទទួលបានជោគជ័យក្នុងមុខជំនួញដោយមិនទទួលបានភាពស្មោះត្រង់របស់អតិថិជនឡើយ។ ដូច្នេះមិនត្រូវបន្ទាបតម្លៃរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗទាំងនេះឡើយពីព្រោះពួកគេជាអ្នកកំណត់ទិសដៅរបស់អាជីវកម្មរបស់អ្នក។

៩. ដើរតាមដំណើរការ

ស្ថិតិបង្ហាញថា៩០% នៃអាជីវកម្មទាំងអស់បានចាប់ផ្តើមបរាជ័យក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំដំបូង។ មូលហេតុគឺដោយសារមិនមែនគ្រប់អ្នកដែលចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មទាំងអស់មានសេចក្តីក្លាហានក្នុងការដើរតាមដំណើរការដែលបានកំណត់នោះទេ។ ដំណើរការសហគ្រិនភាពនៃការកសាងអាជីវកម្មដែលទទួលបានជោគជ័យមួយគឺជាមានភាពលំបាក។ អ្នកនឹងត្រូវតែចេះដើរបពីបញ្ហាមួយទៅមួយទៀតដោយមិនបាត់បង់ភាពរំភើបរបស់អ្នក។ ប្រសិនបើអ្នកអាចធ្វើដូច្នេះបានអ្នកនឹងក្លាយជាអាជីវកម្មស្ត្រីដែលទទួលបានជោគជ័យ។

ចុងបញ្ចប់ខ្ញុំសូមជូនពាក្យផ្តាំផ្ញើមួយថា ការកសាងជំនួញមួយដែលជោគជ័យឬក្លាយជាស្ត្រីដែលធ្វើជំនួញជោគជ័យមិនមែនជាការផ្សងព្រេងមួយយប់ទេ។ វាជាដំណើរការដែលឡើងចុះដែលតម្រូវឱ្យមានការលះបង់ជាមិនអស់។ ប្រសិនបើអ្នកអាចស៊ូទ្រាំនិងដោះស្រាយបញ្ហាអាជីវកម្មបាននៅពេលដែលវាកើតឡើងនោះអ្នកនឹងមកដល់គោលដៅដែលអ្នកចង់បាន យឺតៗប៉ុន្តែពិតប្រាកដ។ [w k](#)

លោកស្រី ឆាយ ស៊ីវលីន

ប្រធាន | សមាគមទីភ្នាក់ងារទេសចរណ៍កម្ពុជា

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកស្រី (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកស្រីជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកស្រីមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំឈ្មោះឆាយ ស៊ីវលីន ហើយខ្ញុំកើតនៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៧២ នៅខេត្តសៀមរាប។ ខ្ញុំជាកូនពៅក្នុងចំណោមកូនប្រាំនាក់ដែលមានម្តាយជាជនជាតិខ្មែរ និងឪពុកជាជនជាតិចិន។ ខ្ញុំមានបរិញ្ញាបត្រជំនាញគ្រប់គ្រងហើយបច្ចុប្បន្នខ្ញុំបានរៀបការនិងមានកូនចំនួនបីនាក់។ បទពិសោធន៍

របស់ខ្ញុំក្នុងនាមជាប្រធានសមាគមភ្នាក់ងារទេសចរណ៍កម្ពុជា (CATA) និងជាអនុប្រធានសហព័ន្ធនៃសមាគមទេសចរណ៍អាស៊ាន (FATA) ពិតជាដំណើរដ៏គួរឱ្យពេញចិត្តមួយពេលទទួលបានឱកាសជួបជុំមិត្តភក្តិជាច្រើនមកពីជុំវិញពិភពលោកនិងចែករំលែកគំនិតនិងបទពិសោធន៍និរន្តរ៍ជុំវិញការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្រទេសចរណ៍។

សមិទ្ធផលដែលខ្ញុំមានមោទនភាពបំផុតគឺការធ្វើជាគូស្រ្តីដ៏មានឥទ្ធិពលម្នាក់ក្នុងភាពជាអ្នកដឹកនាំនិងការផ្លាស់ប្តូរដល់ការអភិវឌ្ឍឧស្សាហកម្ម

“ ខ្ញុំចាត់រាល់កាលៈទេសៈទាំងអស់ជា ឱកាសរៀនសូត្រ ដើម្បី ឱ្យខ្ញុំរីកចម្រើនក្នុងនាមបុគ្គលនិងក្នុងអាជីព ”

ទេសចរណ៍របស់ប្រទេសយើង។ នេះមិននិយាយពីការមានកិត្តិយសក្នុងការបង្ហាញពីកំណប់ទ្រព្យរបស់កម្ពុជាដល់ភ្ញៀវអន្តរជាតិនៅគ្រប់កម្រិតទេ គឺហួសពីអ្វីដែលខ្ញុំអាចនឹកស្មានដល់កាលពីនៅក្មេង។ សំខាន់ដូចគ្នាផងដែរគឺប្រទេសកម្ពុជាមានសំឡេងនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំថ្នាក់អាស៊ានហើយខ្ញុំមានមោទនភាពលើសពីការថ្លែងដែលមានឱកាសធ្វើជាវាគ្មិនតំណាងឱ្យប្រទេសកម្ពុជាក្នុងចំណោមសមាជិករបស់ FATA ។

នៅពេលដែលអ្នកចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកស្រីតើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកស្រី?

នៅពេលចាប់ផ្តើមអាជីពរបស់ខ្ញុំនៅក្នុងឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍ខ្ញុំបានប្រឈមមុខនឹងបុរេវិនិច្ឆ័យមួយចំនួនលើស្ត្រីក្នុងតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំ។ បើទោះបីជាខ្ញុំធ្លាប់មានបទពិសោធន៍ជាច្រើនឆ្នាំក្នុងរង្វង់ក្រុមហ៊ុនទេសចរណ៍ក៏ដោយ ក៏សមត្ថភាពរបស់ខ្ញុំក្នុងការដឹកនាំ CATA បានរងការវាយតម្លៃទាប។ ខ្ញុំត្រូវរកឃើញឈ្មោះដោយពិបាក តាមរយៈការខិតខំប្រឹងប្រែងបន្ថែម

ទៀតដើម្បីបង្ហាញពីភាពសាកសមរបស់ខ្ញុំក្នុងការរក្សាតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំ។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកស្រីបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ?

- មេរៀនដ៏មានតម្លៃដែលខ្ញុំបានរៀនក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំរួមមាន៖
- ការសម្រេចចិត្តគឺជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃការធ្វើជាអ្នកដឹកនាំពីព្រោះអង្គការរបស់ខ្ញុំនឹងរងគ្រោះបើខ្ញុំមិនអាចធ្វើការសម្រេចចិត្តបានលឿនទេនោះ។
 - ក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ ការបំផុសគំនិតគឺមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ព្រោះការសម្រេចបានការងារអ្វីមួយមិនមែនត្រូវការតែមនុស្សម្នាក់ទេ ត្រូវការខ្ញុំនិងក្រុមរបស់ខ្ញុំទាំងមូល។ ហេតុដូច្នេះហើយ ការបំផុសគំនិតឱ្យក្រុមរបស់ខ្ញុំមានគោលដៅដូចគ្នាគឺសំខាន់។
 - ការមានការយល់ចិត្តគ្នាគឺមានសារៈសំខាន់ចំពោះអ្នកដឹកនាំពីព្រោះយើងតែងតែជួបជាមួយមនុស្ស ការគ្រប់គ្រង និងទំនាក់ទំនង។ នៅពេលយើងអាចយល់ឃើញនូវអ្វីដែលអ្នកដទៃគិតយើងមានទំនោរនឹងអាចរកដំណោះស្រាយដែលមនុស្សម្នាក់ទៀតក៏កំពុងពិចារណា។
 - ការចេះគ្រប់គ្រងអារម្មណ៍របស់ខ្ញុំមានឥទ្ធិពលយ៉ាងធំធេងចំពោះការវិនិច្ឆ័យរបស់ខ្ញុំ។ ក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំវាជាការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្ញុំក្នុងការគ្រប់គ្រងអារម្មណ៍ បើមិនដូច្នោះការសម្រេចចិត្តរបស់ខ្ញុំអាចមានភាពលម្អៀងនិងអយុត្តិធម៌។
 - ខ្ញុំបានឃើញថា មិនថាមនុស្សទទួលបានជោគជ័យឬបទពិសោធន៍ច្រើនក៏ដោយក៏មនុស្សយើងមិនគួរឈប់រៀននិងស្វែងរកដំបូន្មាននោះទេ។ ពិភពលោកវិវត្តរាល់ថ្ងៃ ដូច្នេះមានរឿងថ្មីៗជាច្រើនដែលត្រូវរៀន

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកស្រីហើយតើអ្នកធានាថាក្រុម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកស្រីស្របតាមតម្លៃរបស់លោកស្រីយ៉ាងដូចម្តេច?

គុណតម្លៃចម្បងរបស់ខ្ញុំគឺដាក់ក្រមសីលធម៌សេចក្តីមេត្តាករុណា និងភាពសុចរិតនៅក្នុងការសម្រេចចិត្តនានារបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំជឿយ៉ាងមុតមាំថា ជាអ្នកដឹកនាំមួយរូប ប្រសិនបើខ្ញុំចង់ឱ្យក្រុមការងារអ្នកគាំទ្ររបស់ខ្ញុំទទួលយក និងអនុវត្តគោលការណ៍ស្នូលដូចខ្ញុំនោះ អ្នកដឹកនាំត្រូវតែធ្វើវាមុនគេ ហើយធ្វើជាគំរូសម្រាប់អ្នកដទៃ។

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកស្រីគិតថាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ?

យោងលើបទពិសោធន៍របស់ខ្ញុំ អ្នកដឹកនាំដែលបង្ហាញអំណាចនិងភាពក្រអឺតក្រមាទៅមានអ្នកដើរតាមដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិដូចគ្នា។ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកដឹកនាំដែលមិនបើកចិត្តទូលាយទទួលយកការផ្លាស់ប្តូរនិងគំនិតថ្មីៗទេ ហាក់ដូចមិនទទួលយកទស្សនៈរបស់នរណាម្នាក់ផ្សេងទៀតក្រៅពីរបស់ខ្លួន ហើយនេះអាចប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់អង្គភាព/ស្ថាប័នទាំងមូល។

តើលោកស្រីធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ)?

- ខ្ចីរករាយក្នុងការចែករំលែកគន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ខ្លួនមាឌៈ
- រក្សាភាពថ្លៃថ្នូរនិងសុចរិតភាពដោយក្លាយជាអ្នកជំនួញបុរស/ ស្ត្រីម្នាក់ដែលស្មោះត្រង់និងមានក្រមសីលធម៌
- រៀនទទួលយកនិងជម្នះឧបសគ្គនិងគំនិតថ្មីៗនៅក្នុងសង្គម
- ចាត់ទុកនិយោជិតរបស់ខ្ញុំដោយស្មើគ្នានិងដោយការគោរព ក៏ដូចជាជំរុញឱ្យពួកគេចែករំលែកទស្សនៈនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំព្រោះវាមានសារៈសំខាន់សម្រាប់អាជីវកម្មនៅពេលសមាជិកក្រុមទាំងអស់ចូលរួមយ៉ាងសកម្ម

- ការលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ស្ត្រីតាមរយៈ៖
- ចូលរួមសិក្ខាសាលានិងកិច្ចប្រជុំដែលលើកកម្ពស់អំណាចរបស់ស្ត្រី
 - រៀបចំសិក្ខាសាលាជជែកពិបាកបទសមភាពយេនឌ័រដល់អ្នកចូលរួម
 - ក្លាហាននៅពេលមានឱកាសនិយាយនៅពេលអ្នកមានគំនិត
 - បន្តផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ស្ត្រីដោយលើកទឹកចិត្តឱ្យពួកគេបំភ្លេចពីការសង្ស័យលើខ្លួនពួកគេនិងបន្តចាប់យកមហិច្ឆតារបស់ពួកគេ

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលលោកស្រីបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកស្រី? តើលោកស្រីដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា?

នៅពេលខ្ញុំចាប់ផ្តើមអាជីពរបស់ខ្ញុំនៅក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ខ្ញុំគឺជាអ្នករកគោលដៅទេសចរណ៍ថ្មីៗនៅបរទេសដើម្បីនាំយកផលិតផលថ្មីៗមកឱ្យអតិថិជនរបស់ខ្ញុំហើយធ្វើជាស្ត្រីម្នាក់ដែលធ្វើដំណើរទៅប្រទេសផ្សេងគ្នា

ដែលមិនសូវមានគេទៅដល់ តែម្នាក់ឯងគឺជាបទពិសោធន៍ប្រថុយប្រថានមួយ។ ជាសំណាងល្អ រាល់ដំណើរទេសចរណ៍មួយលើកៗ គឺជាការចងចាំមួយដែលស្រស់ស្អាត និងជួបជាមួយមនុស្សល្អៗ។ លើសពីនេះទៀត ការធ្វើដំណើរបែបអាជីវកម្មរបស់ខ្ញុំមិនតែងតែជារឿងជោគជ័យទេព្រោះអាជីវកម្មតូចៗមួយចំនួនរបស់ខ្ញុំមិនដំណើរការឡើយហើយខ្ញុំត្រូវចាប់ផ្តើមពីចំណុចសូន្យម្តងទៀត។ យ៉ាងណាមិញ វាមិនមែនជារឿងអាក្រក់នោះទេ ព្រោះការបរាជ័យទាំងនោះបានបង្រៀនខ្ញុំនូវមេរៀនដ៏មានតម្លៃព្រមទាំងបានត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ឧបសគ្គធំៗទៅមុខទៀត។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ ហើយតើលោកស្រីគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច?

វប្បធម៌កម្ពុជាគឺមានលក្ខណៈពិសេសដាច់ដោយឡែកពីគេដោយសារប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏មោទនភាពរបស់យើងតាំងពីសម័យអាណាចក្រអង្គរដ៏ខ្លាំងក្លា។ រចាំអប្សរា សិល្បៈប្រពៃណីបុរាណ និងសិប្បកម្មសិប្បនិម្មិតគឺជាចំណែកមួយដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌ខ្មែរមានលក្ខណៈប្លែកហើយពួកគេញែកយើងចេញពីវប្បធម៌របស់ប្រទេសជិតខាង។ ប្រជាជនកម្ពុជាមានភាពអត់ធ្មត់ មានមេត្តាករុណា និងពូកែធ្វើការ។ ដូច្នេះ យើងនឹងបន្តរីកចម្រើននៅក្នុងភាពជាសហគ្រិន និងភាពជាអ្នកដឹកនាំប្រកបដោយថាមភាព។ ជាពិសេសយុវជនជំនាន់ក្រោយដែលកំពុងទទួលបានការអប់រំកាន់តែច្រើន ពួកគេពិតជាបុគ្គលដែលខ្លះខ្លួនខិតខំបង្កើតស្នាដៃផ្ទាល់ខ្លួននៅក្នុងសង្គម។

លោកស្រីមានជំនួនអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា?

- ជំនួនរបស់ខ្ញុំសម្រាប់សហគ្រិននារីជំនាន់ក្រោយ៖
- មិនត្រូវមើលស្រាលសមត្ថភាពរបស់អ្នកផ្ទាល់ក្នុងការបង្កើតការផ្លាស់ប្តូរ
 - បោះជំហានចេញពីភាពងាយស្រួលរបស់អ្នកនិងចាប់យកអាជីពដែលអ្នកបាននឹងកំពុងស្រមៃ។
 - កុំយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះការរើសអើងនិងបុរេវិនិច្ឆ័យចំពោះស្ត្រីយើងក៏ជាសមាជិកនៃសង្គមនេះដែរ ហើយយើងសមនឹងទទួលបានការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមកដូចគ្នានឹងបុរសកំពុងតែទទួលបានដែរ។
 - អបអរសាទរភាពជោគជ័យរបស់អ្នកប៉ុន្តែកុំភ្លេចក្តីមេត្តារបស់អ្នកជាមនុស្សឱ្យសោះ។
 - ត្រូវមានឆន្ទៈល្អប៉ុន្តែមិនត្រូវរឹងរូសឡើយ។ ចូរសុភាពទន់ភ្លន់តែកុំទន់ខ្សោយ។ ត្រូវមានវិន័យប៉ុន្តែមិនត្រូវដាច់អង្គការពេកទេ។
 - មានទំនុកចិត្តវិញមាំ ហើយសំខាន់បំផុតត្រូវរីករាយ! [Wk](#)

លោកស្រី ដូន តិបាណ

ស្ថាបនិក និងនាយិកាប្រតិបត្តិ | អង្គការលើកស្ទួយប្រជាពលរដ្ឋ

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកស្រី (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកស្រីជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកស្រីមានមោទនភាពបំផុត?

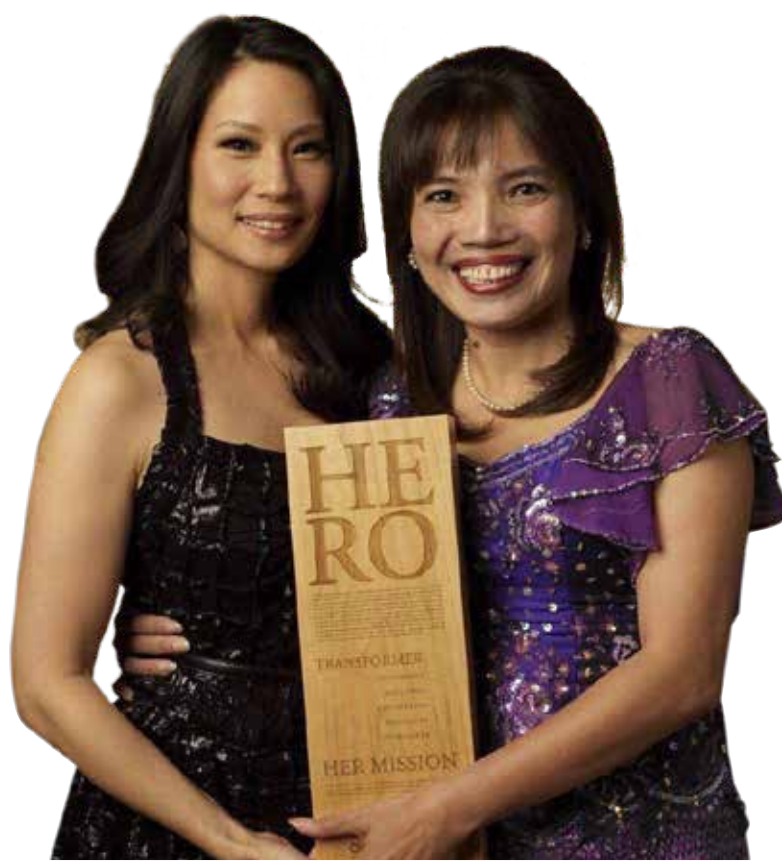
នៅពេលដែលលោកស្រីចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកស្រីតើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកស្រី?

ខ្ញុំមានអាយុ ៤៩ឆ្នាំនៅពេលដែលខ្មែរក្រហមបានកាន់អំណាចនៅកម្ពុជា។ ក្នុងរយៈពេល៤ឆ្នាំ យើងរស់នៅក្នុងភាពងងឹតដោយមានម្ហូបអាហារតិចតួចហើយគ្មានលទ្ធភាពចូលសាលារៀន។ គ្រួសារខ្ញុំនិងខ្ញុំបានធ្វើការយ៉ាងលំបាករៀននៅក្នុងជំរឿនហើយវាជាភ្លើងដ៏មិនគួរឱ្យជឿដែរដែលយើងទាំងអស់គ្នាបានរួចជីវិតពីរបបនេះ។ បន្ទាប់ពីការដួលរលំនៃរបបខ្មែរក្រហមខ្ញុំក៏អាចចាប់ផ្តើមចូលរៀនបាន។ ម្តាយរបស់ខ្ញុំប្រាប់ខ្ញុំថាការអប់រំគឺជាគន្លឹះនៃអនាគតរបស់ខ្ញុំ ហើយខ្ញុំបានខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីទទួលបានពិន្ទុល្អហើយតែងតែចង់ឡើងឱ្យបានកាន់តែខ្ពស់។

បញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់ខ្ញុំគឺហិរញ្ញវត្ថុ។ នៅពេលខ្ញុំចាប់ផ្តើមអង្គការរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំបានចាកចេញពីការងារជាអ្នកគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុនៅអង្គការសហប្រជាជាតិហើយបានដាក់ប្រាក់របស់ខ្ញុំចូលទៅក្នុងសាលារៀន

នៅពេលខ្ញុំមានអាយុ ១៥ឆ្នាំ ម្តាយរបស់ខ្ញុំបានស្លាប់ដោយសារជំងឺមហារីក។ បងស្រីរបស់ខ្ញុំបានទុកកូនស្រីអាយុ២ឆ្នាំរបស់គាត់នៅជាមួយម្តាយខ្ញុំ ហើយកូននោះក៏បានក្លាយជាបន្ទុករបស់ខ្ញុំ។ ជាញឹកញយខ្ញុំត្រូវធ្វើការយ៉ាងខ្លាំងដើម្បីថែរក្សាកូនស្រីរបស់ខ្ញុំដូចជាឱ្យខ្លួនខ្ញុំបានចូលរៀនផងដែរ។ ជាច្រើនឆ្នាំក្រោយមក ខ្ញុំត្រូវបានគេជ្រើសរើសឱ្យចូលរួមក្នុងអង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយជីវិតរបស់ខ្ញុំត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ។ ការខិតខំរបស់ខ្ញុំបានទទួលលទ្ធផលល្អ ហើយ។ ខ្ញុំបានក្លាយជាអ្នកគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុម្នាក់។ យ៉ាងណាក៏ដោយខ្ញុំចង់បន្តការសិក្សារបស់ខ្ញុំ។ ក្រោយមកខ្ញុំទទួលបានអាហារូបករណ៍ដើម្បីទៅរៀននៅសកលវិទ្យាល័យនៅសហរដ្ឋអាមេរិក។ ឥឡូវនេះខ្ញុំមានគ្រួសារដែលមានប្តីរបស់ខ្ញុំ Steve និងកូនពីរនាក់របស់ខ្ញុំ Angie និង Alex ។

បទពិសោធន៍របស់ខ្ញុំក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំម្នាក់គឺជាការប្រឈមផងនិងជាភ្លើងភ្លឺរីករាយផង។ សមិទ្ធផលដ៏ធំបំផុតរបស់ខ្ញុំគឺខ្ញុំបានបើកសាលារៀន “អង្គការលើកស្ទួយប្រជាពលរដ្ឋ” របស់ខ្ញុំដើម្បីជួយកុមារជាង ១៥០០នាក់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឱ្យមានអនាគតល្អប្រសើរ។

សម្រាប់កុមារក្រីក្រ។ នៅពេលនោះខ្ញុំគឺជាអ្នករកស៊ីចិញ្ចឹមគ្រួសាររបស់ខ្ញុំ ហើយនៅពេលខ្ញុំសម្រេចចិត្តបន្តក្តីសុបិនរបស់ខ្ញុំក្នុងការបើកសាលារៀន វាធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រួសារ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ខ្ញុំនៅតែបន្តធ្វើការឆ្ពោះទៅរកអ្វីដែលខ្ញុំជឿជាក់ ហើយខ្ញុំបានសម្រេចវាដោយជោគជ័យ។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកស្រីបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ?

ខ្ញុំបានដឹងថាការតស៊ូនិងចំណង់ចំណូលចិត្តគឺជាគន្លឹះក្នុងការទទួលបានជោគជ័យ។ ខ្ញុំគិតថាពេលធ្វើការជាមួយក្រុមរបស់ខ្ញុំ ការអនុញ្ញាតឱ្យសមាជិកក្រុមរបស់ខ្ញុំនិយាយចេញពីគំនិតរបស់ពួកគេនិងមានសេរីភាពក្នុងការច្នៃប្រតិដ្ឋ ជាហេតុធ្វើឱ្យយើងមានក្រុមមួយដ៏សកម្ម។ វាជាការចាំបាច់ផងដែរដែលត្រូវយល់ថា ជាអ្នកដឹកនាំវាមិនអីទេបើយើងមានកំហុសខ្លះ ហើយត្រូវបន្តទៅមុខដរាបណាខ្ញុំទុកចិត្តលើជំនឿរបស់ខ្ញុំថាខ្ញុំបានធ្វើការ

“ ខ្ញុំបានរៀនទទួលស្គាល់ថា ភាពអំណត់និងការស្រលាញ់ គឺជាគន្លឹះនៃភាពជោគជ័យ ”

សម្រេចចិត្តដ៏ល្អបំផុត។ ជំនឿរបស់ខ្ញុំគឺថានៅពេលកំណត់គោលដៅហើយ ខ្ញុំត្រូវតែធ្វើវាហើយបញ្ចប់វាឱ្យបាន ហើយនៅទីបញ្ចប់ទង្វើរបស់ខ្ញុំបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ជាងពាក្យសម្តីរបស់ខ្ញុំទៅទៀត។

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកស្រីហើយតើលោកស្រីធានាថាក្រុម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកស្រីស្របតាមតម្លៃរបស់លោកស្រីយ៉ាងដូចម្តេច?

តម្លៃស្នូលរបស់ខ្ញុំគឺភាពស្មោះត្រង់ សុចរិតភាព ការគោរព (ចំពោះខ្លួនឯងនិងអ្នកដទៃ) ត្រូវមានយុត្តិធម៌ជាតិ និងត្រូវតែរៀននិងកែលម្អនិងខិតខំធ្វើការ។ ដើម្បីធានាថាក្រុមរបស់ខ្ញុំយល់ស្របជាមួយតម្លៃស្នូលរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំបង្ហាញវាតាមរយៈសកម្មភាពដែលខ្ញុំធ្វើ។ ខ្ញុំជឿជាក់ថាដើម្បីឱ្យក្រុមរបស់ខ្ញុំធ្វើតាមតម្លៃស្នូលរបស់ខ្ញុំ ពួកគេត្រូវការឱ្យអ្នកដឹកនាំក្រុមដើម្បីបង្ហាញពួកគេពីរឿងធំៗ ទង្វើបែបនេះហើយដែលខ្ញុំអាចបណ្តុះតម្លៃទាំងនេះសម្រាប់អង្គការរបស់ខ្ញុំទាំងមូល។

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកស្រីគិតថាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ?

ការមានគំនិតចង្អៀតចង្អល់នឹងមិនត្រឹមតែប៉ះពាល់ដល់ក្រុមរបស់អ្នកប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាក៏ប៉ះពាល់ដល់ខ្លួនអ្នកដែរ ហើយវាមិនឱ្យអ្នកលូតលាស់បានទេ។ នៅគ្រប់តំណែងដឹកនាំវាជាការល្អក្នុងការរក្សាចិត្តបើកចំហដល់គំនិតនិងដំណោះស្រាយផ្សេងៗ។ អាកប្បកិរិយាផ្សេងទៀតដែលអ្នកដឹកនាំគួរតែចៀសវាងគឺការគ្រប់គ្រងបែបឆិតឆ្ងាយ។ ការដាក់បញ្ចេញរាល់គ្រប់សកម្មភាពដែលបុគ្គលិករបស់អ្នកត្រូវធ្វើតាម នឹងដាក់ភាពឆោឆោតលើអ្នកនិងបុគ្គលិក។ ផ្ទុយទៅវិញអ្នកចាំបាច់ត្រូវច្បាស់អំពីអ្វីដែលជាគោលដៅនិងធ្វើឱ្យប្រាកដ

ថាដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានទាន់ហេតុការណ៍អំពីបរិបទសំខាន់ៗ។

តើលោកស្រីធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ) ?

ដោយសារសេចក្តីស្រឡាញ់ក្នុងការរៀនសូត្រគឺជាចំណុចខ្លាំងនៃអត្តចរិតរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំតែងតែស្វែងរកមធ្យោបាយដើម្បីទទួលបានចំណេះដឹងនិងបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ។ ទំនាក់ទំនងវិជ្ជមានគឺជាផ្នែកសំខាន់មួយនៃរឿងនេះ។ ខ្ញុំមានបណ្តាញអន្តរជាតិធំទូលាយហើយមានមនុស្សគួរឱ្យទុកចិត្តជាច្រើននៅជុំវិញពិភពលោកដែលខ្ញុំអាចសុំយោបល់។ ខ្ញុំតែងតែធ្វើអ្វីគ្រប់យ៉ាងដែលខ្ញុំអាចធ្វើបានដើម្បីជួយមនុស្សដោយមិនរំពឹងអ្វីត្រលប់មកវិញហើយខ្ញុំគិតថាមនុស្សអាចដឹងពីរឿងនេះ ហើយនិងមានឆន្ទៈក្នុងការគាំទ្រខ្ញុំព្រោះពួកគេដឹងថាខ្ញុំជាមនុស្សស្មោះត្រង់និងត្រឹមត្រូវ។

ប្រសិនបើខ្ញុំផ្តល់ដំបូន្មានដល់យុវនារីដែលចង់ធ្វើជាអ្នកដឹកនាំល្អខ្ញុំនឹងនិយាយថាពួកគេគួរតែរៀនពីអ្នកដទៃដែលមានបទពិសោធន៍ធំច្រើនជាងប៉ុន្តែត្រូវដឹងថាមនុស្សនឹងផ្តល់យោបល់ដោយផ្អែកលើគុណតម្លៃផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ។ ខ្ញុំចង់លើកទឹកចិត្តយុវនារីឱ្យស្មោះត្រង់ចំពោះខ្លួននិងដើរតាមផ្លូវរបស់ខ្លួនឯង។

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលលោកស្រីបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកស្រី ? តើលោកស្រីដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា ?

ការចាកចេញពីការងារដែលមានប្រាក់ខែច្រើនដើម្បីចេញទៅសាងសង់សាលារៀននៅលើទីលានចាក់សំរាមគឺជាការងារដ៏ប្រថុយប្រថានមួយ។ ខ្ញុំបានឃើញថាកុមាររងទុក្ខវេទនាហើយការណ៍ដែលពួកគេមិនបានចូលសាលារៀន វាបានរំលឹកខ្ញុំឱ្យនឹកឃើញកុមារភាពរបស់ខ្ញុំនៅពេលខ្មែរក្រហមបិទសាលាទាំងអស់។ នៅថ្ងៃដំបូងមានកុមារ២៥នាក់បានមក។ សព្វថ្ងៃនេះ

យើងបម្រើក្មេងៗចំនួន ១៣០០នាក់ហើយខ្ញុំទទួលបានការទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិសម្រាប់ការងាររបស់ខ្ញុំ។ នេះគឺជាហានិភ័យមួយដែលខ្ញុំមិនដែលស្ទាក់ស្ទើរក្នុងការទទួលយកទេ ព្រោះខ្ញុំដឹងនៅក្នុងចិត្តថាវាគឺជារឿងត្រឹមត្រូវដែលត្រូវតែធ្វើ។ ដោយសារខ្ញុំបានធ្វើអ្វីៗ ដើម្បីការពារអ្វីដែលខ្ញុំពិតជាឱ្យតម្លៃ ក្មេងៗទាំងអស់នោះនឹងមានអនាគតល្អនៅថ្ងៃមុខ។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ ហើយតើលោកស្រីគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច ?

ប្រទេសកម្ពុជាគឺជាប្រទេសកំពុងរីកចម្រើនដែលមានប្រជាជនវ័យក្មេង។ យើងត្រូវការបន្តនូវដំណោះស្រាយនិងផលិតផលថ្មីប្រកបដោយភាពច្នៃប្រតិដ្ឋ។ ជាមួយនឹងការណែនាំអំពីបច្ចេកវិទ្យារបស់បណ្តាប្រទេសដទៃទៀត ខ្ញុំជឿជាក់ថាក្មេងៗជាច្រើននឹងត្រូវបានបំផុសគំនិតឱ្យក្លាយទៅជាសហគ្រិន។ យើងគឺជាប្រទេសដែលពោរពេញទៅដោយទេពកោសល្យ ហើយនឹងតាមទាន់ពិភពលោកជាមួយនឹងការច្នៃប្រតិដ្ឋនិងសហគ្រិនភាព។

វប្បធម៌កម្ពុជាក៏ជាវប្បធម៌មួយដែលប្រជាជនផ្តោតលើការដឹងគុណនិងវិធីដែលយើងអាចទទួលប្រយោជន៍ច្រើនបំផុតពីអ្វីដែលត្រូវបានផ្តល់ដល់យើង។ មិត្តភក្តិស៊ុយអែតរបស់ខ្ញុំកំពុងសិក្សាពី ឥទ្ធិពលដែលកតញ្ញមានលើភាពជាសហគ្រិន ហើយគាត់បានរកឃើញប្រទេសកម្ពុជាជាគំរូដ៏ល្អមួយនៃប្រទេសដែលប្រជាជនវ័យក្មេងប្រើអំណាចនៃការដឹងគុណដើម្បីក្លាយជាសហគ្រិន។

លោកស្រីមានដំបូន្មានអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា ?

ដំបូន្មានរបស់ខ្ញុំគឺត្រូវមានក្តីសុបិន មិនថាមានអ្វីទេ ចូរបន្តធ្វើការឆ្ពោះទៅរកក្តីសុបិននោះ។ ប្រសិនបើអ្នកបរាជ័យ សូមបន្តដើរឈរហើយព្យាយាម។ ក្តីសុបិនមិនអាចត្រូវបានសម្រេចក្នុងពេលមួយថ្ងៃទេហើយអ្នកអាចរៀនពីភាពបរាជ័យរបស់អ្នក។ [w](#)[k](#)

លោកជំទាវ ជា ស៊ុនដាណែត

អនុរដ្ឋលេខាធិការ | ក្រសួងព័ត៌មាន

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកជំទាវ (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកជំទាវជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកជំទាវមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំកើតនៅឆ្នាំ ១៩៥៨។ ឪពុកម្តាយរបស់ខ្ញុំគឺជាម្ចាស់អាជីវកម្ម ហើយខ្ញុំបានរៀនការជាមួយបុរសម្នាក់ដែលជាបុគ្គលិករដ្ឋ ហើយគាត់បានស្លាប់ក្នុងរបបប៉ុលពត។ ចាប់ពីឆ្នាំ ១៩៧០-១៩៧៥ ខ្ញុំបានបញ្ចប់ថ្នាក់សិក្សាទុតិយភូមិន្ទនៅឡាស៊ែរ តន្ត្រីទេវី។ នៅចន្លោះឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ ១៩៨១ ខ្ញុំបានធ្វើជាមន្ត្រីពិធីការនៅកាសែតកម្ពុជា។ មួយឆ្នាំក្រោយមក ខ្ញុំត្រូវបានគេតែងតាំងជាអ្នកនិពន្ធនិងអ្នកយកព័ត៌មានសម្រាប់កាសែតរដ្ឋ។ ខ្ញុំបានផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងសកម្មអំពីការងារប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងអង្គការរបស់ខ្ញុំ ជាលទ្ធផល ខ្ញុំត្រូវបានដំឡើងឋានៈជាប្រធានការិយាល័យព័ត៌មាននៅកាសែតកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៩២។ ខ្ញុំត្រូវបានគេផ្តល់តួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការដំណើរការកម្មវិធីស្ត្រីរបស់អ៊ុនតាក់។ ក្នុងនាមជាបុគ្គលិករដ្ឋាភិបាលដែលមានទេពកោសល្យ នៅពេលនោះខ្ញុំបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលពីអ្នកឯកទេសប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយអន្តរជាតិជាច្រើនខណៈពេលដែលមិនមានការអប់រំវិជ្ជាជីវៈសារព័ត៌មានជាផ្លូវការនៅឡើយទេក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ជាមួយនឹងនារីចំនួន៤នាក់ផ្សេងទៀតដែលបានប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងវិស័យប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ យើងបានបង្កើតវិទ្យាស្ថានស្ត្រីមជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មានស្ត្រី(WMC) នៅឆ្នាំ ១៩៩៥។ វាត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាស្ថានីយវិទ្យុអព្យាក្រឹតដំបូងគេនៅក្នុងប្រទេសបន្ទាប់ពីការដួលរលំរបបខ្មែរក្រហម។ វិទ្យុនេះទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណផ្សព្វផ្សាយពីក្រសួងព័ត៌មានក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៩។

“ ពេលស្ត្រីទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកដឹកនាំ ពួកគេអាចលូតលាស់ក្នុងអាជីវកម្មរបស់ពួកគេ ”

WMC របស់យើងបានទទួលការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសពីអ្នកជំនាញអង្គការលោក Roy Head និងអ្នកពិគ្រោះយោបល់អាមេរិកពីររូបផ្សេងទៀត។ បន្ទាប់មកក្រុមការងារជាតិត្រូវបានពង្រីកពីវិទ្យុដោយឱ្យមានជំនាញបន្ថែមទៀតលើទូរទស្សន៍ការភ្ជាប់បណ្តាញ និងការធ្វើយន្តការផ្សព្វផ្សាយផ្សេងៗទៀត។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០៩ ខ្ញុំទទួលខុសត្រូវចំពោះនាយកផ្នែកផលិតកម្មវិទ្យុទូរទស្សន៍។ ចាប់ពីឆ្នាំ ២០១១ រហូតដល់ឆ្នាំ២០១៨ ខ្ញុំត្រូវបានដំឡើងឋានៈជានាយកប្រតិបត្តិរបស់ WMC ។ ខ្ញុំឈប់ធ្វើការនៅ WMC នៅចុងឆ្នាំ២០១៨ ហើយឥឡូវនេះខ្ញុំបានប្តូរវិទ្យុស្ត្រី១០២ ទៅជាសហគ្រាសសង្គមដែលខ្ញុំជានាយកគ្រប់គ្រងផ្ទាល់។ ខ្ញុំបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការជំរុញសិទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនិងសិទ្ធិស្ត្រីនៅកម្ពុជា។ ថ្មីៗនេះខ្ញុំត្រូវបានតែងតាំងជាអនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងព័ត៌មាន។ ក្នុងនាមជាមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ខ្ញុំត្រូវទទួលបាននូវការគោរពយោបល់ពីការងារឃ្លាំមើលវិទ្យុ FM ។ ខ្ញុំក៏ចូលរួមផងដែរនៅក្នុងគណៈកម្មាធិការសិទ្ធិកុមារនៅក្នុងក្រសួង។ បន្ថែមលើតួនាទីនេះខ្ញុំ

ត្រូវបានតែងតាំងជាអនុប្រធានសមាគមនារីដើម្បីសន្តិភាពនិងអភិវឌ្ឍន៍។ ខ្ញុំមានមោទនភាពខ្លាំងណាស់ដែលបានធ្វើជាស្ត្រីបម្រើដល់ស្ត្រីខ្មែរជាច្រើន។ ការលើកកម្ពស់សិទ្ធិស្ត្រីគឺជាកត្តាសំខាន់នៃការងាររបស់ខ្ញុំ។

នៅពេលដែលលោកជំទាវចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកជំទាវតើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកជំទាវ?

- គ្រួសាររបស់ស្ត្រី ជាពិសេសបុរស មិនឱ្យតម្លៃការងារនៅក្នុងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព្រោះពួកគេគិតថាការងារនេះមានការប្រឈមខ្ពស់ក៏ដូចជាមានគ្រោះថ្នាក់ហើយមិនបានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ផងដែរ។
- នារីធ្វើការនៅក្នុងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយមិនមានពេលច្រើនដើម្បីចំណាយជាមួយគ្រួសារនិងមើលថែក្សាផ្ទះទេ។ ខ្ញុំប្រឈមមុខនឹងការលំបាកក្នុងការជ្រើសរើសស្ត្រីសម្រាប់សហគ្រាសរបស់ខ្ញុំក៏ដូចជានៅក្រសួងព័ត៌មាន។ ខ្ញុំត្រូវផ្តល់ឱ្យពួកគេនូវការហ្វឹកហ្វឺតការងារដោយខ្លួនឯង។ ក្រុមរបស់ខ្ញុំខ្លះអាចត្រូវបានបញ្ជូនឱ្យមានការបណ្តុះបណ្តាលនៅបរទេស។
- បញ្ហាប្រឈមមួយទៀតគឺការបង្កើនមូលនិធិនិងការសរសេរសំណើ។ ដើម្បីដឹកនាំអង្គភាព ខ្ញុំត្រូវប្រមូលថវិកានិងការវិនិយោគដើម្បីទ្រទ្រង់ប្រតិបត្តិការនិងកំណើននាពេលអនាគត។ លើសពីនេះទៅទៀត ខ្ញុំមិនមានជំនាញគ្រប់គ្រាន់ក្នុងភាពជាអ្នកដឹកនាំដើម្បីគ្រប់គ្រងបុគ្គលិកទាំងបរទេសនិងខ្មែរទេនៅពេលខ្ញុំចាប់ផ្តើមអាជីពរបស់ខ្ញុំដំបូង។
- បន្ទាប់ពីលាលែងពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដើម្បីបង្កើតសហគ្រាសសង្គមនៅឆ្នាំ២០១៨ ខ្ញុំប្រឈមនឹងបញ្ហាជាច្រើនក្នុងការរកប្រាក់ចំណូលនិងការដឹកនាំ។ ទន្ទឹមនឹងនេះខ្ញុំត្រូវបានតែងតាំងជាអនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងព័ត៌មាន។ ខ្ញុំត្រូវសិក្សានិងដោះស្រាយការកិច្ចប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកជំទាវបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ?

- ការប្រជែងខ្លួនឯងនិងអ្នកដទៃដោយការរៀនសូត្រ(វគ្គបណ្តុះបណ្តាលភាពជាអ្នកដឹកនាំ គ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ ការគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរនិងច្រើនទៀត)៖ អស់រយៈពេលជាច្រើនទសវត្សរ៍មកនេះ ខ្ញុំនៅតែកំពុងបន្តការរៀនធ្វើជាអ្នកដឹកនាំដែលមានប្រសិទ្ធភាពដែលអាចដឹកនាំភារកិច្ចស្មុគស្មាញក្នុងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយរួមទាំងវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ និងអ៊ីនធឺណិត។ ស្ត្រីកម្ពុជាដែលស្ថិតនៅក្រោមសម្ពាធបានដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងនាមជាម្តាយនិងភរិយាល្អ និងថែរក្សាគ្រួសាររបស់ពួកគេឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។ ខ្ញុំបន្តធ្វើការដើម្បីផ្លាស់ប្តូរគំនិតបែបប្រពៃណីដោយបង្ហាញពួកគេនូវគំរូរបស់ខ្ញុំ។
- ការកសាងនូវក្រុមធនធានស្ត្រីឱ្យបានល្អ៖ ខ្ញុំកំពុងព្យាយាមជ្រើសរើសស្ត្រីដែលមានទេពកោសល្យបន្ថែមទៀតនិងកសាងសមត្ថភាពរបស់ពួកគេក្នុងការជំរុញសមភាពយេនឌ័រនិងសិទ្ធិស្ត្រីនៅក្នុងសង្គម។ វាបង្ហាញឱ្យបុរសបានឃើញថា ស្ត្រីអាចធ្វើបានច្រើនជាងអ្វីដែលគេរំពឹងទុក។

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកជំទាវហើយតើលោកជំទាវធានាថាក្រុម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជនរបស់លោកជំទាវស្របតាមតម្លៃរបស់លោកជំទាវយ៉ាងដូចម្តេច ?

- តម្លៃស្នូលរបស់ខ្ញុំគឺត្រូវធ្វើការដើម្បីស្ត្រី៖ អ្វីដែលខ្ញុំធ្វើដោយឯកជនឬសម្រាប់ក្រសួងព័ត៌មាន សិទ្ធិស្ត្រីនិងយេនឌ័រគឺជាការផ្តោតសំខាន់របស់ខ្ញុំ។ យើងផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងទូលាយ និងសកម្មអំពីចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍នៃសិទ្ធិរបស់ស្ត្រី ហើយធានាថាក្រុមការងាររបស់យើងបានយល់ដឹងច្បាស់អំពីតម្លៃស្នូលរបស់យើង។
- ទំនួលខុសត្រូវដោយខ្លួនឯងនិងគណនេយ្យភាពសង្គម៖ មនុស្សគ្រប់គ្នាទទួលខុសត្រូវចំពោះការអនុវត្តរបស់ពួកគេដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់ក្រុមហ៊ុនក្រសួង និងសង្គម។ យើងចាត់វិធានការនិងផលិតកម្មវិធីឱ្យដើម្បីជួយដល់សង្គមនិងរដ្ឋាភិបាលដោយមានដៃគូខ្លាំងក្លាជាមួយវិស័យឯកជន។

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកជំទាវគិតថាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ ?

- ងាយនិងសាមញ្ញពេក៖ អ្នកដឹកនាំត្រូវមានភាពបត់បែននៅក្នុងការដឹកនាំមនុស្ស។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ គាត់មិនគួរមានភាពងាយស្រួលនិងសាមញ្ញពេកទេដែលធ្វើឱ្យអ្នកដើរតាម

និងអ្នកក្រោមបង្គាប់អាចធ្វើអ្វីគ្រប់យ៉ាងនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនឬអង្គការ។ វិធាននិងគោលការណ៍ណែនាំ/បញ្ញត្តិមួយចំនួនត្រូវតែមាននិងត្រូវអនុវត្តឱ្យល្អ។

- មានមោទនភាពពេកចំពោះអ្វីដែលពួកគេកំពុងធ្វើ៖ វាជាការលើកទឹកចិត្តឱ្យមានមោទនភាពចំពោះសមិទ្ធផលយើង។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយប្រសិនបើមេដឹកនាំមានមោទនភាពនិងបង្ហាញអ្នកដទៃច្រើនពេកពួកគេប្រហែលជាមើលរំលងនូវរឿងសំខាន់ៗដែលក្រុមរបស់ពួកគេឬអ្នកដទៃ លើកមក។
- ការខ្សោយជំនាញទំនាក់ទំនង៖ ជំនាញទំនាក់ទំនងល្អគឺជាចំណុចសំខាន់បំផុតមួយ សម្រាប់អ្នកដឹកនាំដែលគួរតែមាន។ វាមិនសំខាន់ទេថា តើផែនការដែលអ្នកដឹកនាំអាចអភិវឌ្ឍបានមានផលជំនួសណាប្រសិនបើពួកគេមិនអាចធ្វើការទំនាក់ទំនងផែនការនោះទៅបុគ្គលិកឬអ្នកដើរតាមរបស់ពួកគេ ដោយងាយស្រួលយល់នោះទេដែលនឹងបានមកតិចជាងការគិតចង់បាន។

តើលោកជំទាវធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ) ?

- យល់ពីអាជីវកម្មដែលយើងកំពុងគ្រប់គ្រង
- សមត្ថភាពអ្នកដឹកនាំ៖ អ្នកដឹកនាំត្រូវតែមានសមត្ថភាពដឹកនាំមនុស្សហើយជំរុញពួកគេឱ្យបំពេញភារកិច្ចដែលពួកគេបានកំណត់។

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលលោកជំទាវបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកជំទាវ? តើលោកជំទាវដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា ?

- ហានិភ័យចម្បងដែលខ្ញុំបានជួបប្រទះមកទល់ពេលនេះគឺការបរាជ័យក្នុងការជ្រើសរើសបុគ្គលិកដែលមានទេពកោសល្យនិងមានការប្តេជ្ញាចិត្ត ជាពិសេសផ្នែកទីផ្សារនិងលក់។
- បញ្ហាប្រឈមទី ២គឺ ការស្វែងរកអ្នកឧបត្ថម្ភ។ ខ្ញុំត្រូវធ្វើវាដោយខ្លួនឯងហើយអតិថិជននិងអង្គការជាច្រើនទាមទារឱ្យខ្ញុំធ្វើការដោយផ្ទាល់ជាមួយពួកគេ។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ ហើយតើលោកជំទាវគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីក

ចម្រើនដោយសារសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច ?

ប្រជាជនកម្ពុជាមានភាពស្មោះត្រង់ទាក់ទងនឹងមានការច្នៃប្រតិដ្ឋន្តីដើម្បីប្រឈមមុខនឹងការប្រកួតប្រជែងដូចដែលបានឃើញសមិទ្ធផលដ៏ធំធេងរបស់បុព្វការីខ្មែររបស់យើងក្នុងសម័យអង្គរ។ យើងសម្បូរទៅដោយវប្បធម៌និងតំបន់ភូមិសាស្ត្រដែលមានបឹងទឹកសាបធំជាងគេនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ និងមានសមុទ្រដ៏ធំធេង។ វាមានគុណសម្បត្តិប្រៀបធៀបសម្រាប់អាជីវកម្មនៅក្នុងតំបន់។ រដ្ឋាភិបាលផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តដល់អាជីវកម្មក្នុងស្រុក និងការវិនិយោគដែលអាចរក្សាអត្រាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំឆ្នាំនៅឆ្នាំ២០១៨បាន ៧%។ ឧទាហរណ៍ នៅពេលដែលរដ្ឋាភិបាលផ្តល់ការគាំទ្រដល់សហគ្រិន(ឧទាហរណ៍ ការលើកទឹកចិត្តពន្ធ)ពួកគេបានកសាងសមត្ថភាពរបស់មន្ត្រីសាធារណៈដែលផ្តល់សេវាសាធារណៈឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងសម្រាប់ប្រជាជនទូទៅ។ ដូចគ្នានេះដែរ ម្ចាស់អាជីវកម្មក្នុងស្រុកអាចពង្រីកអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនទៅក្រៅប្រទេសនិងបណ្តាក់ទុនរួមគ្នាជាមួយអ្នកវិនិយោគ។ ជាការពិតណាស់សហគ្រិនត្រូវតែសិក្សាអំពីភាពជាអ្នកដឹកនាំនិងភាពជាសហគ្រិន។ ក្រុមហ៊ុននឹងរីកចម្រើននៅពេលដែលពួកគេផ្តល់ជូននូវផលិតផលដែលមានគុណភាពខ្ពស់និងសេវាកម្មស្តង់ដារដល់អតិថិជននិងសាធារណជន។ ប្រសិនបើយើងមានប្រជាជនកម្ពុជាកាន់តែច្រើនដែលទិញនិងប្រើប្រាស់ផលិតផលក្នុងស្រុក វានាំទៅរកកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនិងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។

លោកជំទាវមានជំនួញអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា ?

សហគ្រិនស្ត្រីត្រូវមានភាពក្លាហានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបង្ហាញពីខ្លួនឯងនិងសមិទ្ធផលរបស់ពួកគេនិងមានមោទនភាពក្នុងការក្លាយជាស្ត្រីរឹងមាំ។ សំខាន់ដូចគ្នានេះដែរ ពួកគេត្រូវរួមចំណែកដល់សង្គមដោយផ្តល់ជំនាញនិងបទពិសោធន៍របស់ពួកគេដល់មនុស្សជំនាន់ក្រោយ។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ ស្ត្រីត្រូវតែស្វែងរកការគាំទ្រនិងចូលរួមកម្មវិធីកសាងសមត្ថភាព ដើម្បីប្រើប្រាស់ជំនាញភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ពួកគេ។ ខ្ញុំសង្កេតឃើញថា នៅពេលស្ត្រីទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលភាពជាអ្នកដឹកនាំនិងវគ្គសិក្សាអាជីវកម្មផ្សេងទៀតពួកគេអាចធ្វើឱ្យរីកចម្រើនអាជីវកម្មរបស់ពួកគេហើយមានការផ្លាស់ប្តូរគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅក្នុងរបៀបដែលពួកគេកំពុងធ្វើអាជីវកម្ម។ [WIK](#)

លោកស្រី សេង តក្កនារី

ស្ថាបនិក និងនាយិកាគ្រប់គ្រង | សន្តសាស្ស័ល

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកស្រី (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកស្រីជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកស្រីមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំបានរៀបការនិងមានកូនបីនាក់។ ស្វាមីខ្ញុំគឺជាអ្នកដែលបំផុសគំនិតខ្ញុំឱ្យបើកអាជីវកម្មផ្ទាល់ខ្លួន។ កូនច្បងរបស់ខ្ញុំគឺជានារីយក្មេងម្នាក់ដែលបញ្ចប់ការសិក្សាផ្នែករចនាម៉ូតដែលកំពុងផ្តោតទៅលើម៉ូដផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគាត់។ ខ្ញុំក៏មានកូនពីរនាក់ ដែលបច្ចុប្បន្នម្នាក់កំពុងធ្វើការជាអ្នកគ្រប់គ្រង ហើយកូនពៅរបស់ខ្ញុំគឺជានិស្សិតសាកលវិទ្យាល័យ។ ម្តាយរបស់ខ្ញុំរស់នៅជាមួយយើងហើយជួយចិញ្ចឹមកូនៗរបស់ខ្ញុំពេលដែលស្វាមីខ្ញុំនិងខ្ញុំកំពុងធ្វើការលើអាជីវកម្មរបស់យើង។ សរុបមកខ្ញុំជាមនុស្សដែលមានសុភមង្គលក្នុងការរៀបការនិងមានសុភមង្គលក្នុងគ្រួសារ ខ្ញុំកំពុងព្យាយាមក្លាយជាមនុស្សល្អដើម្បីជួយអ្នកដទៃ។

ខ្ញុំជានិស្សិតបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រផ្នែកគ្រប់គ្រងធុរកិច្ចហើយការងារដំបូងរបស់ខ្ញុំគឺធ្វើការជាមួយក្រុមហ៊ុនជប៉ុន។ បទពិសោធន៍នេះបានផ្តល់ឱ្យខ្ញុំនូវវិន័យនិងការលើកទឹកចិត្តជាច្រើន ប៉ុន្តែខ្ញុំតែងតែមានស្មារតីសហគ្រិនដូច្នេះនៅពេលខ្ញុំឃើញសូត្រដ៏ស្រស់ស្អាតនៅហាងទំនិញមួយនៅព្រលានយន្តហោះក្នុងអំឡុងពេលធ្វើដំណើរវាបានផ្តល់គំនិតឱ្យខ្ញុំ។ ខ្ញុំបាននិយាយទៅកាន់ខ្លួនឯងថាប្រទេសរបស់យើងរឹងមាំនៅក្នុងការផលិតសូត្រ ដូច្នេះហេតុអ្វីខ្ញុំមិនជួយស្ថាបនាឱ្យកម្ពុជាបាន?

ខ្ញុំចាប់ផ្តើមធ្វើតាមចំណង់ចំណូលចិត្តនិងការស្រឡាញ់វប្បធម៌របស់យើងដោយបង្កើត សន្តសាស្ស័លនៅឆ្នាំ ២០០៤។ យើងបានចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការនៅលើផ្ទះល្វែងតូចមួយដែលស្ថិតនៅតាមដងផ្លូវដើមមាញឹកមួយនៅតាមបណ្តោយមាត់ទន្លេ។ តាំងពីដំបូងមកខ្ញុំប្តេជ្ញាផ្តល់ឱកាសដល់ជនពិការក្នុងតំបន់និងជួយលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពរបស់ពួកគេដោយផ្តល់ឱ្យពួកគេនូវការងារ។ សន្តសាស្ស័ល បានចាប់ផ្តើមជាមួយបុគ្គលិកពិការចំនួន ២នាក់

មកពីអង្គការជាតិជនពិការកម្ពុជា(NCDP)។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមកអ្នកទាំងពីរបានក្លាយជាគ្រូបង្ហាត់/គ្រូបង្រៀននៅសន្តសាស្ស័ល ហើយមានមុខជំនួញនិងសេវាកម្មកាត់ដេរផ្ទាល់ខ្លួន។ យើងក៏បានក្លាយជាក្រុមទីមួយដែលត្រូវបានជួយគាំទ្រដោយ IFC/ធនាគារពិភពលោកក្រោមគម្រោងរបស់ពួកគេដែលហៅថា“CraftNetwork” ដែលផ្តល់ឱ្យយើងនូវលទ្ធភាពទទួលបានទីផ្សារអន្តរជាតិ។ នៅពេលដែលក្រុមហ៊ុនបានរីកចម្រើនជនពិការកាន់តែច្រើនត្រូវបានគេផ្តល់ឱកាសឱ្យមានការងារសមរម្យ។ លើសពីនេះទៅទៀត និស្សិតវ័យក្មេងពីគ្រួសារក្រីក្រដែលមានបំណងចង់រៀនសូត្រ ត្រូវ

បានផ្តល់ឱកាសដើម្បីទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលតាមរយៈសន្តសាស្ស័ល ហើយប្រជាជនវ័យក្មេងកាន់តែច្រើនអាចមានបទពិសោធន៍ជំនាញផ្នែកគ្រប់គ្រង។ លើសពីនេះទៀត សិស្សានុសិស្សនិងអ្នកតម្បាញនៅតាមបណ្តាខេត្តផ្សេងៗត្រូវបានបង្កើតជាសហគ្រិនដោយផ្តល់ប្រាក់ចំណូលប្រកបដោយនិរន្តរភាពដល់សហគមន៍របស់ពួកគេ។

យើងមានបំណងធ្វើឱ្យវិស័យនេះមានឥទ្ធិពលដល់សង្គមកម្ពុជាតាមរយៈការលើកកម្ពស់សូត្រនិងវប្បធម៌កម្ពុជាក៏ដូចជាផ្តល់ការឱកាសដល់ស្ត្រី

និងប្រជាជនដែលមានជីវភាពមិនសូវធូរធារ ដោយធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវជីវភាពរស់នៅរបស់ពួកគេនិងនាំឱ្យគ្រួសាររាប់ពាន់គ្រួសារចៀសពីផុតភាពក្រីក្រ។ ផលិតផលសូត្រដែលមានគុណភាពខ្ពស់និងសេវាកម្មឯកសណ្ឋានគឺជាវិស័យមួយសម្រាប់បំពេញក្តីសុបិនរបស់យើង។ ខ្ញុំពិតជាមោទនក្នុងការអភិវឌ្ឍជំនាញរបស់ប្រជាជនកម្ពុជានិងធ្វើការលើកទឹកចិត្តដោយចីរភាពដើម្បីពង្រីកនិងផ្តល់ការងារដល់ពួកគេ។

ដោយសារតែភាពខ្ជាប់ខ្ជួននិងចំណង់ចំណូលចិត្តដើម្បីលើកកម្ពស់ផលិតផលឆើតឆាយរបស់ប្រទេស យើងយើងទទួលបានការរង្វាន់ជាច្រើនក្នុងស្រុកតំបន់ និងអន្តរជាតិ។ ខ្ញុំមានមោទនភាពខ្លាំងណាស់ដែលយើងគឺជាក្រុមហ៊ុនដំបូងគេដែលបានចុះឈ្មោះផលិតផល Ikat របស់យើងនៅក្នុងក្រសួងសិប្បកម្មសម្រាប់«កម្មសិទ្ធិបញ្ញា»។ សន្តសាស្ស័ល គឺជាអាជីវកម្មគ្រប់គ្រងដោយស្ត្រីដំបូងគេនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដែលបានក្លាយជាសមាជិកនៃសហភាពសូត្រអន្តរជាតិ(ISU) ។

គ្រាមួយដែលខ្ញុំមិនអាចបំភ្លេចបានគឺនៅពេលដែលខ្ញុំត្រូវបានជ្រើសរើសឱ្យធ្វើជាតំណាងឱ្យប្រទេសរបស់ខ្ញុំនៅក្នុងវេទិកាសាធារណៈរបស់អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោកនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ។ ដូចគ្នានេះដែរ ខ្ញុំបានតំណាងឱ្យកម្ពុជានិងសហគ្រិនស្ត្រីកម្ពុជា ក្នុងកិច្ចពិភាក្សាអាស៊ានផ្សេងៗ។ ខ្ញុំជាសហស្ថាបនិកម្នាក់ក្នុងចំណោមសហគ្រិន១៤នាក់ទៀតនៃសមាគមសហគ្រិនស្ត្រីកម្ពុជា (CWEA)និងជាប្រធានសមាគមនារី និងសមាគមសិប្បករកម្ពុជា (AAC) ។

នៅពេលដែលលោកស្រីចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកស្រីតើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកស្រី?

បញ្ហាប្រឈមទី១ របស់ខ្ញុំគឺនៅពេលដែលយើងទទួលបានការបញ្ជាទិញដុំពី World of Goods ។ នៅឆ្នាំ ២០០៥ យើងមិនបានទទួលការបញ្ជាទិញច្រើន

ទេហើយយើងមិនមានចំណេះដឹងផ្នែកបច្ចេកទេសនៅឡើយ។ ដូច្នេះនៅពេលយើងទទួលបានការទទួល ទិញជាច្រើនដុំ វាហាក់ដូចជាបញ្ហាប្រឈមដែលមិនអាចទៅរួចនោះទេតែដោយសារតែមានការគាំទ្រពីធនាគារពិភពលោក យើងបានក្លាយជាក្រុមហ៊ុនមួយក្នុងចំណោមក្រុមហ៊ុន៥ ដំបូងដែលត្រូវបានគេរាប់បញ្ចូល នៅក្នុងការសាកល្បងនៃ«ការនាំចេញទំនិញទៅសហរដ្ឋអាមេរិក» ហៅថា CraftNetwork ។ កម្មវិធីនេះគឺជាច្រកផ្លូវទៅកាន់ទីផ្សារថ្មីៗហើយជួយឱ្យយើងកែលម្អគុណភាពនៃក្រណាត់របស់យើង។

ដោយសារតែវាជាលើកដំបូងរបស់ខ្ញុំក្នុងការបើកអាជីវកម្មខ្ញុំក៏មានការលំបាកក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកពីព្រោះខ្ញុំមិនមានពេលទំនេរ។ ខ្ញុំតែងតែជាប់រវល់ជាមួយនឹងការសាកសួរផ្សេងៗ បញ្ហាផលិតកម្ម ហើយមិនដឹងថាត្រូវចាប់ផ្តើមពិភពលោកដើម្បីកសាងចំណេះដឹងបច្ចេកទេសរបស់បុគ្គលិក។ នៅពេលនោះយើងមិនមានមនុស្សដែលមានជំនាញគ្រប់គ្រងត្រឹមត្រូវដែលអាចជួយខ្ញុំក្នុងការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធរបស់យើងទេហើយយើងក៏ត្រូវដោះស្រាយជាមួយនឹងការខ្វះខាតរបស់បុគ្គលិកផងដែរ។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកស្រីបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ ?

ខ្ញុំជឿថា”គ្មានការឈឺចាប់ គ្មានការចំណេញទេ”។ អ្នកត្រូវប្រើតំនិតត្រិះរិះមុននឹងធ្វើការសម្រេចចិត្ត។ ការដឹកនាំមានន័យថាជាការផ្តល់ឱ្យ មិនមែនជាការក្រសោបយកទេ។ មេរៀនសំខាន់បំផុតអំពីភាពជាអ្នកដឹកនាំគឺត្រូវមានចិត្តរាបទាបនិងទទួលបាននូវមតិផ្សេងៗដើម្បីឱ្យអ្នកអាចធ្វើបានល្អជាងមុន។ ជាមួយនឹងភាពរាបសា អ្នកអាចជួយអ្នកដទៃដោយពិតប្រាកដនិងស្មោះត្រង់ជាមួយពួកគេ។ វាក៏សំខាន់ផងដែរក្នុងការធ្វើឱ្យមនុស្សរបស់អ្នកក្លាយជាផ្នែកមួយនៃដំណើរការសម្រេចចិត្ត។ អតិថិជនរបស់ខ្ញុំ មិត្តភក្តិ និងបុគ្គលិកគឺជាដៃគូអាជីវកម្មរបស់ខ្ញុំទាំងអស់។ យើងគួរតែសាងសង់តុវ៉ែងមួយដែលមនុស្សគ្រប់គ្នាអាចអង្គុយនិងហូបបាយបាន មិនមែនធ្វើរបងខ្ពស់ដែលរារាំងមនុស្សមិនឱ្យចូលនោះទេ។ ការកសាងរបងរវាងខ្លួនអ្នកនិងអ្នកដែលត្រូវការអ្នកនឹងបំបែកអ្នកចេញពីតថភាព ហើយអ្នកនឹងនៅតែម្នាក់ឯងនៅលើហឹងខ្ពស់ដែលបានបង្កើតដោយការភ័ន្តច្រឡំរបស់អ្នក។ តម្លាភាពនិងទំនាក់ទំនងនឹងធ្វើឱ្យអ្នកមានសេរីភាព។ ត្រូវស្វែងរកគំនិតរបស់អ្នកដទៃហើយកុំចង់បានគុណសម្បត្តិ ប្រសិនបើអ្នកមិនមែនជាអ្នកបង្កើតវា។ ត្រូវតែទទួលស្គាល់អ្នកដែលបានជួយអ្នកឱ្យទទួលបានជោគជ័យ។

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកស្រីហើយតើអ្នកធានាថាក្រុម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកស្រីស្របតាមតម្លៃរបស់លោកស្រីយ៉ាងដូចម្តេច ?

សម្រាប់ពួកយើងគុណភាពគឺជាការចាំបាច់ជាមិនត្រឹមតែទាក់ទាញអតិថិជនថ្មី

“**មេរៀនដំបូងបំផុតក្នុងការដឹកនាំគឺការចេះបន្ទាបខ្លួននិងចេះទទួលយកកាតិះគន់**”

ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាក៏ដើម្បីជួយរក្សាកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្អរបស់យើងនៅក្នុងទីផ្សារផងដែរ។ យើងជឿជាក់ថាអាជីវកម្មដែលទទួលបានជោគជ័យ ត្រូវបានកសាងឡើងតាមរយៈការបណ្តុះទំនាក់ទំនងយូរអង្វែងដែលមានមូលដ្ឋានលើជំនឿទុកចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមក វិជ្ជាជីវៈ និងការយោគយល់។ យើងក៏ជឿជាក់លើការបង្កើតឱកាសការងារសម្រាប់ស្ត្រីដែលគ្មានលទ្ធភាពបង្រៀនពួកគេពីរបៀបត្បាញឬកាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់ស្របពេលផ្តល់នូវបរិយាកាសការងារល្អមួយ។

- តម្លៃស្នូលរបស់យើងគឺ៖
- ១ ភាពសុចរិត
 - ២ ការលូតលាស់និងការថ្លៃប្រតិដ្ឋ
 - ៣ ការអាណិតអាសូរ និងការងារក្រុម
 - ៤ ការគោរពដល់មនុស្ស វប្បធម៌ និងបរិស្ថាន
 - ៥ ការប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍ទាំង១០ស្តីពីការធ្វើពាណិជ្ជកម្មដោយយុត្តិធម៌

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកស្រីគិតថាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ ?

ខ្ញុំគិតថាមេដឹកនាំគួរតែមានទស្សនវិស័យវែងឆ្ងាយ។ ត្រូវចេះមើលទិដ្ឋភាពទូទៅនៃទីដែលអ្នកចង់ទៅដល់។ ការទុកចិត្តមនុស្សនិងការបែងចែកការងារគឺជាការចាំបាច់។ ប្រសិនបើអ្នកធ្វើឱ្យខ្លួនរវល់ពេកអ្នកនឹងបាត់បង់ចក្ខុវិស័យខ្លួនឯង។ វាក៏ជាកំនិតមិនល្អដែរ នៅពេលដែលអ្នកប្រៀបធៀបរបៀបដឹកនាំ

របស់ខ្លួនជាមួយអ្នកដទៃ។ មនុស្សគ្រប់រូបគឺខុសៗគ្នា ហើយមនុស្សគ្រប់គ្នាកំពុងព្យាយាមរៀនសូត្រឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង។ មេដឹកនាំគួរតែរក្សាឥរិយាបថនាវិជ្ជាជីវៈ ដោយផ្តោតលើគោលដៅអាជីវកម្មនិងចៀសវាងការនិយាយដើមគ្នា។

កុំឈប់រៀន។ រាល់ថ្ងៃគឺជាថ្ងៃថ្មីហើយអ្នកនឹងមានមេរៀនមួយដើម្បីរៀនជានិច្ច។ កុំមានមោទនភាពពេកចំពោះខ្លួនអ្នក។ ដាក់ជើងរបស់អ្នកឱ្យដល់ដីហើយរៀនចេះបន្ទាបខ្លួន។ អ្នកគួរដឹងពីរបៀបស្តាប់ និងកុំនិយាយច្រើនពេក។ យើងត្រូវតែមានសមត្ថភាពក្នុងការមើលឃើញទស្សនៈរបស់អ្នកដទៃ។

កុំធ្វើកំហុសដដែលៗពីរដង។ អ្នកដឹកនាំល្អរៀនពីកំហុសនិងបទពិសោធន៍ជាច្រើន។ អ្នកដឹកនាំគួរតែបង្កើនជំនាញដោយការដោះស្រាយបញ្ហាប្រតិបត្តិការប្រចាំថ្ងៃនិងធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្សេងៗ។ ការមិនហ៊ានសម្រេចចិត្តនឹងពន្យារពេលការងារហើយនឹងធ្វើឱ្យអ្នកបាត់បង់ឱកាស។

តើលោកស្រីធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ) ?

ខ្ញុំធ្លាប់គ្រប់គ្រងសមាគមសហគ្រិនស្ត្រីកម្ពុជា(CWEA) ហើយជាប្រធានដំបូងនៃសមាគមនេះ។ ខ្ញុំបានតស៊ូដើម្បីឱ្យសមាគមនេះរីកចម្រើនបីមានភាពច្របូកច្របល់ រឿងខុសឆ្គង និងការកុហកក៏ដោយ។ មានទឹកភ្នែកនិងការលំបាកជាច្រើន ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនដែលគិតចង់បោះបង់នោះទេ ដោយសារ

ខ្ញុំមានចក្ខុវិស័យសម្រាប់សមាគមនេះថាជាស្ថាប័នល្អមួយក្នុងការអភិវឌ្ឍអ្នកដឹកនាំស្ត្រីដ៏ល្អនៅក្នុងគ្រួសារ។ ឥឡូវនេះចក្ខុវិស័យរបស់ខ្ញុំគឺត្រូវបន្តរហូតដល់អាណត្តិរបស់ខ្ញុំចប់ ដោយគ្មានការបោះបង់ចោលកន្លែង សម្រាប់អ្នកដឹកនាំថ្មីទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលការអភិវឌ្ឍនិងត្រូវបានផ្តល់ឱកាសក្នុងការអនុវត្តភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ពួកគេក៏ដូចជាទទួលបានបទពិសោធន៍ន័ជាមួយនឹងការណែនាំនិងឥរិយាបថផ្លូវចិត្តនិងអាកប្បកិរិយាត្រឹមត្រូវ។ ខ្ញុំជឿជាក់ថាសមាគម សមាគមសហគ្រិនស្ត្រីកម្ពុជា(CWEA) តាមរយៈការបន្តថ្នាក់ដឹកនាំថ្មីនិងអ្នកដឹកនាំគណៈកម្មាធិការដ៏សកម្មនឹងក្លាយជាសមាគមសហគ្រិនស្ត្រីធំជាងគេនិងសកម្មបំផុតនៅក្នុងប្រទេស និងមានការទទួលស្គាល់យ៉ាងខ្លាំងពីក្រសួងផ្សេងៗ។

ភាពជាអ្នកដឹកនាំមិនចេះចប់ទេហើយក៏គ្មានអាណត្តិដែរ។ មនុស្សយើងត្រូវតែដើរទៅមុខនិងបន្តយកភាពជាអ្នកដឹកនាំទៅលើវិស័យផ្សេងៗទៀតហើយមិនត្រូវបញ្ឈប់ការដឹកនាំទេត្រូវតែដឹងជានិច្ច។ ឥឡូវនេះខ្ញុំជាអ្នកណែនាំដល់ក្មេងជំនាន់ក្រោយជាពិសេសយុវជន។ ខ្ញុំគាំទ្រដល់ស្ត្រីទាំងនោះដែលធ្វើការពេលកំពុងសិក្សា និងស្វែងរកឱកាសដើម្បីរកការងារធ្វើដើម្បីបង់ថ្លៃសាលាពួកគេ។ ខ្ញុំផ្តល់ឱកាសដល់យុវវ័យហើយដាក់ពួកគេឱ្យចូលហ្វឹកហាត់ដើម្បីទទួលបាននូវបទពិសោធន៍ន័ត្រឹមត្រូវ។ យើងត្រូវបន្តគាំទ្រនិងអប់រំស្ត្រីនៅគ្រប់កម្រិត ដែលចាប់អារម្មណ៍ក្នុងភាពជាសហគ្រិនដើម្បីបង្កើតឱកាសការងារនិងចំណូលបន្ថែមសម្រាប់ស្ត្រី។

ម៉្យាងទៀត ក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំអាជីវកម្មយើងកំពុងពង្រីកប្រតិបត្តិការសូត្ររបស់យើងឱ្យទៅជាមជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌និងតម្លាញបន្ថែមលើការធ្វើការងារជាមួយអ្នកតម្លាញដែលមានស្រាប់នៅក្នុងភូមិផ្សេងៗគ្នា។ យើងកំពុងថែរក្សាកន្លែងធ្វើការនៅតាមសហគមន៍របស់យើង។ ដូចគ្នានេះដែរខ្ញុំនឹងបន្តជួយដល់បុគ្គលិករបស់ខ្ញុំដើម្បីបំពេញក្តីសុបិនរបស់ពួកគេនៅពេលពួកគេនៅជាមួយខ្ញុំហើយបង្កើតឱកាសជាច្រើនទៀតសម្រាប់ពួកគេដើម្បីរៀននិងទទួលបានបទពិសោធន៍ន័ដែលពួកគេត្រូវការ។ ខ្ញុំនឹងបន្តធ្វើការវាយតម្លៃព័ត៌មានដោយការវិនិច្ឆ័យយ៉ាងលម្អិត។ខ្ញុំនឹងព្យាយាមទទួលយកការពិតដើម្បីដឹកនាំនិងទទួលបានការទុកចិត្តពីគ្រួសារ មិត្តភក្តិនិងមិត្តរួមការងាររបស់ខ្ញុំ។ ហើយសំខាន់បំផុត ខ្ញុំនឹងរកពេលវេលាដើម្បីអានសៀវភៅនិងចូលរួមសិក្ខាសាលាដើម្បីលើកកម្ពស់ខ្លួនឯងហើយត្រូវបានកែតម្រូវផ្នែកវិជ្ជាជីវៈផ្ទាល់ខ្លួន និងខាងស្មារតី។

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលលោកស្រីបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកស្រី ? តើលោកស្រីដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា ?

មានពេលមួយដែលខ្ញុំបានវិនិយោគលើហាងលក់សម្លៀកបំពាក់នាំចូលហើយបានរកស៊ីខុស។ខ្ញុំធ្លាប់មានហាងដែលលក់សម្លៀកបំពាក់និងស្បែកជើង

នាំចូល ប៉ុន្តែចុងក្រោយខ្ញុំបានសំអាតនិងស្តុកដែលលក់មិនចេញ។ ហាងនេះត្រូវបានសាងសង់ឡើងដោយមានការជួសជុលអាគារទំនើប និងបន្ទប់តាំងបង្ហាញបែបអស្ចារ្យ ប៉ុន្តែវាមិនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍របស់ប្រជាជនឡើយ។ ឥឡូវអាជីវកម្មនេះត្រូវបានបិទ ហើយវាជាមេរៀនដ៏ធំមួយសម្រាប់ខ្ញុំ។ វាជាការគណនាតម្លៃខុសមួយចំនួនដែលធ្វើឱ្យខ្ញុំលក់ផលិតផលក្នុងតម្លៃទាបប្រុល ដូច្នេះឥឡូវនេះយើងបានបង្កើតការគណនាចំណាយត្រឹមត្រូវមួយជាងការប្រើការស្មាន។ កាលពីមុនមានបុគ្គលិកចាកចេញជាច្រើន ប៉ុន្តែនៅទីបំផុតពួកគេបានត្រលប់មកសន្តសានស្ងៀរឈឺញ។ ដូច្នេះខ្ញុំបានផ្តោតលើស្មូតនិងពង្រីកអាជីវកម្មរបស់ខ្ញុំលើសង្វាក់តម្លៃដើម្បីទ្រទ្រង់ការផ្គត់ផ្គង់វត្ថុធាតុដើមនិងផ្តល់តម្លៃសមរម្យដល់អតិថិជនរបស់ខ្ញុំ។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ ហើយតើលោកស្រីគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច ?

យើងមានបទដ្ឋានវប្បធម៌និងប្រវត្តិសាស្ត្រដែលឆ្លែកពីគេ។ ស្ត្រីត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាលូតល្វន់និងស្រស់ស្អាត និងរូបរាងល្អប្រណិត។ ហើយនោះគឺដោយសារតែរហូតមកដល់ពេលនេះ យើងនៅតែប្រើប្រាស់សម្លៀកបំពាក់ប្រពៃណីរបស់យើងដែលជាសូត្រត្បាញដោយដៃដែលជាក្រណាត់ល្អបំផុតនៅក្នុងពិភពលោក។ ដោយសារមានរឿងរ៉ាវល្អៗជាច្រើននៅពីក្រោយក្រណាត់របស់យើងហើយវាកំពុងទទួលបានប្រជាប្រិយភាពខ្លាំងពេលនេះ ចិនកំពុងមើលឃើញពីសក្តានុពលនិងកំពុងធ្វើការអភិវឌ្ឍលើការចិញ្ចឹមដង្កូវពូកគាត់ របស់ប្រទេសកម្ពុជាដើម្បីផ្គត់ផ្គង់បន្តដោយហេតុថាប្រទេសនេះជាប្រទេសកសិកម្ម។

ប្រទេសកម្ពុជាមានទីតាំងយុទ្ធសាស្ត្រនៅក្បែរប្រទេសថៃនិងវៀតណាម ហើយពាក់កណ្តាលរវាងប្រទេសចិននិងឥណ្ឌាហើយបាន ទទួលប្រយោជន៍ពីកំណើនសេដ្ឋកិច្ចពីប្រទេសជិតខាងរបស់ខ្លួន។ ប្រទេសកម្ពុជាមានធនធានធម្មជាតិជាច្រើន និងតំបន់ទេសចរណ៍ល្បីល្បាញនិងមានប្រជាប្រិយភាពកំណប់ពីប្រេងកាតនិងឧស្ម័នបម្រុងក្នុងសមុទ្រ និងដីមានជីជាតិច្រើនសម្រាប់វិស័យកសិកម្មដែលមិនទាន់ត្រូវបានយកមកប្រើនៅឡើយ។ ចំនួន

ប្រជាជន៖ ប្រហែល ១៥ លាននាក់ (២,២ លាននាក់នៅរាជធានីភ្នំពេញ)។ យើងមានកំណើនផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប៦% ក្នុងមួយឆ្នាំក្នុងរយៈពេលមួយទសវត្សរ៍កន្លងមក ដែលឧស្សាហកម្មសំខាន់ៗមាននៅក្នុងវិស័យទេសចរណ៍វាយនភ័ណ្ឌ ឧស្ម័នធម្មជាតិ កសិកម្ម សំណង់ និងឈើដែលផ្តល់ភាពងាយស្រួលក្នុងការទទួលបានការធ្វើពាណិជ្ជកម្មតាមសមុទ្រ។

យើងមានកម្លាំងពលកម្មវ័យក្មេងដែលមានតម្លៃថោកមានឆន្ទៈនិងអាចបណ្តុះបណ្តាលបាន និងមានកត្តាផលិតភាពកើនឡើងជាប្រចាំ។ នយោបាយយើងមានស្ថិរភាពតំណភ្ជាប់ប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូនកាន់តែប្រសើរឡើង និងផ្លូវដែកត្រូវបានស្តារឡើងវិញ យើងមានអ៊ីនធឺណិតដែលមានតម្លៃថោក។ ប្រជាសាស្ត្ររបស់យើងធានាថាតម្រូវការក្នុងស្រុកនឹងកាន់តែកើនឡើង (៦១%នៃប្រជាជនកម្ពុជាមានអាយុក្រោម ២៥ ឆ្នាំ, អាយុជាមធ្យម៖២១)។

លោកស្រីមានជំហានអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា ?

“«តាមបទពិសោធន៍ន័យផ្ទាល់របស់ខ្ញុំ ខ្ញុំជឿជាក់ថា ភាពជាអ្នកដឹកនាំចាប់ផ្តើមជាមួយក្រុមតូចមួយហើយនោះគឺជាគ្រួសាររបស់អ្នក។ អ្នកមិនអាចដឹកនាំក្រុមធំជាងនេះបានទេប្រសិនបើអ្នកបរាជ័យក្នុងការដឹកនាំក្រុមតូចដែលនៅជិតអ្នក»”

អ្នកត្រូវប្រជែងជាមួយខ្លួនឯង ហ៊ានប្រថុយផ្តោតអារម្មណ៍និងធ្វើឱ្យក្តីសុបិនរបស់អ្នកក្លាយជាការពិត អ្នកត្រូវជឿជាក់លើខ្លួនឯងធ្វើកិច្ចការដែលអ្នកយកចិត្តទុកដាក់ប្តេជ្ញាបង់ និងជ្រើសរើសមុខជំនួញដែលសមនឹងជំនាញ និងចំណង់របស់អ្នក។ អ្នកក៏ត្រូវមានចក្ខុវិស័យ អភិវឌ្ឍស្មារតីសហគ្រិន រកមនុស្សល្អ អភិវឌ្ឍមនុស្សល្អ និងចូលរួមសមាគមអាជីវកម្មដែលអាចជួយអ្នកក្នុងការរីកចម្រើននិងជាកន្លែងដែលអ្នកអាចស្វែងរកអ្នកណែនាំដ៏ល្អដែលនឹងដើរជាមួយអ្នកតាមផ្លូវរហូតត្រូវហ៊ានប្រឈមមុខនឹងការភ័យខ្លាចរបស់អ្នក។ ចូរក្លាហាន ទទួលយកហានិភ័យហើយកុំខ្លាចក្នុងការសាកពិសោធន៍ ហើយអ្វីដែលសំខាន់បំផុតនោះគឺ អ្នកតែងតែអាចរៀនធ្វើឱ្យល្អជាងមុន បើកចំហទទួលយកការផ្លាស់ប្តូរនិងស្វែងយល់ពីរបៀបធ្វើឱ្យមានតុល្យភាពល្អរវាងជីវិតនិងស្មារតីអ្នក។ [W](#) [K](#)

លោកស្រី ដាំ ចង្ហូរ

នាយិកាប្រតិបត្តិ | អង្គការសមាគមខ្មែរលើ

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកស្រី(គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកស្រីជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកស្រីមានមោទនភាពបំផុត?

ពួកគាត់ខ្ញុំឈ្មោះ ដាំ ចង្ហូរកើតនៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៥ ជនជាតិទំពូនក្នុងឃុំតាឡៅ ស្រុកអណ្តូងមាស ខេត្តរតនគិរី។ ខ្ញុំបានរៀបការជាមួយលោកឡុង សុផាហើយយើងមានកូន៦នាក់ជាមួយគ្នា។ ខ្ញុំធំឡើងក្នុងគ្រួសារក្រីក្រមួយដែលពឹងផ្អែកលើការដាំស្រូវនិងបន្លែព្រៃ។ ពេលខ្ញុំនៅតូច ខ្ញុំត្រូវបានគេលក់ឱ្យធ្វើជាអ្នកបម្រើក្នុងគ្រួសារអ្នកមានទ្រព្យសម្បត្តិមួយហើយក្នុងសម័យបុរេពេល ខ្ញុំត្រូវបានចាត់ឱ្យធ្វើជាពេទ្យនៅតំបន់១០១។

ពីឆ្នាំ ១៩៧៩ ដល់ឆ្នាំ១៩៩៥ ខ្ញុំជាសមាជិកក្នុងសមាគមស្ត្រីមួយ។ នៅខែមីនា ឆ្នាំ ១៩៩៦ខ្ញុំត្រូវបានគេជ្រើសរើសធ្វើជាអ្នកបកប្រែសម្រាប់អង្គការ NTFP(Non-Timber Forest Products) និងក្រោយមកទៀតសម្រាប់គម្រោងផ្សេងៗ អំពីយេនឌ័រនិងសុខភាព។ នៅឆ្នាំ ២០០០ ខ្ញុំបានបង្កើតសមាគមជនជាតិដើម (Highlander Association, HA)។ ខ្ញុំបានបន្តការធ្វើដំណើរជាអ្នកដឹកនាំរហូតមក ព្រោះវាជាសុបិនរបស់ខ្ញុំតាំងពីខ្ញុំនៅក្មេង។ ខ្ញុំចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការនាំសហគមន៍ឱ្យទាមទារសិទ្ធិរបស់ពួកគេហើយខ្ញុំបានទទួលការគាំទ្រយ៉ាងទូលំទូលាយពីសហគមន៍ជនជាតិដើម មិត្តរួមការងារជាទីស្រឡាញ់ និងសហគមន៍អន្តរជាតិផងដែរ។ ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ២០០៣-២០០៥ខ្ញុំបានបង្កើតយុទ្ធនាការអប់រំដល់អ្នកភូមិជនជាតិភាគតិចចំនួន ១៨ឃុំ កុំឱ្យលក់ដីឱ្យអ្នកក្រៅ។ នោះជាពេលដែលបញ្ហារំលោភដីធ្លីកំពុងកើតឡើងយ៉ាងខ្លាំង។ ដោយសារតែយុទ្ធនាការរបស់យើងនិងការគាំទ្រពីសម្តេចនរោត្តមសីហនុនិងលោកនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន យើងបានទទួលមកវិញ តាមរយៈឯកឧត្តម នួន ភា (សហគមន៍វៀតខ្ចី និង ព្រហ្ម) ។

នៅពេលដែលលោកស្រីចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកស្រីតើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកស្រី?

ខ្ញុំមានបញ្ហាប្រឈមជាច្រើនក្នុងតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំ។ ខ្ញុំជួបការលំបាកក្នុងការចាត់ចែងធនធាននិងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាភាសាអង់គ្លេសដើម្បីគាំទ្រដល់បេសកកម្មរបស់អង្គការ។ ខ្ញុំមិនសូវស្គាល់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍និងម្ចាស់ជំនួយច្រើន

ទេ។ សំខាន់ជាងនេះទៅទៀត ខ្ញុំមិនអាចសរសេរសំណើនិង របាយការណ៍សម្រាប់ការប្រមូលមូលនិធិបានទេ។ ក្រៅពីនេះ ខ្ញុំបានទទួលការគំរាមកំហែងសម្លាប់ពីជនមិនស្គាល់អត្តសញ្ញាណដោយសារតែយុទ្ធនាការដីធ្លីរបស់ខ្ញុំជាមួយសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច។ ឧទាហរណ៍ ខ្ញុំត្រូវបានទទួលការគំរាមសម្លាប់ដោយផ្ទាល់នៅឆ្នាំ២០១៦។ សមាគមជនជាតិភាគតិចរបស់យើងត្រូវបានគំរាមកំហែងថានឹងត្រូវបិទទ្វារដោយសារការធ្វើយុទ្ធនាការជាមួយសហគមន៍នាពេលថ្មីៗនេះ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ខ្ញុំនៅកំពុងខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីលើកកម្ពស់និងការពារសិទ្ធិដីធ្លីនិងធនធានធម្មជាតិរបស់ជនជាតិភាគតិច។ សំខាន់ខ្ញុំបានធ្វើការជាមួយស្ត្រីជនជាតិដើមភាគតិចក្នុងកម្មវិធីពង្រឹងអំណាចសេដ្ឋកិច្ចរបស់ពួកគេ។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកស្រីបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ?

“ស្ត្រីម្ចាស់អាជីវកម្មគួរចែករំលែកបទពិសោធន៍និងជំនាញពួកគាត់ជាមួយស្ត្រីនៅតំបន់ជនបទ

ខ្ញុំមានបទពិសោធន៍នឹងជីវិតដ៏ល្អមួយជាមេដឹកនាំជនជាតិដើម។មេរៀនសំខាន់ៗទាំងនោះគឺ៖

- ការទុកចិត្តពីសំណាក់ ក្រុមម្ចាស់ជំនួយ និងសហគមន៍ជនជាតិដើមរបស់ខ្ញុំដែលបានចូលរួមក្នុងការលើកកម្ពស់សិទ្ធិកាន់កាប់ដី។
- តម្លៃនៃតម្លាភាពនៅក្នុងការដឹកនាំអង្គការ។ខ្ញុំមានមោទនភាពខ្លាំងចំពោះអង្គការរបស់ខ្ញុំដោយសារយើងអាចសម្របខ្លួននិងធ្វើតាមតម្រូវការរបស់ម្ចាស់ជំនួយក្នុងស្រុកនិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិទោះបីយើងជាអង្គការដែលដឹកនាំដោយជនជាតិដើមក៏ដោយ ។
- ការគាំទ្រដ៏រឹងមាំពីក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនិងក្រុមការងារគឺជាកត្តាជំរុញចម្បងសម្រាប់ខ្ញុំក្នុងការដឹកនាំការទាមទារសិទ្ធិកាន់កាប់ដីជូនជនជាតិដើមទៅថ្ងៃអនាគត។

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកស្រីហើយតើអ្នកធានាថាក្រុម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកស្រីស្របតាមតម្លៃរបស់លោកស្រីយ៉ាងដូចម្តេច?

ខ្ញុំមានគុណតម្លៃស្នូលមួយចំនួនក្នុងការដឹកនាំ។ ខ្ញុំជឿលើសកម្មភាពដែលមានតម្លាភាពនិងគណនេយ្យភាព ដើម្បីធានាការគោរពផលប្រយោជន៍និងសិទ្ធិដល់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច។ ដើម្បីសម្រេចបាននូវរឿងទាំងនោះ ខ្ញុំនិងសហការីរបស់ខ្ញុំតែងតែទាមទារឱ្យមាន៖

- ការគោរព៖ ក្នុងនាមជាមនុស្ស យើងកើតមកមានសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ។ យើងត្រូវគោរពគ្នាទៅវិញទៅមកដោយមិនគិតពី អត្តសញ្ញាណ វប្បធម៌ និងភេទទេ។
- ចំណង់ក្នុងការលើកកម្ពស់យេនឌ័រ៖ យើងត្រូវធានាឱ្យមានការចូលរួមផ្នែកយេនឌ័រក្នុងសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍និងលើកកម្ពស់យេនឌ័រតាមរយៈការផ្តល់ឱកាសការងារ។
- ការប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការកសាងសហគមន៍ជនជាតិដើមដែលរឹងមាំ៖ ខ្ញុំមានការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំក្នុងការជួយដល់យុវវ័យនិងស្ត្រីជនជាតិដើមភាគតិច

ទាមទារសិទ្ធិដីធ្លីរបស់ពួកគេ។

- ការតស៊ូ៖ ខ្ញុំមិនដែលបោះបង់សុបិនចង់ធ្វើជាអ្នកដឹកនាំសហគមន៍ខ្ញុំទេ។ ថ្វីបើខ្ញុំទទួលបានការគាំពារកំហែងលើជីវិតខ្ញុំជាច្រើនដងក៏ដោយ ខ្ញុំនៅតែធ្វើការដើម្បីអត្ថប្រយោជន៍នៃសហគមន៍ជនជាតិដើមរបស់ខ្ញុំដែរ។

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកស្រីគិតថាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ ?

លក្ខណៈអវិជ្ជមាននៃអ្នកដឹកនាំគឺ៖

- អ្នកដឹកនាំដែលមិនយល់អំពីមនុស្សនិងបេសកកម្មរបស់អង្គការឬក្រុមរបស់ពួកគេ
- អ្នកដឹកនាំដែលមិនមានស្មារតីជាក្រុម។ អ្នកដឹកនាំដែលបំពានអំណាចរបស់ពួកគេទៅលើអ្នកក្រោមបង្គាប់និងក្រុមរបស់ពួកគេដោយមិនពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនិងអ្នកផ្សេងទៀត។
- មេដឹកនាំមិនមានគោលដៅនិងទិសដៅសម្រាប់ក្រុម។ ពួកគេខ្សោយទំនាក់ទំនងក្នុងក្រុម។
- ខ្វះតម្លាភាព៖ អ្នកដឹកនាំត្រូវមានភាពយុត្តិធម៌និងតម្លាភាពជាមួយក្រុមការងាររបស់ពួកគេ។ កង្វះតម្លាភាពអាចនាំឱ្យមានការខ្វះទំនុកចិត្តបាន។
- អំនួត៖ អ្នកដឹកនាំល្អត្រូវចេះស្តាប់ដោយប្រុងប្រយ័ត្ននិងទទួលយកទាំងអ្វីដែលត្រូវនិងអ្វីដែលខុស។ ដើម្បីក្លាយជាមេដឹកនាំដែលមានចក្ខុវិស័យដ៏ពិតប្រាកដ យើងត្រូវបោះបង់ចោលភាពអត្មានិយមរបស់យើងហើយផ្ដោតលើប្រជាជនរបស់យើងពីព្រោះគ្មានពួកគេយើងនឹងមិនអាចដើរទៅមុខនោះទេ។

តើលោកស្រីធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ) ?

ដើម្បីជំរុញភាពជាអ្នកដឹកនាំ ខ្ញុំត្រូវពង្រឹងខ្លួនឯងនិងក្រុមទាំងមូលឱ្យធ្វើការដោយតម្លាភាពនិងភាពស្មោះត្រង់ចំពោះអង្គការ ម្ចាស់ជំនួយ និងសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច។ ខ្ញុំនឹងផ្តល់ឱកាសនិងលើកទឹកចិត្តស្ត្រីជនជាតិដើមភាគតិចនិងយុវវ័យឱ្យធ្វើការសម្រេចចិត្ត។ ពួកគេនឹងទទួលបានការកសាងសមត្ថភាពលើការដឹកនាំនិងការអភិវឌ្ឍសហគមន៍។ ខ្ញុំនឹងផ្តល់អំណាចដល់ក្រុមខាងក្នុងរបស់ខ្ញុំ នឹងប្រគល់ភារកិច្ចសំខាន់ៗក្នុងការស្រាវជ្រាវអំពីសិទ្ធិដីធ្លីនិងការបង្កើតការពិភាក្សាគោលនយោបាយជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទាំងក្នុងស្រុកនិងក្រៅប្រទេស។ ខ្ញុំកំពុងប្រាប់ខ្លួនឯងគ្រប់ពេលវេលាថា ខ្ញុំត្រូវទៅបម្រើឱ្យសហគមន៍របស់ខ្ញុំ ហើយបន្តរៀនពីអ្នកដទៃដើម្បីអភិវឌ្ឍជំនាញរបស់ខ្ញុំនិងប្រជាជនខ្ញុំ។ ខ្ញុំនឹងបន្តប្រើការគិតគ្រិះរិះនិងធ្វើខ្លួនឱ្យស្ងប់ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមទាំងឡាយដែលអាចមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ជីវិតខ្ញុំ។

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលលោកស្រីបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកស្រី ? តើលោកស្រីដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា ?

ហានិភ័យដែលខ្ញុំបានឆ្លងកាត់មាន៖

- ការចោទប្រកាន់ថាមានជាប់ពាក់ព័ន្ធជ្បឹងនយោបាយជាមួយគណបក្សប្រឆាំង
- ច្បាប់និងបទបញ្ជាថ្មីៗ ឧទាហរណ៍ ច្បាប់ស្តីពីអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលជះឥទ្ធិពលដល់ប្រតិបត្តិការប្រចាំថ្ងៃរបស់អង្គការខ្ញុំ
- ការបំភិតបំភ័យនិងគំរាមកំហែងដល់ជីវិតខ្ញុំ ដោយសារការចូលរួមរបស់ខ្ញុំជាមួយសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចក្នុងរឿងសម្បទានដីធ្លី និងសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចដទៃទៀត។
- ការគំរាមកំហែងបិទអង្គការខ្ញុំ

ខ្ញុំនិងក្រុមរបស់ខ្ញុំមានដំណោះស្រាយជាក់លាក់មួយចំនួនដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យខាងលើ៖

- ខ្ញុំបានកសាងបណ្តាញដ៏ល្អ និងធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយវេទិកាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនិង UNHCR ។ នៅពេលមានការគំរាមកំហែងដល់ជីវិតខ្ញុំ ខ្ញុំអាចធ្វើចំណាកស្រុកមួយរយៈពេលខ្លី
- ខ្ញុំបានពន្យល់និងបានជួបផ្ទាល់ដឹកនាំកំពូលនៃសមាជិកសភា និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធក៏ដូចជាថ្នាក់ខេត្តអំពីបេសកកម្មរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមដើម្បីកាត់បន្ថយភាពតានតឹងនិងការយល់ច្រឡំ។
- ខ្ញុំបានចូលរួមចែករំលែកចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍ន័របស់ខ្ញុំក្នុងការធ្វើការជាមួយសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច ជាមួយរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាននិងថ្នាក់ជាតិ
- ខ្ញុំគោរពយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួននូវច្បាប់និងបទបញ្ជារបស់រដ្ឋាភិបាលហើយតែងតែ

ពិគ្រោះជាមួយក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍មុនពេលធ្វើការជាមួយរដ្ឋាភិបាល។ យើងប្រារព្ធទិវាសិទ្ធិនារីអន្តរជាតិ ទិវាជនជាតិដើមភាគតិចនិងព្រឹត្តិការណ៍ផ្ទាក់ជាតិផ្សេងទៀតជាមួយរដ្ឋាភិបាល។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ ហើយតើលោកស្រីគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច ?

រដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជាបានទទួលស្គាល់វប្បធម៌ចម្រុះផ្សេងគ្នាហើយមាននូវគោលនយោបាយជាតិដែលជំរុញឱ្យមានស្ត្រីជាអ្នកដឹកនាំទាំងក្នុងវិស័យឯកជននិងសាធារណៈ។ រដ្ឋាភិបាលមានកូដាជាក់លាក់សម្រាប់ស្ត្រីមេដឹកនាំនយោបាយមកពីរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់មូលដ្ឋានដូចជាមេភូមិស្ត្រី ចៅហ្វាយខេត្តស្ត្រី និងរដ្ឋមន្ត្រីស្ត្រីជាដើម។ រដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតក្រសួងកិច្ចការនារី ដែលមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការលើកកម្ពស់ភាពជាអ្នកដឹកនាំដល់ស្ត្រីនៅក្នុងសហគមន៍ ក្រុមហ៊ុននិងវិស័យរដ្ឋាភិបាល ក៏ដូចជាបង្កើតគោលនយោបាយនិងវិវាទាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ។ សម្រាប់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល យើងបានបង្កើតគំនិតផ្តួចផ្តើមជាច្រើនដើម្បីលើកកម្ពស់ស្ត្រីក្នុងតំណែងជាអ្នកដឹកនាំនិងគាំទ្រដល់ការលើកកម្ពស់សមភាពនិងសមធម៌យេនឌ័រ។ ជារៀងរាល់ឆ្នាំយើងទាំងអស់គ្នាអបអរសាទរសមិទ្ធផលរបស់យើងដោយការរៀបចំទិវាសិទ្ធិនារីអន្តរជាតិ៨ មីនា។

លោកស្រីមានជំនួញអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា ?

ខ្ញុំមានអនុសាសន៍មួយចំនួនសម្រាប់សហគ្រិនស្ត្រី។ ពួកគេគួរគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មរបស់ពួកគេដោយការដាក់ស្ត្រីឱ្យកាន់តែច្រើនក្នុងមុខតំណែងដឹកនាំដោយគ្មានការរើសអើង ជាពិសេសលើស្ត្រីមកពីតំបន់ជនបទ។ ពួកគេគួរតែផ្តល់ឱកាសបន្ថែមនិងអត់ធ្មត់ដល់ស្ត្រីនិងយុវវ័យជនជាតិភាគតិច។ ខ្ញុំស្នើឱ្យម្ចាស់អាជីវកម្មដែលជាស្ត្រីជួយចែករំលែកបទពិសោធន៍ន័និងជំនាញបន្ថែមដល់ស្ត្រីជនបទនិងក្រីក្រ។ ខ្ញុំក៏ចង់បានការអន្តរាគមន៍ដ៏សកម្មពីរដ្ឋាភិបាលដើម្បីបិទ KTV និងការជួញដូរមនុស្សឆ្លងកាត់ព្រំដែន។ ចុងបញ្ចប់ខ្ញុំចង់ឃើញស្ត្រីកាន់តែច្រើននៅក្នុងរដ្ឋាភិបាលនិងសង្គមស៊ីវិល ជួយស្ត្រីដទៃទៀតនៅតំបន់ជនបទដូចជាតំបន់ខ្ញុំជាដើម។ [WIK](#)

លោកជំទាវ **ជា សេនី**

ជំនួយការទេសាភិបាល និងជាអគ្គនាយក
បច្ចេកទេស | ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកជំទាវ (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកជំទាវជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកជំទាវមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំឈ្មោះ ជា សេនី។ខ្ញុំបានរៀបការហើយមានកូន៤នាក់ដែល២នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកទាំង៤គឺជាកូនចិញ្ចឹម។ ខ្ញុំបានជួបកូនប្រុសពេររបស់ខ្ញុំនៅពេលធ្វើដំណើរទៅខេត្តតាកែវជាមួយនឹងមូលនិធិរក្សាកុមារដែលជា

មូលនិធិមួយ ខ្ញុំបានចូលរួមបង្កើតឡើងដោយផ្ដោតលើសុខុមាលភាពរបស់កុមារកម្ពុជាដែលគ្មានលទ្ធភាពនិង លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីពិការភាពខាងផ្លូវចិត្តនិងផ្លូវកាយ។ ខ្ញុំក៏ចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការងារសប្បុរសធម៌ជាច្រើនទៀត រួមទាំងធ្វើជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃអង្គការស្នាមញញឹមកម្ពុជា(Smile Cambodia) ដែលផ្តល់ការរក្សាទុកដោយឥតគិតថ្លៃដល់កុមារឆេះបម្រាស់និងរលាកភ្លើងនិង មូលនិធិចក្ខុខ្មែរ ដែលផ្តល់ការរក្សាទុកភ្នែកឡើងវិញដោយសម្រាប់អ្នកដែលគ្មានលទ្ធភាព។

ខ្ញុំមានសញ្ញាបត្របរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ផ្នែកធនាគារពី SOAS University of London (ចក្រភពអង់គ្លេស)ហើយបច្ចុប្បន្នខ្ញុំកំពុងបន្តការសិក្សាថ្នាក់បណ្ឌិតនៅសាកលវិទ្យាល័យអាដិឡេស (អូស្ត្រាលី) ដោយផ្ដោតលើការធ្វើសមាហរណកម្ម និងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។

ក្នុងនាមជាជំនួយការទេសាភិបាលនៃធនាគារជាតិកម្ពុជាខ្ញុំទទួលបានបន្ទុកនាយកដ្ឋានចំនួនប្រាំ និងមានតំណែងក្នុងគណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយជាច្រើននៅក្នុងធនាគារនិងថ្នាក់ជាតិ។ ខ្ញុំក៏ជាប្រធានការិយាល័យឥណទានកម្ពុជាចាប់តាំងពីបង្កើតឡើងដំបូង។ ខ្ញុំក៏ជាសមាជិកនៅក្នុង South East Asia Advisory Board of WomenWorld Banking។ ហើយមុននោះខ្ញុំគឺជាសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការ Gender and Women Financial Inclusion នៃ Alliance for Financial Inclusion ។ មុនពេលខ្ញុំត្រូវបានតែងតាំងឱ្យកាន់តំណែងនេះ ខ្ញុំបានធ្វើការឡើងពីមន្ត្រីខ្ពស់កាលពីទៅជាអគ្គនាយករងនៃនាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យធនាគារ។ ខ្ញុំបានចេញធ្វើការនៅពេលកំពុងមានការផ្លាស់ប្តូររចនាសម្ព័ន្ធប្រព័ន្ធធនាគារឡើងវិញ ខណៈធនាគារកណ្តាលចង់ពង្រឹងមុខងារត្រួតពិនិត្យធនាគារ។ ដូច្នេះខ្ញុំមានមោទនភាពក្នុងការចូលរួមការកសាងទំនុកចិត្តនៅក្នុងវិស័យធនាគារនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាក៏ដូចជាការអភិវឌ្ឍជីវិតមានសំខាន់ដទៃទៀតក្នុងវិស័យនេះ។

ខ្ញុំមានកិត្តិយសផងដែរដែលបានរួមចំណែកក្នុងការកាត់បន្ថយគម្លាតនៃ

សមាហរណកម្មហិរញ្ញវត្ថុថ្នាក់ជាតិនិងអន្តរជាតិហើយត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ដោយសារកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងនេះ គេបានប្រគល់ពានរង្វាន់តស៊ូមតិផ្នែកយេនឌ័រដល់ខ្ញុំក្នុងឆ្នាំ២០១៨។ ខ្ញុំក៏ទទួលបានពានរង្វាន់ Asia 21 Young Leaders ឆ្នាំ ២០១៧ និង Young Societal Leaders ឆ្នាំ២០១៨ ក៏ដូចជា ZICO ASEAN 40 under 40 ជាការទទួលស្គាល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ខ្ញុំនៅក្នុងវិស័យធនាគារនៅកម្ពុជា។

នៅពេលដែលលោកជំទាវចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកជំទាវតើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកជំទាវ?

បញ្ហាប្រឈមចម្បងពេលដែលខ្ញុំចាប់ផ្តើមធ្វើការគឺការកសាងទំនុកចិត្តក្នុងវិស័យធនាគារជាតិសេសនៅពេលធនាគារចំនួន ១៧ ត្រូវបានរំលាយនៅពេលនោះ ហើយធនាគារ ៥ ទៀតមិនអាចសងប្រាក់បញ្ញើ សន្សំរបស់ខ្លួនបាន។ ដូច្នេះតើយើងធ្វើដូចម្តេចទើបអាចបញ្ចុះបញ្ចូលប្រជាជនឱ្យសន្សំប្រាក់នៅក្នុងធនាគារនិងអនុញ្ញាតឱ្យមានការអន្តរាគមន៍ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ

“
ត្រូវមានគោលបំណងច្បាស់លាស់និងប្តេជ្ញាចំណាយ។
គ្មានអ្វីអាចជំនួសញើស
ឈាមបានទេ

ដើម្បីរួមចំណែកដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច? ខ្ញុំរៀនបានច្រើនពីបទពិសោធន៍នេះ។ ចំណែករឿងផ្ទាល់ខ្លួនវិញ ខ្ញុំទើបប្រសូត្របានកូនដំបូងរបស់ខ្ញុំ ហើយពួកគាត់ត្រូវបំបៅដោះតែមួយមុខ។ ពេលនោះមិនទាន់មានស្នប់ទឹកដោះទេ ដូច្នេះខ្ញុំត្រូវតែការិយាល័យមកផ្ទះដើម្បីបំបៅកូនរបស់ខ្ញុំ។ លើសពីនេះទៅទៀត នៅពេលនោះខ្ញុំគឺជាបុគ្គលិកក្នុងចំណោមបុគ្គលិកមួយចំនួនតូចដែលមានសញ្ញាបត្រអន្តរជាតិ ដូច្នេះមានការរំពឹងទុកខ្ពស់ណាស់មកលើខ្ញុំ។ វាគឺជាសម្ពាធបន្ថែមមកលើខ្ញុំ ប៉ុន្តែក៏ជាឱកាសដ៏ល្អមួយសម្រាប់ខ្ញុំក្នុងការធ្វើនិងរៀនបន្ថែមទៀត។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកជំទាវបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ?

គណៈគ្រប់គ្រងនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាមានទស្សនៈមួយគឺថាតំណែងអាចត្រូវបានផ្តល់ឱ្យនិងដកចេញបាន ប៉ុន្តែទំនាក់ទំនងដែលយើងកសាងជាមួយនឹងក្រុមរបស់យើងនឹងនៅជាមួយយើងពេញមួយជីវិត។ ខ្ញុំបានរៀនដឹងថា ការដឹកនាំមិនមែនគ្រាន់តែជាការគ្រប់គ្រងក្រុមការងាររបស់យើងទេ ប៉ុន្តែវាក៏ជាការបំផុសគំនិតឱ្យពួកគេជឿនិងយល់ស្របតាមចក្ខុវិស័យរបស់យើង។ យើងទទួលបានលទ្ធផលល្អបំផុតពីក្រុមការងាររបស់យើងនៅពេលយើងជឿជាក់និងធ្វើការដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅរួម។ ការដឹកនាំពីងផ្នែកលើការកសាងនិងរក្សាទំនាក់ទំនងប្រកបដោយការគោរពជាមួយក្រុម ព្រោះវានឹងក្លាយជាទ្រព្យសម្បត្តិដ៏ធំបំផុតរបស់អ្នក។

តើអ្វីជាតម្លៃសូលរបស់លោកជំទាវហើយតើអ្នកធានាថាក្រុម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកជំទាវស្របតាមតម្លៃរបស់លោកជំទាវយ៉ាងដូចម្តេច?

ខ្ញុំរស់នៅតាមសម្តីមួយដ៏សាមញ្ញដែលខ្ញុំបានអាន “ធ្វើការដើម្បីបុព្វហេតុមិនមែនឱ្យគេទះដែអបអរទេ។ រស់ដើម្បីបង្ហាញ មិនមែនបង្អូត។ កុំព្យាយាម

“ បរាជ័យជាផ្នែកមួយនៃភាពជោគជ័យ។ ដូច្នេះត្រូវចេះរៀនពីវា។ ”

ធ្វើឱ្យគេឃើញវត្តមានយើង តែឱ្យគេដឹងពេលយើងអវត្តមាន”។ ខ្ញុំគិតថាការរស់នៅដើម្បីផ្តល់ចិត្តគេគឺច្បាស់ជាធ្វើឱ្យយើងហត់នៅយណាស់។ យើងមិនគួរតែការចង់បានការទទួលស្គាល់ពីអ្នកដទៃ នាំយើងឱ្យធ្វើអ្វីដែលប្រឆាំងនឹងមនសិការរបស់យើងទេ។ យើងត្រូវរីករាយជាមួយខ្លួនយើង ព្រោះចុងបញ្ចប់ទៅយើងគេងតែម្នាក់ឯងទេ។

ខ្ញុំមិនដែលបង្ខំក្រុមរបស់ខ្ញុំឱ្យមានទស្សនៈដូចខ្ញុំទេ។ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្យាយាមដឹកនាំពួកគេដោយឧទាហរណ៍។ ខ្ញុំជឿថាអ្វីគ្រប់យ៉ាងអាចត្រូវបានធ្វើបានល្អប្រសើរជាងមុន ប្រសិនបើអ្នកធ្វើគាត់ជឿជាក់លើវា។ ខ្ញុំជឿជាក់ថាក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ អ្នកត្រូវបង្កើតឃឹកសក្តានុពលដែលអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមរបស់អ្នកប្រើគំនិតច្នៃប្រឌិតដូចជាពួកគេដើម្បីសម្រេចលទ្ធផលល្អប្រសើរ។ ដូច្នេះជាជាងសរសេរបញ្ជីការងារឱ្យពួកគេ អ្នកត្រូវផ្តល់ឱ្យពួកគេនូវគោលបំណងច្បាស់លាស់និងផ្តល់អំណាចដល់ពួកគេដើម្បីរកវិធីដើម្បីសម្រេចគោលបំណងនោះ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ អ្នកក៏ត្រូវដឹងអំពីចំណុចខ្លាំងនិងភាពទន់ខ្សោយនៃសមាជិកក្រុមរបស់អ្នកដើម្បីអាចដាក់ការងារឱ្យពួកគេឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព។

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកជំទាវគិតថាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ ?

ឆាប់ខឹងគ្មានចេះអាណិតអាសូរ មោទនភាពនិងអំនួត។

តើលោកជំទាវធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ) ?

ខ្ញុំជឿថាព័ត៌មានគឺជាអំណាច។ អ្នកដឹកនាំល្អគឺជាអ្នកពូកែអាននិងស្តាប់។ ចំពោះម្ចាស់អាជីវកម្មស្ត្រី ការប្តេជ្ញាចិត្តនិងការយកចិត្តទុកដាក់ដ៏ម៉ឺងម៉ាត់គឺមានសារៈសំខាន់ណាស់ដើម្បីឈានទៅរកភាពជោគជ័យ។ កុំខ្លាចការបរាជ័យ ព្រោះវាជាផ្លូវទៅរកភាពជោគជ័យ។ ប៉ុន្តែអ្វីដែលសំខាន់បំផុត

នោះ គឺត្រូវតែជឿជាក់លើខ្លួនឯងហើយមានគោលបំណងច្បាស់លាស់។ ការខិតខំប្រឹងប្រែងដោយគ្មានគោលបំណងច្បាស់លាស់គឺគ្មានប្រយោជន៍ទេ។

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលលោកជំទាវបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកជំទាវ ? តើលោកជំទាវដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា ?

ចំពោះការសម្រេចចិត្តវាពាក់ព័ន្ធទៅនឹងហានិភ័យមួយចំនួនដែលអាចនឹងប្រែទៅជាអាក្រក់ឬល្អ។ ហើយអ្នកត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះការសម្រេចចិត្តរបស់អ្នក។ ប្រសិនបើវាល្អ យើងសប្បាយនឹងវា។ ប្រសិនបើវាប្រែទៅជាអាក្រក់ សូមយកវាជាមេរៀន។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ ហើយតើលោកជំទាវគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច ?

ប្រជាជនកម្ពុជាបានឆ្លងកាត់ដំណាក់កាលជាច្រើននៃប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏ជួរចត់មួយ។ ប៉ុន្តែយើងមិនដែលឈប់តស៊ូឡើយ។ យើងជាមនុស្សរឹងមាំណាស់។ យើងអាចផ្លាស់ប្តូរប្រទេសមួយដែលហែកហូរដោយសង្គ្រាមទៅជាប្រទេសដែលមានសេដ្ឋកិច្ចលូតលាស់លឿនបំផុតមួយក្នុងពិភពលោកនិងសម្រេចបានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ នេះគឺជាសក្ខីភាពនៃភាពអំណត់អត់ទ្រាំទាំងនេះ។ បើទោះបីជាធ្លាប់ឆ្លងកាត់បទពិសោធន៍ដ៏រន្ធត់យ៉ាងណា យើងក៏ជាប់ចូលក្នុងបញ្ជីប្រជាជនដែលមានភាពរួសរាយចាក់ទាក់បំផុតទាំង១០នៅលើពិភពលោកដែរ នេះបង្ហាញពីអាកប្បកិរិយាវិជ្ជមានរបស់យើងចំពោះជីវិត។

និយាយជាទូទៅក្នុងនាមជាប្រទេសដែលលូតលាស់ក្រោយគេកម្ពុជាអាចលោតរំលងដំណាក់កាលជាច្រើននៃការអភិវឌ្ឍ។ ដោយមានប្រជាជនវ័យក្មេងមានចំណេះដឹងខ្លាំងនិងរីកចម្រើន ចេះនិយាយភាសាអង់គ្លេស សូចនាករម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចមានស្ថិរភាព និងមានសក្តានុពលកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាវិជ្ជមាន ប្រទេសកម្ពុជាគឺជាបេក្ខជនដ៏ល្អម្នាក់ដែលជាគោលដៅវិនិយោគ។

លោកជំទាវមានដំបូន្មានអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា ?

ហ៊ានប្រថុយ៖ បរាជ័យគឺជាផ្នែកមួយនៃភាពជោគជ័យ។ គ្រប់ថ្នាំទាំងអស់បានបរាជ័យក្នុងការសាកល្បងមុនពេលវាជោគជ័យហើយអាចសង្គ្រោះជីវិតបាន។ កុំខ្លាចបរាជ័យ។ រៀនពីការបរាជ័យរបស់អ្នក។

មានគោលដៅច្បាស់លាស់និងត្រូវប្តេជ្ញាចិត្តជាមួយវា៖ គ្មានអ្វីអាចជំនួសព្រឹសឈាមបានឡើយ។ ភាពជាអ្នកដឹកនាំគឺជាជំនាញមិនមែនជាអំណោយធម្មជាតិទេ យើងអាចកើតមកមានទេពកោសល្យ ប៉ុន្តែភាពជាអ្នកដឹកនាំអាចរៀនបាន។ [w k](#)

លោកស្រី តាំង ប្រធានប្រឹក្សាភិបាល

ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល | អេច អេន អិល

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកស្រី (គ្រួសារ ការអប់រំ និងស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកស្រីជាអ្នកដឹកនាំ និងតើអ្វីដែលលោកស្រីមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំឈ្មោះតាំង ប្រធាន អាយុ ៣៧ ឆ្នាំជាក្រុមប្រឹក្សានាយកនៃក្រុមហ៊ុន H & L Group Co., Ltd.។ ខ្ញុំមានសំណាងណាស់ដែលបានកើតមកនៅក្នុងគ្រួសារមានទ្រព្យសម្បត្តិស្តុកស្តម្ភដែលឪពុកម្តាយគឺជាអ្នកជំនួញ ហើយខ្ញុំមានឱកាសគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុនតាំងពីអាយុ១៧ឆ្នាំមកម្ល៉េះ។ ដើម្បីបន្តអាជីវកម្មរបស់ឪពុកម្តាយខ្ញុំ ខ្ញុំសម្រេចចិត្តឈប់រៀននៅថ្នាក់ទី ៧ ហើយចាប់ផ្តើមគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មរបស់ពួកគាត់។

នៅពេលដែលលោកស្រីចាប់ផ្តើមអាជីពដំបូងរបស់លោកស្រីតើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់បំផុតរបស់លោកស្រី?

ខ្ញុំជាក្មេងស្រីដែលក្លាហាននិងរូសរាយម្នាក់ ជាមនុស្សម្នាក់ដែលចូលចិត្តកែលម្អខ្លួនឯងនិងអ្វីៗដែលនៅជុំវិញខ្ញុំ មនុស្សម្នាក់ដែលហ៊ានចាប់យកហានិភ័យ និងមានគំនិតឆ្លើយតបខ្ពស់។ ដូច្នេះខ្ញុំអាចប្រើទេពកោសល្យទាំងនេះដើម្បីធ្វើឱ្យអាជីវកម្មរបស់គ្រួសារខ្ញុំគឺក្រុមហ៊ុន តាំង ផេង ប៉េ កាន់តែរីកចម្រើនទាំងកេរ្តិ៍ឈ្មោះ និងមុខមាត់ផលិតផល ខណៈពេលដែលពង្រីកសាខាជាច្រើនកន្លែងនៅទូទាំងទីក្រុងនិងខេត្តនានាក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ២០០០-២០០៥ ។

បន្ទាប់ពីខ្ញុំបានរៀបការជាមួយប្តីរបស់ខ្ញុំដែលជំនួញសំណាញ់របស់គាត់គឺជាអាជីវកម្មអចលនទ្រព្យយើងបានចាប់ផ្តើមវិនិយោគលើអចលន ទ្រព្យ។ យើងអាចនិយាយបានថាយើងបានទទួលជោគជ័យយ៉ាងខ្លាំងនៅក្នុងអាជីវកម្មនេះចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០៦ មកដូចដែលយើងត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយមិត្តភក្តិនិងអ្នកដទៃចំពោះសមិទ្ធផលរបស់យើង។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ មានវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកដូចដែលយើងទាំងអស់គ្នាដឹង។ ជាសំណាងល្អយើងបានដឹងការ

“យើងរៀនបណ្តើរឆ្វេងបណ្តើរ ជួនយើងមានកំហុស តែយើងចេះកែប្រែកំហុសទាំងនោះ”

ធ្លាក់ចុះនេះមុនរួចក៏បានលក់ដីនិងអចលនទ្រព្យភាគច្រើនរបស់យើងនៅតំបន់ឆ្ងាយនិងនៅតាមបណ្តោយខេត្តហើយបានប្រើប្រាក់ទាំងនោះដើម្បីទិញដីនិងទ្រព្យសម្បត្តិនៅក្នុងទីក្រុងវិញ។ ការណ៍នេះបានការពារយើងពីវិបត្តិមួយចំនួនធំ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ យើងបានជួបឧបសគ្គមួយចំនួន។ ប៉ុន្តែយើងទាំងពីរនាក់ព្យាយាមក្រោកឈរឡើងដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា។ ជាសំណាងល្អនៅទីបំផុត មេឃប្រែជាពណ៌ខៀវបន្ទាប់ពីព្រះនេះ។ យើងអាចជម្នះឧបសគ្គពេលនោះ ហើយយើងបានរួមគ្នាបន្តអាជីវកម្មរបស់យើងដោយក្តីញញឹម។

សំខាន់ជាងនេះទៅទៀត យើងមិនបានចោលវាយខ្លះខ្លាយក្នុងពេលវេលាដ៏លំបាកទាំងនោះទេ។ ផ្ទុយទៅវិញយើងបានចំណាយលើការបណ្តុះបណ្តាលទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេសដើម្បីទទួលបាននូវចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍នីច្រើនជាងមុនហើយបានបង្កើតក្រុមហ៊ុនជាច្រើនទៀតដើម្បីទទួលបានចំណូលបន្ថែម។ យើងបានរៀននិងអនុវត្តក្នុងពេលតែមួយ។ យើងបានធ្វើកំហុស ប៉ុន្តែយើងបានកែតម្រូវវាយ៉ាងឆាប់រហ័ស។ យើងបានជួបឧបសគ្គប៉ុន្តែយើងបានដោះស្រាយវា។ យើងតែងតែគាំទ្រគ្នាទៅវិញទៅមកលើកទឹកចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមក ស្វែងយល់ពីគ្នា រៀនសូត្រពីគ្នាទៅវិញទៅមក ហើយតែងតែរកឱកាសដើម្បីសាកល្បងនិងរីកចម្រើន។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកស្រីបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ?

យើងបានរៀនសូត្រច្រើនពីបទពិសោធន៍របស់យើងនិងពីមនុស្សនៅជុំវិញយើង។ ដោយសារយើងជាអ្នកដឹកនាំ យើងប្តេជ្ញាធ្វើជាអ្នកដឹកនាំដ៏ល្អជាងគេ។

នៅក្នុងគ្រួសារទាំងមូល ស្វាមីរបស់ខ្ញុំនិងខ្ញុំប្តេជ្ញាចិត្តធ្វើជាគូស្វាមីភរិយា។ នៅក្នុងសង្គម ខ្ញុំប្តេជ្ញាចិត្តធ្វើជាគូម្តាយល្អ ជាមិត្តល្អ និងជាស្ត្រីល្អម្នាក់។ ទាំងនេះឆ្លុះបញ្ចូលទាំងរបៀបដែលខ្ញុំស្លៀកពាក់ អាកប្បកិរិយារបស់ខ្ញុំ ពាក្យពេចន៍របស់ខ្ញុំក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងក៏ដូចជាការគោរពរបស់ខ្ញុំចំពោះអ្នកដទៃ។ ខ្ញុំតែងតែរៀនអ្វីដែលល្អពីអ្នកដទៃហើយព្យាយាមធ្វើឱ្យបានល្អ។ ក្នុងនាមជាមនុស្សគូម្នាក់វាជារឿងទឹកចិត្តឱ្យខ្ញុំស្រឡាញ់មនុស្សដោយ

ស្មោះត្រង់និងដោយគ្មានលក្ខខណ្ឌណាមួយ មិនមែនសម្រាប់តែមនុស្សនៅជុំវិញខ្ញុំនោះទេប៉ុន្តែសម្រាប់មនុស្សទាំងអស់ជាទូទៅ។

តើអ្វីជាតម្លៃស្នូលរបស់លោកស្រីហើយតើអ្នកធានាថាក្រុម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកស្រីស្របតាមតម្លៃរបស់លោកស្រីយ៉ាងដូចម្តេច ?

ភាពឱនលំទោន ទន់ភ្លន់ រូសរាយរាក់ទាក់ គោរពនិងផ្តល់តម្លៃដល់អ្នកដទៃ ការចែករំលែក ... សុទ្ធតែជាមូលធនក្នុងការធ្វើឱ្យមនុស្សស្គាល់ខ្ញុំស្រឡាញ់ខ្ញុំ ហើយគោរពខ្ញុំអស់ពីដួងចិត្តរបស់ពួកគេ។

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកស្រីគិតថាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ ?

- នេះគឺជាបុគ្គលិកលក្ខណៈអវិជ្ជមានដែលត្រូវជៀសវាង៖
- ទាមទារជ្រុល
 - ក្រអឺតក្រអឺន
 - បន្ទោសអ្នកដទៃចំពោះលទ្ធផលដែលមិនបានរំពឹងទុក
 - គ្មានការណែនាំច្បាស់លាស់
 - មិនផ្តល់តម្លៃគ្រប់គ្រាន់

- មិនផ្តល់ឱកាស
- គ្មានការបំផុសគំនិតទេ
- គ្មានការកោតសរសើរ
- មិនទទួលយកគំនិតឬការងារថ្មី ទាំងនេះមិនត្រឹមតែមិនធ្វើឱ្យអ្នកក្លាយជាអ្នកដឹកនាំល្អនោះទេ វាក៏ជះឥទ្ធិពលដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់អ្នក។ អ្នកមិនអាចរីកចម្រើនខ្លួនអ្នក ហើយក៏មិនអាចជួយមនុស្សនៅជុំវិញអ្នករីកចម្រើនដែរ!!

- អ្វីដែលយើងគួរធ្វើ៖
- កុំកែអ្នកដទៃ កែខ្លួនដោយខ្លួនឯង បញ្ឈប់ការទាមទារហួសហេតុ
 - កុំរកមើលកំហុសរបស់អ្នកដទៃ
 - មានភាពអត់ធ្មត់ ចេះលើកលែងទោសនិងផ្តល់ឱកាសដល់អ្នកដទៃគឺជាទម្លាប់ល្អរបស់អ្នកដឹកនាំ។
 - លើសពីនេះទៀត មានប្រយោគមួយដែលខ្ញុំតែងតែប្រាប់និងរំលឹកខ្លួនឯងថា "វាសនារបស់ពួកគេគឺនៅក្នុងដៃរបស់ខ្ញុំ ដូច្នេះតើខ្ញុំអាចធ្វើអ្វីសម្រាប់ពួកគេបាន?" សំណួរនេះពិតជាជំរុញឱ្យធ្វើច្រើនជាងនេះ!

តើលោកស្រីធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសហគមន៍យេនឌ័រ) ?

ភាពជាអ្នកដឹកនាំមិនត្រឹមតែសម្រាប់បុរសប៉ុណ្ណោះទេ តែស្ត្រីត្រូវការជំនួយគ្រប់ទីកន្លែង។

- នៅក្នុងគ្រួសារ ពួកគាត់គឺជាម្តាយដែលយកចិត្តទុកដាក់ថែរក្សាកូនៗធ្វើជាតំណាង បង្រៀនពួកគេ ផ្តល់ជំនួយដល់ពួកគេនិងមានការងារជាច្រើនទៀតដែលម្តាយទាំងអស់មិនអាចចៀសវាងបាន។
- នៅក្នុងក្រុមហ៊ុន ពួកគាត់ដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការសម្របសម្រួលភារកិច្ចពីគ្រប់ទីកន្លែងហើយពួកគាត់ក៏ជាកម្លាំងចលករដ៏រឹងមាំមួយសម្រាប់វឌ្ឍនភាពផងដែរ។ ប្រហែលជាស្ត្រីមានការអត់ធ្មត់ជាងបុរស។
- នៅក្នុងសង្គម មានតែស្ត្រីទេដែលអាចយល់អំពីស្ត្រី ជំរុញទឹកចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមក មើលថែគ្នាទៅវិញទៅមក ចែករំលែកជាមួយគ្នា និងការរៀនសូត្រពីគ្នាទៅវិញទៅមក ... គឺជាអ្វីដែលយើងតែងតែធ្វើ។

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលលោកស្រីបានជួបប្រទះនៅក្នុងអាជីពរបស់លោកស្រី ? តើលោកស្រីដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា ?

ការទុកចិត្តលើមនុស្សខ្លាំងពេកបានបង្កឱ្យមានការបាត់បង់ដ៏ធំធេងក្នុងអំឡុងឆ្នាំ២០០៧-២០១០។ នៅពេលនោះ ស្វាមីខ្ញុំនិងខ្ញុំបានជួយគ្នាទៅវិញទៅមកដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាម្តងមួយៗ ដោះស្រាយវាដោយការយល់ដោយបង្កើតដំណោះស្រាយឈ្នះ-ឈ្នះ។ យើងមិនចង់បានទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកដទៃទេ។ យើងសុខចិត្តបាត់បង់ហើយចាត់ទុកវាជាមេរៀនជីវិត។ យើងដើរតាមគោលការណ៍"ចាញ់ដើម្បីឈ្នះ" ។ យើងមិនបានជជែករកខុសត្រូវ ឬប្រឆាំងតបតវិញទេ។

ដោយគោលការណ៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់យើងដើម្បីរក្សាចំណងដ៏ល្អរវាងមិត្តភក្តិនិងសាច់ញាតិ សព្វថ្ងៃយើងមាននិមន្តមិត្តភក្តិជាច្រើនហើយខ្ញុំសប្បាយរីករាយដែលអាចនិយាយថាយើងរក្សាទំនាក់ទំនងល្អនៅក្នុងចំណោមពួកគេ។

លោកស្រីមានជំនួយនូវអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា ?

- ស្ត្រីគឺជាកម្លាំងចលករដ៏សំខាន់ដែលគ្រួសារនិងសង្គមមិនអាចអត់បាន
- មនុស្សគ្រប់រូបមានភាពជាអ្នកដឹកនាំពីខាងក្នុងខ្លួន ប៉ុន្តែអ្នកខ្លះមិនចាប់អារម្មណ៍ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ទេហើយចាំតែពីងផ្នែកលើអ្នកដទៃ។ នោះហើយជាមូលហេតុដែលមនុស្សមួយចំនួនមិនមានឱកាសប្រើកម្លាំងរបស់ខ្លួននិងអភិវឌ្ឍន៍។
- ជាមនុស្សដែលពឹងលើខ្លួនឯង
- ហ៊ានធ្វើអ្វីដែលអ្នកដទៃអាចធ្វើបាន។
- រៀនគ្រប់គ្រងមនុស្ស។ អ្នកកាន់តែគ្រប់គ្រងមនុស្សបានច្រើន អ្នកកាន់តែចេះទទួលខុសត្រូវកាន់តែច្រើនហើយអ្នកកាន់តែមានការប្រុងប្រយ័ត្នច្រើន។ បន្ទាប់មកភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់អ្នកនឹងប្រសើរឡើងផងដែរ។
- កុំខ្លាចមានកំហុស។ ហ៊ានធ្វើការសម្រេចចិត្ត។ ប៉ុន្តែមុនពេលដែលអ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្ត អ្នកត្រូវវិភាគពីគ្រប់ជ្រុងទាំងអស់។
- មុននឹងអ្នកបន្ទោសអ្នកដទៃ សូមរៀនពីរបៀបដែលត្រូវសួរជាមុនសិន។ ដឹកនាំខ្លួនអ្នកសិន មុននឹងអ្នកដឹកនាំអ្នកដទៃ។ [wk](#)

លោកស្រី ប៉ុង លីមសាន

ស្ថាបនិក និងនាយិកាប្រតិបត្តិ | ក្រុមហ៊ុន ហ្វីស វិមិនថេក អេស៊ី

អ្នកដឹកនាំ
ស្ត្រីនៃកម្ពុជា

សូមផ្តល់ការណែនាំខ្លីៗអំពីជីវិតរបស់លោកស្រី (គ្រួសារ ការអប់រំ និង ស្ថានភាពគ្រួសារ) និងបទពិសោធន៍របស់លោកស្រីជាអ្នកដឹកនាំ និង តើអ្វីដែលលោកស្រីមានមោទនភាពបំផុត?

ខ្ញុំឈ្មោះប៉ុង លីមសាន អ្នកជំនាញMIS និងSoftware Solution ហើយក៏ជាម្តាយរបស់កូនពីរនាក់។ ខ្ញុំកើតនៅឆ្នាំ១៩៨០នៅភូមិដាច់ស្រយាលមួយនៃខេត្តកណ្តាល ប្រទេសកម្ពុជា។ ខ្ញុំបានរៀបការជាមួយលោកប៊ិន សុជាតិក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ហើយមានកូនស្រីម្នាក់និងប្រុសម្នាក់។ ក្រោយពីបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មអស់រយៈពេលជាង ១០ឆ្នាំក្នុងការផ្តល់សេវាប្រឹក្សាយោបល់ផ្នែកព័ត៌មានវិទ្យាដល់ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល ធនាគារពិភពលោក ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងក្រុមហ៊ុនឯកជន ខ្ញុំបានដឹងថាប្រទេសកម្ពុជានិងក្នុងតំបន់កំពុងត្រូវការ យុវនារីបន្ថែមទៀតដើម្បីចូលរួមក្នុងវិស័យSoftwareនិងបច្ចេកវិទ្យាដើម្បីបំពេញតម្រូវការរបស់សហគមន៍និងដើម្បីបង្កើនឥទ្ធិពលឱ្យកាន់តែខ្លាំង។

បន្ទាប់មកខ្ញុំបានចាប់ផ្តើមពិភាក្សាពីតម្រូវការជាមួយប្តីនិងកូនរបស់ខ្ញុំអំពីក្តីសុបិនរបស់ខ្ញុំដែលចង់ជំរុញបេសកកម្មនេះសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជានិងសហគមន៍ក្នុងតំបន់។ ចុងក្រោយពួកគាត់យល់ស្របនិងគាំទ្រក្តីសុបិនរបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំបានបង្កើតក្រុមហ៊ុនFirst Womentech Asia Co., LTD ដែលត្រូវបានគេស្គាល់ថា FWTA ជាក្រុមហ៊ុនផ្តោតលើបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានវិទ្យាដែលមានស្ត្រីភាគច្រើនធ្វើការនៅក្នុងខេត្តសាក្សី២០១៣។ វាជាក្រុមការងារឯករាជ្យដែលមានសមាជិកក្រុម៥នាក់រួមទាំងខ្ញុំ។ ចាប់តាំងពីការបង្កើតឡើងមក FWTA បានរីកចម្រើនបន្តិចម្តងៗហើយត្រូវបានចុះបញ្ជីដោយស្របច្បាប់ជាមួយក្រសួងពាណិជ្ជកម្មរបស់រដ្ឋាភិបាល។ ក្តីសុបិនរបស់ខ្ញុំក្នុងការបង្កើត FWTA គឺចង់ចូលរួមនាំប្រជាជនកម្ពុជាវិស័យក្មេងក៏ដូចជាវិស័យកម្មបច្ចេកវិទ្យាស្ត្រីមកក្នុងក្រុមហ៊ុនដើម្បីឱ្យយើងអាចផ្តល់ជូននូវដំណោះស្រាយនិងបច្ចេកវិទ្យាប្រតិបត្តិដ៏ល្អបំផុតដល់អតិថិជនរបស់យើងទាំងអស់ជាពិសេសចំពោះស្ត្រី និងសហគ្រិនវ័យក្មេងនៅក្នុងវិស័យសុខាភិបាលនិងវេជ្ជសាស្ត្រដើម្បីជួយឱ្យពួកគេរីកចម្រើននិងទទួលបានជោគជ័យនៅក្នុងអាជីវកម្មរបស់ពួកគេ។

“ បង្កើតវប្បធម៌ការងារដោយខ្លួនឯង អ្នកនឹងសម្រេចគោលដៅចុងក្រោយរបស់អ្នក ”

ក្នុងនាមជាស្ថាបនិកនិងនាយិកាប្រតិបត្តិនៃFWTA ខ្ញុំដើរតួនាទីចម្បងដោយត្រួតពិនិត្យប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មប្រចាំថ្ងៃរបស់ក្រុមហ៊ុនដែលមានការភ្ជាប់បណ្តាញសម្រាប់អាជីវកម្មដើម្បីគាំទ្រដល់ការរចនាផលិតផលក៏ដូចជាការអភិវឌ្ឍបច្ចេកទេសផលិតផលរបស់ក្រុមហ៊ុនដើម្បីបំពេញតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិដែលមានគុណភាពនិងសុវត្ថិភាពខ្ពស់។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ខ្ញុំបានផ្តល់សេវាកម្មពិគ្រោះយោបល់ សម្រាប់គម្រោងមួយចំនួនរបស់រដ្ឋាភិបាលដែលទទួលបានមូលនិធិពីធនាគារពិភពលោក ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ភ្នាក់ងារម្ចាស់ជំនួយអន្តរជាតិ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល តាមរយៈការចែករំលែកជំនាញរួមគ្នាជាមួយក្រុមហ៊ុនពិគ្រោះយោបល់ក្នុងស្រុកនិងអន្តរជាតិចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១០ រហូតដល់បច្ចុប្បន្ននេះ។ ចាប់ពីឆ្នាំ២០០៦ ដល់ឆ្នាំ២០១០ខ្ញុំគឺជាអ្នកឯកទេសផ្នែកព័ត៌មានវិទ្យានិងជាប្រធានផ្នែកព័ត៌មានវិទ្យារបស់ក្រុមហ៊ុនAgrifood Consulting International, Inc. (ACI) និងក្រុមហ៊ុនដែលមានមូលដ្ឋាននៅប្រទេសអូស្ត្រាលី Agricultural Development International (ADI) ។ ជាមួយក្រុមហ៊ុនទាំងពីរនេះខ្ញុំត្រូវបំពេញតួនាទីនិងភារកិច្ចស្នូលក្នុងការរចនាMISការគ្រប់គ្រងមូលដ្ឋានទិន្នន័យ និងការគ្រប់គ្រងដំណោះស្រាយព័ត៌មានវិទ្យា។

ដោយសារខ្ញុំជាអ្នកធ្វើការងារហើយមានការប្តេជ្ញាចិត្ត ស្ថាបនិកនិងនាយិកាចាត់ការទូទៅនៃក្រុមហ៊ុនពិតជាទុកចិត្តលើខ្ញុំទាំងស្រុងហើយជឿជាក់លើសមត្ថភាពរបស់ខ្ញុំ។ ក្រុមហ៊ុននីមួយៗផ្តល់ឱ្យខ្ញុំនូវឱកាសដ៏ល្អក្នុងការកសាងជំនាញទំនប់ន្ថែមទៀតក្នុងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុលំហូរសាច់ប្រាក់គ្រប់គ្រងធនធានមនុស្សនិងការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលក្នុងការិយាល័យ។ ជាការឆ្លើយតបនឹងការជឿទុកចិត្តរបស់គេលើខ្ញុំ ខ្ញុំបានប្រឹងប្រែងអស់ពីសមត្ថភាពដើម្បីបំពេញភារកិច្ចដែលខ្ញុំបានទទួលដោយហេតុនេះខ្ញុំអាចចូលរួមជាមួយក្រុមហ៊ុនធ្វើការរួមគ្នាជាមួយដើម្បីជោគជ័យនិងបញ្ចប់គម្រោងទាំងអស់ដល់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានិងរដ្ឋាភិបាលអាស៊ានដទៃទៀតក៏ដូចជាគម្រោងដែលផ្តល់មូលនិធិដោយធនាគារពិភពលោក ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ក៏ដូចជាសហគមន៍ម្ចាស់ជំនួយអន្តរជាតិ/ភ្នាក់ងារនិងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល។

ខ្ញុំបានចាប់ផ្តើមអាជីពរបស់ខ្ញុំដោយធ្វើការជាប្រធានគ្រប់គ្រងទិន្នន័យនិងជាលេខាគណនេយ្យឱ្យគម្រោងមួយដែលឧបត្ថម្ភដោយដាណឺម៉ាកសម្រាប់រដ្ឋបាលព្រៃឈើកម្ពុជាបន្ទាប់ពីខ្ញុំបានទទួលបរិញ្ញាបត្រ។ តួនាទីចម្បងរបស់ខ្ញុំគឺការរចនា អភិវឌ្ឍនិងគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធទិន្នន័យរបស់គម្រោង។

ខ្ញុំបានបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រវិទ្យាសាស្ត្រកុំព្យូទ័រនិងវិស្វកម្មក្នុងឆ្នាំ២០០៣ពីសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ (RUPP) ហើយបានទទួលបរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់របស់ខ្ញុំពីសាកលវិទ្យាល័យនេះនៅឆ្នាំ២០០៦។ ខ្ញុំបានបញ្ចប់វគ្គមួយឆ្នាំផ្នែករដ្ឋបាលពាណិជ្ជកម្មពីសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រនិងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច(RULE)។

ក្នុងនាមជាមេដឹកនាំស្ត្រីនៃក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាFWTA នៅក្នុងប្រទេសមួយដែលមិនសូវទទួលស្គាល់ស្ត្រីដែលមានការងារធ្វើគឺជារឿងដ៏លំបាកមួយ។ ទោះជាយ៉ាងណា ខ្ញុំបានយកចិត្តទុកដាក់លើបញ្ហា និងបរិយាកាសនេះហើយឈានទៅរកសុបិនរបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំចាប់ផ្តើមដោយប្រមូលមនុស្សនៅជុំវិញខ្ញុំ មិត្តរួមការងារ ដៃគូអាជីវកម្មឱ្យជឿលើ ចក្ខុវិស័យសមត្ថភាពនិង

ចំណេះដឹងរបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំគិតថាយើងទាំងអស់គ្នារួមទាំងខ្ញុំផងដែរ ដូចជាមិត្ត រួមការងារ មិត្តភក្តិ និងអ្នកគាំទ្រ ជាជាង អ្នកដឹកនាំនិងអ្នកក្រោមឱវាទ។ ខ្ញុំ ដឹងថាភាពជោគជ័យរបស់យើងមិនអាចត្រឹមតែជាការនិយាយមាត់ឡើយ ប៉ុន្តែតាមរយៈសកម្មភាពពិតប្រាកដដែលដែលអាចធានាថាខ្ញុំអាចទទួលបាន ជោគជ័យ។ ហើយយើងជាស្ត្រីអាចទទួលបានជោគជ័យក្នុងការដឹកនាំការងារ បច្ចេកវិទ្យាដែលគេច្រើនវាយតម្លៃតួនាទីដឹកនាំថាជា ការងាររបស់បុរស។

ខ្ញុំត្រូវរក្សាតុល្យភាពនិងគ្រប់គ្រងពេលវេលារបស់ខ្ញុំសម្រាប់ការងារនិងគ្រួសារ ប៉ុន្តែសំណាងល្អវិបល្លាសរបស់គ្រួសារខ្ញុំ ខុសពីគ្រួសារខ្មែរមួយចំនួនធំ។ យើង ទៅធ្វើការនៅពេលព្រឹកហើយក្មេងៗទៅសាលារៀនហើយស្នាក់នៅរហូតដល់ រសៀល។ យើងទទួលទានអាហារថ្ងៃត្រង់នៅខាងក្រៅហើយត្រលប់មកផ្ទះ វិញនៅពេលល្ងាច។ ប្តីរបស់ខ្ញុំយល់ពីសមភាពយេនឌ័រហើយចង់លើកកម្ពស់ ស្ត្រី ដូច្នេះវាមិនមានឧបសគ្គ សម្រាប់ខ្ញុំក្នុងការបំពេញការងារនិងអាជីវកម្ម ដើម្បីបំពេញក្តីស្រមៃរបស់ខ្ញុំ។

នៅក្នុងអាជីពរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំមានមោទនភាពដែលបានធ្វើជាគំរូសម្រាប់ស្ត្រីក្នុង វិស័យអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យានិងសម្រាប់នារីខ្មែរក្មេងៗដែលមានបំណងចាប់ផ្តើម អាជីវកម្មជាពិសេសអាជីវកម្មបច្ចេកវិទ្យា។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ផ្នែកមួយនៃ អាជីវកម្មរបស់ខ្ញុំគឺគាំទ្រនិងដោះស្រាយបញ្ហានិងជួយដល់ការលូតលាស់នៃ អាជីវកម្មជាពិសេសសម្រាប់ស្ត្រីនិងសហគ្រិនវ័យក្មេងដែលកំពុងធ្វើអាជីវកម្ម ក្នុងវិស័យសុខាភិបាលនៅកម្ពុជា។ នេះជាក្តីសុបិនរបស់ខ្ញុំ។

ខ្ញុំបានចាប់ផ្តើមអាជីព ជាមន្ត្រីទិន្នន័យនិងធ្វើការងាររដ្ឋបាលផ្សេងទៀត នៅក្នុងខែកក្កដាឆ្នាំ២០០៣ ជាមួយគម្រោងរបស់រដ្ឋាភិបាលដែលទទួលបាន មូលនិធិពីរដ្ឋាភិបាលដាលីម៉ាកដែលមានមូលដ្ឋាននៅខេត្តព្រះសីហនុនៃ ប្រទេសកម្ពុជា។ ខ្ញុំត្រូវផ្លាស់លំនៅទៅធ្វើការហើយរស់នៅឆ្ងាយពីគ្រួសារ។ នេះគឺជាឧបសគ្គទីមួយរបស់ខ្ញុំក្នុងការបញ្ចុះបញ្ចូលគ្រួសារជាពិសេសម្តាយ របស់ខ្ញុំថាខ្ញុំអាចធ្វើបាន។ ម្តាយរបស់ខ្ញុំមិនចង់ឱ្យខ្ញុំទៅធ្វើការនៅទីនោះទេ នៅពេលគាត់ព្រួយបារម្ភខ្ញុំ ប៉ុន្តែខ្ញុំបានទៅធ្វើការជាមួយគម្រោងនេះអស់ រយៈពេលជិត៣ឆ្នាំមុនពេលខ្ញុំអាចត្រលប់ទៅរាជធានីភ្នំពេញវិញ។ ពេល ដែលនៅទីនោះខ្ញុំរៀនសូត្របានច្រើន ជាបទពិសោធន៍ដំបូងរបស់ខ្ញុំនៅក្នុង ពិភពការងារអាជីព។ ខ្ញុំប្រឹងធ្វើការជាខ្លាំង ហើយបានធ្វើដំណើរច្រើន ពី ខេត្តនេះមករាជធានីភ្នំពេញដោយសារខ្ញុំរៀនអនុបណ្ឌិតនៅចុងសប្តាហ៍ ហើយចាំបាច់ត្រូវមកធ្វើការនៅរាជធានីភ្នំពេញជាញឹកញាប់។ នៅទីបញ្ចប់ ខ្ញុំបានយកល្ខះឧបសគ្គនេះដោយជោគជ័យហើយបានបញ្ចប់បេសកកម្ម របស់ខ្ញុំជាមួយគម្រោងនេះ ក៏ដូចជាទទួលបានសញ្ញាបត្រអនុបណ្ឌិតផ្នែក វិទ្យាសាស្ត្រកុំព្យូទ័រនិងវិស្វកម្ម។

បន្ទាប់ពីពិសោធន៍ដំបូងដ៏ធំមួយនេះខ្ញុំបានអភិវឌ្ឍខ្លួនខ្ញុំឱ្យកាន់តែខ្ពស់ ជាមួយអ្នកជំនាញផ្នែក IT។ នៅពេលខ្ញុំត្រលប់មករាជធានីភ្នំពេញ ខ្ញុំបាន ចូលរួមជាមួយក្រុមហ៊ុនពិគ្រោះយោបល់ឯកជនអស់រយៈពេលជិត៤ ឆ្នាំ ជាអ្នកពិគ្រោះយោបល់ដល់គម្រោងរដ្ឋាភិបាលដែលទទួលបានមូលនិធិពី

ធនាគារពិភពលោក ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ទីភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយអន្តរជាតិ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល។ មុនពេលបង្កើត FWTA នៅឆ្នាំ ២០១៣ ហើយបន្ទាប់ពីនោះ ខ្ញុំគឺជាអ្នកប្រឹក្សាយោបល់ផ្នែកMISសម្រាប់ភ្នាក់ងារ រដ្ឋាភិបាលនានា តាមរយៈការសហការរួមគ្នានិងការធ្វើការជាមួយក្រុមហ៊ុន ពិគ្រោះយោបល់ក្នុងស្រុកនិងអន្តរជាតិ។ នៅក្នុងអាជីពរបស់ខ្ញុំក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យានិងជា អ្នកជំនាញការផ្នែកMISខ្ញុំប្រឈមនឹងបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដូចជា៖

- ខ្ញុំត្រូវធ្វើឱ្យគេជឿថាក្នុងនាមជាស្ត្រី ខ្ញុំក៏អាចទទួលបានជោគជ័យក្នុង ការងារដែលគេចាត់ទុកថាជាការងាររបស់បុរសដែរ។
- ខ្ញុំត្រូវបញ្ចុះបញ្ចូលសមាជិកក្រុមឱ្យជឿលើចក្ខុវិស័យនិងគំនិតនៃការ អភិវឌ្ឍរបស់ក្រុមហ៊ុនក៏ដូចជាការចូលរួមចំណែកដើម្បីធ្វើឱ្យផលមាន ឥទ្ធិពលកាន់តែច្រើនសម្រាប់សហគមន៍និងជីវិតការងារប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេ។
- បង្កើនការទុកចិត្តនៃដៃគូអាជីវកម្មទាំងអស់ ថាស្ត្រីក៏អាចដឹកនាំក្រុមហ៊ុន បច្ចេកវិទ្យានិងបង្កើតផលិតផលបច្ចេកវិទ្យាប្រកបដោយគុណភាពដើម្បី ដោះស្រាយបញ្ហាអាជីវកម្មរបស់ពួកគេ។
- បញ្ហាប្រឈមផ្សេងទៀតរួមមានការបែងចែករវាងគ្រួសារនិងការងារ។ ក្នុងនាមជាស្ត្រី យើងមានការងារផ្ទះច្រើនជាងបុរស ទោះបីយើងអាច មានស្វាមីដែលដឹងពីតួនាទីយេនឌ័រនិងវិសមភាពយេនឌ័រ ហើយជាអ្នក ដែលគាំទ្រនិងចង់ឃើញស្ត្រីច្រើនទៀតមាន តួនាទីនៅក្នុងសង្គមក៏ដោយ។
- ការគ្រប់គ្រងលំហូរសាច់ប្រាក់ផ្តល់ឱ្យខ្ញុំនូវបទពិសោធន៍ន័ររៀនសូត្រមួយ ដ៏ល្អស្តីពីរបៀបគ្រប់គ្រងនិងធានាឱ្យ FWTA អាចរស់បាន នៅពេលយើង បានចាប់ផ្តើម បង្កើតក្រុមហ៊ុនដោយមានទឹកប្រាក់ត្រឹមតែ៥០០០ ដុល្លារ

អាមេរិកនិងប្រាក់កម្ចីបន្តិចបន្តួចពីបងស្រីរបស់ខ្ញុំ។ យើងមិនមានមូលនិធិ បម្រុងច្រើនដើម្បីចំណាយលើការខាតបង់ទេ។ ខ្ញុំមានផែនការមេសម្រាប់ ផលិតផលជំនួញ និងអាចផ្តល់មតិក្នុងការរចនាផលិតផលនិងការអភិវឌ្ឍហើយ ខ្ញុំបានពិនិត្យរាល់ការបង្កើតផលិតផលទាំងអស់។ ទន្ទឹមនឹងនេះខ្ញុំត្រូវចេញទៅ ធ្វើការងារលក់មួយចំនួននិងធ្វើការងារពិគ្រោះយោបល់ដើម្បីទទួលបាន លុយសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍក្រុមហ៊ុន។

- ការទទួលបាននូវប្រភពមូលនិធិដើម្បីឱ្យក្រុមហ៊ុនអាចរស់បាននៅ ដំណាក់កាលដំបូង ក៏ដូចជាគាំទ្រដល់ការរីកចម្រើនរបស់ក្រុមហ៊ុននៅក្នុង ដំណាក់កាលរីកលូតលាស់ដំបូងគឺជាបញ្ហាប្រឈមមួយសម្រាប់អាជីវកម្ម ជាច្រើននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា រួមទាំងក្រុមហ៊ុនរបស់ខ្ញុំផងដែរ។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកតើលោកស្រីបានរៀនមេរៀនដ៏មានតម្លៃអ្វីក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ ?

ក្នុងតួនាទីជានាយិកាប្រតិបត្តិនៃ FWTA ខ្ញុំបានរៀនមេរៀនល្អៗជាច្រើន ពីការងារប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្ញុំ។ ក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ យើងត្រូវមានទស្សនវិស័យ ច្បាស់លាស់អំពីគោលដៅនិងបេសកកម្មនៃអាជីវកម្មដែលជាយុទ្ធសាស្ត្រ ស្តុយដ៍ដើម្បីដឹកនាំក្រុមឆ្ពោះទៅមុខជាមួយគ្នា។

នៅដំណាក់កាលដំបូងនៃការបង្កើតក្រុមហ៊ុន យើងត្រូវមានវិស្វករនិង ស្ថាបត្យករដើម្បីរចនានិងបង្កើតវប្បធម៌ ការងារនិងប្រព័ន្ធការងារ ជាជាង ផ្តល់ការងារឱ្យនរណាម្នាក់ផ្សេងទៀតធ្វើជំនួស។ ក្រោយមក យើងអាច

ឱ្យភារកិច្ចទាំងនេះទៅឱ្យមនុស្សទទួលខុសត្រូវនៅពេលក្រោយ បន្ទាប់ពី វប្បធម៌ធ្វើការត្រូវបានបណ្តុះនិងចាក់ឫសបានយ៉ាងល្អហើយ ដែលធ្វើឱ្យ ប្រព័ន្ធការងារត្រូវបានពង្រឹងនិងដំណើរការដោយរលូន ដោយមិនចាំបាច់ យើងពិនិត្យទៀតឡើយ។

ការបង្កើតក្រុមអ្នកដឹកនាំប្រកបដោយគំនិតជោគជ័យ ដែលមានជំនឿ លើបេសកកម្មនិងចក្ខុវិស័យរបស់ក្រុមហ៊ុនគឺជាយុទ្ធសាស្ត្រស្តុយក្នុងការ ធ្វើអោយក្រុមហ៊ុនមាន ការលូតលាស់។ ការទទួលខុសត្រូវនិងសុចរិតភាពនៃ អ្នកដឹកនាំគឺជំនុំណុះដែលមានសារសំខាន់ខ្លាំងណាស់ ដែលខ្ញុំត្រូវយកចិត្ត ទុកដាក់ព្រោះវាជាតម្លៃស្តុយសម្រាប់ជោគជ័យនៃ FWTA ។ ក្រុមដឹកនាំដែលមានបទពិសោធន៍ ដែលមានជំនាញទន់និងរឹងគឺមាន សារសំខាន់ខ្លាំងណាស់ដើម្បីក្រុមហ៊ុនមួយរីកចម្រើន។ ក្រុមហ៊ុនណាមួយ ដែលគ្មានក្រុមការងារដែលមានភាពជាអ្នកដឹកនាំល្អ នឹងមានការលំបាកក្នុង ការបំពេញតាមចក្ខុវិស័យនិងបេសកកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនព្រោះថាសមាជិក នៃអ្នកដឹកនាំគឺជាការបំផុសគំនិតរបស់បុគ្គលិកទាំងអស់ដើម្បីសម្រេចបាន គោលដៅចុងក្រោយបំផុតរបស់ក្រុមហ៊ុន។

អ្នកដឹកនាំត្រូវតែកសាងបណ្តាញមួយដែលជាបណ្តាញដើម្បីឈានទៅដល់ បេសកកម្ម ចក្ខុវិស័យនិងវិធីដើម្បីផ្តល់ផលិតផលឬសេវាកម្មដល់អតិថិជន និងអ្នកប្រើប្រាស់។

តើអ្វីជាតម្លៃស្តុយរបស់លោកស្រីហើយតើលោកស្រីធានាថាក្រុម / បុគ្គលិក / គ្រួសារ / អតិថិជន របស់លោកស្រីស្របតាមតម្លៃរបស់ លោកស្រីយ៉ាងដូចម្តេច ?

តម្លៃស្តុយនៃ FWTA គឺមានវិជ្ជាជីវៈ គុណភាព និងការលូតលាស់ជាមួយគ្នា។ ក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំក្រុមហ៊ុនខ្ញុំតែងតែពិភាក្សាអំពីបេសកកម្មចក្ខុវិស័យ និងគុណតម្លៃស្តុយរបស់យើងជាមួយបុគ្គលិក ដើម្បីរឿនពូកែពីអ្វីដែល ត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់ ជាគោលការណ៍ក្នុងការងារប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេជាអ្នក ផ្តល់សេវាកម្មដល់អតិថិជននិងជីវិតឯកជនរបស់ពួកគេផងដែរ។ សម្រាប់ ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាការងារយើងគឺតឹងរឹងនិងតឹងតែងខ្លាំងណាស់បើ និយាយពីសុវត្ថិភាពទិន្នន័យនិងភាពជាឯកជនរបស់អតិថិជននិងអតិថិជន របស់អតិថិជនរបស់យើង។ ប្រសិនបើពួកគេមិនមានវិជ្ជាជីវៈល្អក្នុងការងារ ប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេ ពួកគេនឹងមិនខ្វល់អំពីគុណភាពផលិតផលឬសេវាកម្ម ដែលពួកគេផ្តល់រាល់ថ្ងៃទេ។ ការមិនមានវិជ្ជាជីវៈនិងនាំឱ្យមានផលប៉ះពាល់ អវិជ្ជមាននិងបំផ្លាញកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់ក្រុមហ៊ុននិងអតិថិជន។

ដើម្បីធានាថាក្រុមការងាររបស់យើងយល់ស្របតាមតម្លៃរបស់យើង យើង ត្រូវដើរតួជាគំរូដំបូងហើយបន្ទាប់មកត្រូវប្រាកដថាក្រុមការងាររបស់យើង ដឹងច្បាស់អំពីតម្លៃស្តុយរបស់យើងនិងទទួលយកតម្លៃទាំងនេះដោយមាន មោទនភាពទាំងនោះកន្លែងធ្វើការនិងក្នុងជីវិតឯកជន។

តើអ្វីខ្លះជាអាកប្បកិរិយាឬលក្ខណៈដែលលោកស្រីគិតថាមាន ឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ?

វាងាយស្រួលណាស់ក្នុងការនិយាយថាយើងជាមេដឹកនាំដ៏ល្អ ប៉ុន្តែ “ភាពជា” មេដឹកនាំល្អក្នុងពិភពការងារគឺមិនងាយដូចនិយាយទេ។ តាមរយៈ បទពិសោធន៍របស់ខ្ញុំ ខ្ញុំមិនអាចដឹកនាំ FWT ឱ្យលូតលាស់បានទេបើខ្ញុំ មិនមានក្រុមការងារល្អមួយដែលនៅពីក្រោយខ្ញុំនិងគាំទ្រការដឹកនាំរបស់ខ្ញុំ។ បញ្ហាប្រឈមដ៏ធំបំផុតរបស់ខ្ញុំក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំគឺធ្វើការជាមួយមនុស្ស ដែលមិនមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះការងារដែលត្រូវបានចាត់តាំងឱ្យ និងអ្នកដែលមិនមានការប្តេជ្ញាចិត្ត និងភាពស្មោះត្រង់នៅកន្លែងធ្វើការ។ ខ្ញុំបានធ្វើការជាមួយមនុស្សជាច្រើនក្នុងជីវិតវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្ញុំហើយខ្ញុំ មានបទពិសោធន៍ធ្វើការជាមួយមនុស្សខុសគ្នា។ ខ្ញុំធ្លាប់មានបទពិសោធន៍ធ្វើការជាមួយមនុស្សដែលមិនទទួលខុសត្រូវហើយនេះធ្វើឱ្យភាពជាអ្នកដឹកនាំ របស់ខ្ញុំចុះខ្សោយ ហើយធ្វើឱ្យខ្ញុំហាត់ឡើងខ្លាំងដោយសារកិច្ចការដែល បានដាក់ឱ្យ មិនអាចត្រូវបានបញ្ចប់តាមពេលវេលានោះទេ។ គុណភាព នៃការងារគឺមិនល្អទេ ហើយបញ្ហាជាច្រើនមិនអាចត្រូវបានដោះស្រាយ ទាន់ពេលវេលា។

តាមរយៈបទពិសោធន៍នេះ ខ្ញុំតែងតែដឹកនាំអង្គការដោយបែងចែកការងារ គ្នា។ ជាមួយនឹងការបែងចែកការដឹកនាំ ខ្ញុំត្រូវធ្វើឱ្យសមាសភាពក្រុមមេដឹកនាំ ដែលមានគំនិតចង់ឈ្នះ ឱ្យពួកគេទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខតំណែងដែលបាន ដាក់ឱ្យ ហើយរក្សាសច្ចភាពចំពោះបេសកកម្ម ចក្ខុវិស័យនិងតម្លៃស្នូលនៃ FWT ។ មុនពេលខ្ញុំអាចបែងចែកការងារដោយជោគជ័យ។ ខ្ញុំត្រូវរៀន ចំណាយពេលវេលាបង្កើតនិងរៀបចំឱ្យមានក្រុមដឹកនាំដ៏ជោគជ័យមួយ។

បរិស្ថានក៏អាចបង្កើតផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានលើការដឹកនាំរបស់យើងផង ដែរ។ ខ្ញុំបានខិតខំប្រឹងប្រែងអស់ពីសមត្ថភាពដើម្បីឡើងចេញឱ្យផុតពី បរិយាកាសសង្គមដែលស្ត្រីមិនត្រូវបានគេជឿថាមានសមត្ថភាពដឹកនាំ ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាទំនើប។ មនុស្សជាច្រើនជឿ ថាក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យា និងតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំកម្មវិធីគឺសម្រាប់តែបុរសប៉ុណ្ណោះ។

នៅក្នុងការដឹកនាំរបស់ខ្ញុំលំហូរនៃព័ត៌មានមានសារសំខាន់ខ្លាំងណាស់។ លំហូរព័ត៌មានល្អអាចជួយដល់ការដំណើរការល្អរបស់ក្រុមហ៊ុន។

វប្បធម៌ការងារនិងបរិស្ថានជារឿយៗជះឥទ្ធិពលលើការដឹកនាំរបស់ខ្ញុំផង ដែរ។ ប្រសិនបើបរិយាកាសការងារមិនមាននីតិវិធីនិងការដឹកនាំច្បាស់លាស់ ទេ វានឹងផ្តល់ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់ការងាររបស់យើង ដូច្នេះខ្ញុំពិតជា ឃ្លាត់ចត់មែនទែនអំពីវប្បធម៌ការនិងប្រព័ន្ធសម្រាប់គាំទ្រដល់ដំណើរការ ការងារ។ ទាំងនេះតម្រូវឱ្យមានគោលនយោបាយនិងគោលការណ៍ណែនាំ ជាក់លាក់ ដើម្បីនាំទៅរកការដឹកនាំនិងការគ្រប់គ្រងល្អរបស់អង្គការ។ រឿង ទាំងនេះត្រូវបានអនុវត្តជាទូទៅនៅ FWT ក្រោមការដឹកនាំរបស់ខ្ញុំ។

្រាពអង់អាចគឺគ្នាហាន បើទោះមានការគំរាម កំហែងក៏ដោយ ដើម្បីបំរើ ប្រជាជន។

តើលោកស្រីធ្វើអ្វីដើម្បីបន្តធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ (គន្លឹះនៃភាពជា អ្នកដឹកនាំក្នុងការធ្វើជំនួញនិងលើកកម្ពស់ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាច សេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រីឬសមភាពយេនឌ័រ) ?

ក្នុងនាមជាមេដឹកនាំក្រុមហ៊ុនខ្ញុំមិនអាចធ្វើពាណិជ្ជកម្មដើម្បីតែប្រាក់ទេ ព្រោះ យើងជាផ្នែកមួយនៃសង្គម។ អាជីវកម្មត្រូវការប្រាក់ចំណេញប៉ុន្តែការអនុវត្ត អាជីវកម្មត្រូវតែមានក្រុមស៊ីលធម៌ហើយយើងមិនគួរភ្លេចដោះស្រាយបញ្ហា សង្គមនៃសហគមន៍ដែលយើងរស់នៅនិងធ្វើអាជីវកម្មនោះទេ។

ខ្ញុំប្តេជ្ញាចំពោះក្តីសុបិន បេសកកម្មនិងគោលដៅនៃ FWT ដើម្បីខ្ញុំអាច បំផុសអោយមិត្តរួមការងារនិងសហការីរបស់ខ្ញុំយល់ស្របតាមចក្ខុវិស័យនិង បេសកកម្មរបស់ខ្ញុំ ក៏ដូចជាដើម្បីជួយពួកគេក្នុងការរួមជា កម្លាំងរួមគ្នាដើម្បី ធ្វើឱ្យក្តីសុបិនរបស់យើងឈានទៅដល់គោលដៅចុងក្រោយ។

យើងត្រូវធ្វើអ្វីដែលយើងស្រឡាញ់និងយកចិត្តទុកដាក់បំផុត។ ប្រសិនបើ យើងមិនធ្វើតាមដំបូន្មាននេះក្តីសុបិនរបស់យើងនឹងរលាយបាត់ក្នុងពេល ឆាប់ៗ។ វាបង្ហាញថាយើងមិនស្រឡាញ់ពិតប្រាកដទេ។

យើងត្រូវតែប្លែកពីគេនិងមានគំនិតច្នៃប្រតិដ្ឋក្នុងមុខជំនួញដែលយើងធ្វើ ហើយវាត្រូវតែមានភាពច្នៃប្រតិដ្ឋ ។

អាជីវកម្មដែលទទួលបានជោគជ័យមិនត្រឹមតែខ្វល់ខ្វាយអំពីផលិតផល និងភាពជាអ្នកដឹកនាំប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏ត្រូវផ្ដោតលើការគ្រប់គ្រងលំហូរ សាច់ប្រាក់ និងទទួលស្គាល់ថាការបង្កើតបណ្តាញគឺជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់ ក្នុងការធ្វើឱ្យសេវាកម្មនិងផលិតផលរបស់អ្នកទៅដល់ក្រុមជនគោលដៅ របស់អ្នក។

គ្មាននរណាម្នាក់ល្អឥតខ្ចោះទេ ហើយបញ្ហាប្រឈមនិងបរាជ័យទាំងអស់ គួរតែត្រូវបានគេមើលឃើញថាជាមេរៀនដ៏មានតម្លៃនិងជាឱកាសរៀនសូត្រ។

ក្នុងការធ្វើជំនួញអ្នកត្រូវបន្តការរៀនសូត្រនិងកំណត់ចក្ខុវិស័យរយៈពេល វែងព្រោះវាគឺជាការបំផុសគំនិតសម្រាប់ខ្លួនឯង ក្រុមការងារនិងយុទ្ធសាស្ត្រ ជំនួញរបស់អ្នក។

តើអ្វីខ្លះជាហានិភ័យធំៗ មួយចំនួនដែលលោកស្រីបានជួបប្រទះ នៅក្នុងអាជីពរបស់លោកស្រី? តើលោកស្រីដោះស្រាយបញ្ហានេះ ដោយរបៀបណា ?

មិនមែនតែខ្ញុំទេ សហគ្រិនជាច្រើនបានធ្វើការប្រថុយប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ដូចដែលខ្ញុំបានធ្វើកន្លងមកដែរ។ ខ្ញុំចាប់ផ្តើមធ្វើអាជីវកម្មនៅពេលខ្ញុំកំពុង ជាប់បំណុល ហើយខ្ញុំខ្ចីប្រាក់ប្អូនស្រីរបស់ខ្ញុំដើម្បីចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មរបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំក៏បានខ្ចីប្រាក់ពីធនាគារដើម្បីទិញផ្ទះក្នុងពេលតែមួយ។ ស្វាមីខ្ញុំនិងខ្ញុំបាន ធ្វើការយ៉ាងលំបាកដើម្បីរកលុយឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបង់ថ្លៃចំណាយ របស់យើង រួមទាំងការប្រាក់លើកម្ចីផងដែរ។ ពេលខ្លះយើងជួបប្រទះនឹង បញ្ហាហិរញ្ញវត្ថុនៅពេលដែលការលក់សេវារបស់យើងបានធ្លាក់ចុះនិង បរាជ័យក្នុងការសម្រេចគោលដៅរបស់យើង។ ទាំងនេះគឺជាពេលវេលាដ៏ លំបាកសម្រាប់យើងនៅពេលយើងតស៊ូដើម្បីរក្សាក្រុមហ៊ុនរបស់យើងឱ្យ នៅរស់និងលូតលាស់ទៅមុខ។

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយបញ្ហាប្រឈមទាំងនេះគឺជិតចប់ហើយ យើង កំពុងរស់នៅធម្មតាដោយនៅពេលនេះភាគព្វកិច្ចសងកម្ចីរបស់យើងជិត ចប់ហើយ។ ជាសំណាងល្អយើងមានផលិតផលល្អៗ ដើម្បីផ្តល់ជូនដល់ អតិថិជនរបស់យើងនៅទីផ្សារ។ ឥឡូវនេះយើងត្រូវបង្កើនលក្ខណៈពិសេស របស់ផលិតផលយើងនិងធ្វើឱ្យពួកគេមានលក្ខណៈដោយឡែកនិងទូលំទូលាយ ដើម្បីទាញយកអត្ថប្រយោជន៍ពីទីផ្សារប្រកួតប្រជែង។

FWTA បានរីកលូតលាស់អស់រយៈពេលជិត ៦ ឆ្នាំមកហើយ ហើយ ឥឡូវនេះយើងមានផលិតផលចម្បងចំនួន៤ នៅក្នុងការថែទាំសុខភាពនិង ការគ្រប់គ្រងមន្ទីរពេទ្យ។ យើងបានពង្រីក FWT ពីក្រុមមនុស្ស៥ នាក់ រួមទាំងខ្ញុំផង ទៅក្រុមការងារមួយមានគ្នាជិត៣០ នាក់ដែលមានការគាំទ្រ ពីអតិថិជនជាង ២០០ នាក់ពីគម្រោងមុននិងបច្ចុប្បន្ន។

បទពិសោធន៍រៀនសូត្រមួយទៀតដែលយើងបានទទួលគឺពេលប្តីខ្ញុំនិង ខ្ញុំបានសម្រេចបោះបង់ការងារដែលមានសុវត្ថិភាពនិងប្រាក់ខែច្រើនដើម្បី ចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មរបស់យើង។ ជួនកាលវានាំឱ្យមានការឈ្លោះប្រកែកគ្នា ដោយសារតែបញ្ហាហិរញ្ញវត្ថុ។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះយើងបានរកឃើញ ដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហានេះនិងបញ្ហាជាច្រើនដែលយើងប្រឈមមុខ។

ដោយសារការស្រឡាញ់ ការប្តេជ្ញាចិត្ត និងចំណង់ចំណូលចិត្តក្នុងក្តីសុបិនរបស់ យើង យើងមានប្រឈមជាមួយបញ្ហារបស់យើង ហើយបន្តរៀនពីបញ្ហា ទាំងអស់នៅក្នុងអាជីវកម្ម។ ទាំងនេះគឺជាមេរៀនមួយចំនួនដែលខ្ញុំបានរៀន

និងវិធីដែលយើងបានបង្វែរមេរៀនទាំងនោះទៅជាឱកាស។

តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យវប្បធម៌កម្ពុជាមានលក្ខណៈដោយឡែកពីគេ ហើយ តើលោកស្រីគិតថាប្រទេសកម្ពុជាអាចរីកចម្រើនដោយសារ សហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំយ៉ាងដូចម្តេច ?

ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានចាត់ទុកថាជាប្រទេសក្រីក្រនៅក្នុងតំបន់ប៉ុន្តែវាមាន លក្ខណៈប្លែកពីគេ ច្រើន។ ប្រជាជនកម្ពុជាមានចំនួនជាង១៦លាននាក់ហើយ ជាតំបន់ដ៏ស្រស់ស្អាតដែលមានធម្មជាតិនិងប្រាសាទជាប្រវត្តិសាស្ត្រ។ សព្វថ្ងៃ នេះប្រទេសកម្ពុជាពិតជាអាចចាត់ទុកថាជាប្រទេសវ័យក្មេងដោយសារតែ វាមានប្រជាជនវ័យក្មេងច្រើន។ ហើយប្រជាជនវ័យក្មេងទាំងនេះអាចជា កម្លាំងជំរុញនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជានិងជួយអភិវឌ្ឍវាទៅថ្ងៃមុខ។ ពិភពលោកកំពុងតែបើកទូលាយកាន់តែច្រើន ហើយបច្ចេកវិទ្យាបាននិង កំពុងជំរុញសេដ្ឋកិច្ចនាពេលបច្ចុប្បន្ននៅក្នុងនិងទូទាំងពិភពលោក។ ដូច្នេះ កម្ពុជាចាំបាច់ត្រូវរៀបចំប្រជាជនវ័យក្មេងរបស់ខ្លួននិងផ្តល់ឱ្យពួកគេនូវជំនាញ ដើម្បីបំពេញតាមតម្រូវការទីផ្សារនៅក្នុងសម័យឌីជីថលនេះ។

ប្រទេសកម្ពុជាគួរតែពិចារណាផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមទៀតលើការ អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធគាំទ្រសហគ្រិនភាពដែលមានដំណើរការល្អដើម្បីជួយដល់ការ ចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មថ្មីប្រកបដោយភាពច្នៃប្រតិដ្ឋនិងទំនើបកម្មរបស់មនុស្ស ជំនាន់ក្រោយ ជាពិសេសសហគ្រិនវ័យក្មេងដើម្បីឱ្យពួកគេអាចប្រើប្រាស់ គំនិតនិងអាជីវកម្មរបស់ពួកគេដើម្បីធ្វើឱ្យមានផលដែលមានឥទ្ធិពលទៅលើ សហគមន៍របស់ពួកគេ។ ប្រជាជនវ័យក្មេងជាច្រើននៅក្នុងប្រទេសនេះ កំពុងតែចង់ធ្វើតាមគំនិត របស់ពួកគេដើម្បីទំនាក់ទំនងឥទ្ធិពលវិជ្ជមានប៉ុន្តែ ពួកគេប្រឈមនឹងបញ្ហាក្នុងការទទួលបានការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកវិទ្យានិងហិរញ្ញវត្ថុ ពីមូលនិធិឯកជននិងរដ្ឋាភិបាល។

ខណៈពេលដែលប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានគេស្គាល់ថាជាប្រទេសកសិកម្ម ក៏ដោយ ក៏យើងត្រូវបង្កើតវិធីថ្មីនៃការធ្វើពាណិជ្ជកម្មតាមរយៈការដាក់បញ្ចូល បច្ចេកវិទ្យាដើម្បីអភិវឌ្ឍនិងបំពេញតាមតម្រូវការនៃបច្ចេកវិទ្យាសកល។

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសេដ្ឋកិច្ចឌីជីថលនេះដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង ដោយផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់រដ្ឋាភិបាល ប្រទេសកម្ពុជាយើងត្រូវផ្តោត ការយកចិត្តទុកដាក់និងការវិនិយោគលើធនធានមនុស្សតាមរយៈការអប់រំ និងសុខភាពពីព្រោះវាគឺជាតម្រូវការចាំបាច់ដើម្បីលើកតម្កើងនិងអភិវឌ្ឍ ប្រទេសជាតិពីប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួចបំផុត ទៅជាប្រទេសឧស្សាហកម្ម នៅក្នុងរយៈពេលមធ្យមនិងវែង។ ឧទាហរណ៍ប្រទេសកូរ៉េខាងត្បូង ឥណ្ឌា និងសិង្ហបុរីបានលើកកម្ពស់ពលរដ្ឋរបស់ខ្លួនពីភាពក្រីក្រដូចសព្វថ្ងៃនេះ ដោយសារតែការវិនិយោគទៅលើប្រជាជនរបស់ពួកគេក្នុងរយៈពេល៥០ ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។

លោកស្រីមានដំបូន្មានអ្វីខ្លះសម្រាប់សហគ្រិននារីកម្ពុជា ?

ពីបទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ខ្ញុំក្នុងនាមជាសហគ្រិនស្ត្រី ខ្ញុំសូមចែករំលែកដំបូន្មានដូចខាងក្រោម៖

១ ការធ្វើជំនួញមិនត្រឹមតែអំពីប្រាក់និងប្រាក់ចំណេញប៉ុណ្ណោះទេ តែអាជីវកម្មត្រូវតែដោះស្រាយបញ្ហា របស់សហគមន៍និងពិភពលោកផងដែរ។

២ ក្មេងស្រីទាំងអស់គួរមានក្តីសុបិនធំសម្រាប់អនាគតរបស់ពួកគេ។ ពួកគេគួរហ៊ានធ្វើការសម្រេចចិត្តសំខាន់ៗហើយគ្រប់គ្រងជោគវាសនាផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេជាជាងការសម្របខ្លួនតាមអ្នកផ្សេងដូចជាឪពុកម្តាយឬប្តីជាដើម។ ទោះបីយើងគួរពិគ្រោះយោបល់ជាមួយពួកគេ ស្ត្រីវ័យក្មេងគួរតែធ្វើការសម្រេចចិត្តដោយខ្លួនឯង។ អ្នកត្រូវតែធ្វើជាមនុស្សខ្លួនឯងដោយក្តីសុបិនផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក។

៣- ពីភាពបរាជ័យនិងជោគជ័យរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំបានដឹងថាវាមានសារសំខាន់ខ្លាំងណាស់ក្នុងការចូលរួមធ្វើឱ្យបានដិតដល់ ហើយវាមានសារសំខាន់ណាស់ក្នុងការបង្កើតវប្បធម៌និងប្រព័ន្ធការងារដើម្បីធានាថាអ្នកអាចឱ្យក្រុមហ៊ុនរបស់អ្នកដំណើរការដើម្បីបំពេញក្តីសុបិនចុងក្រោយរបស់អ្នក។ ប្រសិនបើអ្នកមិនមែនជាវិស្វករទីមួយនៃវាសនារបស់អ្នកហើយអ្នកអនុញ្ញាតឱ្យនរណាម្នាក់ផ្សេងទៀតជ្រាបចំរូបវិទ្យាធម៌ធ្វើការរបស់អ្នក អ្នកនឹងបរាជ័យក្នុងការបំពេញតាមគោលដៅរបស់អ្នក។

៤- ត្រូវបង្កើតក្រុមមួយដែលជោគជ័យសម្រាប់អាជីវកម្មរបស់អ្នកជាមុនមុនពេលអ្នកចាប់ផ្តើមអាជីវកម្ម ហើយអ្នកត្រូវចូលរួមគ្រប់ដំណើរការទាំងអស់ដើម្បីធានាថាពួកគេស្របតាមបេសកកម្ម គោលដៅនិងតម្លៃស្នូលរបស់ក្រុមហ៊ុន។

៥- អ្នកត្រូវធ្វើការវិភាគលំហូរសាច់ប្រាក់និងអាចគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នក។ ប្រសិនបើអ្នកមិនអាចគ្រប់គ្រងប្រាក់របស់អ្នក អ្នកចាំបាច់ត្រូវស្វែងរកនរណាម្នាក់ដែលមានសមត្ថភាពជួយអ្នកគ្រប់គ្រងវា។

៦- ប្រតិបត្តិការជោគជ័យទាំងអស់របស់អង្គការណាមួយគឺមិនមែនតែលើមនុស្សម្នាក់នោះទេ អ្នកត្រូវតែបង្កើតជាក្រុម។ ដូចជាក្នុងការសំដែងល្ខោនល្អមួយ តួសម្តែងមួយមិនអាចលេងតួអង្គទាំងអស់បានទេ។ ត្រូវមានតារាសម្តែងផ្សេងៗគ្នា សម្រាប់តួអង្គផ្សេងៗគ្នា តួសម្តែងម្នាក់អាចសមនឹងលេងតួពីរប្រសិនបើអ្នកចង់កាត់បន្ថយការចំណាយ។

អ្វីដែលខ្ញុំបានចែករំលែកនេះគឺមេរៀនដែលខ្ញុំបានរៀនកន្លងមក។ បច្ចុប្បន្នខ្ញុំមិនអាចចាត់ទុកខ្លួនឯងជាសហគ្រិនដែលទទួលបានជោគជ័យនៅឡើយទេ ពីព្រោះខ្ញុំនៅមានផ្លូវវែងឆ្ងាយទៀតដើម្បីសម្រេចគោលដៅរបស់ខ្ញុំ។ [WIK](#)

